

RIKSDAGENS
REVISORERS
BERÄTTELSE

om den år **1919** av dem verkställda granskning

av

STATSVERKETS

jämte därtill hörande fonders tillstånd,

styrelse och förvaltning under år **1918;**

jämte

de, i anledning av samma berättelse, infordrade och till

KUNGL. MAJ:T

avgivna underdåniga utlåtanden.

STOCKHOLM 1920

ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG

Innehållsförteckning.

	Sid.
Ingress	1
Översikt av statsverkets finansiella ställning vid slutet av år 1918	5

Första huvudtiteln.

Hov- och slottsstaterna.

Anslaget till reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader	6
Anslaget till polis-, lys- och renhållning vid Stockholms slott	7
Anslaget till brandväsendet och yttre lyshållning vid Stockholms slott	8
Drottningholms slott	9
Gripsholms slott	11
Ulriksdals slott	13
Haga lustslott och park	15
Haga trädgård	15
Sandförsäljningen vid Haga	16
Strömsholms slott	18
Rosersbergs slott	19

Andra huvudtiteln.

Justitiedepartementet.

Justitiedepartementet	20
Justitiekanslersämbetet	22
Högsta domstolen och nedre justitierevisionen	24

	Sid.
Svea hovrätt	28
Göta »	30
Meddelande angående besök i Göta hovrätts lokaler, § 1	30
Hovrätten över Skåne och Blekinge	32
Fångvårdsstyrelsen	34
Meddelande angående besök vid vissa fängelser, § 1	38
<i>Erinringar och uttalande i samband med redogörelse för tillkomsten av fängelser, varest fångar skola sysselsättas med jordbruksarbete samt meddelande angående besök vid centralfängelset i Mariestad, § 2</i>	38
Fångvårdsstyrelsens utlåtande	731
Statens uppfostringsanstalt å Bona	53
Uppgift angående antalet elever vid anstalten under år 1918, § 1	57

Tredje huvudtiteln.

Utrikesdepartementet.

Utrikesdepartementet	58
Specifikation över departementets inkomster och utgifter	58
Statsmedel	60
Tilläggsstat till riksstaten för år 1918	66
Reservationer å äldre anslag	70
Diverse inkomster	72
Diverse medel	74
Kronans fastighet i Konstantinopel	78

Fjärde huvudtiteln.

Lantförsvarsdepartementet.

Arméförvaltningen	80
Specifikation	82
Statsverkets inkomster	82
Statsverkets utgifter	82
Årets anslag	82

	Sid.
Reservationer å äldre anslag	90
Engångskostnader för försvaret	92
Reservation å äldre anslag	92
Tilläggsstat till riksstaten för år 1918	94
Utgifter för kapitalökning	100
Förlag till statsverket	100
Extra tilläggsstat till riksstaten för år 1918	100
Fonder m. m.	102
Sammandrag av regementsförvaltningarnas redogörelser för arméns munderingsmedel	104
Infanteriet	104
Kavalleriet	104
Artilleriet	106
Fortifikationen	106
Trängen	106
Tabell över de förr under arméförvaltningens men numera under statskontorets förvaltning ställda fonder, § 1	108
Sammandrag över samtliga kostnader för armén samt beväringen under år 1918, § 2	108
Den garnisonerade armén	108
Den icke garnisonerade armén	111
Sammandrag	111
Tabeller över neutralitetskostnaderna, § 3	112
Meddelande angående besök å det s. k. Järvafältet, § 4	114
<i>Anmärkingar gjorda i anledning av vid besök av skjutskolan å Rosersberg gjorda iakttagelser, § 5 .....</i>	114
Arméförvaltningens fortifikationsdepartements utlåtande	734
Uttalande i anledning av vid besök å byggnadsplatsen för Södra skånska infanteriregementets kasernbyggnad gjord iakttagelse, § 6	114
Arméns kasernbyggnadsnämnds utlåtande	743
Meddelande angående besök av Södra skånska infanteriregementets provisoriska förlägningsplats, § 7	115
Arméförvaltningens fortifikationsdepartements utlåtande	735
Uttalande i anledning av gjorda iakttagelser vid besök av Krono- bergs regementets kasernetablissemang invid Växjö, § 8	115
Arméns kasernbyggnadsnämnds utlåtande	745
<i>Erinran i anledning av vid besök i Jönköpings regementets kasern- etablissemang i Jönköping gjorda iakttagelser, § 9 .....</i>	116

	Sid.
Arméförvaltningens fortifikationsdepartements utlåtande	735
<i>Anmärkingar på grund av vid besök av Smålands husarregementes kasernetablissemang i Eksjö gjorda iakttagelser, § 10 .....</i>	116
Arméförvaltningens fortifikationsdepartements utlåtande	735
Arméförvaltningens intendentsdepartements utlåtande	737
Meddelande angående besök vid tredje arméfördelningens stabs-expeditioners byggnad i Skövde, § 11	116
Meddelande angående besök vid Skaraborgs regementes kasernetablissemang i Skövde, § 12.....	116
<i>Anmärkning i anledning av vid besök vid Göta trängkårs kasernetablissemang i Skövde gjorda iakttagelser, § 13 .....</i>	117
Arméförvaltningens intendentsdepartements utlåtande	737
Kårchefens över Göta trängkår yttrande.....	738
<i>Erinringar i anledning av vid besök vid Livregementets husarers kasernetablissemang i Skövde gjorda iakttagelser, § 14 .....</i>	117
Arméförvaltningens fortifikationsdepartements utlåtande	735
Arméförvaltningens intendentsdepartements utlåtande	737
Uttalande i anledning av vid besök av Livgardets till häst kasern gjorda iakttagelser, § 15	117
Arméförvaltningens fortifikationsdepartements utlåtande	735
<i>Anmärkning angående försäljningspriset å utrangerade hästar, § 16 .....</i>	117
Arméförvaltningens intendentsdepartements utlåtande	738
Sekundchefens över Livgardet till häst yttrande.....	739
» » Livregementets husarer yttrande	740
Regementschefens över Göta artilleriregemente yttrande	741
T. f. kårchefens över Göta ingenjörkår yttrande	741
Krigshögskolan	119
Artilleri- och ingenjörhögskolan	120
Ridskolan	122
Krigsskolan	123
Officerskursens statsmedel	123
Reservofficerskursens statsmedel	124
Officerskursens elevmedel	124
Vinterreservofficerskursens elevmedel	125
Sommarreservofficerskursens elevmedel	126
Uppgift å antalet utexaminerade och nyantagna elever, § 1	126
Jämtlands roteringskassa.....	127

Femte huvudtiteln.

Sjöförsvarsdepartementet.

Marinförvaltningen	128
Inkomster	128
Årets anslag	128
Av 1917—1912, 1910 och 1908 års anslag	130—132
Engångskostnader för försvaret	132
Utgifter	133
Årets anslag	133
Av 1917—1910, 1908—1907 och 1902 års anslag	138—141
Engångskostnader för försvaret	141
Meddelande angående besök vid flottans station i Stockholm, § 1	145
<i>Anmärkning i anledning av gjord bestämmelse i vissa leverans-</i> <i>kontrakt, § 2</i>	145
Marinförvaltningens utlåtande	747
Uttalande i anledning av vid besök av flottans station i Karlskrona gjorda iakttagelser, § 3	145
Marinförvaltningens utlåtande	747
Varvschefens vid flottans station i Karlskrona yttrande	748
Uttalande angående arbetsförhållandena vid varvet vid flottans station i Karlskrona, § 4	146
Marinförvaltningens utlåtande	747
Varvschefens vid flottans station i Karlskrona yttrande	748
Sjökrigshögskolan	147
Sjökrigsskolan	149
Uppgift å antalet undervisade kadetter m. m., § 1	150
Sjökarteverket	151
Lotsstyrelsen	153
Navigationsskolorna	162
Nautisk-meteorologiska byrån	166
<i>Anmärkning angående handhavandet av ett till nautisk-meteorolo-</i> <i>giska byrån utgående reservationsanslag, § 1</i>	167
Nautisk-meteorologiska byråns utlåtande	751

Sjätte huvudtiteln.

Sjätte huvudtiteln.

Civildepartementet.

Civildepartementet.

Civildepartementet	168
Överståthållarämbetet	170
Överståthållarämbetets depositionsmedel	174
Stockholms stads kronoräkenskaper och länens landsböcker	176
Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen	177
Medicinalstyrelsen	180
<i>Anmärkning på grund av vid granskning av medicinalstyrelsens räkenskaper gjord iakttagelse angående förfaringssättet med erhållna besparingar, § 1</i>	185
Medicinalstyrelsens utlåtande	756
Kamrerarens i medicinalstyrelsen yttrande	762
Meddelande angående besök vid Nyköpings hospital samt ut- talande i samband härmed, § 2	186
Medicinalstyrelsens utlåtande	756
Hospitalsdirektionens yttrande	770
Meddelande angående besök vid hospitalen i Piteå och Kristine- hamn samt uttalande i anledning härav, § 3	187
Medicinalstyrelsens utlåtande	756
Hospitalsdirektionens i Kristinehamn yttrande	771
Drottninghuset	188
Uppgift å antalet där intagna personer, § 1	190
Danviks hospital	191
Försäkringsrådet	194
Riksförsäkringsanstalten	196
Redogörelse över riksförsäkringsanstaltens verksamhet, § 1	197
Socialstyrelsen	200
Statens vårdanstalt å Salbohed (Venngarn)	202
Pensionsstyrelsen	204
Försäkringsinspektionen	207
Statens biografbyrå	209

Sjunde huvudtiteln.

Finansdepartementet.

Finansdepartementet	210
Kammarkollegium	212
Kammarkollegii aktoratsräkning	216
Statskontoret	217
Statskontorets expensmedel	218
Stämpeluppbörden	219
Mynt- och justeringsverket	221
Kommerskollegium	224
Kammarrätten	236
Kammarrättens aktoratsräkning	238
Statistiska centralbyrån	239
Byggnadsstyrelsen	242
Patent- och registreringsverket	250
Uppgift angående sökta och meddelade patent samt registrerade varumärken m. m., § 1	252
Bankinspektionen	253
Tullverket	255
Meddelande angående besök vid tullkamrarna i Kalmar, Lund och Nyköping, § 1	261
<i>Anmärkning på grund av vid besök av tullkammaren i Kristine-</i> <i>hamn gjord iakttagelse, § 2 .....</i>	261
Generaltullstyrelsens utlåtande	773
Yttrande av Kristinehamns tullkammare	774
Uttalande i anledning av vid besök av tullkammaren i Haparanda gjord iakttagelse, § 3	261
Generaltullstyrelsens utlåtande	773
Yttrande av Haparanda tullkammare	775
Kontrollstyrelsen	262
Kronans publika hus	264
Meddelande angående besök vid åtskilliga länsstyrelser, § 1	264
Uttalande i anledning av vid besök vid länsstyrelsens lokaler i Mariestad gjord iakttagelse, § 2	264
Byggnadsstyrelsens utlåtande	777
Uttalande i anledning av avlagt besök vid länsstyrelsen i Kalmar, § 3	264

	Sid.
Byggnadsstyrelsens utlåtande	777
Meddelande angående besök å Kalmar slott och redogörelse för det tillstånd nämnda slott befinner sig samt uttalande i sam- band härmed, § 4	266
Byggnadsstyrelsens utlåtande	777
Meddelande angående besök vid Leckö slott samt uttalande i sam- band härav, § 5	279
Byggnadsstyrelsens utlåtande	780
Riddarholmskyrkan	281
Postsparbanken	282
Redogörelse för postsparbankens verksamhet för år 1918, § 1 ..	285
Redogörelse för de medel, som av postsparbanken under revisions- året omhänderhafts för riksförsäkringsanstalten, § 2	285

Åttonde huvudtiteln.

Ecklesiastikdepartementet.

Ecklesiastikdepartementet	288
Riks- och landsarkiven	290
Riksarkivet	290
Landsarkivet i Uppsala	292
» i Vadstena	292
» i Lund	294
» i Göteborg	294
Arkivdepån i Visby	296
Kungl. biblioteket	298
Nationalmuseum	300
Livruskammaren	308
Konsistorierna och domkyrkorna	310
Meddelande angående besök vid domkyrkorna i Skara, Lund och Linköping, § 1	314
Meddelande angående besök vid Varnhems kyrka, § 2	314
Svenska akademien	316
Vetenskapsakademien	320
A) Under akademiens överinseende	320
B) Under akademiens omedelbara förvaltning	325
Statsmedel och donationer samt egna tillhörigheter	327

	Sid.
Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien	334
A) Statsmedel	334
B) Akademiens enskilda medel	338
<i>Anmärkningar på grund av vid granskning av vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens räkenskaper gjorda iakttagelser, § 1</i>	340
Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens utlåtande	782
Meddelande angående besök vid Kronobergs slottsruiner, § 2	340
Meddelande angående besök vid Nyköpings slottsruin, § 3	340
Akademien för de fria konsterna	341
A) Statsmedel	341
B) Akademiens enskilda medel	343
Uppgift å antalet elever under revisionsåret, § 1	345
Musikaliska akademien	346
A) Statsmedel	346
B) Akademiens enskilda medel	347
Uppgift å antalet elever vid det under akademiens inseende ställda musikkonservatoriet under revisionsåret, § 1	350
Uppsala universitet	351
Uppgift å antalet studerande under revisionsåret, § 1	357
Lunds universitet	358
Uppgift å antalet studerande under revisionsåret, § 1	366
Meddelande angående besök vid Lunds universitet, § 2	366
Karolinska mediko-kirurgiska institutet	367
A) Statsmedel	367
B) Institutets enskilda medel	372
Uppgift å antalet studerande under revisionsåret, § 1	375
Serafimerlasarettet	376
Uppgift å antalet under revisionsåret där vårdade patienter m. m., § 1	379
Farmaceutiska institutet	381
A) Institutet	381
B) Examensavgifterna	382
Uppgift å antalet studerande under revisionsåret, § 1	383
Allmänna barnhuset	384
Uppgift å antalet där vårdade barn under revisionsåret, § 1	386
Allmänna barubördshuset	387
Uppgift å antalet under revisionsåret där vårdade patienter, § 1	389
Högre lärarinneseminarier	390
Uppgift å antalet lärjungar under revisionsåret, § 1	393

	Sid.
Läroverksöverstyrelsen	394
Allmänna läroverken	398
Uppsala ärkestift	398
Linköpings stift	398
Skara »	398
Strängnäs »	400
Västerås »	400
Växjö »	400
Lunds »	400
Göteborgs »	402
Karlstads »	402
Härnösands »	402
Luleå »	404
Visby »	404
Stockholms stad	404
Rekapitulation	406
Meddelande angående besök vid åtskilliga läroverk, § 1	406
Folkskolöverstyrelsen	408
Tabell beträffande de till bibliotekskonsulenterna anslagna medel	411
Folkskoleseminarierna	412
Meddelande angående besök vid folkskoleseminariet i Lund, § 1	414
Meddelande angående besök vid folkskoleseminarierna i Luleå, Skara, Kalmar och Linköping, § 2	414
Sällskapet för folkskoleundervisningens befrämjande	415
Uppgift å antalet lärjungar vid sällskapets läroanstalt under revisionsåret, § 1	417
Institutet för blindas	418
Uppgift å antalet lärjungar under revisionsåret, § 1	422
Dövstumskolorna	422
Meddelande angående besök vid dövstumskolan i Lund, § 1	422
Läroanstalterna för blindas	423
Uppgift å antalet lärjungar under revisionsåret, § 1	425
Tekniska högskolan	426
Uppgift å elevernas antal under revisionsåret, § 1	430
Redogörelse för förvaltningen av tekniska högskolans materialprovvningsanstalt, § 2	430
Chalmers tekniska läroanstalt i Göteborg	432
Uppgift å antalet lärjungar under revisionsåret, § 1	434

	Sid.
Materialprovningsanstalten vid Chalmers tekniska läroanstalt i Göteborg, § 2	434
Tekniska skolorna	436
Uppgift å antalet lärjungar vid nämnda skolor under revisionsåret, § 1	442
Gymnastiska centralinstitutet	444
Uppgift å antalet elever och vid institutet med sjukgymnastik behandlade patienter under revisionsåret, § 1	450
Bibelkommissionen	451
Aug. Abrahamsons stiftelse	452
Kungl. och Hvitfeldtska stipendieinrättningen	454

Nionde huvudtiteln.

Jordbruksdepartementet.

Jordbruksdepartementet	456
Lantbruksstyrelsen	458
Lantbruksakademien	464
Centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet	466
Ultuna lantbruksinstitut:	
Ultuna lantbruksinstitut	468
Ultuna egendom	470
Uppgift å antalet elever och lärlingar under läsåret 1917—1918, § 1	472
Alnarps lantbruksinstitut:	
Alnarps lantbruksinstitut	473
Alnarps egendom	476
Alnarps trädgårdar	478
Uppgift å antalet elever och lärlingar under revisionsåret, § 1 ..	480
Anslag för år 1918 till övriga läroverk för lantbruket	481
Stuteriöverstyrelsen och hingstdepåerna	485
Redogörelse för de vid statens hingstdepåer under revisionsåret inträffade förändringar, § 1	487
Kemiska stationerna	489
Redogörelse för till kemiska stationer anvisade medel samt meddelande angående besök vid den kemiska stationen i Jönköping, § 1 ..	489
Svenska mosskulturföreningen	490
Redogörelse för av riksdagen beviljade anslag till svenska moss-	

	Sid.
kulturföreningen samt meddelande angående besök av föreningens lokaler i Jönköping, § 1	490
Anslag för år 1918 till understöd åt fiskerinäringen	491
Skogshögskolan	494
Uppgift å elevantalet under revisionsåret, § 1	495
Skogsskolorna	496
Lantmäteristyrelsen	500
Skiften och avvitringar	504
Rikets allmänna kartverk	505
Sveriges geologiska undersökning	509
Hydrografiska byrån	512
Svenska hydrografisk-biologiska kommissionen	514
Veterinärhögskolan	516
Uppgift å antalet elever under revisionsåret, § 1	518
Veterinärinrättningen i Skara	519
Redogörelse angående veterinärinrättningen i Skara samt meddelande angående besök därstädes, § 1	521

Tionde huvudtiteln.

Civilstatens änke- och pupillkassa	522
Extra provinsialläkarnas pensionskassa	529
Lasarettsläkarnas pensionskassa	531
Barnmorskornas pensionsanstalt	533
Handelsflottans pensionsanstalt	535
Lärarnas vid elementarläroverken nya änke- och pupillkassa	537
Lärarinnornas pensionsanstalt	539
Dövstumlärnarnas pensionsanstalt	541
Folkskollärarnas pensionsinrättning	543
Småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt	546
Prästerskapets änke- och pupillkassa	549
Hovkapellets pensionsinrättning	551
Telegrafverkets pensionsanstalter	553
Statens järnvägars änke- och pupillkassa	555
Arméns pensionskassa	558
Flottans pensionskassa	562
Tablå över ovan omnämnda pensionskassors ställning	568
Jämförelsetabell utvisande procentalet mellan samma kassors inkomst- och utgiftsposter	570

	Sid.
Sammandrag över kassornas ställning under åren 1914—1918	572
Tabell över pensionsanstalters bokförda tillgångar i obligationer samt uttalande i anledning härav, § 1	574
Reservation Litt. A	727
Styrelsens över civilstatens änke- och pupillkassa utlåtande.....	782
Direktionens över extra provinsialläkarnas pensionskassa ut- låtande	784
Direktionens över lasarettsläkarnas pensionskassa utlåtande	784
Styrelsens för postsparbanken utlåtande	785
Direktionens över handelsflottans pensionsanstalt utlåtande	786
Styrelsens för hovkapellet's pensionsinrättning yttrande.....	787
Direktionens över telegrafverkets pensionsanstalter utlåtande ..	788
Direktionens för statens järnvägars änke- och pupillkassa utlåtande	789
Direktionens över flottans pensionskassa utlåtande.....	792

Statens affärsdrivande verk.

Postverket	575
Meddelande angående besök vid åtskilliga postkontor samt utta- lande i anledning av vid besöket i Nyköping gjorda iakt- tagelser, § 1	578
Generalpoststyrelsens utlåtande	793
Meddelande angående besök vid postverkets frimärkstryckeri i Stockholm, § 2	578
Telegrafverket	579
<i>Anmärkning på grund av vid besök vid åtskilliga telegrafstationer gjorda iakttagelser, § 1 .....</i>	<i>583</i>
Telegrafstyrelsens utlåtande	795
Statens järnvägar	584
Redogörelse angående tillkomsten av en ny bro över Öre älv, § 1	590
• Redogörelse för åvägabringande av järnvägsförbindelse mellan svenska och finska järnvägsnäten vid Haparanda samt med- delande angående besök vid barngårdsanläggningarna i Hapa- randa, § 2.....	590
Redogörelse för av riksdagen beviljade anslag för anläggning av huvudrangerbangård vid Hallsberg samt meddelande angående besök å Hallsbergs station, § 3	592

	Sid
Redogörelse för beviljade anslag för utvidgning av spårsystemet vid Jönköpings station samt meddelande angående besök å bangården i Jönköping, § 4	592
Redogörelse för av riksdagen beviljade anslag samt för bidrag från åtskilliga järnvägar ävensom för övriga disponibla medel i och för utvidgning av spårsystemet och uppförande av avlastnings-skjul vid Nässjö samt meddelande angående besök vid Nässjö bangård, § 5	593
<i>Anmärkning i anledning av uppförande av boställshus åt stationsföreståndaren i Åkarp samt meddelande angående besök i Åkarp, § 6 .....</i>	593
Järnvägsstyrelsens utlåtande	796
Distriktsförvaltningens yttrande	808
Meddelande angående besök vid åtskilliga järnvägsstationer, § 7	595
Redogörelse för övertagande av Mora—Vänerns och Mora Noret—Orsa järnvägsaktiebolag och redogörelse för arrenderingen av Bollnäs järnväg jämte meddelande att ifrågakvarande bansträckor befarits, varvid arbetena beträffande ny broförbindelse liksom de för järnvägspersonalens räkning uppförda boställshusen be-setts, § 8	595
Järnvägsstyrelsens utlåtande	806, 812
<i>Anmärkning beträffande tillhandahållande av kol och koks åt viss personal vid statens järnvägar jämte uppgift å pris å levererat utländskt bränsle under viss tid m. m., § 9. ....</i>	597
Reservation litt C.	728
Järnvägsstyrelsens utlåtande	799
Redogörelse för statens järnvägars sågverksanläggning å Lövholmen invid Piteå samt meddelande angående besök där-städes, § 10	601
Järnvägsstyrelsens utlåtande	805
Uttalande i samband med redogörelse för det ekonomiska resultatet av statens järnvägars drift år 1918, § 11	603
Reservation litt. B.	727
Järnvägsstyrelsens utlåtande	806
Tabell över inkomster och utgifter av järnvägsmedel under åren 1909—1918	606
Statens vattenfallsverk	608
Översikt av den ekonomiska ställningen den 31 december 1918	610

	Sid.
Statens domäner	618
Disponerat kapital	618
Resultatet av rörelsen under året	618
Det disponerade kapitalets användning	619
Tabell över nettobehållningen under år 1918 av kronans utarrenderade domäner	620
Spannmålslagerhus och kylhus	621
Redogörelse för verksamheten vid statens centralfryshus i Hallsberg och meddelande angående besök därstädes samt i spannmålslagerhuset jämte uttalande, § 1	621
Lagerhusbyggnadskommissionens utlåtande	825
Statens handelskommission	624
Sammandrag över statens handelskommissions räkenskaper under år 1918, § 1	624
Redogörelse för statens handelskommissions organisation och avveckling, § 2	625
Statens industrikommission	628
Sammandrag över statens industrikommissions räkenskaper för år 1918 jämte specifikation beträffande upphandling, försäljning och lager av varor, § 1	628
Ekonomisk tablå för statens industrikommission inklusive dess beklädnadsbyråer i landsorten, § 2	630
Redogörelse för industrikommissionens avveckling, § 3	632
Sammanställning utvisande per 31 december 1919 beräknat utfall av kommissionens förvaltning, § 4	633
Folkhushållningskommissionen	636
Omnämmande av överrevisorernas granskning av folkhushållningskommissionens räkenskaper och förvaltning, § 1	636
Folkhushållningskommissionens utlåtande	826
Redogörelse för folkhushållningskommissionens avveckling, § 2	636
Bränslekommissionen	638
Återgivande av kommissionens vinst- och förlust- samt balansräkningar för tiden 16 april 1917—30 april 1919 ävensom sammanställningar över rörelsen nämnda tid jämte en specificerad uppgift över vedlagret, sådant det befanns den 30 april 1919, § 1	638

	Sid.
Uttalande i samband med kompletterande upplysningar angående vissa poster i fråga om kommissionens balansräkning den 30 april 1919 samt redogörelse för den fortgående avvecklingen av kommissionen och för densammas förväntade resultat samt redogörelse angående kommissionens åtgärder vid förvärv av bogseringsångfartyget Doggen och egendomen Vånga i Södermanlands län, § 2	649
Bränslekommissionens utlåtande	828
Yttrande av jägmästare N. Delin	830
Yttrande av direktör Ivar Åkerman	832
Statens krigsförsäkringskommission	656
Sammandrag över krigsförsäkringskommissionens räkenskaper för år 1918, § 1	656
Uttalande i anledning av översikt över kommissionens huvudsakliga verksamhet och ekonomiska ställning under år 1919 samt redogörelse för vidare avvecklingsåtgärder, § 2	661
Statens livsmedelskommissions utlåtande	833

Jämförelsetabell mellan statsinkomsternas beräknade och influtna belopp under revisionsåret	666
Kostnader för kommittéer och utredningar genom sakkunniga	670
A. Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, vilkas uppdrag avslutats	670
B. Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, vilkas uppdrag ännu icke avslutats	683
Uppgift angående dispositionen av de särskilda huvudtitlarnas allmänna besparingsfonder	694
Tabell utvisande nettobristen å förslagsanslagen under femårsperioden 1914—1918	700

Meddelande angående av revisorerna avlagda besök	720
Reservationer	727
Förklaringar	729

Riksdagens revisorer, vilka nedannämnda dag fulländat den granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning år 1918, som enligt stadgandet i § 72 riksdagsordningen och kungl. kungörelsen den 19 maj 1893 tagit sin början den 1 nästlidna oktober, få härmed avgiva den berättelse, som i 6 § av samma kungörelse föreskrives.

Under revisionsförrättningen hava revisorerna från finansdepartementet fått emottaga de av nedannämnda myndigheter, verk och inrättningar till Kungl. Maj:t ingivna berättelser rörande förvaltningen under år 1918 av de till deras förfogande ställda medel, nämligen:

- från *Riksmarskalksämbetet,*
- » *Justitiekanslersämbetet,*
- » *Göta hovrätt,*
- » *Hovrätten över Skåne och Blekinge,*
- » *Fångvårdsstyrelsen,*
- » *Statens uppfostringsanstalt å Bona,*
- » *Utrikesdepartementet,*
- » *Arméförvaltningen,*
- » *Chefen för krigsskolan,*
- » *Marinförvaltningen,*
- » *Chefen för sjökrigshögskolan,*
- » *Chefen för sjökrigsskolan,*
- » *Sjökarteverket,*
- » *Lotsstyrelsen,*
- » *Direktionerna för navigationsskolorna i Stockholm, Göteborg, Malmö, Kalmar och Härnösand,*
- » *Nautisk-meteorologiska byrån,*
- » *Överståthållarämbetet,*
- » *Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen,*
- » *Medicinalstyrelsen,*
- » *Drottninghuset,*

- från *Sjukhuset Eira*, Stockholms stads och läns sjukhus,
» *Riksförsäkringsanstalten*,
» *Vårdanstalten å Venngarn för alkoholister*,
» *Pensionsstyrelsen*,
» *Försäkringsinspektionen*,
» *Kammarkollegium*,
» *Statskontoret*, angående statsverket och stämpeluppbörden,
» *Mynt- och justeringsverket*,
» *Kommerskollegium*,
» *Statistiska centralbyrån*,
» *Byggnadsstyrelsen*,
» *Patent- och registreringsverket*,
» *Generaltullstyrelsen*,
» *Kontrollstyrelsen*,
» *Postsparbanken*,
» *Riksarkivet*,
» *Kungl. biblioteket*,
» *Nationalmuseum*,
» *Svenska akademien*,
» *Vetenskapsakademien*,
» *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien*,
» *Akademien för de fria konsterna*,
» *Musikaliska akademien*,
» *Uppsala universitet*,
» *Lunds universitet*,
» *Karolinska mediko-kirurgiska institutet*,
» *Serafimerlasarettet*,
» *Farmaceutiska institutet*,
» *Allmänna barnhuset i Stockholm*,
» *Allmänna barnbördshuset i Stockholm*,
» *Högre lärarinneseminariet*,
» *Läroverksöverstyrelsen*,
» *Folkskoleöverstyrelsen*,
» *Folkskoleseminarierna i Stockholm, Uppsala, Linköping, Strängnäs, Växjö, Lund, Landskrona, Skara, Göteborg, Kalmar, Karlstad, Falun, Härnösand, Umeå och Luleå*,
» *Seminariet i Haparanda*,
» *Sällskapet för folkundervisningens befrämjande*,
» *Institutet för blinda å Tomtebodan*,
» *Blindskolan i Växjö*,

- från *Hantverksskolan i Kristinehamn för blinda.*
- » *Tekniska högskolan,*
  - » *Chalmers tekniska läroanstalt,*
  - » *Tekniska elementarskolorna i Malmö, Norrköping, Borås,*
Örebro, Härnösand och Eskilstuna,
  - » *Tekniska skolan i Stockholm,*
  - » *Gymnastiska centralinstitutet,*
  - » *Lantbruksstyrelsen,*
  - » *Lantbruksakademien,*
  - » *Ultuna lantbruksinstitut,*
  - » *Alnarps lantbruks- och mejeriinstitut,*
  - » *Stuteriöverstyrelsen,*
  - » *Lantmäteristyrelsen,*
  - » *Rikets allmänna kartverk,*
  - » *Sveriges geologiska undersökning,*
  - » *Hydrografiska byrån,*
  - » *Veterinärhögskolan,*
  - » *Veterinärinrättningen i Skara,*
  - » *Extra provinsialläkarnas pensionskassa,*
  - » *Lasarettsläkarnas pensionskassa,*
  - » *Handelsflottans pensionsanstalt,*
  - » *Lärarnas vid elementarläroverken nya änke- och pupillkassa,*
  - » *Lärarinnornas pensionsanstalt,*
  - » *Dörestumlärarnas pensionsanstalt,*
  - » *Folkskollärarnas pensionsinrättning,*
  - » *Folkskollärarnas änke- och pupillkassa,*
  - » *Småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt,*
  - » *Prästskapets änke- och pupillkassa,*
  - » *Telegrafverkets pensionsanstalter,*
  - » *Statens järnvägars änke- och pupillkassa,*
  - » *Arméns pensionskassa,*
  - » *Flottans pensionskassa,*
  - » *Postverket,*
  - » *Telegrafverket,*
  - » *Järnvägsstyrelsen, angående statens järnvägstrafik och*
statens järnvägsbyggnader,
  - » *Vattenfallsstyrelsen,*
  - » *Domänstyrelsen.*

Då tiden för landsböckernas insändande till kammarrätten är bestämd till den 1 april och i övrigt de förvaltande verkens räkenskaper i allmänhet skola dit avlämnas inom den 1 maj varje år, har naturligtvis endast en del av dessa räkenskaper före Statsrevisionens sammanträde undergått granskning inom kammarrätten. De anmärkningar, som vid den redan skedda granskningen förekommit inom bemälda ämbetsverks revisionsavdelning, hava emellertid varit tillgängliga för revisorerna, vilka i de fall, då förklaringar däröver avgivits, även tagit del av förklaringarna.

Med iakttagande av den ordning, i vilken anslagen finnas i riksstaten samt tilläggsstaten för år 1918 upptagna, få revisorerna här nedan meddela särskilda, på de olika räkenskaperna grundade sammandrag av inkomster och utgifter under revisionsåret, därvid fogande de anmärkningar och iakttagelser i övrigt, vartill granskningen av räkenskaperna givit anledning.

Översikt

av statsverkets finansiella ställning vid slutet av år 1918.

Beträffande statsverkets finansiella ställning vid 1918 års slut få revisorerna meddela följande:

Enligt den på sid. 5 i 1918 års revisorers berättelse över deras granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1917 intagna översikten utgjorde det ungefärliga värdet vid 1908 års slut av statsverkets, i rikshuvudboken icke redovisade, fasta och lösa egendom ..... 297,023,003: 29.

Om härtill lägges behållningarna vid 1918 års slut enligt det tryckta utdraget ur rikshuvudboken, sid. 9 ..... 2,697,540,691: 67

minskade med skulderna vid samma

tidpunkt ..... 1,639,082,542: 10   1,058,458,149: 57.

visar sig, att ungefärliga värdet av statens samtliga tillgångar vid 1918 års slut utgör 1,355,481,152: 86

i vilken summa riksbankens tillgångar samt värdet å staten tillhöriga malmfält och gruvor samt aktier i Mertainens gruvaktiebolag dock icke ingå.

Då enligt senaste revisionsberättelsen statsverkets nettotillgångar vid 1917 års slut utgjorde 1,510,002,446: 05

har alltså vid 1918 års slut uppstått en *kapitalminskning* av ..... 154,521,293: 19.

FÖRSTA HUVUDTITELN.

Anslaget till reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader.

Debet.

Inkomster:

I: B. 1. Statsanslag	63,000: —	
Från kungl. hovförvaltningen	23,000: —	
» » husgerådskammaren för ändringsar- bete i en bostad	214: —	
Hysesmedel	400: —	
Försäljningsmedel för kakelugnar m. m.	3,006: 58.	89,620: 58.
		<u>Summa 89,620: 58.</u>

Kredit.

Balans från år 1917:

Slottskassans skulder	6,857: 96.
-----------------------------	------------

Utgifter:

Löner och arvoden	5,800: —
Dyrtidstillägg	1,125: —
Reparations- och underhållskostnader för:	
Kungl. slottet	43,999: 31.
» hovstallet	19,772: 27.
F. d. Oxenstjernska huset	2,480: 17.
F. d. Indebetouska huset	2,517: 21.
Slottsträdgårdens underhåll	1,547: 50.
	<u>70,316: 46.</u>
	77,241: 46.

Balans till år 1919:

Tillgångar:	
Kontant behållning	5,521: 16.
	<u>Summa 89,620: 58.</u>

Anslaget till polis-, lys- och renhållning vid Stockholms slott.

Debet.

Inkomster:

I: B. 2. Statsanslag.....	22,500: —
Från kungl. hovförvaltningen.....	23,695: 82.
Rabatt å elektrisk ström.....	122: 52.
	<u>46,318: 34.</u>
	Summa 46,318: 34.

Kredit.

Utgifter:

Avlöning.....	20,281: 50.
Beklädnad.....	1,936: 90.
Lyshållning.....	13,473: 21.
Renhållning.....	1,196: 81.
Vattenförbrukningsavgift.....	602: 20.
Telefonavgifter.....	316: 90.
Gratifikationer.....	8,217: 50.
Diverse.....	293: 32.
	<u>46,318: 34.</u>
	Summa 46,318: 34.

Anslaget till brandväsendet och yttre lyshållning vid Stockholms slott.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 5,555: 08.

Inkomster:

I: B. 3. Statsanslag ..... 11,250: —

Summa 16,805: 08.

K r e d i t.

Utgifter:

Avlöning:

åt tjänstemännen	2,870: —	
» gaständarna	3,500: —	
» dito för extra tjänstgöring	55: 50.	
» en elektriker för tillsyn och underhåll av brandredskap och ledningar	372: —	6,797: 50.
Beklädnad åt gaständarna	299: —	
Förbrukningsavgift för gas och elektrisk ström ...	1,391: 79.	
Reparationer och materialier m. m. för belysningen	883: 75.	
Dito dito för brandväsendet	236: 40.	
Vattenförbrukningsavgift	155: 60.	
Telefonavgifter	199: —	
Snöskottning och snökörning	1,758: 05.	
Gratifikationer och dyrtidstillägg	2,625: —	
Diverse	147: 55.	14,493: 64.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning ..... 2,311: 44.

Summa 16,805: 08.

Drottningholms slott.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Tillgångar	93,029: 93.
------------------	-------------

Inkomster:

I: B. 4. Statsanslag	24,600: —
Från riksmarskalksämberet överlämnade medel till förändring och utvidgning av den elektriska anläggningen	58,000: —
Hyres- och arrendemedel:	
från Drottningholm	18,449: 25.
» Svartsjö	1,500: —
» Edeby	1,500: —
	21,449: 25.
Tomtören	812: —
Intressemedel:	
å slottsmedlen	766: 81.
å medel till dammarnas i parken upp- rensning	795: 22.
	1,562: 03.
Vinst å jordbruket	63,013: 61.
Dito å skogen	6,266: 16.
Kammarrättens anmärkningsmedel	1: 75. 175,704: 80.

Balans till år 1919:

Skulder:

Till kungl. hovförvaltningen m. fl.	2,381: 40.
--	------------

Summa 271,116: 13.

Kredit.

Balans från år 1917:

Skulder ..... 200: —

Utgifter:

Avlöningar m. m.	18,856: —	
Pensioner och gratial	3,848: 78.	
Onera	5,235: 98.	
Diverse omkostnader	11,664: 69.	
Förändring m. m. av den elektriska ledningen	31,049: 29.	
Säkerhetsanordningar i slottet	403: 05.	
Dammarnas i parken upprensning	1,579: 80.	
Värmeledningen	1,714: —	
Avskrivning å inventariers värde	1,478: 40.	
Förlust å parken och trädgården	12,388: 04.	
Dito å vattenledningar och elektricitetsverk	11,242: 46.	
Svanarna	276: 90.	
Byggnaders underhåll	21,774: 12.	
Inventariers dito	4,330: 63.	125,842: 14.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I kassan ..... 6,978: 91.

På löpande räkningar i Stock-

holms enskilda bank ..... 18,811: 02. 25,789: 93.

Utlånta medel ..... 20,000: —

Värde å inventarier ..... 99,284: 06. 145,073: 99.

Summa 271,116: 13.

Gripsholms slott.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 12,676: 47.

Inkomster:

I: B. 5. Statsanslag	6,000: —
Arrenden, hyror och tomtören	5,440: —
Slottets andel av förevisningsmedlen	485: 02.
Inträdesavgift i elektriska belysningsanläggningen	500: —
Försäljningsmedel för:	
frukt och trädgårdsprodukter	43,664: 63.
spannmål, hö och halm	1,786: 13.
skogseffekter	10,770: 89.
hjortar	59: —
	<hr/>
	56,280: 65.
Intressemedel	1,268: 12.
Diverse	443: 10.
	<hr/>
	70,416: 89.
	<hr/>
	Summa 83,093: 36.

Kredit.

Utgifter:

Löner och arvoden	9,260: —
Pensioner	1,164: 75.
Omkostnader för park, trädgård och jordbruk	15,290: 41.
Skogens skötsel	3,398: 88.
Inventarier	3,061: 30.
	<hr/>
Transport	32,175: 34.

	Transport	32,175: 34.	
Diverse omkostnader		2,771: 27.	
Medicin		225: 82.	
Läkar- och veterinärvård		270: —	
Brandväsendet		161: —	
Telefonavgift		218: 79.	
Renhållning		100: —	
Hjortarnas skötsel m. m.		705: —	
Slottets underhåll		1,035: 63.	
Byggnaders dito		1,658: 42.	
Onera		1,719: 80.	
Husgerådskammaren, för möbler		930: —	
Elektrisk installation m. m.		10,604: 47.	52,575: 54.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I kassan	250: 50.	
På sparkasseräkning i Söderman-		
lands enskilda bank	6,185: 97.	
» giroräkning i dito dito	2,081: 35.	8,517: 82.
Utlånta medel		22,000: —
		<u>30,517: 82.</u>
		Summa 83,093: 36.

Ulriksdals slott.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 2,519: 02.

Inkomster:

I: B. 6. Statsanslag	8,250: —	
Arrenden, hyror och tomtören	11,590: —	
Arrendemedel för trädgården	5,950: —	
Medel från Djurgårdskassan	28,250: —	
Försäljningsmedel för sand och grus	1,216: —	
Dito för diverse m. m.	10,852: 95.	
Intressemedel	21: 92.	
Kammarrättens anmärkningsmedel	40: —	66,170: 87.
		<u>Summa 68,689: 89.</u>

Kredit.

Utgifter:

Avlöningar, arvoden och gratifikationers	7,529: 60.	
Onera	640: 35.	
Ved och kol	5,444: 26.	
Medicin	109: 20.	
Lys- och renhållning	883: 48.	
Telefonavgift	213: —	
		<u>Transport 14,819: 89.</u>

	Transport	14,819: 89.	
Parkens underhåll		13,427: 41.	
Omkostnader för skogen		457: 20.	
Havre, hö m. m.		3,694: 54.	
Byggnads- och reparationsarbeten jämte materialier		9,280: 82.	
Elektrisk belysningsanordning		7,116: 40.	
Diverse		3,258: 19.	52,054: 45.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I kassan		47: 81.	
På giroräkning i Stockholms enskilda bank	16,587: 63.		16,635: 44.
		Summa	68,689: 89.

Haga lustslott och park.

Slottet jämte park och trädgård.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 42,319: 19.

Inkomster:

I. B. 7. Statsanslag	8,000: —	
Arrenden, tomtören och hyresmedel	29,105: —	
Tillfälliga hyror	110: —	
Avgäld för jord till nya kyrkogården	51: 56.	
Räntemedel	3,339: 83.	
Bidrag från Djurgårdskassan	22,375: —	
Dito från Stockholms stad	3,000: —	
Av Stockholms nya spårvägsaktiebolag erlagt arrende för viss mark	58,850: —	
Kammarrättens anmärkningsmedel	10: —	
Diverse	560: 16.	125,401: 55.
	Summa	167,720: 74.

Kredit.

Utgifter:

Avlöningar	5,910: —
Arvoden	2,340: —
Transport	8,250: —

	Transport	8,250: —	
Utskylder		647: 46.	
Ved		1,206: —	
Gratifikationer		30: —	
Medicinalier		197: 56.	
Lys- och renhållning		794: 20.	
Röjning och plantering i skogsmarkerna		375: —	
Underhållskostnader för byggnader		7,506: 56.	
Elektrisk belysningsanordning		3,290: —	
Pensioner m. m.		6,610: —	
Omkostnader vid obligationsköp		254: 17.	
Parkens underhåll och skötsel		15,500: 58.	
Diverse		8,535: 47.	53,196: 99.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I kassan ..... 12: 89.

På giroräkning i Stockholms en-
skilda bank ..... 27,340: 86. 27,353: 75.

Fordringar:

Obligationer ..... 87,170: — 114,523: 75.

Summa 167,720: 74.

Sandförsäljningen vid Haga.

Debet.

Inkomster:

Försäljningsmedel för sand, grus och rullsten ..... 10,213: 50.

Summa 10,213: 50.

K r e d i t.

Utgifter:

Kontrollmätning av grus ..... 104: 85.

Leverering:

Till statskontoret:

Influtna sandförsäljningsmedel ..... 10,108: 65.

Summa 10,213: 50.

Strömsholms slott.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 466: 65.

Inkomster:

I: B. S. Statsanslag ..... 3,000: —
Från riksmarskalksämbetet mottagna medel för elek-
trifiering av vissa lägenheter ..... 2,755: —
Hyresmedel ..... 705: —
Arrendemedel ..... 350: —
Intressemedel ..... 15: 52. 6,825: 52.
Summa 7,292: 17.

Kredit.

Utgifter:

Avlöning ..... 1,565: —
Läkararvode ..... 75: —
Medicin och sjukvård ..... 107: 86.
Bygghads- och reparationskostnader ..... 949: 57.
Bränsle ..... 115: —
Renhållning ..... 168: 25.
Elektrifieringsinstallationer ..... 2,653: 81.
Diverse ..... 448: 73. 6,083: 22.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I kassan ..... 138: 95.
Å sparkasseräkning i Mälarprovinsernas bank 1,070: — 1,208: 95.
Summa 7,292: 17.

Rosersbergs slott.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 40,896: 99.

Inkomster:

l: B. 9. Statsanslag	3,000: —	
Hyses- och arrendemedel	6,980: —	
Intressemedel	1,494: 74.	
Vinst å skogen	18,937: 87.	30,412: 61.
	<u>Summa</u>	<u>71,309: 60.</u>

Kredit.

Utgifter:

Avlöning m. m. för slottsförvaltningen	4,000: —	
Pensioner och gratial	3,232: —	
Omkostnader för parken	1,761: 50.	
Avskrivning å inventariers värde	289: 05.	
Diverse omkostnader	1,833: 10.	
Byggnaders underhåll	2,638: 81.	
Inventariers dito	302: 24.	
För av arrendatorn utav kungsgården utförda reparationsarbeten	1,173: 50.	15,230: 20.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I kassan ..... 1,843: 30.

På giroräkning i Stockholms en-
skilda bank ..... 3,481: 45. 5,324: 75.

Utlånta medel ..... 39,000: —

Värde å inventarier ..... 11,754: 65. 56,079: 40.

Summa 71,309: 60.

ANDRA

Justitie-

Andra huvudtitelns anslag:

- A. 1. Departementschefen .....
- 2. Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli:
  - Avlöning .....
  - Amanuens och vikariatsarvoden m. m. ....
- 3. Departementschefens ombud för tillsyn över tryckta skrifers allmän-
görande .....
- G. 1. Ålderstillägg .....
- 5. Skrivmaterialier och expenser, ved m. m. ....
- 7. Tryckningskostnader .....
- 11. Sveriges andel i kostnaderna för den internationella byrån i Bern .....
- 13. Extra utgifter:
  - Ersättning till ombud för granskning av på ryska, finska och jidisch
tryckta skrifter .....
- A. 6. 1917. Tilläggsanslag till amanuenser m. m. ....
- T. D. 2. Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare .....
- 3. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917 .....
- E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst .....

Summa

HUVUDTITELN.

departementet.

Behållning från år 1917.	Debet.		Utgifter.	Kredit.		Summa.
	Leverering från statskontoret.	Skuld till år 1919.		Leverering till statskontoret.	Behållning till år 1919.	
— —	17,000: —	— —	17,000: —	— —	— —	17,000: —
— —	77,108: 22.	— —	77,037: 25.	70: 97.	— —	77,108: 22.
17: 47.	7,282: 51.	— —	6,534: 92.	— —	765: 06.	7,299: 98.
— —	10,645: 84.	— —	10,645: 84.	— —	— —	10,645: 84.
— —	1,299: 96.	— —	1,299: 96.	— —	— —	1,299: 96.
3,040: 84.	19,400: —	526: 50.	22,967: 34.	— —	— —	22,967: 34.
8: 74.	19,500: —	11: 93.	19,520: 67.	— —	— —	19,520: 67.
— —	1,639: 64.	— —	1,639: 64.	— —	— —	1,639: 64.
— —	200: —	— —	187: 50.	12: 50.	— —	200: —
—: 01.	— —	— —	—: 01.	— —	— —	—: 01.
— —	1,009: 98.	— —	1,009: 98.	— —	— —	1,009: 98.
— —	34,134: 07.	— —	33,404: 07.	730: —	— —	34,134: 07.
— —	17,681: 68.	— —	17,681: 68.	— —	— —	17,681: 68.
3,067: 06.	206,901: 90.	538: 43.	208,928: 86.	813: 47.	765: 06.	210,507: 39.

Justitiekanslers-

Andra huvudtitelns anslag:

- C. -1. Justitiekanslersexpeditionen .....
- G. 1. Ålderstillägg .....
- 5. Skrivmaterialier och expenser, ved m. m.:
  - I allmänhet .....
  - Hysesmedel .....
- T. D. 2. Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare .....
- 3. Krigstidstillägg och krigstidshjälp .....
- E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst .....

Summa

ämbetet.

Debet.		Kredit.		Summa.
Leverering från statskontoret.	Skuld från år 1917.	Utgifter.	Behållning till år 1919.	
28,224: 38.	— —	28,224: 38.	— —	28,224: 38.
1,050: —	— —	1,050: —	— —	1,050: —
5,000: —	11: 62.	4,718: 39.	269: 99.	5,000: —
3,750: —	— —	3,750: —	— —	3,750: —
354: 17.	— —	354: 17.	— —	354: 17.
8,966: 91.	— —	8,966: 91.	— —	8,966: 91.
4,823: 13.	— —	4,823: 13.	— —	4,823: 13.
<u>52,168: 59.</u>	<u>11: 62.</u>	<u>51,886: 98.</u>	<u>269: 99.</u>	<u>52,168: 59.</u>

Högsta domstolen och

	Uppbörd
	<hr/>
Andra huvudtitelns anslag:	
D. 1. Högsta domstolen:	
Avlöningsmedel	— —
Nedre justitierevisionen:	
2. Avlöningar, arvoden m. m.:	
Avlöningsmedel	— —
Till arvoden åt vikarier för beredande av semester åt revisionssekreterarna	— —
Till arvoden åt extra revisionssekreterare	— —
Amanuensarvoden m. m.	1: —
Anslaget till övergångsstat	— —
3. Tillfällig förstärkning av arbetskrafterna	— —
4. Extra vaktmästare	— —
G. 1. Ålderstillägg	— —
3. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917	— —
5. Skrivmaterialier och expenser, ved m. m.	— —
13. Extra utgifter:	
Avlöning åt en extra vaktmästare i högsta domstolen ...	— —
T. D. 1. Extra lönetillägg	— —
2. Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare	— —
3. Krigstidstillägg och krigstidshjälp	— —
E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst	— —
Sjunde huvudtitelns anslag:	
T. H. 10. Gratifikationer till avhjälpande av missförhållanden i fråga om krigstidstillägg och krigstidshjälp	— —
A. Egentliga statsinkomster:	
III. Diverse inkomster:	
Expeditionslösen	5,041: —

Transport 5,042: —

nedre justitierevisionen.

D e b e t.		K r e d i t.			
Leverering från statskontoret.	Skuld till år 1919.	Skuld från år 1917.	Utgifter.	Leverering till statskontoret.	Summa.
315,650: 24.	— —	— —	315,650: —	—: 24.	315,650: 24.
172,798: 39.	— —	— —	172,798: 39.	— —	172,798: 39.
22,416: 66.	— —	— —	22,416: 66.	— —	22,416: 66.
5,174: 72.	— —	— —	5,000: —	174: 72.	5,174: 72.
27,094: 90.	— —	— —	27,095: 90.	— —	27,095: 90.
11,100: —	— —	— —	11,100: —	— —	11,100: —
38,253: 95.	— —	— —	38,253: 95.	— —	38,253: 95.
1,175: —	— —	— —	1,175: —	— —	1,175: —
13,516: 67.	— —	— —	13,516: 67.	— —	13,516: 67.
839: 11.	— —	— —	839: 11.	— —	839: 11.
61,350: 44.	136: 95.	6,101: 09.	55,386: 30.	— —	61,487: 39.
411: —	— —	— —	411: —	— —	411: —
2,355: —	— —	— —	2,355: —	— —	2,355: —
4,288: 75.	— —	— —	4,288: 75.	— —	4,288: 75.
174,048: 44.	— —	— —	173,916: 87.	131: 57.	174,048: 44.
92,177: 73.	— —	— —	91,852: 36.	325: 37.	92,177: 73.
529: 17.	— —	— —	529: 17.	— —	529: 17.
— —	— —	— —	— —	5,041: —	5,041: —
943,180: 17.	136: 95.	6,101: 09.	936,585: 13.	5,872: 90.	948,359: 12.

	<u>Uppbörd.</u>
	Transport 5,042: —
Andra huvudtitelns allmänna besparingsfond:	
Arvoden åt t. f. revisionssekreterare	— —
Förskott:	
Arvoden åt t. f. och extra revisionssekreterare	— —
Ersättning till registratorn F. Peterzéns för mistad sportelinkomst...	— —
	<u>Summa 5,042: —</u>

D e b e t.		K r e d i t.			Summa.
Leverering från statskontoret.	Skuld till år 1919.	Skuld från år 1917.	Utgifter.	Leverering till statskontoret.	
943,180: 17.	136: 95.	6,101: 09.	936,585: 13.	5,672: 90.	948,359: 12.
3,000: —	— —	— —	3,000: —	— —	3,000: —
68,016: 23.	— —	— —	68,016: 23.	— —	68,016: 23.
2,750: —	— —	— —	2,750: —	— —	2,750: —
1,016,946: 40.	136: 95.	6,101: 09.	1,010,351: 36.	5,672: 90.	1,022,125: 35.

Svea

Andra huvudtitelns anslag:

- D. 5. Svea hovrätt med därunder lydande justitiestat:
    Löner, tjänstgöringspenningar m. m. ....
    Amanuens- och vikariatsarvoden m. m. ....
7. Extra ledamot i hovrätten .....
8. Extra vaktmästare i hovrätten .....
9. Amanuens å krigshovrättsavdelningen .....
G. 1. Ålderstillägg .....
5. Skrivmaterialier och expenser, ved m. m. ....
T. D. 2. Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare .....
3. Krigstidstillägg och krigstidshjälp .....
E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens
    tjänst .....

Förskott:

Tillfällig avlöningsförbättring åt tjänstförrättande fiskaler i hovrätten
Ersättning för indragna sportler åt aktuarien i hovrätten G. Liliequist

Summa

hovrätt.

D e b e t.		K r e d i t.			Summa.
Behållning från år 1917.	Leverering från statskontoret.	Utgifter.	Leverering till statskontoret.	Behållning till år 1919.	
— —	412,245: 10.	406,108: 93.	6,136: 17.	— —	412,245: 10.
— —	32,100: —	31,916: 95.	183: 05.	— —	32,100: —
— —	4,999: 99.	4,999: 99.	— —	— —	4,999: 99.
— —	966: 66.	966: 66.	— —	— —	966: 66.
— —	3,000: —	3,000: —	— —	— —	3,000: —
— —	39,058: 34.	39,058: 34.	— —	— —	39,058: 34.
153: 19.	30,000: —	30,140: 06.	— —	13: 13.	30,153: 19.
— —	4,434: 06.	4,434: 06.	— —	— —	4,434: 06.
— —	178,699: 97.	170,917: 93.	7,782: 04.	— —	178,699: 97.
— —	90,800: 03.	90,800: 03.	— —	— —	90,800: 03.
— —	475: 36.	475: 36.	— —	— —	475: 36.
— —	5,348: 17.	5,348: 17.	— —	— —	5,348: 17.
153: 19.	802,127: 68.	788,166: 48.	14,101: 26.	13: 13.	802,280: 87.

Göta

Andra huvudtitelns anslag:

D.	10.	Göta hovrätt med därunder lydande justitiestat:	
		Löner, tjänstgöringspenningar m. m.	
		Till amanuenser och extra biträden m. m.	
G.	1.	Ålderstillägg	
	5.	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m.	
T. D.	2.	Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare	
	3.	Krigstidstillägg och krigstidshjälp	
E. T.		Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst	
			Summa

§ 1.

Revisorerna hava besökt Göta hovrätts ämbetslokaler. Besöket har icke givit revisorerna anledning till någon erinran.

hovrätt.

D e b e t.		K r e d i t.			Summa.
Leverering från länsstyrelsen.	Skuld till år 1919.	Skuld från år 1917.	Utgifter.	Leverering till länsstyrelsen.	
228,666: 22.	— —	— —	227,747: 24.	918: 98.	228,666: 22.
14,500: —	— —	— —	14,500: —	— —	14,500: —
24,750: 02.	— —	— —	24,750: 02.	— —	24,750: 02.
13,500: —	480: 58.	378: —	13,602: 58.	— —	13,980: 58.
2,475: —	— —	— —	2,475: —	— —	2,475: —
96,463: 01.	— —	— —	96,463: 01.	— —	96,463: 01.
52,462: 62.	— —	— —	52,462: 62.	— —	52,462: 62.
432,816: 87.	480: 58.	378: —	432,000: 47.	918: 98.	433,297: 45.

Hovrätten över

Andra huvudtitelns anslag:

- D. 12. Hovrätten över Skåne och Blekinge med därunder lydande
justitiestat:
Löner, tjänstgöringspenningar m. m. ....
Till amanuenser, extra biträden m. m. ....
- G. 1. Ålderstillägg .....
3. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917 .....
5. Skrivmaterialier och expenser, ved m. m. ....
- T. D. 2. Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare .....
3. Krigstidstillägg och krigstidshjälp .....
- E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst
- Förskott:
Ersättning till adjungerade ledamöter m. fl. i hovrätten .....

Summa

Skåne och Blekinge.

D e b e t.		K r e d i t.		Summa.
Leverering från statskontoret och länsstyrelsen.	Skuld till år 1919.	Skuld från år 1917.	Utgifter.	
120,825: —	— —	— —	120,825: —	120,825: —
7,700: —	— —	— —	7,700: —	7,700: —
11,400: —	— —	— —	11,400: —	11,400: —
1,800: —	— —	— —	1,800: —	1,800: —
20,565: —	1,732: 94.	895: 89.	21,402: 05.	22,297: 94.
1,310: —	— —	— —	1,310: —	1,310: —
50,559: 11.	— —	— —	50,559: 11.	50,559: 11.
25,851: 77.	— —	— —	25,851: 77.	25,851: 77.
750: —	— —	— —	750: —	750: —
240,760: 88.	1,732: 94.	895: 89.	241,597: 93.	242,493: 82.

Fångvårds-

	Ordinarie anslag:									
	Fångars vård och underhåll.									
	II: E. 1. Fångvårds- styrelsen.	II: E. 2 a. Bestämda anslaget.	II: E. 2 b. Förslags- anslaget.	II: E. 3. Ålderstillägg för en del vid fång- vårdstyrel- sen och fång- vården an- ställda ämbets- och tjänstemän.		II: E. 4. Understöd åt verksam- het till fri- givna fångars skydd.	II: E. 5. Omänd- ring av straffän- gelset i Mariestad till jord- bruks- fängelse.		II: E. 6. Byggnads- arbeten vid straff- fängelset i Uppsala.	
D e b e t.										
<i>Balans från år 1917:</i>										
Tillgångar	—	—	—	3,977,140	46	—	—	—	—	—
<i>Inkomster:</i>										
Statsanslag	106,300	—	981,600	—	5,225,163	70	90,284	76	16,000	—
För verkställda arbeten	—	—	—	—	339,143	25	—	—	65,000	—
Säger	106,300	—	981,600	—	5,564,306	95	90,284	76	16,000	—
<i>Balans till år 1919:</i>										
Skulder:										
till statsverket	—	—	—	2,696,631	36	—	—	—	—	—
» diverse fångvårdsanstal- ter m. fl.	—	—	—	479,599	73	—	—	—	—	—
» fångvårdens besparings- kassa	—	—	—	397,238	18	—	—	—	—	—
» fångarnas innestående medel	—	—	—	146,562	69	—	—	—	—	—
Säger	—	—	—	3,720,031	96	—	—	—	—	—
Summa	106,300	—	981,600	—	13,261,479	37	90,284	76	16,000	—
K r e d i t.										
<i>Balans från år 1917:</i>										
Skulder	—	—	—	3,977,140	46	—	—	—	—	—

styrelsen.

Extra anslag:										
Enligt riksstat:						Enligt tilläggsstat:				Summa.
II: E. 7.	II: E. 5/1915.	II: E. 6/1914.	Till uppförande vid central-fängelset å Härlanda av fem bostadshus för vakt-konstaplar.	Till uppförande av ny hägnad vid straff-fängelset i Kristianstad och nya fång-gårdar vid straffängelset i Vänersborg.	Tilländrings- och tillbygg-nadsarbeten för anord-nande av sinnessjuk-avdelningar vid krono-häktet i Västervik och central-fängelset i Härnösand.	II: B. 1.	II: B. 2.	II: B. 3.		
Bostads-hus för bevak-ningsper-sonal vid central-fängelset i Härnösand.	Ombyggnads- och andra arbeten vid central-fängelset å Långholmen.	Elektrisk belysnings-anordning i det nya central-fängelset i Malmö.				Avlönings-förhöjning för direk-tören vid tvångs-arbets-anstalten i Karls-krona.	Bostads-hus för befatt-nings-havare vid central-fängelset i Växjö.	Inledande av elekt-risk belys-ning i tjänste-manna-bostäder vid vissa fångvårds-anstalter.		
—	217,616 ⁸³	8,465 ⁸⁷	2,262 ³⁵	3,967 ⁴³	883 ⁷⁰	—	—	—	4,210,336 ⁶⁴	
71,000	—	—	—	—	—	250	96,000	59,900	6,740,998 ⁴⁶ 339,143 ²⁵	
71,000	—	—	—	—	—	250	96,000	59,900	7,080,141 ⁷¹	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,696,631 ³⁶	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	479,599 ⁷³	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	397,238 ¹⁸	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	146,562 ⁶⁹	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,720,031 ⁹⁶	
71,000	217,616 ⁸³	8,465 ⁸⁷	2,262 ³⁵	3,967 ⁴³	883 ⁷⁰	250	96,000	59,900	15,010,510 ³¹	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,977,140 ⁴⁶	

	Ordinarie anslag:					
	Fångars vård och underhåll.					
	II: E. 1. Fångvårdsstyrelsen.	II: E. 2 a. Bestämda anslaget.	II: E. 2 b. Förslagsanslaget.	II: E. 3. Ålderstillägg för en del vid fångvårdsstyrelsen och fångvården anställda ämbets- och tjänstemän.	II: E. 4. Understöd åt verksamhet till frigivna fångars skydd.	II: E. 5. Omändring av straffängelset i Mariestad till jordbruksfängelset.
<i>Utgifter:</i>						
Avlöning m. m.	103,112 68	975,658 71	—	—	—	—
Ålderstillägg	—	—	—	90,284 76	—	—
Byggnader och reparationer...	—	—	107,150 71	—	60,694 02	276 40
Förplägning	—	—	2,803,326 20	—	—	—
Beklädnad	—	—	356,065 92	—	—	—
Sängkläder	—	—	59,313 82	—	—	—
Inventarier till fängelserummen	—	—	7,504 12	—	—	—
Eldning och belysning	—	—	813,077 30	—	—	—
Renhållning	—	—	162,169 60	—	—	—
Religionsvård	—	—	55,526 09	—	—	—
Sjukvård	—	—	107,310 35	—	—	—
Bevakning	—	—	410,984 74	—	—	—
Allmänna omkostnader	—	—	242,068 23	—	16,000	—
Vikariatsarvodet	—	—	78,591 72	—	—	—
Fångtransport	—	—	358,817 35	—	—	—
Avlöning å övergångsstat	—	—	2,400	—	—	—
Säger	103,112 68	975,658 71	5,564,306 95	90,284 76	16,000	60,694 02 276 40
Leverering till statsverket.....	3,187 32	5,941 29	—	—	—	—
<i>Balans till år 1919:</i>						
Tillgångar:	—	—	—	—	—	—
Kontanta behållningar	—	—	—	—	4,305 98	29,223 60
Behållning i materiel m. m.	—	—	2,165,210 39	—	—	—
Fordringar:	—	—	—	—	—	—
för obligationer	—	—	610,860	—	—	—
hos diverse fångvårdsanstalter m. fl.	—	—	808,745 58	—	—	—
Förskott	—	—	135,215 99	—	—	—
Säger	—	—	3,720,031 96	—	—	4,305 98 29,223 60
Summa	106,300	981,600	13,261,479 37	90,284 76	16,000	65,000 29,500

Extra anslag:

Enligt riksstat:						Enligt tilläggsstat:			Summa.
II: E. 7.	II: E. 5/1915.	II: E. 6/1914.	Till uppförande vid central-fängelset å Härlanda av fem bostadshus för vaktkonstaplar.	Till uppförande av ny lägnad vid straff-fängelset i Kristianstad och nya fång-gårdar vid straffängelset i Vänersborg.	Tilländrings- och tillbygg-nadsarbeten för anord-nande av sinnessjuk-avdelningar vid krono-häktet i Västervik och central-fängelset i Härnösand.	II: B. 1.	II: B. 2.	II: B. 3.	
Bostads-hus för bevak-ningsper-sonal vid central-fängelset i Härnösand.	Ombyggnads- och andra arbeten vid central-fängelset å Långholmen.	Elektrisk belysnings-anordning i det nya central-fängelset i Malmö.							
70,928 34	98,169 98					250	96,000		1,079,021 39 90,284 76 433,219 45 2,803,326 20 356,065 92 59,313 82 7,504 42 813,077 80 162,169 60 55,526 09 107,310 35 410,984 74 28,704 26 78,591 72 358,817 85 2,400 —
70,928 34	98,169 98					250	96,000	28,704 26	7,104,386 10
									9,128 61
71 66	62,667 83	8,465 87	2,262 35	3,967 43	883 70			31,195 74	143,044 16 2,165,210 39
	56,779 02								1,476,384 60
71 66	119,446 85	8,465 87	2,262 35	3,967 43	883 70			31,195 74	135,215 99 3,919,855 14
71,000 —	217,616 83	8,465 87	2,262 35	3,967 43	883 70	250 —	96,000 —	59,900 —	15,010,510 31

§ 1.

Besök vid
vissa fängel-
ser.

Revisorerna hava besökt kronohäktet i Nyköping samt straffängel-
sorna i Linköping och Jönköping. I sistnämnda fängelse är elektrisk
belysning nu anordnad, för vilket ändamål anslag beviljats av 1917
års riksdag. Revisorerna funno besöken icke giva anledning till någon
revisorernas erinran.

§ 2.

Jordbruks-
fängelser.

Besök vid
centralfängel-
set i Marie-
stad.

Motion vid
1901 års
riksdag.

Revisorerna hava under sina resor besökt centralfängelset i Marie-
stad. Då detta fängelse har till sin huvuduppgift att sysselsätta fångar
med jordbruksarbete, har det synts revisorerna lämpligt att här i sina
huvuddrag beröra frågan om fångars sysselsättande med arbete i det fria.

Redan år 1901 väcktes i riksdagens andra kammare en motion,
vari bland annat hemställdes om en utredning, huruvida och under vilka
villkor arbete ute i det fria, särskilt jordbruksarbete och därmed sam-
manhängande sysselsättningar, måtte kunna anordnas såväl för tvångs-
arbetsfångar som för straffångar. Motionen avslogs visserligen i andra
kammaren, men tanken på jordbruksarbetets användning i fångvårdens
tjänst har därefter vid flera tillfällen åter varit uppe samt även lett till
vissa praktiska resultat.

Uttalande
av riksdagens
revisorer.

Efter besök vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö åren 1907, 1912
och 1913 hade riksdagens revisorer framhållit den, såvitt de kunnat
finna, fördelaktiga inverkan på tvångsarbetsfångarnas uppförande och
arbetslust samt hälsa och sinnesförfattning, som dessa fångars i början
försöksvis och sedermera i allt större omfattning sysselsättande med
jordbruksarbete medfört, samt uttalat såsom sin mening, att det jämväl
borde tagas i övervägande, huruvida icke sådant arbete skulle kunna
anordnas även för en del i *straffanstalterna* intagna fångar.

Fångvårds-
styrelsens
underdåniga
utlåtande 7
januari 1914.

Uti ett med anledning av detta statsrevisorernas uttalande avgivet
underdånigt utlåtande den 7 januari 1914 meddelade fångvårdsstyrelsen,
att den sedan länge varit betänkt att även åt straffångar, som funnes
lämpligen böra sysselsättas med jordbruksarbete, därtill bereda tillfälle.
Dittills hade emellertid det icke lyckats styrelsen att finna för ändamålet
lämpligt område och ett hinder för en mera utsträckt användning av
friluftsbete för straffångar föreläge dessutom i den då gällande lagen
den 22 juni 1906 angående straffarbetes och fängelsestraffs verkställande
i enrum, vilken lag i § 1 föreskrev, att den, som vore dömd till straff-
arbete, skulle, såvitt ske kunde, hållas i enrum hela strafftiden, där denna ej
översteg tre år, och, där strafftiden vore längre, under de tre första åren.

Bestämmelserna om fångars hållande i cell blevo väsentligt ändrade genom lagen angående verkställighet av straffarbete och fängelsestraff den 24 mars 1916, vilken lände till efterrättelse från den 1 januari 1917. Enligt denna lag skall visserligen den, som undergår straffarbete och vid straffets början fyllt tjugu år, hållas till straff i enrum under hela strafftiden, där denna icke överstiger tre år, och, där strafftiden är längre, de tre första åren, men den, som vid straffets början ej fyllt 20 år, skall hållas till straff i enrum under hela strafftiden, där denna icke överstiger ett år, och, där strafftiden är längre, det första året, och vidare må fånge ej hållas till straff i enrum, om men för hans andliga eller kroppsliga hälsa därav inträder eller uppenbarligen kan befaras. Fånge skall, då han icke undergår straff i enrum, hållas till straff i gemensamhet. Har fånge, som hålles till straff i gemensamhet, under längre tid sysselsatts med arbete huvudsakligen inomhus, *skall* han, där så lämpligen kan ske, någon tid före frigivningen helt eller delvis hållas till arbete *utomhus*. Fånge, som undergår straff i gemensamhet, må kunna sysselsättas med arbete *utom straffanstaltens slutna område*, såvida förbindelse mellan fången och obehöriga därvid förhindras. Då den nya lagen härutöver innehåller stadganden, varigenom möjliggjorts gemensamhetsstraffets användande även på sådana fångar, som dömts till s. k. »enkelt» eller »urbota» fängelse, lämnar densamma i avsevärt större utsträckning än förut gällande lagstiftning utrymme för fångars användning till arbete i det fria.

1916 års lag
ang. verk-
ställighet av
straff.

För frågans utredande i jordbrukshänseende hänvände sig fångvårdsstyrelsen i december 1914 till lantbruksstyrelsen med hemställan om dess anvisningar och råd. I samråd med sistnämnda styrelse tillkallades två sakkunniga representanter för jordbruket, nämligen föreståndaren vid svenska mosskulturforeningen Hj. von Feilitzen och godsägaren L. M. Kruse. Efter det utredningsarbetet planlagts vid gemensamma sammanträden mellan de båda styrelserna samt överläggningar av dem hållits med de sakkunniga, började dessa sitt egentliga utredningsarbete därmed, att de sökte inhämta upplysningar om sådana i olika delar av landet belägna platser, som skulle lämpa sig för nyodlings- och annat utearbete för fångar. Därvid hade de sakkunniga att i första hand hålla sig till de kronoegendomar, som domänstyrelsen föreslagit såsom från jordbrukssynpunkt lämpliga för förläggande dit av jordbruksfängelse eller mindre anstalt för ungdomliga förbrytare. Därjämte vände de sakkunniga sig med förfrågningar i nu nämnt avseende till statens lantbruksingenjörer i de olika länen i södra och mellersta Sverige samt i Kopparbergs län. Efter det de sakkunniga på detta sätt erhållit

Utredning
genom sak-
kunniga.

förslag på åtskilliga platser i olika delar av landet, togo de sakkunniga genom personliga besök närmare kännedom om några, vilka framför andra syntes lämpade för det ändamål, varom vore fråga.

Fångvårds-
styrelsens
underdåniga
skrivelse 30
september
1916.

De sakkunnigas berättelse med förslag hade därefter varit föremål för fångvårdsstyrelsens och lantbruksstyrelsens gemensamma handläggning, varvid fullständig enighet mellan de båda styrelserna uppnåtts i fråga om friluftsarbetets förläggning och anordnande. Styrelsernas ståndpunkt i denna fråga är närmare utvecklad i fångvårdsstyrelsens underdåniga skrivelse den 30 september 1916. Styrelserna hade, efter vad i skrivelsen anges, utgått från den uppfattningen, att vid frågans lösning fångvårdsintresset icke finge undanskjutas. Då fråga vore om brottslingar, måste straffmomentet tillräckligt framträda. Friluftsarbetet måste förenas med en strävan att göra den dömda dugande och om möjligt hågad för ett nyttigt arbete efter frigivningen. Arbetet borde ske under former, som ej för mycket avveke från dem, en blivande arbetsgivare kunde tänkas tillämpa. Fångarna borde göras till föremål för den ledning och i övrigt behandlas under betingelser, som erfarenheten visat nödvändiga, för att icke sammanförandet av ett större antal fallna eller eljest socialt undermåliga individer skulle medföra deras ytterligare förstörande. Endast i den mån friluftsarbetet kunde ordnas på ett sätt, som överensstämde med dessa förutsättningar lika väl eller åtminstone i det närmaste lika väl som fångarnas användning inom fångvårdsanstaltens avstängda lokaler, kunde således fångarnas sysselsättande med odlingsarbete under fri himmel ur fångvårdssynpunkt förordas. Det läte sig därför icke göra att, såsom en eller annan föreställde sig, utan vidare föra fångskaror av hundratals individer uti i ödebygden och där logera dem i stora baracker med otillfredsställande anordningar. I den nyantagna straffverkställighetslagen vore dessutom föreskrivet, att fånge, som underginge straff i gemensamhet, under sov-tid städse skulle hållas avstängd från andra fångar.

Till belysning av frågan från ekonomisk synpunkt säges i skrivelsen, att fyllandet av angivna fordringar medförde ganska betydande kostnader, som till följd av utgifternas storlek i förhållande till inkomsterna motverkade ett gynnsamt resultat i ekonomiskt hänseende av fångarnas arbete: logementsbyggnaderna måste uppföras dyrbarare, med utrymmet fördelat i små celler i ett flertal något större rum; bevakningspersonalen måste göras jämförelsevis talrikare än om det gällde allenast att hindra rymning från en sammanhållen gemensam fångskara; det behövdes flera yrkesundervisare och i bildningshänseende mera högt stående tjänstemän. Vad i ekonomiskt hänseende bruste, ersattes emellertid genom

en ideell vinst. Dit vore att räkna dels fångarnas invånjande vid ett sunt, för landet välbehöfligt arbete, åt vilket de efter frigivningen möjligen kunde komma att ägna sig, och dels uppodlande och förbättrande av en eljest ofruktbar eller mindre bärande jord, som sålunda komme att bliva ett tillskott för framtiden i landets produktionsmöjligheter.

Anledningen till straffångarnas internering vore, heter det vidare, av den allvarliga art, att det måste med synnerlig noggrannhet tillses, att de icke olovligen avveke. Det läte sig därför icke i regel göra att träffa mera provisoriska anordningar för deras inlogerande eller att utföra dem för långt bort från logementet i en terräng, som gynnade deras rymning. En stark bevakning vore i varje fall behöflig. Därav framginge, att för straffångarnas användande i jordbruksarbete krävdes en fast anstalt, där de kunde med trygghet förvaras, då de icke under vaktares verksamma tillsyn arbetade i det fria. Då det icke läte sig göra att med full visshet på förhand utvälja, vilka straffångar utan fara kunde utsläppas i friluftsarbetet, måste vid friluftsfängelset en fortsatt gallring kunna ske på det sätt, att envar, som icke helt motsvarade förtroendet, kunde för längre eller kortare tid åter underkastas behandling i det stängda fängelset. Denna möjlighet borde finnas vid samma anstalt till undvikande av upprepade sändningar till och från andra fängelser.

Tillika måste å platsen finnas anordningar för religions- och skolundervisning m. m., tillräckliga verkstadslokaler för arbeten, som sammanhängande med jordbruket, samt för beredande av lämplig sysselsättning åt de fångar, som tillfälligtvis eller för längre tid borde avstängas från friluftsarbetet. Uppförandet av en fullt ändamålsenlig logementsbyggnad skulle betinga ansenliga kostnader, om allt måste göras nytt. Något behov av en ny sådan förelåg emellertid för det dåvarande icke, då redan befintliga fängelser medgäve tillräckligt utrymme för fångarnas internerande.

Dessa synpunkter hade varit ledande vid styrelsernas och de sakkunnigas prövning av de olika förslagen till friluftsfängelsets förläggning.

I det underdåniga utlåtandet framlägger fångvårdsstyrelsen därefter förslag angående ordnande av friluftsarbete vid straffängelset i Uppsala för straffångar, som vid straffets början icke fyllt 20 år, vid centralfängelset i Växjö för kvinnliga straffångar, vid Singeshult i Vrå socken av Kronobergs län för manliga tvångsarbetsfångar, vid tvångsarbetsanstalten i Landskrona för kvinnliga tvångsarbetsfångar samt vid straffängelset i Mariestad för manliga straffångar, som vid straffets början fyllt 20 år.

Fångvårds-
styrelsens
förslag ang.
friluftsar-
betets
anordnande.

Omändring
av central-
fängelset i
Mariestad till
jordbruks-
fängelset.

De sakkun-
nigas utta-
lande.

För den sålunda planerade omändringen av straffängelset i Mariestad till ett jordbruksfängelset fordrades i främsta rummet, att den del av Marieholms kungsgård, som stode under domänstyrelsens förvaltning, med större eller mindre område överlämnades till fångvården. Kungsgårdens lämplighet för det ifrågavarande ändamålet hade förut omför-
mälda sakkunniga i den av dem avgivna berättelsen utvecklat på följande sätt.

Kungsgårdens ägor toge vid väster om Mariestads stadsgräns, så snart man på en bro passerat Tidån, och begränsades i norr och öster av Väneren. Arealen omfattade enligt uppgift 300 tunnland åker, fördelade på tre skilda områden, därav det östra området vid huvudgården, 170 tunnland, låge invid fängelset närmast staden, mellersta området med 40 tunnland en bit väster därom, skilt från det östra genom skogsmark (kronopark), och längst i väster, Gunnerstagården, 45 minuters gångväg från fängelset, med 90 tunnland. Jorden syntes vara av god beskaffenhet och förekomma av olika slag. En del av marken låge litet lågt och syntes vid högvatten i Väneren lida därav, men genom invallning hade skydd lagts mot sjön; denna vall kunde dock vara i behov att förstärkas. Likaså vore jorden i behov av bättre torrläggning och täckdikning, varjämte i åkrarna finnes en mängd stenrös, vilka borde borttagas. Till gården hörde mycket vackra beteshagar, vilka dock kunde genom dikning och röjning betydligt förbättras.

Ekonomibyggnaderna på huvudgården voro gamla och ladugården i behov av en del reparationer, i det att särskilt en sidolänga, som inrymde häst- och oxstall m. m., vore rätt skröplig. Övriga hus vore i rätt bra skick.

Vid utgården Gunnersta, som sköttes för sig under särskild rättare, bestode jorden av mossjord, som invallats och medelst pumpning med en fotogenmotor hölles torr. Marken vore av mycket god beskaffenhet. Där finnes en ungdjursladugård i gott skick och även rättarebostaden vore bra.

De sakkunniga ville efter den på platsen verkställda besiktningen såsom sin åsikt uttala, att kungsgården från jordbrukssynpunkt synnerligen väl lämpade sig till det föreslagna ändamålet. Jorden vore god, mycket arbete finnes att utföra för att medels täckdikning, stembrytning, röjning i hagar, förbättring av invallning mot sjön etc. sätta gården i bättre skick.

Domäninten-
denten i
Skaraborgs
län.

I de sakkunnigas förslag instämde för sin del även domänintenden i Skaraborgs län.

Uti det förut omnämnda underdåniga utlåtandet av den 30 september 1916 yttrade fängvårdsstyrelsen beträffande lämpligheten av Marieholms kungsgård för det ifrågasatta ändamålet följande. Under iakttagande av önskvärdheten att gårdens odlingsbara jord borde finnas samlad i tämligen stora, överskadliga fält för tillsynens underlättande; att kommunikationsmöjligheterna icke finge vara alltför svåra; att arealen icke borde vara större än att den kunde skötas med ett av hänsyn till säkerheten och ett nöjaktigt urval begränsat antal fångar; samt att tillfälle till nyodlingar och enkla grovarbeten helst borde finnas, hade fängvårdsstyrelsen och lantbruksstyrelsen samt de sakkunniga enhälligt funnit Marieholms kungsgård bäst fylla samtliga ovannämnda krav.

Fängvårds-
styrelsen och
lantbruks-
styrelsen.

Mariestads cellfångelse innehölle 96 fasta celler. Då ortens rannsagningsfångar vore ganska få och inga andra behöfde vid fängelset förvaras jämte de för jordbruket avsedda gemensambetsfångarna, kunde fängelset inrymma 80 å 90 sådana gemensambetsfångar med inlogerande av var och en i särskild cell med eget fönster, en avsevärd fördel framför användandet av vanliga nattceller. Fördelen i ekonomiskt avseende att undgå uppförandet av nya logement, vilka av samma beskaffenhet skulle betinga en kostnad av mer än 300,000 kronor, vore uppenbar och en direkt vinst av Marieholms användande för ifrågavarande ändamål. Fängelset vore beläget å kungsgårdens område alldeles intill stora fält, skilda från staden genom den här ganska breda Tidån och en vik av Väneren, som omslöte kungsgårdens ägor i övrigt på två sidor. Gården hade en i gott stånd varande arrendatorsbostad i fängelsets närhet, lämplig till boställe för tjänstemän. Ekonomihusen vore i det tillstånd, att icke nybyggnader i större omfattning omedelbart erfordrades. Jordförbättringar kunde ske genom dikningar och invallningar, vartill i jordbruksarbete okunniga fångar kunde utan svårighet användas.

Stadsfull-
mäktige i
Mariestad.

Uti en till Kungl. Maj:t ingiven skrivelse hade stadsfullmäktige i Mariestad hemställt, att fängvårdsstyrelsens förslag icke måtte vinna bifall, och därvid bland annat framhållit, hurusom staden genom grannskapet med kungsgården haft en högt uppskattad förmån av härliga promenadplatser, men att i följd av vetskapen om att när som helst kunna påträffa straffångar invånarna i staden helt visst komme att i stor omfattning inskränka sina utflykter åt det hållet och därigenom gå miste om ypperliga tillfällen till rekreation.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län förklarade sig i underdånigt utlåtande den 7 december 1916 icke hava något att i förläggningsfrågan erinra mot fängvårdsstyrelsens förslag.

Länsstyrel-
sen i Skara-
borgs län.

Beträffande de kostnader, fångvårdens övertagande av området

Erforderliga
kostnader.

i fråga samt straffängelsets omändring till jordbruksfängelse skulle medföra, har fängvårdsstyrelsen i sitt underdåniga utlåtande den 30 september 1916 meddelat följande.

Kungsgården vore för det dåvarande av domänstyrelsen utarrenderad till den 14 mars 1922 för en årlig arrendesumma av 4,000 kronor enligt kontrakt av den 19 oktober 1900. För att redan den 14 mars 1917 frånträda arrendet fordrade arrendatorn på grund av nedlagda jordförbättringar och stegrade konjunkturer en ersättning av 4,000 kronor för år eller tillsammans 20,000 kronor. Vidare skulle till arrendatorn utgå gottgörelse för av honom i förskott fullgjord nybyggnads-skyldighet med 1,361 kronor 12 öre samt för honom enskilt tillhöriga byggnader och ledningar med 12,140 kronor. Dessa byggnader m. m. hade av fängvårdsstyrelsens biträdande arkitekt besiktigats och av honom befunnits i gott skick och mer än väl motsvarade de åsatta värdena. För iståndsättande av ladugård, stall och andra jordbruket tillhöriga byggnader och anläggningar hade bemälda arkitekt beräknat ett belopp av 17,000 kronor. För anskaffande av bostäder åt den del av fängelsepersonalen, för vilken sådana icke finnes inom fängelsets och kungsgårdens byggnader eller i de byggnader, vilka, såsom ovan nämnts, skulle inköpas från arrendatorn, hade fängvårdsstyrelsen föreslagit, att några på kungsgården belägna mindre hus, tillhöriga enskilda personer, skulle inköpas, och hade styrelsens arkitekt uppskattat denna lösesumma till 21,800 kronor. Vidare hade samme arkitekt beräknat kostnaderna för reparationer m. m. av gårdens bostadshus till 3,400 kronor, av arrendatorns byggnader till 200 kronor och av andra enskildas hus till 5,800 kronor, vartill komme ersättning för tillsyn och oförutsedda utgifter med 1,660 kronor, eller till sammanlagt 11,060 kronor.

Uppförande
av arbets-
byggnad.

På sätt ovan antytts medförde fängelsets användning för gemensamhetsfångar behovet att anskaffa tillräckliga verkstadslokaler. Genom direktörens utflyttande ur bostadsvåningen i fängelset till kungsgårdens arrendatorsboställe vunnes visserligen, heter det vidare i fängvårdsstyrelsens utlåtande, inom fängelset en del utrymmen, vilka till en början skulle kunna i nödfall brukas till verkstadsrum. Men de bleve med tiden erforderliga för anordnande av sjukhusavdelning, samlings- och skollokaler samt expeditjonsrum. Uppförandet av en särskild arbetsbyggnad syntes därför icke länge kunna uppskjutas. Denna skulle även innehålla tvättinrättning och badstu för fångarna. Kostnaden för en sådan byggnad hade beräknats till 110,000 kronor, vartill komme 7,500 kronor för murar och stängsel. Byggnaden skulle anordnas så, att densamma genom en lätt ombyggnad kunde ändras till bostäder för vaktpersonal

eller till arbetsceller, därest fängelset icke framdeles skulle bibehållas såsom en gemensamhetsanstalt, utan återgå till användningen såsom enbart cellfängelse.

Enligt fängvårdsstyrelsens av lantbruksstyrelsen biträdde förslag skulle engångskostnaderna för Mariestadsfängelsets omändring till jordbruksfängelse vara följande:

Engångs-
kostnader.

1:o) avlösande av arrenderätten kronor 20,000: —	
2:o) inlösen av arrendatorn tillhöriga byggnader samt vatten- och andra ledningar	» 12,140: —
3:o) inköp av andra euskilda ägares hus å kungsgården.....	» 21,800: —
4:o) reparationer	» 11,060: —
5:o) gottgörelse för i förtid fullgjord nybyggnadsskyldighet	» 1,361: 12
6:o) arbetsbyggnad med stängselmur och hägnader.....	» 117,500: —
7:o) förbättringsarbeten å kungsgårdens ekonomihus	» 17,000: —
8:o) inköp av döda och levande inventarier.....	» 80,703: —
	Summa kronor 281,564: 12.

kronor 65,000: —

Vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t den 13 januari 1917 anförde statsrådet och chefen för justitiedepartementet, att Marieholms kungsgårds lämplighet för ifrågavarande ändamål från såväl fängvårds- som jordbrukssynpunkt syntes honom obestriddig, likasom dess företrädare i dessa hänseenden framför andra påtänkta gårdar. De skäl mot jordbruksfängelsets förläggande dit, som stadsfullmäktige i Mariestad anförde, syntes ej vara av den vägande natur, att förslaget på grund därav borde avvisas.

Departement-
schefen.

Departementschefen, som ej heller i övrigt haft något att erinra mot fängvårdsstyrelsens förslag, hemställde, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen att medgiva, det viss del av kungsgården Marieholm överlättes på fängvården; att för bestridande av de under 1:o) — 4:o) här ovan angivna utgifter anvisa på extra stat för år 1918 ett anslag av 65,000 kronor; samt att medgiva, att de belopp, som erfordrades för bestridande av utgifter för lantbruksrörelsen vid fängelset, måtte efter Kungl. Maj:ts prövning av fängvårdsstyrelsen tills vidare förskottas av tillgängliga medel att, tills dessa förskott blivit genom jordbrukets

avkastning ersatta, i styrelsens huvudbok redovisas å konto: »Förskott för fångvårdens övertagande av Marieholms kungsgård.»

I enlighet med departementschefens hemställan avlät Kungl. Maj:ts proposition till 1917 års riksdag.

Stats-
utskottet.

Uti häröver avgivet yttrande anförde statsutskottet, att Kungl. Maj:ts förevarande förslag om inrättande av ett jordbruksfängelse stode i överensstämmelse med det av riksdagen vid upprepade tillfällen framhållna önskemålet, att straffarbetsfångar måtte beredas ökad möjlighet till arbete i det fria, och anslöte sig jämväl till bestämmelserna i 1916 års verkställighetslag. Den i ämnet förebragta utredningen angående omändringen av straffängelset i Mariestad till jordbruksfängelse syntes utskottet ådagalägga, att nämnda fängelse väl lämpade sig för en anordning i berörda syfte.

Kungl. Maj:ts hemställan blev därefter av riksdagen bifallen med några smärre förändringar.

**Koloni för
straffångar
vid Singeshult.**

*Fångvårds-
styrelsens
skrivelse 20/9
1916.*

Såsom ovan blivit antytt, hade fångvårdsstyrelsen i sin meromnämnda underdåniga skrivelse den 30 september 1916 tänkt sig, att, i överensstämmelse med ett av de jordbruksakkunniga framlagt förslag, åt *tvångsarbetsfångar* bereda sysselsättning med jordbruks- och andra arbeten å de myr- och mossmarker, som äro belägna kring byn Singeshult i Vrå socken av Kronobergs län, nära gränsen mot Halland.

*Fångvårds-
styrelsens
skrivelse 26/4,
24/8 och 23/11
1918.*

I underdåniga skrivelser den 25 april, den 24 augusti och den 22 november 1918 hade fångvårdsstyrelsen ånyo upptagit och vidare utvecklade frågan om användande av trakten kring Singeshult för fångvårdsändamål, men nu för *straffångars* sysselsättande. Närmaste anledningen härtill hade varit, att på grund av dels 1916 års straffverksställighetslag och dels en stark tillströmning av fångar ett stort antal sådana måst överföras till straff i gemensamhet och att i följd därav också en tillväxt ägt rum i antalet av dem, som enligt nämnda lag borde hållas till arbete utomhus. Samtidigt hade en stark brist på logementslokaler yppats.

Den uppgift, som vid Singeshult närmast skulle föreligga, vore att med fångarnas tillhjälp under kultur eller i skogbärande skick bringa så mycket som möjligt av sagda myr- och mossmarker, vilka vore av den omfattning, att de för decennier framåt kunde lämna tillräckligt arbete av nu ifrågavarande slag. Om för arbetet vid kolonien utvaldes sådana straffångar, som vid välförhållande kunde hoppas erhålla villkorlig frigivning eller eljest ådagalagt synnerlig pålitlighet, syntes risken

icke vara större än vid en förläggning därstädes av tvångsarbetsfångar. För säkerhetens skull borde början göras med ett ringa antal, och intill vunnen erfarenhet borde anordningarna vara mera provisoriska. Sälunda borde successivt inköpas smärre hemman med tillhörande skogsmark, kärr och mossar samt på lämplig plats uppföras logementsbyggnad. Fångvårdsstyrelsen hemställde att för ändamålet måtte äskas ett reservationsanslag å 50,000 kronor att utgå redan under år 1919, och blev efter Kungl. Maj:ts hemställan detta belopp av riksdagen beviljat å tilläggsstat för år 1919.

I fråga om organisationen av en dylik koloni framhåller fångvårdsstyrelsen, att, om förutsättningar finnes för sakens ordnande på principiellt bästa vis, borde kolonien stå under direkt ledning av föreståndaren vid en ej alltför avlägsen central fångvårdsanstalt av den storlek, att kolonien kunde därifrån förses med bevakning och full fångbesättning. Denna föreståndare hade då i sin hand att göra det bästa urvalet såväl med avseende å bevakning som fångar och rätta möjliga misstag. Hela ekonomin, upphandlingen av livsmedel och materiel m. m., kunde ock besörjas direkt från huvudanstalten. Någon möjlighet att vid anläggandet av en koloni i större skala tillgodose dessa principiella önskemål utan modifikation i hela deras omfattning gäves för närvarande icke i vårt vidsträckta land, där det på grund av avstånden varit nödvändigt att fördela fångpersonalen på ett flertal straffanstalter med ett jämförelsevis mindre antal på vart håll. Det blev nödvändigt att rekrytera kolonien från flera fängelser, kanske från alla, där fångar underginge straff i gemensamhet eller eljest avtjänade lång strafftid.

*Kolonien
organisation.*

Detta uteslöte icke, att kolonien kunde läggas såsom filial under en viss större straffanstalt, vars direktör anförtroddes ledningen av kolonien. Om så skedde, borde fångar, som kunde komma i fråga, sändas från de andra fängelserna till sagda straffanstalt och där underställas direktörens prövning, innan de utsändes till kolonien. För att sådan prövning skulle bliva tillförlitlig, borde den ske under förhållanden, som i möjligast mån liknade dem vid kolonien, således jämväl under friluftsarbete utom fångelsets slutna område. Huvudanstalten borde således till sitt förfogande hava en fritt liggande jordareal för fångarnas sysselsättande med odlingsarbeten. Enligt fångvårdsstyrelsens uppfattning vore centralfängelset vid Härlanda vid Göteborg det fångelse, som bäst passade till huvudanstalt för kolonien vid Singeshult, dels på grund av kommunikationsmöjligheterna, dels på grund av dess belägenhet

*Kolonien
huvudanstalt.*

mera i centrum av mellersta och södra Sverige, dels ock särskilt på den grund att skogssällskapet i Göteborg, med vilket fångvården skulle komma att vid Singeshult på det närmaste samarbeta, hade sitt säte i Göteborg, där också dess ledande tjänstemän vore bosatta. Självfallet borde centralfängelsets direktör och tjänstemän vid utövningen av sina alligganden äga att anlita biträde jämväl av föreståndaren vid det till kolonien mera närbelägna kronohäktet i Halmstad, såsom för uppköp av matvaror etc. Nämda häkte kunde användas för tillfälligtvis behöflig sjukvård och internering.

**Förslag ang.
ett nytt
fängelse vid
Väderbrunn.**

*Departements-
chefen.*

Vid föredragning inför Kungl. Maj:t den 9 januari 1919 av frågor, som tillhörde regleringen för år 1920 av riksstatens andra huvudtitel erinrade statsrådet och chefen för justitiedepartementet, bland annat, om det kända förhållandet, att kristiden medfört en oerhörd ökning i antalet brott och därmed i behovet av fängelseutrymme. Visserligen hade fångantalet, som i oktober 1918 nått kulmen, åter nedgått, och en del provisoriska åtgärder vidtagits eller skulle vidtagas, ägnade att successivt minska det föreliggande behovet av ökat fängelseutrymme, men departementschefen ansåg sig böra fästa Kungl. Maj:ts uppmärksamhet på angelägenheten att äska riksdagens medverkan för att på ett mera stadigvarande sätt möta en ny tids krav på skyndsamma och effektiva åtgärder till kriminalitetens bekämpande bland annat genom en fullt tillfredsställande fångvård. Särskilt som de berörda provisoriska åtgärderna icke på långt när vore ens kvantitativt tillräckliga för att avhjälpa den inträdda platsbristen, även om denna i någon mån skulle nedgå genom en minskning av brottens antal, syntes det nödvändigt omedelbart inrikta sig på inrättandet av mera permanenta anstalter av beskaffenhet att, under användning av lämpligast befunna vårdningsmetoder, råda bot för den utrymmesbrist, som komme att fortfara, och samtidigt eventuellt kunna övertaga ett eller annat av de äldre fångelsernas verksamhet.

Bland de åtgärder, som med snaraste borde vidtagas och vilka allmänt vitsordats såsom mest trängande, vore dels det här ovan berörda insläendet på försöken att i mindre kolonier sysselsätta fångar med fri-luftsarbete och dels upprättande av ett nytt centralt enrums- och gemensamhetsfängelse, som jämte tillfälle till verkstadsarbete under moderna arbetsformer beredde möjlighet till fångarnas användning för jordbruk i större skala. I sistberörda avseende hade fångvårdsstyrelsen i underdånig skrivelse den 24 augusti 1918 inkommit med förslag om uppförande av ett stort kombinerat gemensamhets- och enrumsfängelse för

*Fångvårds-
styrelsens
skrivelse 24/8
1918.*

400 fångar vid Väderbrunns kungsladugård, belägen omkring 5 kilometer från Nyköping invid såväl statsbanan som Flen—Oxelösunds järnväg.

I sin underdåniga skrivelse hade styrelsen framhållit, hurusom erfarenheten från det år 1917 inrättade jordbruksfängelset i Mariestad redan ådagalagt, att jordbruksarbetet för en stor del fångar vore mera lämpat än stillasittande inarbete att om möjligt göra brottslingen mera villig och dugande än tillförene till ett för samhället gagnande arbete. Som emellertid erfarenheten ävenledes visat, vore det svårt att på förhand avgöra, huruvida en fånge skulle visa sig stadigvarande lämplig för dylik sysselsättning och därmed förenade förtroendet. För att undvika alltför talrika och kostsamma förflyttningar borde för den skull fångar i större antal redan under enrumstiden uppsamlas vid det nya lantbruksfängelset för att kunna av därvarande tjänstepersonal provas och gallras för de fria jordbruksgöromålen. Därigenom bereddes också tillfälle att låta en fånge, som helst borde utbildas i hantverk, till omväxling därmed tidvis till hälsans stärkande sysselsätta sig i jordbruket.

Styrelsen hade fäst sig vid Väderbrunns kungsladugård såsom i flera hänseenden mera fördelaktig än andra till buds stående. Fängelset kunde där erhålla en belägenhet tillräckligt avlägsen från tätare bebyggd plats utan att dock vara genom avståndet avstängt från de förmåner, förbindelsen med en dylik ort erbjöde. För tjänstepersonalens barn funnes i Nyköping fullständigt läroverk och på Väderbrunns äger folkskola.

För jordbrukets handhavande genom fångar erbjöde åkerarealen, som omfattade cirka 240 hektar, synnerligt gott tillfälle på grund av dess sträckning i sammanhängande fält runt omkring själva gården, under det att skogsarealen, omfattande nära 130 hektar, begränsade den öppna jorden åt tvenne sidor. Egendomen gränsade till andra kungsgårdar, vilka, om sådant skulle i en framtid visa sig önskvärt, kunde införlivas med fängelsets jordbruk.

Egendomen vore för närvarande av domänstyrelsen utarrenderad till år 1931.

Vid föredragningen av detta ärende inför Kungl. Maj:t meddelade departementschefen, att det sålunda framförda byggnadsförslaget, vars förverkligande enligt approximativa beräkningar ansetts komma att draga en totalkostnad av mellan fyra och fem miljoner kronor, underkastats förberedande granskning i samråd med fångvårdsstyrelsen. Resultatet av denna granskning hade blivit, att Kungl. Maj:t uppdragit åt fångvårdsstyrelsen att i förening med byggnadsstyrelsen, på grundval av det

*Departements-
chefen.*

framlagda utkastet, uppgöra fullständiga och detaljerade ritningar och kostnadsberäkningar över byggnadsföretaget. Att departementschefen, som ansåg inrättandet av ett dylikt jämväl för bedrivande av jordbruk avsett fängelse böra komma till stånd, icke ifrågasatte att anslag till utförande av sagda vidlyftiga företag skulle äskas av 1919 års riksdag, berodde enligt departementschefens uttalande därpå, att det finansiella läget ålade statsmakterna den största försiktighet och syntes tvinga till användande av andra utvägar, som, även om de icke ledde till en lika tillfredsställande lösning av svårigheterna, dock vore ägnade att skyndsamt och på ett försvarligt sätt fylla de närmaste behoven.

*Statorevisorer-
rernas
yttrande.*

Val av plats.

Såsom ovan antytts, har riksdagen vid flera tillfällen framhållit önskvärdheten av, att straffångar måtte beredas ökad möjlighet till arbete i det fria och särskilt jordbruksarbete. Av den här ovan återgivna utredningen synes framgå, att vid val av plats för det första för straffångar avsedda jordbruksfängelset i vårt land ekonomiska hänsyn övat ett avsevärt inflytande. Obestridligt torde vara, att förändringen av straffängelset i Mariestad till jordbruksfängelse för tillfället inneburit en betydlig besparing i jämförelse med den kostnad, som uppförandet av ett nytt fängelse skulle hava betingat. Emellertid hava revisorerna funnit sig böra sätta i fråga, huruvida över huvud taget den sålunda ordnade anstalten är för sitt ändamål fullt lämplig. Det vill synas, som om arbetsområdets närbelägenhet intill ett större samhälle ävensom omedelbart invid en ganska mycket trafikerad väg ej låte sig väl förenas med kravet på fångarnas avskildhet, vilken av flera skäl även vid denna vårdform torde vara önskelig.

Urval av
fångar.

I det föregående har framhållits, hurusom det vore avsett att vid urval av fångar för ifrågavarande straffanstalt hänsyn skulle tagas dels till fångens av hälsoskäl betingade behov av utearbete dels ock till fångens lämplighet för jordbrukssysslor. Det torde vara att befara, att ett starkt hävdande av enbart dessa synpunkter kan undanskjuta andra hänsyn, som jämväl böra beaktas, och sålunda understundom föranleda ett icke önskvärt urval av fångar. Det synes kunna ifrågasättas, om det är lämpligt att, såsom skett, till denna straffanstalt överlämna fångar, som lida av sinnesoro och därför kräva en mera individuell behandling, eller sådana, som genom inom fängelse begångna disciplinära förseelser ådagalagt, att de icke passa för arbete under friare former. Tvekan kan även råda om gagnet av att till jordbruksarbete vid fängelset använda vaneförbrytare. Ur fångelserullan hava revisorerna inhämtat, att utav de 204 fångar, som under tiden 14 mars 1917—10 oktober 1919 från

andra fängelser överförts till Mariestadsfängelset, sjuttou varit straffade för sjunde—tionde resan stöld.

Att fängvårdsstyrelsen omsider fäst sin uppmärksamhet vid här påpekade förhållanden, framgår av ett styrelsens cirkulär den 30 oktober 1919, vari föreskrives, att för varje fänge, vars förflyttning till jordbruksfängelse ifrågasattes vederbörande föreståndare, läkare, assistent och lärare skola utfärda intyg rörande fångens användbarhet i utarbeten, hans villighet och förmåga att underkasta sig gällande ordningsföreskrifter, hans hälsotillstånd m. m., varjämte styrelsen i cirkuläret erinrat om skyldigheten att vid avgivandet av flyttningsförslag frånse intresset av att befria det egna fängelset från besvärliga fångar samt att behålla de mest lättskötta och arbetsdugliga.

Revisorerna hava fäst sin uppmärksamhet å det dåliga skick, vari de gamla stugor, som äro avsedda till bostäder åt bevakningspersonalen och delvis tagits i användning för detta ändamål, befinna sig. Även ekonomihusen äro till stor del i mindre gott stånd. Såväl nybyggnader som omfattande reparationer äro därför, enligt revisorernas uppfattning, inom närmaste tiden av behovet påkallade. Emellertid har utöver det anslag av 65,000 kronor, som, enligt vad redan nämnts, av riksdagen anvisats för övertagande av kungsgårdens jord m. m., av riksdagen icke äskats några medel till vare sig nybyggnad eller reparationer. Fängvårdsstyrelsen har nämligen för avsikt att med anlitan av jordbrukets avkastning och med användande, så vitt möjligt, av fångarnas arbetskraft, efter hand vidtaga erforderliga förbättringar.

Byggnaderna.

Med erkännande av det ändamålsenliga i detta fängvårdsstyrelsens tillvägagångssätt vilja dock revisorerna för sin del framhålla nödvändigheten av att dessa nybyggnader eller större reparationsarbeten så utföras, att byggnaderna med fördel kunna utnyttjas, även om fängelset i en framtid skulle upphöra såsom jordbruksfängelse och jorden med därå uppförda byggnader komme att disponeras för annat ändamål.

Av räkenskaperna hava revisorerna inhämtat, att fångvården av fängelsets jordbruk haft i nettovinst år 1917 kronor 27,266: 88 och år 1918 kronor 35,740: 33, därvid givetvis bör beaktas, att jordbruksdriften ej belastats med någon som helst kostnad för den arbetskraft, som erhållits från fångar och fångbevakning.

Vinsten å jordbruket.

I det föregående har meddelats, hurusom ett område på 70 tunnland, Gunnerstagården, är beläget på ett avstånd från själva fängvårdsanstalten av 45 minuters gångväg. Olämpligheten av att varje dag föra en skara fångar så lång väg fram och åter samt svårigheten vid

Gunnerstagården.

dessa fångars utspisning m. m. synes revisorerna tala för att detta område fränkiljes fångelsets jordbruk.

Nytt
fängelse.

Vidkommande det av fångvårdsstyrelsen ifrågasatta uppförandet av ett nytt kombinerat cell- och gemensamhetsfängelse vid Väderbrunn vilja revisorerna såsom sin mening uttala, att vidare åtgärder för förverkligande av denna plan icke synas böra vidtagas, förrän straffanstalterna såväl vid Mariestad som vid Singeshult givit material för en grundligare prövning av ifrågavarande vårdformers lämplighet och inbördes eventuella företräden.

Statens uppfostringsanstalt å Bona.

Debet

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 170,796: 30.

Inkomster:

Statsmedel:

II: F. 1. Avlöningar, arvoden
m. m. .... 40,300: —

2. Kost och beklädnad åt
eleverna m. m. .... 364,000: —

3. Förmansbostad m. m. 1,000: —

4. Särskild sjukstuga .... 20,000: —

G. 1. Ålderstillägg ..... 4,200: —

13. Extra utgifter:
Ersättning för av ele-
ver stulet gods ..... 33: —

T.C.1. Komplettering av köks-
inredningen ..... 10,000: —

2. Byggnadsarbeten och
inventarieanskaffning 220,500: —

D. 3. Krigstidstillägg och
krigstidshjälp ..... 43,534: 74.

E. T. Extra krigstidstillägg
m. m. åt befattnings-
havare i statens tjänst 21,280: 50.

Andra huvudtitelns allmänna be-
sparingsfond:

Till provisorisk belysnings-
anordning ..... 11,100: —

Transport 735,948: 24. 170,796: 30.

	Transport	735,948: 24.	170,796: 30.
Förskott:			
Kostnader för utförande av en borrhunn vid anstalten		2,503: 15.	
Dito för grundvattenundersökningar		8,500: —	
Dito i anledning av ifrågasatt nybyggnad vid anstalten		3,000: —	
Dito för utredning rörande sättet att nedbringa vissa byggnadskostnader vid anstalten		1,948: 65.	
Dito för inredning av två reservenkelrum i en byggnad vid anstalten		2,300: —	754,200: 04.
Försäljningsmedel		317: 50.	
Anmärkningsmedel		304: 66.	
Arrendemedel		665: —	
Vinst å verkstäderna		1,061: 28.	
Inkomst av ladugården		19,622: 66.	
» » svinhuset		6,965: 46.	
» » trädgården		2,645: 69.	
» » kvarnen		511: 47.	
» » jordbruket		13,180: 09.	
» » skogsbruket		43,004: 98.	842,478: 83.

Balans till år 1919:

Skulder:			
Till statskontoret		10,055: 38.	
» diverse anslag m. m.		67,828: —	77,883: 38.
			Summa 1,091,158: 51.

Kredit.

Balans från år 1917:

Skulder		58,039: 42.
	Transport	58,039: 42.

Transport 58,039: 42.

Utgifter:

Avlöningar till befattningshavare på lönestat	44,500: —
Dito till extra förmän	12,996: 59.
Dito till arbetsledare	3,000: —
Dito till nattvakter	4,265: 03.
Vikariatsarvoden	374: 09.
Hyses- och vedersättning	2,473: 32.
Beklädnadsersättning	3,082: 52.
Avlöning till verkmästare	625: —
Lärarnas pensionsavgifter	135: —
Tjänstefolks avlöning och kosthåll	5,447: 50.
Elevers kosthåll	133,631: 86.
» beklädnad	42,219: 19.
» sängkläder	5,342: 62.
Eldning och belysning	33,720: 58.
Renhållning	8,716: 14.
Tvätt	3,263: 20.
Sjukvård	4,994: 26.
Hospitalsvård	595: 50.
Tandvård	1,535: 14.
Skolundervisning och religionsvård	2,655: 79.
Gratifikationer	450: —
Musikundervisning	942: 45.
Elevbelöningar	1,519: 85.
Allmänna omkostnader	16,121: 25.
Anstaltsbyggnaders underhåll	19,606: 58.
Planering	185: 70.
Anstaltsinventariers underhåll	1,723: 07.
Inventarier till anstalten	9,329: 52.
Avgående elevers utrustning	25,354: 68.
» » resekostnader	2,583: 53.
Kostnader för villkorligt utskrivna elever	5,003: 11.
Tillfälliga understöd åt f. d. elever	238: 20.
Överföring av elever till Venngarn	2,289: 40.
Styrelsens resekostnader m. m.	5,782: 28.
Inredning av nattvaktsbostad	493: 45.

Transport 405,196: 40. 58,039: 42.

	Transport	405,196: 40.	58,039: 42.
Krigstidstillägg och krigstidshjälp	.....	64,815: 24.	
Ved till befattningshavare vid anstalten m. fl.	.....	8,640: —	
Kördagsverken	.....	1,896: 30.	
Avskrivning å inventariers värde	.....	903: 37.	
Jordbruksbyggnaders underhåll	.....	7,663: 80.	
Utskylder	.....	1,859: 96.	
Ersättning för av elever stulet gods	.....	33: —	
Djupvattenpump och provpumpning	.....	9,003: 15.	
Grundvattenundersökning	.....	2,000: —	
Förberedande nybyggnadsarbeten	.....	3,000: —	
Utredning rörande sättet att nedbringa vissa byggnadskostnader	.....	1,948: 65.	
Nybyggnader och inventarieanskaffning m. m.	.....	269,887: 04.	776,846: 91.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I kassan	.....	7: 68.	
Å giroräkning i riksbanken	.....	50,251: 20.	
Å sparkasseräkning i Norr- köpings enskilda bank	.....	172: 05.	50,430: 93.
Fordringar	.....	924: 29.	
Värde å anstaltsförråden	.....	63,401: 25.	
» » spannnål	.....	18,037: 15.	
» » kraftfoder	.....	155: 04.	
» » rotfrukter	.....	5,758: 50.	
» » hö och halm	.....	5,730: 50.	
» » virke och ved	.....	18,324: 40.	
» » mejeri- och trädgårdsprodukter	.....	1,408: 90.	
» » gödsel och torvströ	.....	2,918: 38.	
» » kreatur	.....	65,040: —	
» » övriga inventarier för jordbruket	.....	24,142: 84.	256,272: 18.
			Summa 1,091,158: 51.

§ 1.

Vid 1917 års slut kvarstod vid anstalten ett antal av	226 elever.
Under år 1918 hava till anstalten överlämnats	172 » »
varjämte till anstalten återförts villkorligt utskrivna till ett antal av.....	19 »
och under 1917 olovligen avvikna	3 »
varjämte olovligen avvikit.....	1 elev
	<hr/>
	Säger 421 elever.

Av dessa hava under året definitivt utskrivits.....	7 elever.
villkorligt utskrivits.....	86 »
överförts till Venngarn	103 »
» » hospital	1 elev.
hemsänts på grund av upphävd dom.....	4 elever.
överlämnats till annan myndighet.....	4 »
olovligen avvikit och ej återförts	13 »
vadan vid 1918 års slut antalet kvarvarande elever ut- gjorde.....	203 »
	<hr/>
	Säger 421 elever.

TREDJE HUVUDTITELN.

Utrikesdepartementet.

Debet.	<u>Statsmedel.</u>	<u>Diverse medel.</u>	<u>Summa.</u>
<i>Balans från år 1917:</i>			
Tillgångar	220,334: 94.	584,245: 69.	804,580: 63.
 <i>Inkomster:</i>			
Statsanslag, enligt efterföljande speci- fikation:			
Ordinarie	2,072,672: 83.		
Extra	626,441: 02.		
	2,699,113: 85.	— —	2,699,113: 85.
Uppbörd, enligt dito	158,983: 56.	2,945,954: 25.	3,104,937: 81.
Statskontoret påförd brist, enligt dito	1,128,464: 08.	— —	1,128,464: 08.
Leverering från statskontoret, enligt dito	1,376: 25.	169,559: 47.	170,935: 72.
	Säger 3,987,937: 74.	3,115,513: 72.	7,103,451: 46.
Summa	4,208,272: 68.	3,699,759: 41.	7,908,032: 09.
 Kredit.			
 <i>Utgifter:</i>			
För utrikesdepartementet m. m., enligt efterföljande specifikation	3,799,909: 38.	2,807,915: 33.	6,607,824: 71.
Statskontoret gottgjord besparing m. m., enligt dito	— —	125,672: 58.	125,672: 58.
	Säger 3,799,909: 38.	2,933,587: 91.	6,733,497: 29.

	<u>Statsmedel.</u>	<u>Diverse medel.</u>	<u>Summa.</u>
<i>Balans till år 1919:</i>			
Tillgångar:			
Kontant behållning	204,755: 20.	— —	204,755: 20.
Förskott	303,450: 10.	— —	303,450: 10.
Utlånta medel	16,193: 50.	— —	16,193: 50.
Fordringar	196,354: 39.	766,171: 50.	962,525: 89.
Säger	720,753: 19.	766,171: 50.	1,486,924: 69.
<i>Efter avdrag av:</i>			
Skulder:			
Återstående utgifter	118,611: 45.	— —	118,611: 45.
Skulder i allmänhet	193,778: 44.	— —	193,778: 44.
Säger	312,389: 89.	— —	312,389: 89.
Återstår nettobehållning	408,363: 30.	766,171: 50.	1,174,534: 80.
Summa	4,208,272: 68.	3,699,759: 41.	7,908,032: 09.

Statsmedel.		Debet.			
		Reservation från år 1917.	Anslag.		Uppbörd.
			Ordinarie.	Extra.	
Andra huvudtiteln.					
E. 2 b.	Fångars vård och underhåll, <i>förslagsanslag</i>	—	148 80	—	—
G. 13.	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	—	214 15	—	—
	Säger för andra huvudtiteln	—	362 95	—	—
Tredje huvudtiteln.					
A. <i>Departementet.</i>					
1.	Departementschefen, ministern för utrikes ärendena	—	24,000	—	—
2.	Departementet	—	164,700	—	—
3.	Provisorisk förstärkning av departementets arbetskrafter m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	4,387 48	—	47,424 63	—
B. <i>Sveriges representation i utlandet.</i>					
1.	Beskickningar och konsulat	—	1,109,300	—	—
2.	Upprätthållande av vissa nya konsulat i Ryssland, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	22,500	—
3.	Personligt lönetillägg åt kanslisten vid beskickningen i Madrid och Lissabon. B. C. T. Molin, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	166 66	—
4.	Vikariatsersättning vid beskickningar och konsulat samt lönefyllnad till vissa konsulsbefattningar, <i>förslagsanslag</i>	—	10,000	—	—
5.	Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsulter	—	37,000	—	—
6.	Ersättningar till olönade konsulter och vicekonsuler, <i>förslagsanslag</i>	—	75,250	—	—
7.	Personliga gottgörelser för mistade konsulatavgifter, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	7,000	—
8.	Diplomat- och konsulsaspiranter	—	36,000	—	—
9.	Militär- och marinattachéer	—	28,000	—	—
10.	Handelsattachéer, <i>reservationsanslag</i>	49,753 30	40,000	—	—
	Transport	54,140 78	1,524,250	77,091 29	—

						K r e d i t.									
Omföring.		Statskontoret påförd brist.		Leverering från statskontoret.		Utgifter.		Omföring.		Statskontoret gottgjord besparing m. m.		Reservation till år 1919.		Summa.	
—	—	—	—	—	—	148	80	—	—	—	—	—	—	148	80
—	—	—	—	—	—	214	15	—	—	—	—	—	—	214	15
—	—	—	—	—	—	362	95	—	—	—	—	—	—	362	95
—	—	—	—	—	—	24,000	—	—	—	—	—	—	—	24,000	—
—	—	—	—	—	—	154,692	65	10,007	35	—	—	—	—	164,700	—
—	—	—	—	—	—	47,424	63	—	—	4,387	48	—	—	51,812	11
—	—	—	—	—	—	1,027,595	53	81,704	47	—	—	—	—	1,109,300	—
—	—	—	—	—	—	22,144	59	—	—	—	—	355	41	22,500	—
—	—	—	—	—	—	166	66	—	—	—	—	—	—	166	66
—	—	22,480	15	—	—	32,480	15	—	—	—	—	—	—	32,480	15
—	—	—	—	—	—	32,366	61	4,633	39	—	—	—	—	37,000	—
—	—	27,925	75	—	—	103,175	75	—	—	—	—	—	—	103,175	75
—	—	—	—	—	—	7,000	—	—	—	—	—	—	—	7,000	—
—	—	—	—	—	—	36,000	—	—	—	—	—	—	—	36,000	—
—	—	—	—	—	—	27,994	63	5	37	—	—	—	—	28,000	—
—	—	—	—	—	—	43,619	43	—	—	—	—	46,133	87	89,753	30
—	—	50,405	90	—	—	1,558,660	63	96,350	58	4,387	48	46,489	28	1,705,887	97

			K r e d i t.				
Omföring.	Statskontoret påförd brist.	Leverering från statskontoret.	Utgifter.	Omföring.	Statskontoret gottgjord besparing m. m.	Reservation till år 1919.	Summa.
—	50,405 ⁹⁰	—	1,558,660 ⁶³	96,350 ⁵⁸	4,387 ⁴⁸	46,489 ²⁸	1,705,887 ⁹⁷
—	30,000 [—]	—	45,000 [—]	—	—	—	45,000 [—]
—	—	—	23,211 ²⁶	988 ⁷⁴	—	—	24,200 [—]
—	—	—	3,962 ³⁹	—	—	—	3,962 ³⁹
—	—	—	750 [—]	—	—	—	750 [—]
—	—	—	750 [—]	—	—	—	750 [—]
—	—	—	18,083 ³³	—	—	—	18,083 ³³
—	—	—	11,699 ¹⁶	—	—	—	11,699 ¹⁶
—	249,571 ⁶⁰	—	317,593 ⁴⁰	—	—	—	317,593 ⁴⁰
—	523,923 ⁸⁹	—	781,935 ⁶³	—	—	—	781,935 ⁶³
—	21,931 ⁴²	—	27,239 ⁰⁵	—	—	—	27,239 ⁰⁵
—	26,541 ⁵⁰	—	61,541 ⁵⁰	—	—	—	61,541 ⁵⁰
—	—	—	120,000 [—]	—	—	—	120,000 [—]
—	—	—	3,800 ²⁵	—	1,080 ⁹⁴	699 ⁷⁵	5,580 ⁹⁴
—	902,374 ³¹	—	2,974,226 ⁶⁰	97,339 ³²	5,468 ⁴²	47,189 ⁰³	3,124,223 ³⁷

D e b e t.

	Reservation från år 1917.	Anslag.		Uppbörd.
		Ordinarie.	Extra.	
rörande vägväsendet, <i>förslagsanslag</i>	—	265	—	—
G. 15. Mellanfolkliga arbetsamtet i Basel, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	750	—
G. 22. Internationella föreningen för arbetslöshetens bekämpande, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	750	—
I. 17. Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i> ...	—	25	—	—
Säger för sjätte huvudtiteln	—	290	1,500	—
Sjunde huvudtiteln.				
I. 11. Bestridande av vissa utskylder för det brittiska beskickningshuset i Stockholm, <i>förslagsanslag</i>	—	—	875	64
Säger för sjunde huvudtiteln	—	—	875	64
Åttonde huvudtiteln.				
B. 13. Bidrag till avlöning at en skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:t Genevièvebiblioteket i Paris, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	800	—
C. 8. Pastor vid svenska Gustafs församlingen i Köpenhamn	—	6,000	—	—
C. 9. Pastor vid svenska Victoria församlingen i Berlin, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	6,000	—
C. 16. Svenska kyrkan i Paris	—	4,119	—	—
D. 5. Sveriges andel i kostnaderna för den internationella jordmätningen, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	952	—
D. 6. Sveriges andel i kostnaderna för den internationella föreningen för tidssignalering m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	424	—
D. 13. Bidrag från Sverige till den internationella kommissionens för vetenskaplig luftsegling publikation av Transport	—	10,119	8,176	—

			K r e d i t.				
Omföring.	Statskontoret påförd brist.	Leverering från statskontoret	Utgifter.	Omföring.	Statskontoret gottgjord besparing m. m.	Reservation till år 1919.	Summa.
—	—	—	265	—	—	—	265
—	—	—	750	—	—	—	750
—	—	—	750	—	—	—	750
—	—	—	25	—	—	—	25
—	—	—	1,790	—	—	—	1,790
—	—	—	875	64	—	—	875
—	—	—	875	64	—	—	875
—	—	—	800	—	—	—	800
—	—	—	6,000	—	—	—	6,000
—	—	—	6,000	—	—	—	6,000
—	—	—	4,119	—	—	—	4,119
—	—	—	952	—	—	—	952
—	—	—	424	—	—	—	424
—	—	—	18,295	—	—	—	18,295

		D e b e t.			
		Reservation från år 1917.	Anslag.		Uppbörd.
			Ordinarie.	Extra.	
	Transport	—	10,119	8,176	—
	undersökningar rörande de högre	—	—	—	—
	luftlagren, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	720	—
D. 19 a.	Akademien för de fria konsterna ...	—	1,000	—	—
F. 67.	Svensk undervisning för svenska barn	—	—	5,400	—
	i utlandet, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	—	—
K. 15.	Statistiska tabeller över Öresunds-	—	—	1,391	25
	tullen, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	—	—
K. 17.	Understöd åt inhemska skönlitterära	—	—	1,400	—
	författare av utmärkt förtjänst,	—	—	—	—
	<i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	—	—
	Säger för åttonde huvudtiteln	—	11,119	17,087	25
Nionde huvudtiteln.					
D. 4.	Hydrografisk-biologiska undersök-	—	—	8,789	—
	ningar av de Sverige omgivande	—	—	—	—
	haven, <i>reservationsanslag</i>	—	—	—	—
K. 2.	Fattigvården i allmänhet, <i>förslags-</i>	—	668	05	—
	<i>anslag</i>	—	—	—	—
L. 9.	Internationella lantbruksinstitutet i	—	—	2,000	—
	Rom, <i>reservationsanslag</i>	—	—	—	—
	Säger för nionde huvudtiteln	—	668	05	10,789
Tionde huvudtiteln.					
C. 1.	Diverse föremål, <i>förslagsanslag</i>	—	652	50	—
	Säger för tionde huvudtiteln	—	652	50	—
Tilläggsstat till riksstaten för år 1918.					
Tredje huvudtiteln.					
A. <i>Departementet.</i>					
1.	Provisorisk förstärkning av departemen-	—	—	1,000	—
	tets arbetskrafter m. m., <i>förslagsanslag</i> ,	—	—	—	—
	högst	—	—	—	—
	Transport	—	—	1,000	—

						K r e d i t.				
Omföring.	Statskontoret påförd brist.		Leverering från statskontoret.		Utgifter.	Omföring.	Statskontoret gottgjord besparing m. m.		Reservation till år 1919.	Summa.
—	—	—	—	—	18,295	—	—	—	—	18,295
—	—	—	—	—	720	—	—	—	—	720
—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	1,000
—	—	1,000	—	—	6,400	—	—	—	—	6,400
—	—	—	—	—	1,391	25	—	—	—	1,391 25
—	—	—	—	—	1,400	—	—	—	—	1,400
—	—	1,000	—	—	29,206	25	—	—	—	29,206 25
—	—	—	—	—	8,789	—	—	—	—	8,789
—	—	—	—	—	668	05	—	—	—	668 05
—	—	—	—	1,100	3,100	—	—	—	—	3,100
—	—	—	—	1,100	12,557	05	—	—	—	12,557 05
—	—	—	—	—	652	50	—	—	—	652 50
—	—	—	—	—	652	50	—	—	—	652 50
—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	1,000
—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	—	1,000

		D e b e t.			
		Reservation från år 1917.	Anslag.		Uppbörd.
			Ordinarie.	Extra.	
	Transport	—	—	1,000	—
B. Sveriges representation i utlandet.					
1.	Avlöningar åt en minister och en legationsskreterare i Helsingfors för tiden 1 mars—31 december 1918, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	18,584	—
2.	Avlöning åt en minister i Buenos Aires och Santiago de Chile för tiden 1 april—31 december 1918, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	6,750	—
3.	Avlöning åt en t. f. minister hos schweiziska edsförbundet, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	24,000	—
4.	Avlöning åt en andre legationsskreterare vid beskickningen i London, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	10,000	—
5.	Avlöning åt en t. f. legationsskreterare vid beskickningen i Bern, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	6,000	—
6.	Avlöning åt en tredje kanslist vid generalkonsulatet i London, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	4,400	—
7.	Expektansarvoden till vissa diplomat- och konsulttjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	—	—	26,400	—
8.	Diplomat- och konsulsaspiranter, <i>reservationsanslag</i>	—	—	15,000	—
9.	Höjt arvode åt militärattachén i Paris ävensom arvoden och reseersättningar åt marinattachéerna i London samt i Paris och Haag, <i>förslagsanslag</i>	—	—	18,200	—
10.	Gratifikation åt kanslisten vid beskickningen i Petrograd O. D. K. Lundberg, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	3,000	—
11.	Gratifikation åt andre kanslisten vid generalkonsulatet i London O. A. Hedman, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	2,000	—
12.	Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	4,250	—
	Transport	—	—	139,584	—

					K r e d i t.				
Omföring.	Statskontoret påförd brist.		Leverering från statskontoret.		Utgifter.	Omföring.	Statskontoret gottgjord besparing m. m.	Reservation till år 1919.	Summa.
—	—	—	—	—	1,000	—	—	—	1,000
—	—	—	—	—	16,744.16	—	—	1,839.84	18,584
—	—	—	—	—	4,638.71	—	—	2,111.29	6,750
—	—	—	—	—	20,032.26	—	—	3,967.74	24,000
—	—	—	—	—	9,363.84	—	—	636.16	10,000
—	—	—	—	—	5,805.76	—	—	194.24	6,000
—	—	—	—	—	3,664.60	—	—	735.40	4,400
—	—	—	—	—	24,900	—	—	1,500	26,400
—	—	—	—	—	14,990.54	—	—	9.46	15,000
—	—	—	—	—	17,219.15	—	—	980.85	18,200
—	—	—	—	—	3,000	—	—	—	3,000
—	—	—	—	—	2,000	—	—	—	2,000
—	—	—	—	—	—	—	—	4,250	4,250
—	—	—	—	—	123,359.02	—	—	16,224.98	139,584

D e b e t.

	Reservation från år 1917.	Anslag.		Uppbörd.
		Ordinarie.	Extra.	
Transport	—	—	139,584	—
D. Diverse.				
1. Krigstidstillägg och krigstidshjälp, förslagsanslag	—	—	200,000	—
2. Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare m. fl., förslagsanslag	—	—	2,852 29	—
3. Kommittéer och utredningar genom sakkunniga m. m., förslagsanslag	—	—	150,000	—
Säger för tredje huvudtiteln	—	—	492,436 29	—
Sjunde huvudtiteln.				
H. 5. Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, förslagsanslag	—	—	5,000	—
Säger för sjunde huvudtiteln	—	—	5,000	—
Reservationer å äldre anslag.				
Tredje huvudtiteln.				
A. 6/1917. Avlöning åt kvinnliga biträden i departementet	725 23	—	—	—
Säger för tredje huvudtiteln	725 23	—	—	—
Åttonde huvudtiteln.				
D. 13/1916. Till meteorologiska centralanstaltens förseende med dagliga meteorologiska telegram från Färöarna och Island	2,188 96	—	—	—
Säger för åttonde huvudtiteln	2,188 96	—	—	—
Tredje huvudtitelns allmänna besparingsfond	61,234 16	—	—	—

Omföring.	Statskontoret påförd brist.		Leverering från statskontoret.	K r e d i t.				Summa.
				Utgifter.	Omföring.	Statskontoret gottgjord besparing m. m.	Reservation till år 1919.	
—	—	—	—	123,359 02	—	—	16,224 88	139,584 —
—	189,885 22	—	—	389,885 22	—	—	—	389,885 22
—	—	—	—	2,852 29	—	—	—	2,852 29
—	41,616 —	—	—	184,589 54	—	—	7,026 46	191,616 —
—	231,501 22	—	—	700,686 07	—	—	23,251 44	723,937 51
—	—	—	—	5,000 —	—	—	—	5,000 —
—	—	—	—	5,000 —	—	—	—	5,000 —
—	—	—	—	—	—	725 23	—	725 23
—	—	—	—	—	—	725 23	—	725 23
—	—	—	276 25	276 25	—	—	2,188 96	2,465 21
—	—	—	276 25	276 25	—	—	2,188 96	2,465 21
97,339 32	—	—	—	74,276 07	—	—	84,297 41	158,573 48

	D e b e t.			
	Reservation från år 1917.	Anslag.		Uppbörd.
		Ordinarie.	Extra.	
<i>Diverse inkomster.</i>				
Expeditionsavgifter:				
influtna år 1917	96,489	11	—	—
» » 1918 vid:				
beskickningen i Bryssel och				
Haag	107:	—		
beskickningen i Köpenhamn	183:	—		
» i Paris	374:	18		
konsulatet i Rouen	732:	38		
beskickningen i Rom	13:	—		
» i Kristiania	6,610:	—		
vicekonsulatet i Narvik	1,238:	—		
beskickningen i Petrograd	21,045:	21		
konsulatet i dito	11,198:	88		
generalkonsulatet i Moskwa	10,616:	26		
konsulatet i Riga	70:	40		
beskickningen i Helsingfors	21,220:	85		
konsulatet i Vasa	492:	48		
» i Mariehamn	410:	93		
beskickningen i Bern	552:	49		
» i Madrid	23:	—		
» i London	108:	—		
generalkonsulatet i dito	4,654:	—		
beskickningen i Konstantino-				
pel	200:	90		
beskickningen i Berlin	11,961:	—		
generalkonsulatet i Hamburg	7,307:	—		
konsulatet i Lübeck	7,010:	65		
beskickningen i Wien	1,278:	02		
generalkonsulatet i Kapsta-				
den	125:	—		
generalkonsulatet i Montreal	5,058:	—		
beskickningen i Washington	624:	—		
generalkonsulatet i New York	19,254:	—		
konsulatet i Chicago	12,666:	48		
generalkonsulatet i Mexico	55:	—		
beskickningen i Buenos Aires	1,732:	—		
generalkonsulatet i Rio de				
Janeiro	785:	50		
Transport	147,707:	81		
	96,489	11		

			K r e d i t.				Summa.
Omföring.	Statskontoret påförd brist.	Leverering från statskontoret.	Utgifter.	Omföring.	Statskontoret gottgjord besparing m. n.	Reservation till år 1919.	
—	—	—	—	—	—	96,489 11	96,489 11
—	—	—	—	—	—	96,489 11	96,489 11

	D e b e t.					
	Reservation från år 1917.	Anslag.		Uppbörd.		
		Ordinarie.	Extra.			
Transport 147,707: 61	96,489	11	—	—	—	—
generalkonsulatet i Shanghai 1,310: 50						
beskickningen i Tokio och Peking	176: 50					
generalkonsulatet i Sydney 142: 50						
räntevinst	423: 41					
	149,760: 52					
avgår kursförlust	47: 91					149,712 61
Bötesmedel vid generalkonsulatet i Shanghai	217	80	—	—	—	24 75
Räntevinst å kreditmedel vid beskickningar och konsulat	4,257	96	—	—	—	952 03
Summa	220,334	94	2,072,672	83	626,441	02 158,983 56
Efter avdrag av omföringar och statskontoret gottgjord besparing m. m.						
Återstår	220,334	94	2,072,672	83	626,441	02 158,983 56
Diverse medel.						
Statskontorets förskott:						
Särskilda krediter till beskickningschefer och lönade konsuler m. m.	275,000	—	—	—	—	—
Sveriges andel i kostnaderna för utarbetande av bestämmelser för transport av farliga laster	11	02	—	—	—	—
Ersättning åt de efterlevande efter en av svensk militär skjuten finne	—	—	—	—	—	9,300
Ersättning för vissa kostnader i samband med förhandlingarna i London 1916—17	30	—	—	—	—	—
För bestridande av utgifter för tillvaragande av vissa krigförande makters intressen	100,000	—	—	—	—	—
Utrikesdepartementets förskott till svenska konsuler för kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar	90,000	—	—	—	—	—
Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917	35,000	—	—	—	—	—
Transport	500,041	02	—	—	—	9,300

			K r e d i t.				
Omföring.	Statskontoret påförd brist.	Leverering från statskontoret.	Utgifter.	Omföring.	Statskontoret gottgjord besparing m. m.	Reservation till år 1919.	Summa.
—	—	—	—	—	—	96,489 11	96,489 11
—	—	—	—	—	—	149,712 61	149,712 61
—	—	—	—	—	217 80	24 75	242 55
—	—	—	—	—	—	5,209 99	5,209 99
97,339 32	1,134,875 53	1,376 25	3,799,909 38	97,339 32	6,411 45	408,363 30	4,312,023 45
97,339 32	6,411 45	—	—	97,339 32	6,411 45	—	103,750 77
—	1,128,464 08	1,376 25	3,799,909 38	—	—	408,363 30	4,208,272 68
—	—	—	—	—	—	275,000 —	275,000 —
—	—	—	—	—	11 02	—	11 02
—	—	—	—	—	—	9,300 —	9,300 —
—	—	—	—	—	30 —	—	30 —
—	—	—	—	—	100,000 —	—	100,000 —
—	—	160,000 —	—	—	—	250,000 —	250,000 —
—	—	—	35,000 —	—	—	—	35,000 —
—	—	160,000 —	35,000 —	—	100,041 02	534,300 —	669,341 02

	D e b e t.					
	Reservation från år 1917.	Anslag.				Uppbörd.
		Ordinarie.		Extra.		
Transport	500,041	02	—	—	—	9,300
Sveriges andel i kostnaderna för den inter- nationella hälsovårdsbyrån i Paris	—	—	—	—	—	4,851
Hyresmedel av svenska kronans egendom i Konstantinopel	17,144	07	—	—	—	25,073
Hyresmedel av svenska kronans egendom i Petrograd	—	—	—	—	—	2,250
Pensionsfonden för civila tjänstnehavare...	3,428	61	—	—	—	17,187
Johnsonska donationsfonden	—	—	—	—	—	—
Handels- och sjöfartsfonden:						
Sveriges bidrag för år 1917 till den perma- nenta internationella kommissionen i Bryssel för sjöfartskongresser'	—	—	—	—	—	—
Sveriges bidrag till Seamens Hospital Society i London	—	—	—	—	—	—
Manufakturörlagslånefonden:						
Sveriges bidrag till internationella före- ningens för frysindustrier verksamhet	—	—	—	—	—	—
Understödsfonden för behövande svenskar i Paris	—	—	—	—	—	—
Arvsmedel	23,919	87	—	—	—	1,523,648
Medel tillhörande diverse mål	39,712	12	—	—	—	1,363,643
Summa	584,245	69	—	—	—	2,945,954

			K r e d i t.				
Omföring.	Statskontoret påförd brist.	Leverering från statskontoret.	Utgifter.	Omföring.	Statskontoret gottgjord besparing m. m.	Reservation till år 1919.	Summa.
—	—	160,000	35,000	—	100,041 02	534,300	669,341 02
—	—	—	4,851 56	—	—	—	4,851 56
—	—	—	21,810 90	—	—	20,406 41	42,217 31
—	—	—	2,250	—	—	—	2,250
—	—	—	—	—	16,226 67	4,389 80	20,616 47
—	—	4,083 34	4,083 34	—	—	—	4,083 34
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	450	450	—	—	—	450
—	—	2,100	2,100	—	—	—	2,100
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	523 75	523 75	—	—	—	523 75
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	2,402 38	2,402 38	—	—	—	2,402 38
—	—	—	1,400,026 71	—	—	147,541 32	1,547,568 03
—	—	—	1,334,416 89	—	9,404 89	59,533 97	1,403,355 55
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	169,559 47	2,807,915 33	—	125,672 58	766,171 50	3,699,759 41

Kronans fastighet i Konstantinopel.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 32,057: 84.

Inkomster:

Hyresmedel från 8 butiker i beskickningshuset .. 24,421: 24.

Intressemedel ..... 652: — 25,073: 24.

Balans till år 1919:

Skuld ..... 7,446: 80.

Summa 64,577: 88.

Kredit.

Balans från år 1917:

Skuld ..... 14,913: 77.

Utgifter:

Lönebidrag till lutherska prästen i Bukarest ..... 49: 20.

Lön till en trädgårdsdräng ..... 984: —

Lön m. m. till portvakten ..... 1,567: 84.

Skatter m. m. .... 4,387: 98.

Brandförsäkringsavgifter ..... 519: 43.

Reparationskostnader ..... 1,619: 17.

Kostnad för vattning av trädgården m. m. .... 543: 34.

Utgifter för beskickningshuset i Paris ..... 2,906: 99.

” ” ” i Madrid ..... 1,850: 87.

Transport 14,428: 82. 14,913: 77.

	Transport	14,428: 82.	14,913: 77.
Utgifter för beskickningshuset	i Kristiania	4,040: 64.	
» » »	i London	119: 80.	
» » »	i Berlin	3,213: 14.	
Avgift till riksbanken för förvar av värdepapper		8: 50.	21,810: 90.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

Hos ministern i Konstantinopel	11,659: 71.
Utlånta medel	16,193: 50. 27,853: 21.
	<u>Summa 64,577: 88.</u>

FJÄRDE HUVUDTITELN.

Arméförvaltningen.

Debet.	Statsmedel.	Fonder m. m.	Summa.
<i>Balans från år 1917:</i>			
Tillgångar	135,717,656: 22.	2,350,671: 30.	138,068,327: 52.
<i>Inkomster:</i>			
Riksstatsanslag, enligt efterföljande specifikation:			
Ordinarie	62,930,404: —	— —	62,930,404: —
Extra	230,843,035: 50.	— —	230,843,035: 50.
Uppbörd, enligt efter- följande specifikation:			
Diverse inkomster	3,800: —	— —	3,800: —
Särskilda uppbörs- medel för riksstatsan- slagen	13,059,958: 21.	— —	13,059,958: 21.
Dito dito för fjärde huvudtitelns allmän- na besparingsfond ...	83,518: 04.	— —	83,518: 04.
Inkomster för fonder m. m.	— —	11,274,666: 36.	11,274,666: 36.
Leverering från stats- kontoret, enligt efter- följande specifikation	287,396: 60.	1,786,009: 93.	2,073,406: 53.
Statskontoret påförd nettobrist, enligt dito	26,382,989: —	— —	26,382,989: —
Säger för inkomster	333,591,101: 35.	13,060,676: 29.	346,651,777: 64.
Summa	469,308,757: 57.	15,411,347: 59.	484,720,105: 16.

Kredit.	<u>Statsmedel.</u>	<u>Fonder m m.</u>	Summa.
<i>Utgifter:</i>			
För lantförsvaret, enligt efterföljande specifikation	437,940,353: 62.	6,300,171: 45.	444,240,525: 07.
 <i>Balans till år 1919:</i>			
Tillgångar:			
Kontant behållning:			
Hos krigskassören ..	2,299: 33.	— —	2,299: 33.
I riksbanken	1,246,595: 87.	— —	1,246,595: 87.
Hos aktiebolaget Stockholms handels- bank	450,000: —	— —	450,000: —
Oredovisade förskott	9,758,549: 87.	— —	9,758,549: 87.
Försträckning mot er- sättning	1,426,637: 44.	— —	1,426,637: 44.
Propriebalans	99,618: 07.	— —	99,618: 07.
Fordringar	35,287,995: 11.	9,257,153: 75.	44,545,148: 86.
Säger för tillgångar	48,271,695: 69.	9,257,153: 75.	57,528,849: 44.
 Efter avdrag av:			
Skulder:			
Återstående utgifter (10,711,062: 19) och skulder i allmänhet (6,136,544: 16 + 55,685: 39)	16,903,291: 74.	145,977: 61.	17,049,269: 35.
Återstår nettotillgång	31,368,403: 95.	9,111,176: 14.	40,479,580: 09.
Summa	469,308,757: 57.	15,411,347: 59.	484,720,105: 16.

	Reservation från år 1917.		Anslag.		Uppbörd.	Överföring.
			Ordinarie.	Extra.		
Statsmedel.						
Statsverkets inkomster.						
<i>Riksstatsinkomster.</i>						
A. III. Diverse inkomster:						
Arrendemedel	—	—	—	—	3,800	—
Statsverkets utgifter.						
IV. Fjärde huvudtiteln.						
<i>Årets anslag.</i>						
A. 1. Departementschefen	—	—	17,000	—	—	—
2. Departementet	—	—	130,200	—	—	—
3. Skrivmaterialier och expenser, ved m. m. för departementet med dess kommandoexpedition, <i>förslagsanslag</i>	—	—	18,204	—	—	—
4. Tryckningskostnader för departementet med dess kommandoexpedition, <i>förslagsanslag</i>	—	—	7,000	—	—	—
B. 1. Arméförvaltningen:						
Civila departementet	—	—	319,644	—	—	—
Sjukvårdsstyrelsen	—	—	2,460	—	—	—
2. Skrivmaterialier, expenser och bränsle m. m. för arméförvaltningen, <i>reservationsanslag</i>	—	—	31,900	—	43	80
C. 1. Generalitetsstaten	—	—	234,870	—	54	53
Generalstabens:						
2. Fast anställd personal	—	—	365,120	—	—	—
3. Stabens övningar, expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	374	23	78,175	—	296	99
4. Artilleristaben	—	—	21,390	—	—	—
5. Kommendantsstaten	—	—	73,808	—	107	40
D. 1. Krigshögskolor, <i>reservationsanslag</i>	18,735	81	115,985	—	1,596	05
2. Ridskolan, <i>reservationsanslag</i>	—	—	46,750	—	5,096	35
3. Skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, <i>reservationsanslag</i>	7,829	65	68,100	—	5,354	39
4. Förstärkning av reservationsanslaget till skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	—	4,300	—	—
5. Anordnande vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet av en kulsprutekurs, <i>reservationsanslag</i>	—	—	—	5,900	—	—
6. Artilleriskjutskolor, <i>reservationsanslag</i>	14,014	98	27,000	—	—	—
Transport	40,954	67	1,557,606	10,200	12,549	51

förestående tabell:

b e t.				K r e d i t.						S u m m a.	
Stats- kontoret påfordr m. m.	Leverering från stats- kontoret.	Över- betalning till år 1919.	Över- betalning från år 1917.	Utgift.	Över- föring.	Stats- kontoret gottgjord be- sparing m. m.	Reservation till år 1919.				
—	—	—	—	—	—	3,800	—	3,800			
—	—	—	—	17,000	—	—	—	17,000			
—	—	—	—	126,287	60	3,912	40	130,200			
27,314	06	—	—	45,518	06	—	—	45,518 06			
16,501	79	—	—	23,501	79	—	—	23,501 79			
—	—	—	—	317,976	68	1,667	32	319,644			
—	—	—	—	2,457	50	2	50	2,460			
—	—	56,789	97	88,733	77	—	—	88,733 77			
—	—	—	—	227,315	66	7,608	87	234,924 53			
—	—	—	—	305,951	71	59,168	29	365,120			
—	—	—	—	78,846	22	—	—	78,846 22			
—	—	2,340	38	23,730	38	—	—	23,730 38			
—	—	882	61	74,798	01	—	—	74,798 01			
—	—	—	—	134,215	14	—	2,101	72	136,316 86		
—	—	25,740	06	77,586	41	—	—	77,586 41			
—	—	—	—	79,745	55	—	1,538	49	81,284 04		
—	—	—	—	4,250	—	—	—	4,300			
—	—	—	—	3,503	—	—	2,397	—	5,900		
—	—	—	—	37,446	46	—	3,568	52	41,014 98		
43,815	85	85,753	02	1,668,863	94	72,359	53	50	1,750,879 05		

	Reservation från år 1917.	A n s l a g .		Uppbörd.	Över- föring.		
		Ordinarie.	Extra.				
	Transport	40,954 ⁶⁷	1,557,606	10,200	12,549 ⁵¹	—	—
D. 7.	Krigsskolan, <i>reservationsanslag</i>	2,363 ⁹⁹	141,210	—	19,654 ⁶⁷	—	—
8.	Förstärkning av reservationsanslaget till krigsskolan, <i>förslagsanslag</i> , högst	500	—	36,000	1 ⁷⁰	—	—
9.	Volontärskolor, <i>förslagsanslag</i> : Fortifikationsdepartementet	—	—	—	18,537 ³⁵	—	—
	Intendentsdepartementet	—	200,000	—	447 ⁵³	—	—
10.	Militärläkares och militärveterinärers under- visning, <i>reservationsanslag</i>	36,272 ¹⁹	12,970	—	—	—	—
E. 1.	Avlöning och rekrytering m. m., <i>förslags- anslag</i>	—	18,551,672	—	13,937 ⁹⁵	—	—
2.	Anställnings- och avskedspremier, <i>förslags- anslag</i>	—	360,600	—	4,749 ⁸⁶	—	—
3.	Ökad avlöning för de till tjänstaldern äldsta bataljonsläkarna och bataljonsvete- rinärerna, <i>förslagsanslag</i>	—	35,475	—	—	—	—
4.	Avlöning till bataljonsläkare vid fältläkar- kåren, <i>förslagsanslag</i>	—	88,000	—	—	—	—
5.	Extra lönetillägg för år 1917 åt en del be- tjante, <i>förslagsanslag</i>	—	—	—	—	—	—
6.	Ersättning åt vissa löntagare i följd av arméns omorganisation, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	2,584	—	—	—	—
7.	Arméns reservstater, <i>förslagsanslag</i>	—	273,000	—	179 ⁷⁸	—	—
8.	Arméns personal över stat, <i>förslagsanslag</i>	—	240,000	—	2,080 ⁶⁵	—	—
9.	Dagavlöningsstillägg åt indelt manskap, <i>förslagsanslag</i>	—	—	94,300	100	—	—
10.	Hyra, expenser m. m. vid truppförbanden. <i>reservationsanslag</i>	17,897 ⁴³	133,000	—	4,153 ³⁷	—	—
11.	De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning m. m., <i>förslagsanslag</i> : Intendentsdepartementet	—	504,321 ⁷³	—	731 ⁸⁸	18,920 ³⁷	—
	Civila departementet	—	6,908,071 ²⁷	—	4,644 ¹⁹	—	—
13.	Intendenturkåren	—	721,652	—	78 ¹⁰	—	—
14.	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	—	111,300	—	—	—	—
15.	Mötesbidrag, <i>förslagsanslag</i>	—	—	114,615	186	—	—
16.	Provisoriskt avlöningstillägg åt officerare m. fl. till Boden förlagda truppförband och formationer, <i>förslagsanslag</i>	—	—	67,600	44 ⁶¹	—	—
F. 1.	Arméns mathållning, <i>förslagsanslag</i>	—	9,169,433	—	3,718,408 ⁰⁹	—	—
2.	Förstärkning av förslagsanslaget till arméns mathållning, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	3,056,500	—	—	—
3.	Furagering av arméns hästar, <i>förslagsan- slag</i>	—	4,367,245	—	637,194 ⁸²	—	—
4.	Förstärkning av förslagsanslaget till fura- gering av arméns hästar, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	1,746,900	—	—	—
5.	Arméns munderingsutrustning, <i>reserva- tionsanslag</i>	89,319 ⁸⁸	5,307,764	—	3,181,296 ³³	—	—
	Transport	187,308 ¹⁶	48,685,904	5,126,115	7,619,275 ⁷⁹	18,920 ³⁷	—

b e t.				K r e d i t.					S u m m a.
Stats- kontoret påford m. m.	Leverering från stats- kontoret.	Över- betalning till år 1919.	Över- betalning från år 1917.	Utgift.	Över- föring.	Stats- kontoret gottgjord be- sparing m. m.	Reservation till år 1919.		
43,815 ⁸⁵	—	85,753 ⁰²	—	1,668,863 ⁹⁴	72,359 ⁸⁸	50	9,605 ⁷³	1,750,879 ⁰⁵	
—	—	17,292 ⁷²	—	180,521 ³⁸	—	—	—	180,521 ⁸⁸	
—	—	—	—	36,001 ⁷⁰	—	500	—	36,501 ⁷⁰	
—	—	—	—	18,587 ³⁵	—	—	—	18,587 ⁸⁵	
—	—	—	—	71,615 ⁰⁴	—	128,832 ⁴⁹	—	200,447 ⁵³	
—	—	—	—	17,699 ⁶⁸	—	—	31,542 ⁵¹	49,242 ¹⁹	
—	—	—	—	16,835,708 ⁰¹	—	1,729,901 ⁹⁴	—	18,565,609 ⁹⁵	
—	—	—	—	300,849 ³⁸	—	64,500 ⁴⁸	—	365,349 ⁸⁶	
—	—	—	—	30,208 ²⁸	—	5,266 ⁷²	—	35,475	
—	—	—	—	62,379	—	25,621	—	88,000	
—	205	—	—	205	—	—	—	205	
—	—	—	—	2,109 ⁰⁶	—	474 ⁹³	—	2,584	
—	—	—	—	273,010 ¹⁸	—	169 ⁶⁰	—	273,179 ⁷⁸	
135,751 ⁰⁶	—	—	—	377,831 ¹¹	—	—	—	377,831 ¹¹	
362 ⁵⁴	—	—	—	94,762 ⁵⁴	—	—	—	94,762 ⁵⁴	
—	—	8,989 ⁷⁸	—	164,340 ⁵⁸	—	—	—	164,340 ⁵⁸	
—	—	—	—	523,973 ⁹⁸	—	—	—	523,973 ⁹⁸	
—	—	—	—	6,419,754 ⁸⁷	18,920 ³⁷	474,040 ²²	—	6,912,715 ⁴⁶	
—	—	—	—	707,540 ⁶⁰	14,189 ⁵⁰	—	—	721,730 ¹⁰	
14,119 ⁴³	—	—	—	125,419 ⁴³	—	—	—	125,419 ⁴³	
—	—	—	—	98,651 ²⁰	—	16,149 ⁸⁰	—	114,801	
—	—	—	—	64,032 ¹⁷	—	3,612 ⁴⁴	—	67,644 ⁶¹	
25,816,805 ⁹⁹	—	—	—	38,704,647 ⁰⁸	—	—	—	38,704,647 ⁰⁸	
—	—	—	—	3,056,500	—	—	—	3,056,500	
12,840,249 ⁶⁷	—	—	—	17,844,689 ⁴⁹	—	—	—	17,844,689 ⁴⁹	
—	—	—	—	1,746,900	—	—	—	1,746,900	
—	—	—	—	8,576,590 ⁷⁹	—	—	1,789 ¹²	8,578,380 ²¹	
38,851,104 ⁵⁴	205	112,035 ⁵²	—	98,003,341 ⁸⁴	105,469 ²⁵	2,449,119 ⁶³	42,937 ⁶⁶	100,600,868 ⁸⁸	

	Reservation från år 1917.	Anslag.		Uppbörd.	Över- föring.
		Ordinarie.	Extra.		
F. 6. Förstärkning av reservationsanslaget till arméns munderingsutrustning, <i>förslags- anslag</i> , högst	187,308 16	48,685,904	5,126,115	7,619,275 79	18,920 87
7. Arméns diverse intendenturbehov, <i>reserva- tionsanslag</i>	—	—	1,326,950	—	—
8. Arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten, <i>reservationsanslag</i>	428,503 45	916,943	—	79,488 81	—
9. Förstärkning av reservationsanslaget till arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	2,246,939	—	667,850 45	—
10. Premiering av lastautomobiler, <i>reserva- tionsanslag</i>	—	—	725,000	—	—
11. Inventarier i nya kasernetablissemang, <i>re- servationsanslag</i>	39,948 45	40,000	—	—	—
12. Inventarier för vinterskolorna å Rommehed samt Frösö och Vännes läger, <i>reserva- tionsanslag</i>	100,000	—	120,000	—	—
G. 1. Inkvarteringskostnader, <i>förslagsanslag</i>	—	1,088,307	—	50,733 74	—
2. Inkvarteringsordnande i Stockholm, <i>re- servationsanslag</i>	—	21,450	—	—	—
3. Rese- och traktamentspenningar, <i>förslags- anslag</i>	—	220,000	—	4,309 32	—
4. Flyttningshjälp, <i>förslagsanslag</i>	—	12,000	—	—	—
5. Särskilt hyresbidrag åt gifta underofficerare med vederlikar vid armén under åren 1917 och 1918, <i>förslagsanslag</i>	—	—	72,000	13 75	—
H. 1. Arméns vapen, ammunition och målskjut- ningsmateriel samt artilleriets övningar och materiel, <i>reservationsanslag</i>	—	3,682,200	—	2,204,350 01	—
2. Förstärkning av reservationsanslaget till arméns vapen, ammunition och målskjut- ningsmateriel samt artilleriets övningar och materiel, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	2,000,000	—	—
3. Viss artillerimateriel m. m., <i>reservations- anslag</i>	—	—	3,928,200	—	—
4. Anskaffning av gevärshantverkarkistor, <i>re- servationsanslag</i>	—	—	59,000	—	—
I. 1. Arméns byggnader, mötesfält och kommen- dantskapsutgifter samt fortifikationens övningar och materiel, <i>reservationsanslag</i>	392,847 36	1,871,350	—	670,814 53	—
2. Underhåll av fästningsverken i Boden och vid Tingstäde, <i>reservationsanslag</i>	—	—	17,200	—	—
3. Fullbordande av kasernetablissemang för femton infanteriregementen, <i>reservations- anslag</i>	245,747 67	—	4,500,000	1,896 10	—
4. Uppförande av byggnader för en förpläg- nadsanstalt i Hässleholm, <i>reservations- anslag</i>	199,897	—	245,000	—	—
Transport	1,594,252 09	58,785,093	18,239,465	11,298,732 50	18,920 37

b e t.			K r e d i t.							S u m m a.
Stats- kontoret påford rist m. m.	Leverering från stats- kontoret.	Över- betalning till år 1919.	Över- betalning från år 1917.	Utgift.	Över- föring.	Stats- kontoret gottgjord be- sparing m. m.	Reservation till år 1919.			
38,851,104 ⁵⁴	205	112,035 ⁵²	—	98,003,341 ⁸⁴	105,469 ²⁵	2,449,119 ⁶³	42,937 ⁶⁶	100,600,868 ⁸⁸		
—	—	—	—	1,326,950	—	—	—	1,326,950		
—	—	—	—	1,082,872 ⁶⁰	—	—	342,062 ⁶⁶	1,424,935 ²⁶		
—	—	4,603,972 ⁹⁰	1,415,359 ⁵⁰	6,103,402 ⁸⁵	—	—	—	7,518,762 ³⁵		
—	—	—	—	725,000	—	—	—	725,000		
—	—	—	—	73,540 ⁸⁵	—	—	6,407 ⁶⁰	79,948 ⁴⁵		
—	—	—	—	—	—	—	220,000	220,000		
—	—	—	—	120,000	—	—	—	120,000		
14,622 ⁹⁵	—	—	—	1,153,663 ⁶⁹	—	—	—	1,153,663 ⁶⁹		
—	—	—	—	21,450	—	—	—	21,450		
265,921 ¹⁹	—	—	—	490,230 ⁵¹	—	—	—	490,230 ⁵¹		
50,117 ⁶⁷	—	—	—	62,117 ⁶⁷	—	—	—	62,117 ⁶⁷		
17,571 ⁷⁹	—	—	—	89,585 ⁵⁴	—	—	—	89,585 ⁵⁴		
—	—	242,380 ⁰⁷	1,140,044 ⁶¹	4,988,885 ⁴⁷	—	—	—	6,128,930 ⁰⁸		
—	—	—	—	2,000,000	—	—	—	2,000,000		
—	—	—	—	2,303,160 ²¹	—	—	1,625,039 ⁷⁹	3,928,200		
—	—	—	—	—	—	—	59,000	59,000		
—	—	—	—	2,474,162 ⁰⁷	—	—	460,849 ⁸²	2,935,011 ⁸⁹		
—	—	—	—	17,196 ⁸¹	—	—	3 ¹⁹	17,200		
—	—	—	—	4,185,672 ⁵⁰	—	—	561,971 ²⁷	4,747,643 ⁷⁷		
—	—	—	—	103,337 ⁶⁵	—	—	341,559 ⁸⁵	444,897		
39,199,338 ¹⁴	205	4,958,388 ⁴⁹	2,555,404 ¹¹	125,324,570 ²⁶	105,469 ²⁵	2,449,119 ⁶³	3,659,831 ⁸⁴	134,094,394 ⁵⁹		

	Reservation från år 1917.	A n s l a g.		Uppbörd.	Över- föring.	
		Ordinarie.	Extra.			
Transport	1,594,252 ⁰⁹	58,785,093	18,239,465	11,298,732 ⁵⁰	18,	37
I. 5. Anordnande av flygövningar och underhåll av flygmateriel, <i>reservationsanslag</i>	80 ⁸⁴	—	127,095	—	—	—
6. Anordnande av visst förråd, <i>reservationsanslag</i>	—	—	91,000	—	—	—
7. Fortsättande av byggnadsarbetena vid förplägnadsanstalten i Boden, <i>reservationsanslag</i>	—	—	200,000	—	—	—
J. 1. Arméns fält- och fälttjänstövningar, <i>reservationsanslag</i>	282,896 ⁴⁶	600,000	—	557 ⁸⁷	—	—
2. Vinterövningar, <i>reservationsanslag</i>	213,367 ⁹¹	320,000	—	120 ⁸⁰	—	—
3. Frivilliga skytteväsendets befrämjande, <i>reservationsanslag</i>	72,530 ¹⁷	—	1,364,800	2,574 ¹⁵	—	—
4. Vinterrekrytskolor vid vissa icke kaserade infanteriregementen, <i>förslagsanslag</i>	—	—	177,025	352	—	—
K. 1. Garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden, <i>reservationsanslag</i>	—	133,050	—	99,927 ⁴⁰	—	—
2. Arméns sjuk- och veterinärvård samt hovbeslag m. m., <i>reservationsanslag</i>	—	490,518	—	27,497 ⁶³	—	—
3. Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig, <i>reservationsanslag</i>	—	—	10,000	—	—	—
L. 1. Resestipendier åt artilleri- och ingenjers-officerare, <i>reservationsanslag</i>	13,936 ⁸⁰	7,000	—	—	—	—
2. Resestipendier åt officerare och intendentur-tjänstemän, <i>reservationsanslag</i>	24,717 ⁷⁶	15,000	—	—	—	—
3. Stipendier för fältläkarkåren och veterinär-staten	—	26,400	—	—	—	—
4. Resestipendier åt militärläkare, <i>reservationsanslag</i>	1,400	2,000	—	—	—	—
5. Studiestipendier för underofficerare och furirer av första klassen, <i>reservationsanslag</i>	—	9,600	—	—	—	—
M. 1. Remontering m. m., <i>reservationsanslag</i>	58,390 ⁶⁴	984,227	—	890,320 ²⁰	—	—
2. Förstärkning av reservationsanslaget till remontering m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	391,200	—	—	—
3. Höjande av medelinköpspriset för remonter under år 1917, <i>reservationsanslag</i>	—	—	236,000	—	—	—
4. Lega av hästar för truppförbandens övningar, <i>reservationsanslag</i>	888,594 ¹⁹	939,516	—	26,167	—	—
Neutralitetskostnader under år 1916:						
N. 1. Täckande av under år 1916 förskjutna kostnader för tryggnad av rikets neutralitet, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	41,074,314	—	—	—
2. Ersättande av det år 1916 till lantförsvarets stärkande jämlikt riksdagens skrivelse nr 219 beviljade belopp, <i>reservationsanslag</i>	—	—	5,090,000	—	—	—
Transport	3,150,166 ⁸⁶	62,312,404	67,000,899	12,346,248 ⁹⁵	18,920 ⁸⁷	

b e t.			K r e d i t.							S u m m a.
Statskontoret påförd brist m. m.	Leverering från statskontoret.	Överbetalning till år 1919.	Överbetalning från år 1917.	Utgift.	Överföring.	Statskontoret gottgjord besparing m. m.	Reservation till år 1919.			
39,199,338 ¹⁴	205	4,958,388 ⁴⁹	2,555,404 ¹¹	125,324,570 ²⁶	105,469 ²⁵	2,449,119 ⁶⁸	3,659,831 ⁸⁴	134,094,394 ⁵⁹		
—	—	—	—	126,972 ⁷⁵	—	—	203 ⁰⁹	127,175 ⁸⁴		
—	—	—	—	91,000	—	—	—	91,000		
—	—	—	—	—	—	—	200,000	200,000		
—	—	—	—	256,560 ⁶⁸	—	—	626,893 ⁶⁵	883,454 ³³		
—	—	—	—	240,256 ⁴¹	—	—	293,231 ⁶⁰	533,488 ²¹		
—	—	—	—	1,374,983 ²⁰	—	—	64,921 ⁰³	1,439,904 ³²		
73,736 ⁶⁶	—	—	—	251,113 ⁶⁶	—	—	—	251,113 ⁶⁶		
—	—	247,042 ⁰⁹	148,101 ⁶⁰	331,917 ⁸⁹	—	—	—	480,019 ⁴⁹		
—	—	—	21,247 ⁴⁶	361,121 ⁸⁹	—	—	135,646 ¹⁸	518,015 ⁵⁸		
—	—	—	—	10,000	—	—	—	10,000		
—	—	—	—	5,100	—	—	15,836 ⁸⁰	20,936 ⁸⁰		
—	—	—	—	7,040 ⁹⁸	—	—	32,676 ⁷⁸	39,717 ⁷⁶		
—	—	—	—	21,075	5,325	—	—	26,400		
—	—	—	—	1,900	—	—	1,500	3,400		
—	—	—	—	9,300	—	—	300	9,600		
—	—	—	—	971,729 ³⁸	—	—	961,208 ⁴⁶	1,932,937 ⁸⁴		
—	—	—	—	313,500	—	77,700	—	391,200		
—	—	—	—	152,531 ⁸²	—	—	83,468 ¹⁸	236,000		
—	—	—	—	1,290,218 ⁹¹	—	—	564,058 ²⁸	1,854,277 ¹⁹		
—	—	—	—	41,074.314	—	—	—	41,074,314		
—	—	—	—	4,931,939 ⁹⁵	—	—	158,060 ⁰⁵	5,090,000		
39,273,074 ⁸⁰	205	5,205,430 ⁵⁸	2,724,753 ¹⁷	177,147,146 ⁸⁷	110,794 ²⁶	2,526,819 ⁶⁸	6,797,835 ⁶⁴	189,307,349 ⁵⁶		

Revisionsberättelse ang. statsverket för år 1918.

		D e-				
		Reservation från år 1917.	A n s l a g.		Uppbörd.	Över- föring.
			Ordinarie.	Extra.		
	Transport	3,150,166 ⁸⁶	62,312,404 ¹	67,000,899 ⁹	12,346,248 ⁹⁵	18,920,37
Neutralitetskostnader efter 1916 års utgång:						
N.	3. Egentliga neutralitetskostnader, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	24,975,000	—	—
	4. Materielanskaffningar, för vilka medel redan av Kungl. Maj:t anvisats, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	23,525,000	—	—
O.	1. Täckande av vissa förskott, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	—	—	—
	2. Understöd åt föreningar och till skrifter utgivande, <i>reservationsanslag</i>	3,365	18,000	—	—	—
	3. Soldathemsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	—	—	10,000	—	—
	4. Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	395,683 ³⁰	600,000	—	3,281 ²⁸	—
	5. Civilanställning, <i>förslagsanslag</i>	—	—	20,000	76 ⁴⁴	—
	6. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917, <i>förslagsanslag</i>	—	—	—	—	5,000,000
Säger för årets anslag		3,549,215 ¹⁶	62,930,404 ¹	115,530,899 ⁹	12,349,606 ⁶⁷	5,018,920 ³⁷
Reservationer å äldre anslag.						
För fortsättande av arbetena å befästningarna vid Tingstade:						
	Artilleridepartementet	4,503 ⁰⁵	—	—	—	—
	Fortifikationsdepartementet	18,295 ⁷¹	—	—	—	—
	Till uppförande av nya byggnader för armén	765,790 ³¹	—	—	—	—
	Till uppförande av lokaler för krigshögskolan m. m.	46,474 ⁸⁷	—	—	—	—
	Till vidtagande av eldsäkerhetsanordningar i krigsarkivets lokaler	16,200	—	—	318 ⁵⁶	—
I.	3. 1914. Till anskaffande av ingenjörmateriel m. m. för Bodens ingenjörkår	1,371 ¹⁸	—	—	—	—
H.	2. 1915. Till fortsatt anskaffning av nya eldhandvapen	1,037,476 ⁴²	—	—	411,380 ³⁶	—
I.	5. 1915. Till uppförande av förrådsbyggnader för vinterfordon vid vissa truppförband	28,672 ²⁹	—	—	8	—
	6. 1915. Till ordnande av landsstormsförråd: Fortifikationsdepartementet	21,682 ⁶⁰	—	—	20 ⁸⁰	—
	Intendentsdepartementet	199,118 ⁵¹	—	—	—	—
	12. 1915. Till uppförande av en officersbarack å Laxön	2,552 ⁵⁵	—	—	—	—
N.	5. 1915. Till fortsatt utveckling av arméns krigskartutrustning m. m.	912 ⁸²	—	—	—	—
D.	4. 1916. Anordnande av vissa extra kurser vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet	9,620 ³¹	—	—	—	—
I.	3. 1916. Till uppförande av intendenturförråd för vissa truppförband m. m.	27,464 ⁴²	—	—	—	—
	5. 1916. Till anläggning av en elektrisk kraftstation i Boden m. m.	66,490 ¹⁰	—	—	—	—
Transport		2,246,625 ¹⁴	—	—	411,727 ⁷²	—

b e t.				K r e d i t.								S u m m a.
Stats- kontoret påförd brist m. m.	Leverering från stats- kontoret.	Över- betalning till år 1919.	Över- betalning från år 1917.	Utgift.	Över- föring.	Stats- kontoret gottgjord be- sparing m. m.	Reservation till år 1919.					
39,273,974 80	205 —	5,205,430 58	2,724,753 17	177,147,146 87	110,794 25	2,526,819 63	6,797,835 64			189,307,349 56		
—	—	—	—	24,975,000 —	—	—	—			24,975,000 —		
—	—	—	—	23,525,000 —	—	—	—			23,525,000 —		
—	137,191 60	—	—	137,191 60	—	—	—			137,191 60		
—	—	—	—	19,600 —	—	—	1,765 —			21,365 —		
—	—	—	—	10,000 —	—	—	—			10,000 —		
—	—	—	—	632,635 29	—	—	366,329 29			998,964 58		
—	—	—	—	122 44	—	19,954 —	—			20,076 44		
281,661 88	—	—	—	5,281,661 88	—	—	—			5,281,661 88		
39,554,736 68	137,396 60	5,205,430 58	2,724,753 17	231,728,358 08	110,794 25	2,546,773 63	7,165,929 95			244,276,609 06		
—	—	—	—	4,503 05	—	—	—			4,503 05		
—	—	—	—	—	—	—	18,295 71			18,295 71		
—	—	—	—	3,175 45	—	—	762,614 86			765,790 31		
—	—	—	—	—	—	—	46,474 87			46,474 87		
—	—	—	—	—	—	—	16,518 56			16,518 56		
—	—	—	—	1,371 18	—	—	—			1,371 18		
—	—	—	—	227,970 36	—	—	1,220,886 42			1,448,856 78		
—	—	—	—	28,544 —	—	—	136 29			28,680 29		
—	—	—	—	20 80	—	—	21,682 60			21,703 40		
—	—	—	—	—	—	—	199,118 51			199,118 51		
—	—	—	—	—	—	—	2,552 55			2,552 55		
—	—	—	—	912 82	—	—	—			912 82		
—	—	—	—	8,837 74	—	—	782 57			9,620 31		
—	—	—	—	17,675 40	—	—	9,789 02			27,464 42		
—	—	—	—	90 10	—	—	66,400 —			66,490 10		
—	—	—	—	293,100 90	—	—	2,365,251 96			2,658,352 86		

D

	Reservation från år 1917.	Anslag.				Uppbörd.	Över- föring.
		Ordinarie.	Extra.				
Transport	2,246,625	14	—	—	—	411,727	72
I. 6. 1916. Nybyggnadsarbeten för vissa trängkärers trängförråd	6,397	77	—	—	—	—	—
O. 6. 1916. Generalstabens översiktskarta över Sverige	4,146	80	—	—	—	598	—
E. 11. 1917. Landstormen, <i>reservationsanslag</i> :							
Artilleridepartementet	36,964	25	—	—	—	240	58
Fortifikationsdepartementet	70,808	06	—	—	—	—	—
Intendentsdepartementet	409,451	04	—	—	—	280	46
F. 7. 1917. Anskaffning av lastautomobiler m. m.	96,808	44	—	—	—	—	—
I. 5. 1917. Fullbordande av befästningsarbetena vid Boden:							
Artilleridepartementet	136,713	32	—	—	—	—	—
Fortifikationsdepartementet	107,777	53	—	—	—	170,372	10
Säger för reservationer å äldre anslag	3,115,692	40	—	—	—	583,218	86
Säger för fjärde huvudtiteln	6,664,907	56	62,930,404	—	115,530,899	—	12,932,825
						53	5,018,920
							37
X. Tionde huvudtiteln.							
B. 11. Tillfalligt understöd åt f. d. förrädsvakmästare, <i>förslagsanslag</i> , högst	278	67	—	—	911	—	—
XIII. Engångskostnader för försvaret.							
<i>Årets anslag.</i>							
Engångskostnader för år 1918, att utgå av värnsskattefonden:							
Engångskostnader för lantförsvaret:							
Gemensamt <i>reservationsanslag</i> :							
1 a. Övning vid armén av årsklassen 1914 yngre:							
Artilleridepartementet	—	—	—	—	25,000	—	—
Fortifikationsdepartementet	—	—	—	—	10,000	—	—
Intendentsdepartementet	314,432	05	—	—	116,453	—	—
Sjukvårdsstyrelsen	7,069	25	—	—	1,846	—	—
Civila departementet	—	—	—	—	92,965	383	71
1 b. Intendenturmateriel	4,737,494	19	—	—	5,326,423	—	—
1 c. Artillerimateriel	2,595,013	26	—	—	3,132,600	520	—
1 d. Ingenjörmateriel	248,911	25	—	—	464,900	46,294	70
Reservationer å äldre anslag.							
XIII. 1 e. 1916. Till anskaffande av sjukvårds- och veterinärmateriel	45,250	99	—	—	—	—	—
Transport	7,948,170	99	—	—	9,170,187	47,198	41

	Reservation från år 1917.	Anslag.		Uppbörd.	Över- föring
		Ordinarie.	Extra.		
6. 1915. Till befästningsarbeten m. m. vid Boden: Transport	7,948,170 ⁹⁹	—	9,170,187	47,198 ⁴¹	—
Artilleridepartementet	132,608 ⁶⁷	—	—	—	—
Fortifikationsdepartementet	5,687 ⁸⁰	—	—	2,337 ⁶⁰	—
7. 1915. Till befästningsarbeten m. m. vid Tingstäde: Fortifikationsdepartementet	80,043 ⁰¹	—	—	—	—
Säger för engångskostnader för försvaret	8,166,510 ⁴⁷	—	9,170,187	49,536 ⁰¹	—
Tilläggsstat till riksstaten för år 1918.					
IV. Fjärde huvudtitein.					
A. 1. Avlöningstillägg åt en kanslisekreterare, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	1,200	—	—
B. 1. Utbildning av generalstabens aspiranter, <i>förslagsanslag</i>	—	—	10,000	—	—
C. 1. Extra lönetillägg, <i>förslagsanslag</i>	—	—	205	—	—
D. 1. Inventarier i nya kasernetablissemang, <i>re- servationsanslag</i>	—	—	72,000	—	—
2. Central beklädnadsverkstad för armén, <i>re- servationsanslag</i>	—	—	325,000	—	—
E. 1. Höjning av dagtraktamentena, <i>förslags- anslag</i>	—	—	200,000	12	—
F. 1. Täckande av vissa förskjutna engångskost- nader för lantförsvarets ordnande, <i>för- slagsanslag</i> , högst	—	—	2,300,000	—	—
G. 1. Merkostnader för vissa i samband med 1914 års härordning beslutade byggnads- företag vid armén, <i>förslagsanslag</i> , att utgå av tillfälliga lånemedel	—	—	1,000,000	—	—
2. Täckande av förskjutna kostnader för vissa i samband med 1914 års härordning be- slutade byggnadsföretag vid armén, <i>för- slagsanslag</i> , högst, att utgå av tillfälliga lånemedel	—	—	15,801,832	—	—
3. Täckande av förskjutna kostnader för upp- förande av kasernetablissemang för vissa in- fanteriregementen, <i>förslagsanslag</i> , högst, att utgå av tillfälliga lånemedel	—	—	4,000,000	—	—
4. Täckande av förskjutna kostnader för upp- förande av intendenturetablissemang å Karlsborg och i Boden, <i>förslagsanslag</i> , högst, att utgå av tillfälliga lånemedel ..	—	—	1,217,150	—	—
5. Mindre byggnaders uppförande eller om- byggande, <i>reservationsanslag</i>	—	—	100,000	—	—
Transport	—	—	25,027,387	12	—

b e t.				K r e d i t.								S u m m a.	
Stats- kontoret, påford rist m. m.	Leverering från stats- kontoret.	Över- betalning till år 1919.	Över- betalning från år 1917.	Utgift.	Över- föring.	Stats- kontoret gottgjord be- sparing m. m.	Reservation till år 1919.						
—	—	155,053 ⁹⁵	237,201 ⁵⁸	5,592,708 ⁶³	—	—	11,490,700 ¹⁴			17,320,610 ⁸⁵			
—	100,000	—	—	132,608 ⁶⁷ 8,025 ⁴⁰	—	—	—			132,608 ⁶⁷ 108,025 ⁴⁰			
—	—	—	—	22,853 ⁵⁰	—	—	57,189 ⁵¹			80,043 ⁰¹			
—	100,000	155,053 ⁹⁵	237,201 ⁵⁸	5,756,196 ²⁰	—	—	11,647,889 ⁶⁵			17,641,287 ⁴³			
—	—	—	—	988 ⁸⁵	—	211 ⁶²	—			1,200			
—	—	—	—	10,000	—	—	—			10,000			
—	—	—	—	155	—	50	—			205			
—	—	—	—	—	—	—	72,000			72,000			
—	—	—	—	325,000	—	—	—			325,000			
105,896 ⁹⁸	—	—	—	305,908 ⁹⁸	—	—	—			305,908 ⁹⁸			
—	—	—	—	2,300,000	—	—	—			2,300,000			
—	—	55,685 ³⁹	—	1,055,685 ³⁹	—	—	—			1,055,685 ³⁹			
—	—	—	—	10,069,731 ⁵⁰	—	5,732,100 ⁵⁰	—			15,801,832			
—	—	—	—	4,000,000	—	—	—			4,000,000			
—	—	—	—	1,217,150	—	—	—			1,217,150			
—	—	—	—	30,585 ⁹⁸	—	—	69,414 ⁰²			100,000			
105,896 ⁹⁸	—	55,685 ³⁹	—	19,315,205 ²³	—	5,732,362 ¹²	141,414 ⁰²			25,188,981 ³⁷			

	Reservation från år 1917.	Anslag.		Uppbörd.	Över- föring.
		Ordinarie.	Extra.		
Transport	—	—	25,027,387	12	—
G. 6. Flyglägg, <i>förslagsanslag</i>	—	—	100,000	—	—
7. Tillfällig avlöning åt viss till utbildning i flygtjänst kommanderad personal, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	40,000	—	—
8. Förstärkning av reservationsanslaget till arméns byggnader, mötesfält och kommandantskapsutgifter samt fortifikationsens övningar och materiel, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	594,600	5,988	72
9. Inköp av fastighet för tredje arméfördelningens stabsexpedition m. m., <i>reservationsanslag</i>	—	—	103,000	—	—
10. Inköp av fastighet för sjätte arméfördelningens stabsexpedition, <i>reservationsanslag</i>	—	—	61,000	—	—
11. Avloppsledningar från militäretablissemangen å Järvafältet, <i>reservationsanslag</i>	—	—	100,000	—	—
12. Nya sjukhus för Västernorrlands regemente och Norrlands trängkår samt för Göta artilleriregemente m. m., <i>reservationsanslag</i>	—	—	210,000	—	—
13. Återuppförande av ett nedbrunnet exercishus vid Dalregementet, <i>reservationsanslag</i>	—	—	85,000	—	—
14. Arbetarhostäder vid Åkers krutbruk, <i>reservationsanslag</i>	—	—	215,000	—	—
15. Ökat förrädsutrymme för arméns reglementerade fordon, <i>reservationsanslag</i>	—	—	355,000	—	—
16. Merkostnader för anordnande av värmeledning m. m. i generalstabens byggnad, <i>reservationsanslag</i>	—	—	48,600	—	—
17. Vissa ändringsarbeten vid garnisonssjukhuset i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>	—	—	91,025	—	—
19. Täckande av förskjutna kostnader för mark m. m. för Järvafältet, <i>förslagsanslag</i> , högst, att utgå av tillfälliga lånemedel	—	—	—	—	—
20. Torkrum vid vissa kasernetablissemang, <i>reservationsanslag</i>	—	—	300,000	—	—
H. 1. Övningar i ställningskrig m. m., <i>reservationsanslag</i>	—	—	75,000	—	—
2. Kaderövningar vid landstormen, <i>förslagsanslag</i>	—	—	35,000	3	—
I. 1. Tandvård vid vissa truppförband, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	8,500	—	—
2. Sanatorievård åt personal vid armén, <i>förslagsanslag</i>	—	—	75,000	—	—
Transport	—	—	27,524,112	6,003	72

d e t.			K r e d i t.						S u m m a.
Stats- kontoret påford m. m.	Leverering från stats- kontoret.	Over- betalning till år 1919.	Över- betalning från år 1917.	Utgift.	Över- föring.	Stats- kontoret gottgjord be- sparing m. m.	Reservation till år 1919.		
105,896 ⁹⁸	—	55,685 ⁸⁹	—	19,315,205 ²³	—	5,732,362 ¹²	141,414 ⁰²	25,188,981 ⁸⁷	
16,184	—	—	—	116,184	—	—	—	116,184	
—	—	—	—	32,570 ⁵⁵	—	7,429 ⁴⁵	—	40,000	
—	—	—	—	600,588 ⁷²	—	—	—	600,588 ⁷²	
—	—	—	—	103,000	—	—	—	103,000	
—	—	—	—	60,684 ⁵⁰	—	—	315 ⁵⁰	61,000	
—	—	—	—	4,487	—	—	95,513	100,000	
—	—	—	—	6,500	—	—	203,500	210,000	
—	—	—	—	1,500	—	—	83,500	85,000	
—	—	—	—	179,782 ⁵⁶	—	—	35,217 ⁴⁴	215,000	
—	—	—	—	27,579 ⁴⁶	—	—	327,420 ⁵⁴	355,000	
—	—	—	—	—	—	—	48,600	48,600	
—	—	—	—	—	—	—	91,025	91,025	
—	50,000	—	—	50,000	—	—	—	50,000	
—	—	—	—	12,000	—	—	288,000	300,000	
—	—	—	—	10,000	—	—	65,000	75,000	
—	—	—	—	27,940 ⁸³	—	7,062 ¹⁷	—	35,003	
—	—	—	—	3,929 ⁶⁶	—	4,570 ³⁴	—	8,500	
30,079 ⁶²	—	—	—	105,079 ⁶²	—	—	—	105,079 ⁶²	
152,160 ⁶⁰	50,000	55,685 ⁸⁹	—	20,657,032 ¹⁸	—	5,751,424 ⁰⁸	1,379,505 ⁵⁰	27,787,961 ⁷¹	

	Reservation från år 1917.	A n s l a g.		Uppbörd.	Över- föring.
		Ordinarie.	Extra.		
Transport	— —	— —	27,524,112 —	6,008 72	—
I. 3. Förstärkning av reservationsanslaget till arméns sjuk- och veterinärvård samt hovbeslag m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	— —	— —	197,650 —	— —	— —
J. 1. Förstärkning av reservationsanslaget till remontering m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	— —	— —	445,702 —	— —	— —
2. Kostnader enligt § 72 av löningsreglementet för armén, <i>förslagsanslag</i>	— —	— —	10,000 —	— —	— —
3. Förstärkning av reservationsanslaget till lega av hästar för truppförbandens övningar, <i>förslagsanslag</i> , högst	— —	— —	600,000 —	— —	— —
K. 1. Kostnader för tryggande av rikets neutralitet under år 1918, <i>förslagsanslag</i> , högst (sedermera <i>reservationsanslag</i> enligt 1918 års urltima riksdags beslut)	— —	— —	18,365,000 —	— —	— —
L. 1. Förstärkning av reservationsanslaget till extra utgifter, <i>förslagsanslag</i> , högst	— —	— —	50,000 —	— —	— —
2. Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>förslagsanslag</i>	— —	— —	200,000 —	— —	— —
3. Täckande av förskjutna kommittékostnader m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	— —	— —	278,435 —	— —	— —
4. Täckande av brister å vissa reservationsanslag för år 1916, <i>förslagsanslag</i> , högst	— —	— —	1,415,193 —	— —	— —
5. Täckande av brister å vissa reservationsanslag för år 1917, <i>förslagsanslag</i> , högst	— —	— —	2,903,560 —	— —	— —
6. Täckande av förskjutna kostnader för internerat manskap, <i>förslagsanslag</i> , högst	— —	— —	184,271 —	— —	— —
7. Täckande av vissa för olika ändamål förskjutna kostnader, <i>förslagsanslag</i>	— —	— —	4,692,000 —	— —	— —
8. Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare, <i>förslagsanslag</i>	— —	— —	9,000 —	— —	— —
9. Tillfällig löneförbättring för viss personal vid armén, <i>förslagsanslag</i>	— —	— —	4,020,000 —	— —	— —
10. Krigstidstillägg och krigstidshjälp, <i>förslagsanslag</i>	— —	— —	17,500,000 —	431 21	— —
11. Bevakningstjänst på Åland, <i>förslagsanslag</i>	— —	— —	500,000 —	— —	— —
Säger	— —	— —	78,894,923 —	6,434 98	— —
X. Tionde huvudtiteln.					
B. 2. Krigstidstillägg åt pensionerade båtsmän m. fl., <i>förslagsanslag</i>	— —	— —	— —	1,200 —	— —

b e t.				K r e d i t.				S u m m a.
Stats- kontoret påford m. m.	Leverering från stats- kontoret.	Över- betalning till år 1919.	Över- betalning från år 1917.	Utgift.	Över- föring.	Stats- kontoret gottgjord be- sparing m. m.	Reservation till år 1919.	
152,160 ⁶⁰	50,000	55,685 ³⁹	—	20,657,032 ¹³	—	5,751,424 ⁰⁸	1,379,505 ⁵⁶	27,787,961 ⁷¹
—	—	—	—	197,650	—	—	—	197,650
—	—	—	—	415,560	—	30,142	—	445,702
—	—	—	—	507	—	9,493	—	10,000
—	—	—	—	—	—	600,000	—	600,000
—	—	—	—	10,526,397 ⁵⁶	—	—	7,838,602 ⁴⁴	18,365,000
—	—	—	—	39,903 ³⁶	—	10,096 ⁶⁴	—	50,000
243,662 ⁶⁵	—	—	—	443,662 ⁶⁵	—	—	—	443,662 ⁶⁵
—	—	—	—	278,435	—	—	—	278,435
—	—	—	—	1,415,192 ¹⁷	—	— ⁸³	—	1,415,193
—	—	—	—	2,852,964 ⁶⁴	—	50,595 ³⁶	—	2,903,560
—	—	—	—	183,613 ³²	—	657 ⁶⁸	—	184,271
—	—	—	—	4,579,460 ⁰⁹	—	112,539 ⁹¹	—	4,692,000
—	—	—	—	4,621 ¹⁸	—	4,378 ⁸²	—	9,000
—	—	—	—	4,014,540 ⁵⁶	—	5,459 ⁴⁴	—	4,020,000
—	—	—	—	13,398,796 ⁰⁴	—	4,101,635 ¹⁷	—	17,500,431 ²¹
65,614 ⁹⁷	—	—	—	565,614 ⁹⁷	—	—	—	565,614 ⁹⁷
461,438 ²²	50,000	55,685 ³⁹	—	59,573,950 ⁶⁷	—	10,676,422 ⁹³	9,218,107 ⁹⁴	79,468,481 ⁵⁴
—	—	776,059 ⁶³	—	777,259 ⁶³	—	—	—	777,259 ⁶³

	Reservation från år 1917.	A n s l a g.		Uppbörd.	Över- föring.
		Ordinarie.	Extra.		
Utgifter för kapitalökning.					
XVII. Förlag till statsverket.					
Att utgå av tillfälliga lånemedel:					
Lantförsvarsdepartementet:					
4. Täckande av förskjutna kostnader för in- förande av elektrisk drift vid ammunitions- fabrikens avdelning å Karlsborg, <i>förslags- anslag</i> , högst	—	—	75,000	—	—
5. Täckande av förskjutna kostnader för inköp av vissa furageartiklar, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	3,210,504	—	—
6. Täckande av förskjutna kostnader för an- skaffande av vissa slag av förnödenheter, <i>förslagsanslag</i> , högst	—	—	16,060,445	—	—
Säger	—	—	19,345,949	—	—
Extra tilläggsstat till riksstaten för år 1918.					
Fjärde huvudtiteln.					
1. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattnings- havare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>	—	—	7,500,000	—	—
Sjunde huvudtiteln.					
1. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattnings- havare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>	—	—	—	51,719	80
2. Gratifikationer till befattningshavare, vilka i sin nämnda egenskap icke kommit i åt- njutande av extra krigstidstillägg, <i>förslags- anslag</i>	—	—	—	18,241	94
Säger	—	—	—	69,961	74
Tionde huvudtiteln.					
3. Extra krigstidstillägg åt pensionerade båts- män och marinsoldater samt Vadstena krigs- manshuskassas understödstagare, <i>förslags- anslag</i>	—	—	400,166	50	—

¹ Återstående utgifter.

b e t.			K r e d i t.					S u m m a.
Stats- kontoret påförd brist m. m.	Leverering från stats- kontoret.	Över- betalning till år 1919.	Över- betalning från år 1917.	Utgift.	Över- föring.	Stats- kontoret gottgjord be- sparing m. m.	Reservation till år 1919.	
—	—	—	—	75,000	—	—	—	75,000
—	—	—	—	2,394,629 ⁰⁵	—	—	1 815,874 ⁹⁵	3,210,504
—	—	—	—	10,552,415 ⁴⁷	—	—	1 5,508,029 ⁵⁸	16,060,445
—	—	—	—	13,022,044 ⁵²	—	—	6,323,904 ⁴⁸	19,345,949
—	—	—	—	7,108,247 ¹⁷	—	391,752 ⁸⁸	—	7,500,000
—	—	—	—	51,719 ⁸⁰	—	—	—	51,719 ⁸⁰
—	—	—	—	18,241 ⁹⁴	—	—	—	18,241 ⁹⁴
—	—	—	—	69,961 ⁷⁴	—	—	—	69,961 ⁷⁴
—	—	—	—	400,166 ⁵⁰	—	—	—	400,166 ⁵⁰

	Reservation från år 1917.	A n s l a g.		Uppbörd.	Över- föring.
		Ordinarie.	Extra.		
Fjärde huvudtitelns allmänna besparingsfond.....	1,910,607 22	—	—	83,518 04	77,684 3
Besparingar å nyinrättade tjänstebefattningar	—	—	—	—	14,189
Medel, anvisade genom kungl. brev den 5 december 1914, 16 juli och 29 november 1915.....	11,150,307 05	—	—	—	—
Dito, dito dito den 22 juli och 24 november 1916	45,000,000 —	—	—	—	—
Dito, dito dito den 8 juni, 16 november, 23 no- vember och 28 december 1917.....	60,787,000 —	—	—	—	—
Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917	5,000,000 —	—	—	—	—
Säger för statsverkets utgifter	138,679,610 97	62,930,404 —	230,843,035 50	13,143,476 25	5,110,794 1
Summa	138,679,610 97	62,930,404 —	230,843,035 50	13,147,276 25	5,110,794 2
Efter avdrag av överföringar, överbetalningar samt statskontoret gottgjorda besparingar.....	2,961,954 75	—	—	—	5,110,794 2
Återstår	135,717,656 22	62,930,404 —	230,843,035 50	13,147,276 25	—
Fonder m. m.					
Allmänna lägerkassorna	154,260 11	—	—	116,718 24	—
Norrbottnens hästjägarskvadrons fond	—	—	—	—	—
Förenade mötespassevolanskassornas fond	—	—	—	30,101 04	—
Pålmqvistska fonden till Stockholms bestående	—	—	—	517 50	—
Beväringsmanskapets invalid- och pensionsfond	3,186 93	—	—	675 —	—
Invalidhusfonden	—	—	—	23,241 47	—
Vadstena krigsmanshuskassa	52,971 15	—	—	17,261 53	—
Mossebo m. fl. fastigheter	—	—	—	2,805 53	—
Arrende-, jordskylds- och tomtöremedel:					
Fortifikationsdepartementet	—	—	—	554,641 18	—
Civila departementet	864,234 41	—	—	41,434 64	228,76 3
Tomtören för reglering av Vaxholms stad	33,031 —	—	—	5,287 34	—
Försäljningsmedel för tomter i Marstrand	24,971 36	—	—	—	—
Sjöstedska tomten	472 20	—	—	—	—
Försäljningssumman för en del av tyghustomten i Kristianstad	69,663 52	—	—	1,280 —	—
Särskilda medel för försälda gevär	7,161 25	—	—	—	—
Gåvomedel för inköp av kulsprutor eller kulsprute- gevär	9,659 06	—	—	274,233 11	—
Gåvomedel till diverse försvarsändamål	—	—	—	—	—
Krigsskolans elevmedel	90,095 46	—	—	433,567 31	—
Till genomförande av fältläkarkårens omorganisa- tion	—	—	—	33,742 80	—
Utgifter att tillsvidare bestridas av värnskattefonden	1,097,620 21	—	—	9,733,220 32	—
Arvid Kjellgrens skjutpris till svenska härens in- fanteri	51,311 49	—	—	5,939 35	—
Summa	2,458,638 17	—	—	11,274,666 36	228,762 3
Efter avdrag av varandra motsvarande	107,966 87	—	—	—	228,7
terstår	2,350,671 30	—	—	11,274,666 36	—

b e t.			K r e d i t.					S u m m a.
Stats- kontoret påförd m. m.	Leverering från stats- kontoret.	Över- betalning till år 1919.	Över- betalning från år 1917.	Utgift.	Över- föring.	Stats- kontoret gottgjord be- sparing m. m.	Reservation till år 1919.	
—	—	—	—	1,663,422 ⁰⁶	—	—	408,387 ⁵⁸	2,071,809 ⁶⁴
—	—	—	—	—	—	14,189 ⁵⁰	—	14,189 ⁵⁰
—	—	—	—	11,150,307 ⁰⁵	—	—	—	11,150,307 ⁰⁵
—	—	—	—	45,000,000 [—]	—	—	—	45,000,000 [—]
—	—	—	—	60,787,000 [—]	—	—	—	60,787,000 [—]
—	—	—	—	—	5,000,000 [—]	—	—	5,000,000 [—]
40,016,174 ⁹⁰	287,396 ⁶⁰	6,192,229 ⁵⁵	2,961,954 ⁷⁵	437,940,353 ⁶²	5,110,794 ²⁵	13,629,385 ⁹⁰	37,560,633 ⁵⁰	497,203,122 ⁰²
40,016,174 ⁹⁰	287,396 ⁶⁰	6,192,229 ⁵⁵	2,961,954 ⁷⁵	437,940,353 ⁶²	5,110,794 ²⁵	13,633,185 ⁹⁰	37,560,633 ⁶⁰	497,206,922 ⁰²
13,633,185 ⁹⁰	—	6,192,229 ⁵⁵	2,961,954 ⁷⁵	—	5,110,794 ²⁵	13,633,185 ⁹⁰	6,192,229 ⁵⁵	27,898,164 ⁴⁵
26,382,989 [—]	287,396 ⁶⁰	—	—	437,940,353 ⁶²	—	—	31,368,403 ⁹⁵	469,308,757 ⁵⁷
—	—	—	—	81,660 ³⁹	—	—	189,317 ⁹⁶	270,978 ³⁵
—	73,000 [—]	—	—	73,000 [—]	—	—	—	73,000 [—]
—	171,095 ³⁷	48,874 ²²	40,439 ²⁴	209,631 ³⁹	—	—	—	250,070 ⁶³
—	52,552 ²⁴	2,639 ⁴⁷	26,614 ⁶²	29,094 ⁵⁹	—	—	—	55,709 ²¹
—	14,941 ⁰⁸	916 ⁴⁷	—	19,719 ⁵⁰	—	—	—	19,719 ⁵⁰
—	80,370 ⁶²	79,047 ⁶¹	35,384 ¹⁶	147,275 ⁵⁴	—	—	—	182,659 ⁷⁰
—	1,394,050 ⁶²	—	—	1,333,509 ⁰⁵	—	—	130,774 ²⁵	1,464,283 ³⁰
—	—	4,839 ⁸⁴	5,528 ⁸⁵	2,116 ⁶²	—	—	—	7,645 ³⁷
—	—	—	—	325,878 ⁸²	228,762 ³⁶	—	—	554,641 ¹⁸
—	—	—	—	327,708 ⁰⁷	—	—	806,723 ⁵⁴	1,134,431 ⁴¹
—	—	—	—	1,628 ²⁵	—	—	36,690 ⁰⁹	38,318 ³⁴
—	—	—	—	3,176 ⁶³	—	—	21,794 ⁷³	24,971 ⁸⁶
—	—	—	—	—	—	—	472 ²⁰	472 ²⁰
—	—	—	—	2,592 ²⁰	—	—	68,351 ³²	70,943 ⁵²
—	—	—	—	—	—	—	7,161 ²⁵	7,161 ²⁵
—	—	—	—	274,353 ¹¹	—	—	9,539 ⁰⁶	283,892 ¹⁷
—	—	9,660 [—]	—	9,660 [—]	—	—	—	9,660 [—]
—	—	—	—	442,541 ⁶⁹	—	—	81,121 ⁰⁸	523,662 ⁷⁷
—	—	—	—	33,742 ⁸⁰	—	—	—	33,742 ⁸⁰
—	—	—	—	2,981,932 ⁹⁰	—	—	7,848,907 ⁶⁸	10,830,840 ⁵³
—	—	—	—	950 [—]	—	—	56,300 ⁸⁴	57,250 ⁸⁴
—	1,786,009 ⁹³	145,977 ⁶¹	107,966 ⁸⁷	6,300,171 ⁴⁵	228,762 ³⁶	—	9,257,153 ⁷⁶	15,894,054 ⁴³
—	—	145,977 ⁶¹	107,966 ⁸⁷	—	228,762 ³⁶	—	145,977 ⁶¹	482,706 ⁸⁴
—	1,786,009 ⁹³	—	—	6,300,171 ⁴⁵	—	—	9,111,176 ¹⁴	15,411,347 ⁵⁹

Sammandrag av regementsförvaltningarnas

	D e -			
	Balans från år 1917.		I n -	
	Tillgångar.	1918 års anslag.	Extra anvisningar.	
<i>Infanteriet:</i>				
Svea livgarde	10,532	—	136,939	70 36,765 65
Göta dito	30,231	42	140,783	57 36,600 —
Livregementets grenadjärer	3,286	25	110,126	96 28,217 —
Första livgrenadjärregementet	24,678	69	126,972	85 30,130 05
Andra dito	4,681	45	121,533	77 29,735 13
Västgöta regemente	283	55	122,985	79 30,305 70
Karlskrona grenadjärregemente	—	—	123,959	92 29,837 73
Upplands infanteriregemente	29,793	75	124,729	77 33,492 90
Skaraborgs regemente	9,556	22	118,228	42 28,473 53
Södermanlands dito	39,246	28	102,472	93 23,907 —
Kronobergs dito	15,041	72	148,041	65 — —
Jönköpings dito	—	—	119,632	70 29,408 —
Dalregementet	47,969	64	112,156	17 27,350 10
Hälsinge regemente	2,257	91	116,088	71 31,316 20
Ålvsborgs dito	—	—	128,584	85 34,025 —
Hallands dito	98	05	120,479	33 27,790 30
Bohusläns dito	—	—	130,468	80 36,225 48
Västmanlands dito	—	—	124,554	51 31,949 —
Norrbottnens dito	26,366	57	154,040	45 42,749 40
Västerbottnens dito	28	55	112,481	36 29,738 03
Kalmar dito	2,513	66	113,843	13 27,321 28
Värmlands dito	12,177	92	124,790	46 30,433 25
Jämtlands fältjägerregemente	10,702	67	113,546	15 29,553 70
Norra skånska infanteriregementet	618	32	117,705	65 28,057 —
Södra skånska dito	2,313	39	128,499	84 33,090 —
Vaxholms grenadjärregemente	25,042	29	80,864	04 21,914 05
Gottlands infanteriregemente	—	—	95,153	27 23,555 —
Västernorrlands regemente	23,520	37	135,742	18 32,850 45
<i>Kavalleriet:</i>				
Livgardet till häst	27,288	76	82,747	36 19,752 85
Livregementets dragoner	3,763	64	78,976	18 25,076 80
Livregementets husarer	6,892	21	77,786	75 20,422 88
Smålands husarregemente	4,024	39	73,432	19 18,889 03
Skånska husarregementet i Hälsingborg	8,436	53	69,625	84 17,795 28
Transport	371,346	20	3,787,975	25 926,727 77

redogörelse för arméns munderingsmedel.

bet.		Kredit.						Summa					
komster.	Balans till år 1919.	Balans från år 1917.		Utgifter.	Värdet av effekter från kronans för- råd.	Balans till år 1919.							
	Skulder.	Skulder.	Tillgångar.										
71,206	77	—	—	91,999	69	100,205	—	63,239	43	255,444	12		
52,426	48	—	—	102,884	49	117,473	50	39,683	48	260,041	47		
29,520	57	—	—	102,775	11	62,041	25	6,334	42	171,150	78		
51,849	70	—	—	145,408	02	78,605	50	9,617	77	233,631	29		
53,172	22	—	—	141,010	04	60,831	50	7,281	03	209,122	57		
52,161	72	—	—	152,386	70	50,146	60	3,203	46	205,736	76		
37,573	40	—	—	27,504	69	106,599	68	54,178	68	3,088	02	191,371	05
40,527	77	—	—	120,161	—	107,857	25	525	94	228,544	19		
46,606	71	—	—	111,396	67	88,226	—	3,242	21	202,864	88		
20,147	87	—	—	78,576	39	84,998	75	22,198	94	185,774	08		
28,938	88	—	—	112,643	46	50,371	25	29,007	52	192,022	23		
52,042	20	—	—	10,801	01	93,822	11	50,821	—	45,638	78	201,082	90
54,461	89	—	—	76,331	97	157,759	30	7,846	53	241,937	80		
48,179	65	—	—	69,093	34	122,374	50	6,374	63	197,842	47		
46,887	23	—	—	4,671	99	90,074	42	51,626	75	63,123	92	209,497	08
28,067	33	—	—	79,950	40	78,241	—	18,243	61	176,435	01		
38,652	78	—	—	6,170	52	86,518	66	60,945	05	51,712	83	205,347	06
37,920	79	20,595	21	60,433	41	71,944	15	82,641	95	—	—	215,019	51
71,894	98	—	—	129,241	35	133,742	51	32,067	54	295,051	40		
58,529	93	—	—	78,920	59	90,969	12	30,888	16	200,777	87		
62,321	50	—	—	124,577	10	31,125	50	50,296	97	205,999	57		
83,357	95	—	—	125,562	84	114,188	—	11,008	74	250,759	58		
40,025	80	20,043	82	181,052	59	32,819	55	—	—	213,872	14		
32,448	91	—	—	101,039	32	47,357	85	30,432	71	178,829	88		
31,543	15	—	—	89,911	29	64,811	—	40,724	09	195,446	38		
14,996	27	12,326	83	96,784	38	58,359	10	—	—	155,143	48		
57,295	41	—	—	61,417	86	50,208	60	64,377	22	176,003	68		
82,335	35	—	—	98,282	18	141,550	—	34,616	17	274,448	35		
18,505	60	—	—	88,387	75	47,539	50	12,367	32	148,294	57		
40,529	38	—	—	54,559	96	69,494	—	24,292	04	148,346	—		
18,220	85	—	—	63,758	53	56,980	50	2,583	66	123,322	69		
18,680	51	—	—	53,943	98	40,529	—	20,553	14	115,026	12		
15,652	74	—	—	45,546	98	61,262	65	4,700	76	111,510	39		
1,436,682	27	52,965	86	109,581	82	3,226,562	98	2,500,281	71	739,271	04	6,575,697	35

	Balans från år 1917.		I n-			
	Tillgångar.		1918 års anslag.	Extra anvisningar.		
Transport	371,346	20	3,787,975	25	926,727	77
Skånska husarregementet i Landskrona	85	53	43,523	05	11,102	80
Skånska dragonregementet	13,737	74	117,908	43	31,878	83
Kronprinsens husarregemente	8,420	24	76,445	18	18,622	10
Norrlands dragonregemente	3,042	62	71,635	36	4,110	82
<i>Artilleriet:</i>						
Svea artilleriregemente	233	76	82,708	56	22,826	87
Göta dito	2,990	81	85,090	83	20,861	—
Vendes dito	10,334	33	104,745	63	30,980	—
Norrlands dito i Östersund	19,881	57	54,350	67	13,041	—
Norrlands dito i Boden	—	—	23,221	44	6,793	—
Upplands artilleriregemente	3,665	68	99,984	92	25,208	70
Smålands dito	2,880	56	74,099	52	18,070	—
Gottlands artillerikår	—	—	23,867	58	18,384	25
Boden-Karlsborgs artilleriregemente:						
1:sta bataljonen	7,331	68	25,837	35	7,397	68
2:dra och 3:dje dito	—	—	41,935	41	11,431	—
Positionsartilleriregementet	7,312	32	59,245	56	12,610	—
<i>Fortifikationen:</i>						
Svea ingenjörkår	1,427	41	67,252	68	17,154	—
Göta dito	10,800	31	68,915	88	17,830	—
Fälttelegrafkåren	—	—	50,039	88	11,523	72
Bodens ingenjörkår	1,649	31	37,072	20	6,998	—
<i>Trängren:</i>						
Svea trängkår	3,062	14	36,949	63	8,356	88
Göta dito	4,609	03	36,119	76	9,743	98
Norrlands dito	5,864	95	32,400	63	7,693	70
Skånska trängkåren	5,187	25	36,586	07	8,456	48
Västmanlands trängkår	—	—	33,205	21	8,756	13
Östgöta dito	11,256	35	36,961	60	8,682	08
Intendenturkompaniet (-skolan) i Stockholm	71	71	17,290	35	4,913	—
dito (dito) i Karlsborg	2,876	21	14,059	98	3,218	—
dito (dito) i Boden	150	26	6,684	81	1,405	—
Kommandantskapet i Boden	5,538	95	—	—	—	—
Summa	503,756	92	5,246,113	42	1,294,782	79

bet.		Kredit.						Summa.
		komster.		Balans från	Utgifter.	Värdet av effekter från kronans för- råd.	Balans till	
		Uppbörd.	Balans till år 1919.	år 1917.			år 1919.	
	Skulder	Skulder.			Tillgångar.			
1,436,682 ²⁷	52,965 ⁸⁶	109,581 ⁶²	3,226,562 ⁹⁸	2,500,281 ⁷¹	739,271 ⁰⁴	6,575,697 ³⁵		
8,018 ⁴¹	—	—	31,734 ⁹⁸	22,814 ⁵⁰	8,180 ⁴¹	62,729 ⁷⁹		
33,485 ³¹	—	—	76,787 ⁸⁵	105,363 ⁸⁵	14,858 ⁶¹	197,010 ³¹		
37,941 ²⁵	—	—	82,223 ⁶⁰	46,961 [—]	12,244 ¹⁷	141,428 ⁷⁷		
20,033 ²⁴	—	—	48,621 ⁷⁹	29,013 ⁰⁵	21,193 ²⁰	98,828 ⁰⁴		
33,600 ⁸³	—	—	90,251 ⁷¹	49,062 ⁹⁰	55 ⁴¹	139,370 ⁰²		
44,306 ⁷⁶	—	—	98,230 ⁹⁴	39,815 ⁴⁰	15,203 ⁰⁶	153,249 ⁴⁰		
33,341 ⁹⁰	—	—	119,969 ⁵⁹	57,162 ⁵⁰	2,269 ⁷⁷	179,401 ⁸⁶		
10,181 ⁰³	—	—	36,681 ⁹¹	48,202 ⁵⁰	12,572 ⁸⁶	97,457 ²⁷		
13,881 ⁶²	—	4,103 ⁹⁰	21,996 ⁰²	13,252 [—]	4,544 ¹⁴	43,896 ⁰⁶		
23,657 ⁰⁹	—	—	65,381 ³²	54,639 ²⁵	32,495 ⁸²	152,516 ³⁹		
16,885 ⁵⁷	—	—	50,620 ⁹³	55,102 [—]	6,212 ⁷²	111,935 ⁶⁵		
33,717 ⁷⁸	—	—	23,802 ⁹⁸	15,629 ²⁵	36,537 ³⁸	75,969 ⁶¹		
19,848 ⁷⁰	—	—	34,757 ⁴²	24,335 ²⁰	1,322 ⁷⁹	60,415 ⁴¹		
35,330 ⁷⁴	—	11,363 ⁷⁸	37,457 ²⁹	23,858 [—]	16,018 ⁰⁸	88,697 ¹⁵		
35,873 ⁶⁸	—	—	44,931 ⁹³	52,204 [—]	17,905 ⁶³	115,041 ⁵⁶		
19,220 ⁴⁶	—	—	58,191 ²¹	28,155 ⁷⁵	18,707 ⁵⁹	105,054 ⁵⁵		
32,688 ⁵⁷	5,009 ¹⁵	—	76,731 ⁴¹	58,512 ⁵⁰	—	135,243 ⁹¹		
20,152 ⁷⁰	15,534 ¹⁷	14,089 ³¹	49,284 ⁵⁶	33,876 ⁶⁰	—	97,250 ⁴⁷		
13,148 ⁸⁴	—	—	13,521 ²⁶	35,743 ⁵⁰	9,603 ⁵⁹	58,868 ³⁵		
14,327 ⁸⁹	—	—	28,330 ⁶⁷	22,096 ⁵⁰	12,269 ³⁷	62,696 ⁵⁴		
17,389 ⁶⁵	11,280 ⁸⁹	—	28,420 ⁸¹	50,722 ⁵⁰	—	79,143 ³¹		
22,741 ⁰²	—	—	30,174 ⁷²	27,324 ³⁰	11,201 ²⁸	68,700 ³⁰		
20,729 ⁹⁷	—	—	35,791 ⁵⁰	33,969 ²⁵	1,199 ⁰²	70,959 ⁷⁷		
20,794 ⁴⁴	—	8,742 ⁶⁴	21,101 ⁸²	18,379 [—]	14,532 ³²	62,755 ⁷⁸		
19,063 ⁸⁷	—	—	49,670 ⁹⁴	24,157 ⁵⁰	2,135 ⁴⁶	75,963 ⁹⁰		
12,388 ⁸⁴	—	—	22,345 ⁸⁰	8,475 ⁷⁰	3,842 ⁵⁰	34,664 [—]		
11,010 ⁶⁷	—	—	14,536 ⁰⁷	10,597 [—]	6,031 ⁷⁹	31,164 ⁸⁶		
4,225 ¹⁵	—	—	7,809 ¹⁶	3,996 ⁹⁰	659 ¹⁶	12,465 ²²		
1,860 ⁷²	—	—	43 ⁵⁰	—	7,356 ¹⁷	7,399 ⁶⁷		
2,066,532⁰⁷	84,790⁰⁷	147,881²⁵	4,525,966⁵⁷	3,493,704¹¹	1,028,423³⁴	9,195,975²⁷		

§ 1.

Angående de förr under arméförvaltningen ställda fonder, vilka rade redogörelser, som finnas intagna i det av statskontorets fondbyrå riksbuvudboken ej redovisade fonder och diverse medels räkenskaper. inhämtas av följande tabell:

	1845	1865	1885	1905	1910
Förenade mötespassevolanskassornas fond	—	463,545 05	311,878 36	288,662 48	320,986 72
Trosspassevolansfonden	298,132 18	305,991 37	139,827 70	—	—
Norrbottens hästjägarskvadrons fond	5,808 31	221,442 31	214,806 21	280,513 91	343,187 36
Volontärvakansfonden	—	277,406 06	275,036 82	85,724 54	17,652 17
En per mille fonden	—	57,881 74	148,078 29	28,921 44	35,398 56
Palmqvistska fonden till Stockholms befastande	—	—	261,395 59	569,030 12	582,300 45
Vadstena krigsmanshusfond	2,172,536 29	3,382,061 97	4,591,249 23	4,375,705 14	4,552,251 52
Invalidthusfonden	230,562 49	993,817 99	2,084,595 06	3,157,785 77	3,404,059 78
Beväringsmanskapets invalid- och pensionsfond	—	27,491 19	353,552 38	2,291,279 69	3,159,949 88

§ 2.

Här nedan hava revisorerna velat meddela ett inom arméförvaltningen uppgjort statistiskt sammandrag över samtliga kostnader för den garnisonerade och icke garnisonerade armén samt beväringen under år 1918.

Den garnisonerade armén.

Infanteriet:

Svea livgarde	3,139,740: 53.
Göta »	2,654,834: 44.
Livregementets grenadjärer	2,367,205: 39.
Västgöta regemente	2,407,412: 25.

Transport 10,569,192: 61

numera av statskontoret förvaltas, få revisorerna hänvisa till de detaljpublicerade utdrag ur de under statskontorets förvaltning stående, i ifrågavarande fonders nettobehållningar vid slutet av nedannämnda år

1911	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918
332,197 ⁶²	342,371 ³⁶	308,347 ¹⁴	313,044 ⁰⁷	257,734 ⁶⁴	243,118 ⁹²	171,095 ³⁷	—
—	—	—	—	—	—	—	—
357,335 ⁹⁸	371,808 ²⁵	386,143 ³⁴	299,092 ⁶⁸	311,438 ⁰⁶	324,664 ⁴¹	338,485 ¹⁵	279,859 ⁷⁴
1,964 ³¹	—	—	—	—	—	—	—
36,857 ⁹⁴	38,350 ⁷⁰	39,874 ⁸⁶	41,534 ⁰²	43,254 ³⁸	45,097 ⁵¹	47,017 ²⁸	49,065 ⁵²
591,049 ⁶²	592,792 ³⁰	597,095 ⁴⁶	591,772 ⁷¹	598,643 ⁹⁰	610,674 ⁰²	571,488 ⁸⁹	568,700 ²¹
4,476,504 ⁹⁰	4,412,448 ⁶⁸	4,342,381 ⁹⁶	4,275,715 ⁷¹	4,192,853 ²¹	3,792,792 ⁸⁸	3,430,236 ²¹	3,163,456 ⁸²
3,407,471 ³⁴	3,405,438 ⁴³	3,401,659 ²¹	3,386,061 ⁷⁷	3,399,522 ⁹³	3,411,037 ⁴⁵	3,429,037 ³⁵	3,430,751 ⁴⁵
3,374,470 ⁷⁹	3,591,563 ²⁵	3,796,227 ⁶²	4,010,215 ⁷⁴	4,139,604 ⁵³	4,200,381 ¹⁷	4,213,545 ²³	4,110,440 [—]

Transport 10,569,192: 61.

Karlskrona grenadjärregemente	2,585,174: 10.
Upplands infanteriregemente	2,690,388: 79.
Skaraborgs regemente	2,825,465: 48.
Södermanlands »	2,029,389: 55.
Kronobergs »	2,306,770: 12.
Jönköpings »	2,650,891: 17.
Dalregementet	2,540,111: 69.
Hälsinge regemente	2,571,503: 36.
Älvsborgs »	2,740,552: 57.
Hallands »	2,390,835: 77.
Bohusläns »	2,529,394: 11.
Västmanlands »	2,436,005: 56.
Norrbottnens »	3,391,004: 18.

Transport 44,256,679: 06.

	Transport	44,256,679: 06.
Västerbottens regemente		2,899,603: 37.
Värmlands »		2,700,499: 68.
Jämtlands fältjägarregemente		2,901,855: 45.
Vaxholms grenadjärregemente		1,813,997: 11.
Gottlands infanteriregemente		2,229,611: 24.
Västernorrlands regemente		3,728,530: 05.
	Säger	60,530,775: 91.

Kavalleriet:

Livgardet till häst		2,455,001: 78.
Livregementets dragoner		2,390,155: 12.
Livregementets husarer		2,123,550: 84.
Smålands husarregemente		2,852,448: 90.
Skånska husarregementet i Hälsingborg		2,967,430: 15.
» » i Landskrona		1,439,314: 47.
» dragonregementet		3,705,643: 10.
Kronprinsens husarregemente		2,297,315: 98.
Norrlands dragonregemente		2,191,366: —.
	Säger	22,422,226: 34.

Artilleriet:

Svea artilleriregemente		3,575,930: 60.
Göta »		3,533,016: 14.
Vendes »		4,094,315: 91.
Norrlands » i Östersund		2,269,043: 34.
» » i Boden		1,130,499: 35.
Upplands »		3,910,411: 88.
Smålands »		2,883,220: 33.
Gottlands artillerikår		1,106,242: 46.
Boden-Karlsborgs artilleriregemente:		
Karlsborgs artilleribataljon		945,592: 26.
Bodens »		1,502,446: 08.
Positionsartilleriregementet		1,832,941: 15.
	Säger	26,783,659: 50.

Fortifikationen:

Svea ingenjörkår		2,320,852: 14.
Göta »		1,760,178: 16.
	Transport	4,081,030: 30.

	Transport	4,081,030: 10.
Fälttelegrafkåren		3,693,777: 82.
Bodens ingenjörkår		1,159,675: 10.
	Säger	8,934,483: 22.
<i>Trängen:</i>		
Svea	trängkår	1,085,582: 21.
Göta	»	1,382,644: 63.
Norrlands	»	1,188,045: 37.
Skånska	trängkåren	1,196,305: 06.
Västmanlands	trängkår	891,537: 71.
Östgöta	»	1,203,877: 14.
	Säger	6,947,992: 12.
Armén i allmänhet		2,135,483: 27.
	Summa	127,754,620: 36.

Den icke garnisonerade armén.

<i>Infanteriet:</i>		
Första	livgrenadjärregementet	2,493,660: 48.
Andra	»	3,052,471: 19.
Kalmar	regemente	2,340,661: 10.
Norra skånska	infanteriregementet	2,136,407: 74.
Södra	»	2,560,642: 45.
	Säger	12,583,842: 96.
Armén i allmänhet		204,405: 15.
	Summa	12,788,248: 11.

Sammandrag.

Den garnisonerade armén	127,754,620: 36.
Den icke garnisonerade armén	12,788,248: 11.
	Summa 140,542,868: 47.
Av förestående belopp äro av arméförvaltningen direkt utbetalade	12,463,001: 94.
samt av underordnade myndigheter redovisade	128,079,866: 53.
	Summa 140,542,868: 47.

§ 3.

1918 års
neutralitets-
kostnader.

Neutralitetskostnaderna för lantförsvaret under revisionsåret hava av arméförvaltningen delvis redovisats i en särskild huvudbok över den s. k. lantförsvarets krigsfond och hava revisorerna på grund av nämnda huvudbok låtit upprätta följande tabeller:

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar..... 921,616: 65.

Inkomster:

Uppbörd enligt efterföljande specifikation ..... 349,123: 69.
Summa 1,270,740: 34.

Kredit.

Utgifter:

För lantförsvaret enligt efterföljande specifikation..... 1,229,488: 23.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

Hos krigskassören ..... 259: 46.
I riksbanken..... 40,992: 65. 41,252: 11.

Summa 1,270,740: 34.

	D e b e t.			K r e d i t.			Summa
	Reservation från år 1917.	Uppbörd.	Överföring.	Utgifter.	Överföring.	Reservation till år 1919.	
Artilleridepartementet	— —	5,922: 05.	17,281: 39.	23,206: 44.	— —	— —	23,206: 44.
Fortifikationsdepartementet ..	— —	4,789: 71.	12,551: 76.	17,341: 47.	— —	— —	17,341: 47.
Intendentsdepartementet	— —	123,525: 41.	528,156: 04.	651,681: 18.	— —	— —	651,681: 48.
Sjukvårdsstyrelsen	— —	2,091: 78.	24,650: 86.	26,742: 61.	— —	— —	26,742: 64.
Civila departementet	921,616: 65.	212,794: 71.	— —	510,516: 20.	582,643: 05.	41,252: 11.	1,134,411: 36.
Summa	921,616: 65.	349,123: 69.	582,643: 05.	1,229,488: 23.	582,643: 05.	41,252: 11.	1,853,383: 39.
Efter avdrag av överföringar	— —	— —	582,643: 05.	— —	582,643: 05.	— —	582,643: 05.
Återstår	921,616: 65.	349,123: 69.	— —	1,229,488: 23.	— —	41,252: 11.	1,270,740: 34.

Av förestående tabeller framgår, att de å nämnda fond redovisade utgifter för tryggande av rikets neutralitet under år 1918 uppgått till brutto..... kronor 1,229,488: 23.
 eller efter avdrag av de å samma fond uppdebiterade uppbördsmedel ..... » 349,123: 69.
 till netto ..... kronor 880,364: 54.

Då neutralitetskostnaderna för lantförsvaret under år 1918 avförts jämväl i arméförvaltningens ordinarie huvudbok för nämnda år å försträkningskonto, lämnas här nedan en uppgift å ifrågavarande kostnaders sammanlagda nettobelopp:

	Neutralitetskostnader för lantförsvaret under år 1918.				
	Enligt arméförvaltningens huvudbok å konto »försträckning mot ersättning».		Enligt arméförvaltningens huvudbok öfver »Lantförsvarets krigsfond».		Summa.
Artilleridepartementet	5,704,387	50	17,284	39	5,721,671 89
Fortifikationsdepartementet	1,391,811	56	12,551	76	1,404,363 32
Intendentsdepartementet	1,976,418	38	528,156	04	2,504,574 42
Sjukvårdsstyrelsen	69,150	—	24,650	86	93,800 86
Civila departementet	11,049,355	54	297,721	49	11,347,077 03
Summa	20,191,122	98	880,364	54	21,071,487 52

§ 4.

Järvafältet.

Revisorerna hava avlagt besök å Stockholms garnisons övningsfält vid Järva, det s. k. Järvafältet.

Fältets areal utgör cirka 5,000 har. Inkomsten från fältet uppgår för närvarande till en summa av 100,000 å 110,000 kronor, varav omkring hälften emellertid åtgår för detsammass skötsel och vård.

Revisorerna hava besett ett flertal av de till fältet hörande gårdarna, vilka till större delen äro utarrenderade. Inkvartering under övningar kan dock i byggnader, vartill kronan förbehållit sig dispositionsrätt, beredas ett tusental man och 400 hästar.

Besöket föranledde icke till något särskilt uttalande från revisorernas sida.

§ 5.

*Skjutskolan å
Rosersberg.*

Revisorerna hava avlagt besök vid den till Rosersberg för närvarande förlagda skjutskolans etablissemang. Utredning rörande skolans definitiva förläggning, vilken utredning begärts av 1917 års riksdag, är ännu icke slutförd. Denna utredning har, enligt vad revisorerna inhämtat, dock givit vid handen, att även andra platser än Rosersberg kunna ifrågasättas för skolans framtida förläggning.

Även för den händelse skolan endast under den närmaste tiden och icke för framtiden kommer att vara förlagd till Rosersberg, synes det revisorerna önskligt, att vissa åtgärder till förläggningens förbättrande vidtagas.

Sålunda synas ur eldsäkerhetssynpunkt mera tillfredsställande anordningar böra träffas för uppvärmning av den såsom föreläsningssal användas, till Rosersbergs slott hörande kyrksalen, för såvitt ej annan lokal i slottet kan för ändamålet få disponeras. Den ena av de två för närvarande i kyrksalen uppställda kaminerna kräver nämligen, enligt uppgift, ständig tillsyn till förekommande av eldsolycka, och rökgången till den andra kaminen leder genom ett av salens fönster ut i det fria.

Betjäningens lokaler äro mörka och otidsenliga.

Bevakningsmanskapets kökslokaler äro synnerligen otillräckliga. Vid vissa tider måste sålunda en del av matlagningen ske i det fria.

§ 6.

*Södra
skånska
infanterirege-
mentet.*

Enligt beslut vid årets lagtima riksdag har det påbörjade arbetet å uppförande av Södra skånska infanteriregementets kasernetablissemang invid Lund tillsvidare inställt. Emellertid hade arbetet fortskridit så

långt, att vid revisorernas besök å byggnadsplatsen en kasernbyggnad och tvenne stallar voro uppförda och under tak av papp, medan för de övriga byggnaderna endast grunderna fullbordats. Enligt revisorernas åsikt bör med det snaraste taket täckas med tegel, en åtgärd som måste anses nödvändig, vilken användning kasernbyggnaden i framtiden än kan komma att få.

De anskaffade byggnadsmaterialerna syntes vara på nöjaktigt sätt skyddade. Emellertid få revisorerna framhålla nödvändigheten av att sådana materialier, som möjligen kunna taga skada av att för länge ligga oanvända. antingen komma till användning vid något statens byggnadsföretag eller ock försäljas.

I detta sammanhang vilja revisorerna såsom sin mening uttala, att platsen för uppförande av ifrågavarande etablissemanng synes revisorerna ur flera synpunkter mindre lämplig. Så kunde med skäl ifrågasättas lämpligheten av att i så stor omfattning, som här skett, för militära ändamål disponera mycket värdefull åkerjord.

§ 7.

Revisorerna hava besökt gamla sockerrafinaderiet i Lund, varest provisorisk förläggning för en del av Södra skånska infanteriregementet anordnats.

*Södra skånska
infanterirege-
mentets pro-
visoriska för-
läggning i
Lund.*

Ehuru väl vederbörande sökt göra sitt bästa vid ordnandet av förläggningen härstädes, måste dock förhållandena betecknas som mindre tillfredsställande.

§ 8.

Revisorerna hava avlagt besök vid Kronobergs regementes kasern-etablissemanng invid Växjö. Etablissemanng är i det närmaste färdigbyggt. I underofficersbostäderna hava redan ett flertal beställningshavare inflyttat och för ytterligare ett antal beräknas före jul bostäder vara färdigställda. Under december månad torde jämväl två kasernhus, kansli- och ekonomihusen, manskapsmässen och vinterstallet bliva fullt iordningställda, varemot övriga byggnader först under början av år 1920 torde kunna tagas i bruk. Beträffande sjukhuset är emellertid allenast grunden färdig, men hava erforderliga materialier för byggnadens uppförande anskaffats. Det fortsatta arbetet har emellertid avbrutits i avvaktan på resultatet av pågående utredning rörande sjukhusbyggnaderna vid vissa etablissemanng. Avsikten är att tillsvidare till sjukhus inrätta en kompaniavdelning i ett av kasernhusen.

*Kronobergs
regementes
kaserneta-
blissemanng in-
vid Växjö.*

I matsalen saknas effektiva ventilationsanordningar.

Vatten och belysning tillhandahållas genom stadens försorg. I tvättrummen saknas handfat, och är tvättningen avsedd att ske i rinnande vatten direkt från vattenkranarna. Denna anordning synes revisorerna mindre lämplig och ägnad att medföra onödigt stora utgifter för vattenförbrukning.

§ 9.

*Jönköpings
regementets
kasernetablis-
semang.*

Vid besök i Jönköpings regementets kasernetablissemang i Jönköping hava revisorerna funnit anledning till följande erinran.

Eldsläckningsanordningarna å förrådsvindarna synas ej fullt tillfredsställande, i det att slangarna till där befintliga vattenposter äro för korta.

§ 10.

*Smålands
husarrege-
mente i
Eksjö.*

Revisorerna hava avlagt besök vid Smålands husarregementets kasernetablissemang i Eksjö.

Torkrummen voro för små och för övrigt på grund av bristande ventilationsanordningar mindre lämpliga för sitt ändamål.

I köket befintliga träbord befunnos vara i dåligt och ur hygienisk synpunkt mindre tillfredsställande skick, varför de böra ersättas med andra, som bättre fylla de krav, som ur hållbarhetssynpunkt samt i hygieniskt hänseende böra tillgodoses.

Vid besöket i detta etablissemang lade revisorerna märke till den förmån, som kom regementets personal till del i form av en både rikligare och bättre brödportion än som utspisades vid övriga av revisorerna besökta truppförband. Orsaken härtill torde i ej ringa mån vara att söka i den omständigheten att allt mjukt bröd vid regementet bakas vid ett regementets enskilda lägerkassa tillhörigt bageri.

§ 11.

*Stabsexpedi-
tionens bygg-
nad i Skövde.*

Revisorerna hava avlagt besök vid tredje arméfördelningens stabsexpeditionens byggnad i Skövde, vilken byggnad inköpts för statsverkets räkning enligt beslut vid 1918 års lagtima riksdag för en summa av 103,000 kronor. Besöket gav ej anledning till erinran från revisorernas sida.

§ 12.

*Skaraborgs
regementets
kasern-
etablissemang
i Skövde.*

Vid Skaraborgs regementets kasernetablissemang i Skövde har besök av revisorerna avlagts. Besöket gav ej anledning till någon revisorernas erinran.

§ 13.

Revisorerna hava avlagt besök vid Göta trängkärs kasernetablissemang i Skövde. Härvid fästes revisorernas uppmärksamhet vid att kårens förråd av bröd och annan proviant förvarades i en byggnad, vars undre våning var inredd till stall, en anordning som icke kan anses motsvara berättigade anspråk å hygien.

*Göta trängkår
i Skövde.*

§ 14.

Det besök, som av revisorerna avlagts vid Livregementets husarers kasernetablissemang i Skövde, har givit anledning till följande erinringar.

*Livregemen-
tets husarers
etablissemang
i Skövde.*

Eldsläckningsanordningarna i regementets å kasernhusens vindar belägna förrådslokaler synas revisorerna, särskilt med fästad hänsyn till det stora värdet av härstädes förvarade utrustningsartiklar m. m., icke tillfredsställande.

Då samtliga kokgrytor i regementets kök äro av järn, och detta torde medföra en del olägenheter vid tillredning av vissa maträtter, bör tagas under omprövning, huruvida icke antingen genom byte med annat regemente, varest samtliga grytor äro av nickel, eller genom annan åtgärd möjlighet bereddes att förfoga över något kokkärl av dylik metall.

Torkrummen i etablissemanget befunnos vara med hänsyn till utrymme och anordningar i övrigt otillfredsställande.

§ 15.

Vid besök å Livgardets till häst kasern hava revisorerna särskilt fäst sig vid det förhållandet, att belysningen i de uti kasernens fjärde våning belägna förrådsrummen, vilka innehålla utrustning för mer än 3,000 man jämte hästar, utgjordes av gas, vilken anordning givetvis måste anses medföra betydligt större fara för eldsvåda än den elektriska belysningen. Kostnaden för gasbelysningen har under år 1918 uppgått till 25,430 kronor. Enligt av en elektrisk firma uppgjord beräkning skulle elektrisk belysning under sagda år hava kostat 9,160 kronor och en installation i etablissemanget draga en kostnad av cirka 130,000 kronor. Takkonstruktionen i stora ridhuset är av järn, som dock, med fästad hänsyn till den här rådande fuktiga atmosfären, medelst bestrykning bör skyddas mot rost.

*Livgardet till
häst.*

§ 16.

Vid granskning av arméförvaltningens räkenskaper hava revisorerna fäst sin uppmärksamhet vid att de pris, vilka erhållits vid försäljning

*Försäljnings-
pris å utrange-
rade hästar.*

av till nedslaktning utrangerade hästar vid truppförbanden, i betraktande av de höga pris å slakthästar som vid tiden för ifrågavarande försäljningar varit gällande, i många fall varit föga tillfredsställande. Sålunda har för slakthästar i genomsnittspris erhållits vid Livgardet till häst 194 kronor, vid Göta ingenjörkår 197 kronor 50 öre, vid Göta artilleriregemente för den 17 oktober 1917 försålda hästar 206 kronor och vid Livregementets husarer 171 kronor.

Krigshögskolan.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 5,193: 08.

Inkomster:

Fjärde huvudtitelns anslag:

D. 1. Krigshögskolor	48,000: —	
Ersättning för lyse	36: —	
Anmärkningsmedel	21: —	57: —
		<u>48,057: —</u>
		Summa 53,250: 08.

Kredit.

Utgifter:

Avlöning	29,704: 95.	
Praktiska övningar	13,896: 07.	
Inköp av inventarier m. m.	855: 37.	
Expenser m. m.	4,287: 52.	
Anmärkningsarvode	8: 69.	<u>48,752: 60.</u>

Balans till år 1919:

Tillgångar:
Fordringar ..... 4,497: 48.
Summa 53,250: 08.

Artilleri- och ingenjörhögskolan.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 13,542: 73.

Inkomster:

Fjärde huvudtitelns anslag:

D. 1. Krigshögskolor	61,655: —
Försäljningsmedel för böcker	1,192: —
Ersättningsmedel för lyse.....	147: 05.
Anmärkningsmedel	200: —
Återdebiterade	27: 30.
Diverse	325: —
	<u>1,891: 35. 63,546: 35.</u>
	Summa 77,089: 08.

K r e d i t.

Utgifter:

Avlöning	34,709: 90.
Stipendier	2,775: —
Biblioteket, fysiska kabinettet, kemiska laboratoriet	1,337: 97.
Bränsle och lyse	5,372: 10.
Vattenavgift	89: 80.
Inventarier	154: 25.
Skrivmaterialier	887: 01.
Städning och tvätt	1,000: —
Renhållning	295: 85.
Transport	46,621: 88.

	Transport	46,621: 88.	
Elevernas praktiska övningar m. m.	.....	17,348: 63.	
Reseersättningar	.....	3,149: 30.	
Extra utgifter	.....	1,661: 20.	
Underhåll av skolans lokaler	.....	1,398: 55.	70,179: 56.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I bank	.....	2,164: 33.	
Fordringar	.....	4,745: 19.	6,909: 52.

Summa 77,089: 08.

Ridskolan.

D e b e t.

Inkomster:

Fjärde huvudtitelns anslag:		
D. 2. Ridskolan	46,750: —	
Ersättnings- och försäljningsmedel	4,821: 49.	
Återdebiterade	274: 86.	51,846: 35.

Balans till år 1919:

Skulder:		
I allmänhet	25,740: 06.	
	<u>Summa</u>	77,586: 41.

K r e d i t.

Utgifter:

Avlöning	27,722: 50.	
Städning m. m.	757: 95.	
Uppvärmning	16,236: 30.	
Lyshållning	1,781: 77.	
Möbler och sängkläder	2,287: 16.	
Ridtyg och stallpersedlar	1,239: 16.	
Vapen	20: —	
Hinderbanan och smärre reparationer	5,998: 31.	
Resersättning	4,967: 42.	
Diverse	16,575: 84.	
	<u>Summa</u>	77,586: 41.

Krigsskolan.

A. Officerskursens statsmedel.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 2,363: 99.

Inkomster:

Statsanslag å fjärde huvudtiteln:

D. 7. Krigsskolan	119,610: —	
F. 3. Furagering av arméns hästar	7,752: —	
Försäljningsmedel	4,365: 73.	
Anmärkningsmedel	19: —	131,746: 73.

Balans till år 1919:

Skulder ..... 17,292: 72.

Summa 151,403: 44.

Kredit.

Utgifter:

Avlöning	70,635: 22.
Bibliotek	2,041: 59.
Remontering	10,424: 39.
Praktiska övningar	34: 28.
Bränsle, lyse och vatten	24,106: 52.
Byggnader och park	25,582: 90.
Inventarier och husgeråd	5,219: 89.
Stipendier	10,000: —
Extra utgifter	3,358: 65.

Summa 151,403: 44.

B. Reservofficerskursens statsmedel.

D e b e t.

Inkomster:

Statsanslag å fjärde huvudtiteln:	
D. 7. Krigsskolan.....	21,600: —
Försäljningsmedel	7,517: 94.
	<hr/>
Summa	29,117: 94.

K r e d i t.

Utgifter:

Avlöning.....	7,703: 50.
Inventarier och husgeråd	1,254: 20.
Bränsle, lyse och vatten m. m.	8,561: 40.
Undervisningsmateriel och tvätt	10,779: 72.
Diverse.....	819: 12.
	<hr/>
Summa	29,117: 94.

C. Officerskursens elevmedel.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Tillgångar.....	90,095: 46.
-----------------	-------------

Inkomster:

Statsanslag å fjärde huvudtiteln:	
F. 1. Arméns mathållning:	
Portionsgottgörelse till kadetterna	165,992: 54.
F. 3. Furagering av arméns hästar:	
För nummerhästars underhåll	28,301: 20.
Sjukvårdsavgifter	393: 90.
	<hr/>
Transport	194,687: 64. 90,095: 46.

Transport 194,687: 64. 90,095: 46.

Veterinärvårdsavgifter	201: 57.
Elevavgifter.....	165,634: 90.
Försäljningsmedel.....	50,456: 53.
Diverse	10,586: 67. 421,567: 31.
	<u>Summa 511,662: 77.</u>

K r e d i t.

Utgifter:

Böcker, instrument och ritmateriel	25,757: 78.
Sablar och floretter m. m.	2,766: 13.
Ridhästars och ridtygs underhåll	46,439: 24.
Mathållning.....	262,778: 48.
Tvätt och lagning	8,924: 74.
Medikamenter m. m.	3,359: 13.
Återbetalda elevavgifter	8,557: 64.
Diverse	71,958: 55. 430,541: 69.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I riksbanken .....

81,121: 08.

Summa 511,662: 77.

D. Vinterreservofficerskursens elevmedel.

D e b e t.

Inkomster:

Elevavgifter.....	6,300: —
	<u>Summa 6,300: —</u>

K r e d i t.

Utgifter:

Böcker, instrument och ritmateriel	926: 40.
Diverse.....	5,373: 60.
	<hr/>
Summa	6,300: —

E. Sommarreservofficerskursens elevmedel.

D e b e t.

Inkomster:

Elevavgifter.....	5,700: —
	<hr/>
Summa	5,700: —

K r e d i t.

Utgifter:

Böcker, instrument och ritmateriel	115: 05.
Diverse.....	5,584: 95.
	<hr/>
Summa	5,700: —

§ 1.

Den 1 januari 1918 funnos vid krigsskolans officerskurs 122 kadetter; av dessa avgingo under året 10 kadetter utan examen och utexaminerades 112 kadetter.

Den 21 oktober inkom en ny officerskurs av 81 kadetter.

Den 4 januari började första reservofficerskursen — vinterkursen — bestående av 63 kadetter; av dessa avgick 1 utan examen och utexaminerades de övriga. Den 5 maj började andra reservofficerskursen — sommarkursen — bestående av 57 kadetter. Av dessa avgick 1 utan examen samt utexaminerades 56 kadetter.

Jämtlands roteringskassa.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 238,077: 78.

Inkomster:

Intressemedel ..... 12,186: 22.

Summa 250,264: —

K r e d i t.

Utgifter:

Arvode till redogöraren ..... 150: —

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

    Å sparkasseräkning ..... 73,984: 64.

Utlånta medel ..... 176,129: 36. 250,114: —

Summa 250,264: —

FEMTE HUVUDTITELN.

Marinförvaltningen.

Debet.					
<i>Balans från år 1917:</i>					
Tillgångar		—	—	—	56,524,079 ⁰⁵
<i>Inkomster:</i>					
Egentliga statsinkomster:					
A. III. Diverse inkomster:					
Ränta å i enskild bank insatta medel		—	—	5,733	18
Särskilda uppbördsmedel för utgiftsanslagen:					
<i>Å riksstaten.</i>					
Femte huvudtiteln:					
<i>1918 års anslag.</i>					
1. A.	2. Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli och kommandoexpeditionen		804	07	
B.	1. Marinförvaltningen		194	41	
	2. Vikariatsersättning m. m. i marinförvaltningen		2,310	89	
	3. Förstärkning av arbetskrafterna i marinförvaltningen		139	63	
C.	1. Sjökrigshögskolan		4	61	
	2. Sjökrigsskolan		6,440	—	
	4. Marinintendentskolan		225	—	
D.	1. Avlöning för flottans kårer och stater		24,402	15	
	4. Krigstjänstpremier till visst manskap och vissa värnpliktiga vid flottan		5,597	50	
	5. Beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna		324,851	06	
	7. Naturaunderhåll åt personal vid flottan		2,235,306	54	
	9. Flottans nybyggnad och underhåll		805,861	05	
	Transport		3,406,136	91	
				5,733	18
					56,524,079 ⁰⁵

	Transport	3,406,136	91				
1. D.	10. Krigsfartygsmateriel	3,815,655	35			5,733	18 56,524,079 05
	12. Flygbåtmateriel	29	41				
	13. Förvaringsskjul för flygbåtar m. m.	14,100	—				
	14. Utvidgning m. m. av flottans varv i Karlskrona	283	76				
	15. Tankpråmar för oljetransport	154	95				
	16. Laddningsstation m. m. vid flottans varv i Karlskrona	35,906	—				
	20. Kajbyggnad vid flottans station i Stockholm	4	62				
	21. Torpedförrådsbyggnad vid flottans station i Stockholm	27,000	—				
	22. Transportmedel för flottans varv i Stockholm	45,238	87				
	24. Örlogsdepå vid Göteborg	148,118	90				
	25. Flottans krigsberedskap och övningar	6,488,628	76				
	27. Sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m.	502,258	88				
	28. Skjutförsök och inskjutning av kanoner	20,217	73				
	33. Förbättring av projektilutredningen för pansarkryssaren Fylgia	100,000	—				
	34. Avståndsmätninginstrument för jagare	1,200	—				
	35. Båtmateriel för flottans måldepå i Stockholms skärgård	58	22				
	36. Luftkanoner till skydd för viss anläggning	12,000	—				
	38. Torpedsikten m. m. å jagare	15,858	10				
	44. Reservmateriel för marinens gniststationer	800	—				
	45. Provningsanstalt för gnistmaterielen	1,153	50				
	46. Försök med torped-, gnist- och flygmateriel	218	53				
	48. Kontraminmateriel	132,681	86				
E.	1. Avlöning för kustartilleriets personal	4,582	28				
	2. Beklädnad åt kustartilleriets manskap	69,294	—				
	4. Naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet	328,321	27				
	6. Underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel	337,347	71				
	8. Mässbyggnad för underofficerare och manskap vid Oscar-Fredriksborg m. m.	86,500	—				
	12. Elektrisk belysning i befästningarna m. m. å Oscarsvärn	5,491	25				
	Transport	15,599,240	86			5,733	18 56,524,079 05

	Transport	15,599,240 86	5,733 18	56,524,079 05
1. E.	15. Förrådsbyggnad för förläggningssinventarier m. m. vid Älvsborgs fästning	118 —		
	17. Kustartilleriets krigsberedskap och övningar	611,215 86		
	19. Kustartilleribeväringsens avlöning och beklädnad m. m.	183,677 94		
	20. Krigsövningar vid kustfästningarna	425 04		
	24. Permanenta mineringar vid kustbefästningarna	43,000 —		
F.	1. Reservstat för marinen	617 67		
	3. Extra rekryteringsbidrag vid marinen	37 59		
	4. Rekapitulationspremier vid marinen	1,113 61		
	7. Viss artilliermateriel för flottan och kustartilleriet	23,500 —		
H.	2. Ålderstillägg	249 71		
	6. Rese- och traktamentspenningar	1,883 77		
	7. Flyttningshjälp	553 85		
	8. Sjukvård för marinen	43,186 18		
	9. Uppvärmning, belysning, renhållning samt tvätt- och badinrättningar	125,647 57		
	10. Arvoden åt vid skeppsgossekåren i Marstrand anställda personer m. m.	6,162 34		
	11. Skrivmaterialier och expenser m. m.	39,971 99		
	13. Tryckningskostnader	577 66		
	14. Diverse behov	6,500 35		
	15. Extra utgifter	33,004 38		
	17. Täckande av vissa förskott	— 06		
	19. Upprensning av viss farled	6,640 50		
2:	1. Sjökartverket	314,404 45		
	2. Sjömätningar	7 60		
	5. Navigationsskolorna	10,679 —		
	7. Nautisk-meteorologiska byrån	7,024 40		
3:	2. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917	498 90		
	<i>1917 års anslag.</i>			
1. D.	7. Beklädnad åt sjöbeväringen	5 70		
	13. Moderna arbetsmaskiner för flottans varv i Karlskrona	7,500 —		
	17. Tillbyggnader till verkstäder vid flottans varv i Stockholm	20,000 —		
	19. Ammunitionsförrådshus	45,183 55		
	Transport	17,132,628 53	5,733 18	56,524,079 05

	Transport	17,132,628	53	5,733	18	56,524,079	05
1. D.	27. Pistoler m. m. för flottans befäl och underbefäl		75				
	30. Lyftkran för Karlskrona varvs skjutbana		9,000				
	32. Torpeder och torpedmateriel		981				50
	40. Minförrådshus		2,845				95
E.	9. Motorpråm för Karlskrona fästning		33,192				46
	19. Utrustningsmateriel för utposter vid kustbefästningarna		3,674				40
F.	3. Försök med minmateriel		13,228				51
<i>1916 års anslag.</i>							
1. D.	14. Omläggning av spårnätet vid flottans varv i Karlskrona		2,219				20
	15. Muddrings- och sprängningsarbeten i yttre varvshamnen i Karlskrona		1,690				52
	19. Förrådsbyggnad m. m. å Bergholmen		1,291				65
	29. Gnistsignalmateriel		321				—
	31. Stridsgniststationer för flottans fartyg		1,000				—
	34. Försök med minmateriel		42,149				12
E.	10. Övningsmateriel för kustartilleriets utbildning i skjutning		500				—
<i>1915 års anslag.</i>							
1. D.	17. Uppförande av en ångpanneverkstad vid flottans varv i Karlskrona		32,446				44
	21. Elektriska anläggningar vid flottans station och varv i Stockholm		33,085				83
	33. Anskaffning av kontraminmateriel för flottan		13,915				73
E.	6. Ångpannecentral m. fl. arbeten å Kungsholms fort		2,334				70
<i>1914 års anslag.</i>							
1. F.	6. Tidsenliga lyft- och transportanordningar å flottans varv i Karlskrona		1,217				26
	7. Anordningar för förbättrande av de sanitära förhållandena i ingenjördepartementets verkstäder å flottans varv i Karlskrona						8 06
	11. Elektriska anläggningar för marinens behov i Karlskrona		4,933				75
	Transport	17,332,739	61	5,733	18	56,524,079	05

	Transport	17,332,739	61	5,733	18	56,524,079	05
<i>1913 års anslag.</i>							
Till anskaffning av handminmateriel		25,450	—				
» försök med minmateriel		16,100	—				
<i>1912 års anslag.</i>							
Till anbringande av kikarsikten å 1:a klass pansarbåtar, torpedkryssare och jagare		1,001	27				
» anskaffning av min- och telefonmateriel i övrigt för kustartilleriet		6,052	10				
» byggnadsarbeten m. m. för flottans station i Stockholm		—	75				
<i>1910 års anslag.</i>							
Till anskaffning av minmateriel		325	—				
<i>1908 års anslag.</i>							
Till fortsättande av arbetena å rikets kustbefästningar		170	52				
Engångskostnader för försvaret:							
<i>1918 års anslag.</i>							
2. b. Nyanläggningar och nyanskaffningar för stärkande av det fasta kustförsvaret med undantag av Färösunds fästning ...		109,256	53				
4. Kostnadsökning för bärgningsmateriel för undervattensbåtar m. m.		583	65				
6. Omändring av pansarbåten Svea till depåfartyg för undervattensbåtar m. m.		401,958	72				
7. Verkstad jämte flygbåtsskjul m. m. vid Gustafsviks örlogsdepå		20,800	—				
<i>1917 års anslag.</i>							
2. c. Örlogsdepå vid Härnösand		203	18				
2. e. Minmateriel för flottan		1,967	50				
<i>Å tilläggsstaten för år 1918.</i>							
Femte huvudtiteln:							
1. A. 5. Omformare för kraftcentralen vid flottans varv i Karlskrona		12,500	—				
A. 13. Örlogsdepå vid Göteborg		153	50				
	Transport	17,929,262	33	5,733	18	56,524,079	05

	Transport	17,929,262	33	5,733	18	56,524,079	05
1. B. 1.	Förstärkning av reservationsanslaget till beklädnad åt kustartilleriets man- skap	13,725	27				
D. 1.	Kostnader för tryggande av rikets neu- tralitet under år 1918	709,240	—				
E. 7.	Täckande av vissa för olika ändamål förskjutna kostnader	10,943	50	18,663,171	10	18,668,904	28
	Uttag å statsverkets giroräkning i riksbanken					84,353,551	31
	Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter					35,613,031	60
<i>Balans till år 1919:</i>							
Skulder:							
	Återstående utgifter			3,853,902	49		
	Diverse medel			7,171,293	02	11,025,195	51
	Summa					206,184,761	75
Kredit.							
<i>Balans från år 1917:</i>							
	Skulder					33,741,029	61
<i>Tillkommen balans:</i>							
	På grund av förändrat bokföringssätt					105,377	96
<i>Utgifter:</i>							
<i>Å riksstaten.</i>							
Femte huvudtiteln:							
<i>1918 års anslag.</i>							
1. A. 1.	Departementschefen	17,000	—				
	2. Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli och kommandoexpedi- tionen	70,704	07				
B. 1.	Marinförvaltningen	137,194	41				
	2. Vikariatsersättning m. m. i marin- förvaltningen	8,610	89				
	3. Förstärkning av arbetskrafterna i marin- förvaltningen	9,789	63				
	4. Marinstaben	7,000	—				
	Transport	250,299	—			33,846,407	57

	Transport	250,299	—				
							33,846,407 57
1. C.	1. Sjökrigshögskolan	28,792	21				
	2. Sjökrigsskolan	53,038	82				
	3. Skeppsgosseskolan	29,720	—				
	4. Marinintendentskolan	8,922	76				
D.	1. Avlöning för flottans kårer och stater	5,806,992	09				
	2. Extra lönetillägg för år 1917	316	—				
	4. Krigstjänstpremier till visst manskap och vissa värnpliktiga vid flottan	205,597	50				
	5. Beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna	880,063	06				
	6. Förstärkning av reservationsanslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna	111,000	—				
	7. Naturaunderhåll åt personal vid flottan	8,475,796	36				
	8. Förstärkning av förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid flottan	424,300	—				
	9. Flottans nybyggnad och underhåll	3,968,774	59				
	10. Krigsfartygsmateriel	9,094,980	56				
	11. Undervattensbåtmateriel	140,884	68				
	12. Flygbåtmateriel	137,006	71				
	13. Förvaringsskjul för flygbåtar m. m.	10,044	28				
	14. Utvidgning m. m. av flottans varv i Karlskrona	264,767	59				
	15. Tankpråmar för oljetransport	18,747	24				
	16. Laddningsstation m. m. vid flottans varv i Karlskrona	126,545	11				
	17. Central beklädnadsverkstad för marinen m. m.	34,975	82				
	18. Transportmedel för flottans varv i Karlskrona	12,083	43				
	19. Kolpråm för flottans varv i Karlskrona	25,000	—				
	20. Kajbyggnad vid flottans station i Stockholm	21,854	62				
	21. Torpedförrådsbyggnad vid flottans station i Stockholm	87,739	38				
	22. Transportmedel för flottans varv i Stockholm	84,788	72				
	23. Motorbåt för skeppsgossekåren i Marstrand	10,697	—				
	24. Örlogsdepå vid Göteborg	268,118	90				
	25. Flottans krigsberedskap och övningar	10,697,376	55				
	26. Förstärkning av reservationsanslaget						
	Transport	41,279,222	98				33,846,407 57

	Transport	41,279,222	98				33,846,407	57
	till flottans krigsberedskap och övningar	380,000	—					
1. D.	27. Sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m.	1,972,775	67					
	28. Skjutförsök och inskjutning av kanoner	89,475	24					
	29. Nya kärnrör för kanoner vid flottan	26,031	46					
	30. Tubkanoner för flottan	39	—					
	32. Förbättring av projektilutredningen för pansarbåten Oscar II	67,118	61					
	33. Förbättring av projektilutredningen för pansarkryssaren Fylgia	228,549	73					
	34. Avståndsmättningsinstrument för jagare	1,979	37					
	35. Båtmateriel för flottans måldepå i Stockholms skärgård	22,672	89					
	36. Luftkanoner till skydd för viss anläggning	50,005	—					
	38. Torpedsikten m. m. å jagare	34,568	19					
	39. Nätsaxar till torpeder	20,996	70					
	40. Ombestyckning av två jagare	34,363	28					
	41. Ökning av två jagares torpedutredning	6,017	15					
	42. Gniststationer för vissa fartyg	173	40					
	43. Kraftigare gniststationer för vissa fartyg	14,363	14					
	44. Reservmateriel för marinens gniststationer	1,417	10					
	45. Provningsanstalt för gnistmaterielen	19,793	05					
	46. Försök med torped-, gnist- och flygmateriel	24,753	13					
	47. Minmateriel	138,043	05					
	48. Kontraminmateriel	237,326	48					
	49. Bevakningstelefonkabel för Karlskrona station	11,550	—					
E.	1. Avlöning för kustartilleriets personal	1,387,384	16					
	2. Beklädnad åt kustartilleriets manskap	212,094	—					
	3. Förstärkning av reservationsanslaget till beklädnad åt kustartilleriets manskap	28,600	—					
	4. Naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet	2,073,515	47					
	5. Förstärkning av förslagsanslaget till naturaunderhållet åt personal vid kustartilleriet	116,400	—					
	6. Underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel	890,697	71					
	Transport	49,369,925	96				33,846,407	57

	Transport	93,575,780	88			33,846,407	57
<i>1914 års anslag.</i>							
1. F.	5. Påbyggnad av sjömanskårens kasern II i Karlskrona m. m.	15,209	05				
	6. Tidsenliga lyft- och transportanordningar å flottans varv i Karlskrona	1,217	26				
	7. Anordningar för förbättrande av de sanitära förhållandena i ingenjördepartementets verkstäder å flottans varv i Karlskrona		806				
	9. Modernisering och utvidgning av järngjuteriet m. m. vid flottans varv i Karlskrona	13,520	25				
	11. Elektriska anläggningar för marinens behov i Karlskrona	4,073	50				
H.	3. Anskaffning av och anställande av försök med en 28 cm. kanon med lavettage samt ammunition	14,999	50				
	4. Omladdning av halvpansargranater med brisonsämne	394	95				
J.	2. Anskaffning av handmin- och bevakningstelefonkablar för flottan och kustartilleriet	3,993	19				
	3. Anskaffning av flyttbara lysapparater för sjöpositioner	318	43				
	6. Anskaffning av kontraminmateriel för flottan och kustartilleriet	6,988	20				
<i>1913 års anslag.</i>							
	Anskaffning av handminmateriel	14,165	27				
	Anskaffning av båtmateriel för sjöpositioner	5,003	79				
	Försök med minmateriel	25,357	89				
	Anskaffning av kikarsikten för fast uppställda kanoner å kustfästningarnas sjöfronter och andra viktigare punkter	6,539	76				
	Tillfällig förstärkning av reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll	5,697	53				
<i>1912 års anslag.</i>							
	Anskaffning av automatiska kulsprutor	160	—				
	Anordningar för ökande av artilleriets eldhastighet å 1:a klass pansarbåtar	284	51				
	Transport	93,693,712	02			33,846,407	57

	Transport	4,784,405	72	93,841,114	66	33,846,407	57
4. b.	Kostnadsökning för bärgningsmateriel för undervattensbåtar	281,504	92				
5.	Kostnadsökning för ändringsarbeten å vissa 1:a klass pansarbåtar	40,320	27				
6.	Omändring av pansarbåten Svea till depåfartyg för undervattensbåtar m. m.	181,989	76				
7.	Verkstad jämte flygbåtsskjul m. m. vid Gustafsviks örlogsdepå	21,172	10				
8.	Ökade kostnader för kustfästningarnas artilleribestyckning enligt 1914 års plan	19,585	93				
	<i>1917 års anslag.</i>						
2. b.	Ny docka vid flottans station i Stockholm	1,400,000	—				
c.	Örlogsdepå vid Härnösand	706,464	52				
d.	Torpedmateriel för flottan	25,000	—				
e.	Minmateriel för flottan	68,398	—				
	<i>1915 års anslag.</i>						
11.	Ombyggnad av två torpedkryssare till depåfartyg för undervattensbåtar	385,000	—	7,913,841	22		
	<i>Å tilläggsstaten för år 1918.</i>						
Femte huvudtiteln:							
1. A.	1. Tilläggsstat för flottans skeppsgossekår	1,205	—				
	2. Extra lönetillägg	316	—				
	3. Krigstjänstpremier till visst manskap och vissa värnpliktiga vid flottan	1,657	50				
	4. Förstärkning av reservationsanslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna	346,265	—				
	5. Omformare för kraftcentralen vid flottans varv i Karlskrona	22,000	—				
	6. Anordnande av elektrisk ytterbelysning vid flottans varv i Karlskrona	136	90				
	7. Utvidgningar av artilleriverkstaden vid flottans varv i Karlskrona	26,417	—				
	8. Anläggning å flottans varv i Karlskrona av en laddningsstation för undervattensbåtars ackumulatorbatterier	12,000	—				
	9. Kolpråm för flottans varv i Karlskrona	30,000	—				
	11. Arbetarkök vid flottans varv i Stockholm	18,202	39				
	Transport	458,199	79	101,754,955	88	33,846,407	57

	Transport	458,199 79	101,754,955 88	33,846,407 57
1. A.	12. Transportmedel för flottans varv i Stockholm	34,500 —		
	13. Örlogsdepå vid Göteborg	60,153 50		
	15. Uppförande å vissa tomter å Saltö av ett bostadshus för varvsarbetare vid flottans station i Karlskrona	14,149 05		
	16. Särskild ersättning till vissa flottan tilldelade värnpliktiga under mobiliserings-tjänstgöring	119,125 07		
	17. Förbättring av projektilutredningen för pansarkryssaren Fylgia	100,000 —		
	18. Minmateriel	13,174 51		
	19. Kontraminmateriel	152,000 —		
1. B.	1. Förstärkning av reservationsanslaget till beklädnad åt kustartilleriets manskap	56,130 —		
	2. Förstärkning av reservationsanslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel	303,000 —		
	3. Revidering och utvidgning av positions-kartan över Vaxholms fästning	36,999 13		
	4. Ångpannecentral m. fl. arbeten å Kungs-holms fort	12,000 —		
	5. Motorpräm för Karlskrona fästning ...	13,000 —		
	6. Mässbyggnad för underofficerare och manskap vid Oscar-Fredriksborg m. m.	86,500 —		
	7. Förstärkning av reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar	230,000 —		
	9. Provisoriska anordningar för spärr- och strandbestyckning i Vaxholms fästning	572 05		
	10. Ändring av viss minmateriel vid kust-befästningarna	22,620 20		
C.	1. Merkostnader för vissa byggnadsföretag vid marinen	500,000 —		
	2. Viss artillerimateriel för flottan och kustartilleriet	23,500 —		
D.	1. Kostnader för tryggande av rikets neutralitet under år 1918	11,823,194 01		
	2. Täckande av överbetalning å extra anslaget till egentliga neutralitetskostnader efter 1916 års utgång	3,040,000 —		
E.	1. Förstärkning av anslaget till extra utgifter	30,000 —		
	Transport	17,128,817 31	101,754,955 88	33,846,407 57

	Transport	17,128,817	31	101,754,955	88	33,846,407	57
1. E. 2.	Hyresbidrag till marinens varvsarbetare	1,200	—				
3.	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga	186,043	92				
4.	Tillfällig löneförbättring för viss personal vid marinen	1,280,792	49				
5.	Extra biträden å flottans stationer och inom kustbefästningarna	54,730	38				
6.	Täckande av förskjutna kostnader för kommittéer och utredningar genom sakkunniga	190,211	24				
7.	Täckande av vissa för olika ändamål förskjutna kostnader	1,120,506	05				
8.	Täckande av brister å vissa reservationsanslag för år 1917	67,478	55				
9.	Expeditioner till finska fastlandet under år 1918	1,360,750	—				
10.	Expeditioner till Åland under år 1918	485,500	—				
2: 1.	Förstärkning av anslaget till navigationsskolorna	21,000	—				
3: 1.	Tillfällig avlösningsförbättring för vissa vaktmästare	1,871	57				
2.	Krigstidstillägg och krigstidshjälp	7,988,097	61	29,886,999	12		
Sjätte huvudtiteln:							
C. 2.	Upprensning av Oxdjupet			22,600	—		
Sjunde huvudtiteln:							
H. 4.	Täckande av vissa förskott	88,060	42				
10.	Gratifikationer till avhjälpande av missförhållanden i fråga om krigstidstillägg och krigstidshjälp	73,093	72	161,154	14		
XI.	Oförutsedda utgifter			1,088,207	07		
<i>Å extra tilläggsstaten för år 1918.</i>							
Femte huvudtiteln:							
	Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst	4,230,109	34				
Sjunde huvudtiteln:							
	Gratifikationer till befattningshavare, vilka i sin nämnda egenskap icke kommit i åtnjutande av extra krigstidstillägg	18,762	62	4,248,871	96	137,162,788	17
	Insättningar i riksbanken					2,508,903	24
	Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter					5,820,041	07
	Transport					179,338,140	05

	Transport		179,338,140 05
<i>Balans till år 1919:</i>			
Kontant behållning		3,967,457 58	
Förskott		21,664,288 71	
Fordringar		1,214,875 41	26,846,621 70
	Summa		206,184,761 75

§ 1.

Revisorerna hava besökt de olika avdelningarna av flottans station i Stockholm. Besöket har icke givit revisorerna anledning till särskilt uttalande.

Flottans station i Stockholm.

§ 2.

Revisorernas uppmärksamhet har fästats vid en bestämmelse i de leveranskontrakt, vilka uppgjorts av varvschefen å flottans station i Stockholm. Ut i dessa kontrakt har nämligen med ytterst få undantag såsom leveransplats angivits »anvisat ställe på Skepps- och Kastellholmarna eller Galärvarvet». I fråga om åtskilliga av de utav arméns myndigheter upprättade kontrakten finnes motsvarande bestämmelse intagen. Så har i de av chefen för arméns intendenturförråd ingångna kontrakten leveransplatsen bestämts till arméns intendenturförråd i Stockholm. Denna bestämmelse, som, beträffande marinens kontrakt finnes intagen i de tryckta kontraktsformulären, måste enligt revisorernas mening föranleda att möjlighet att åtaga sig dessa leveranser i regel står öppen endast för leverantörer i huvudstaden.

Vissa leveranskontrakt.

Det torde därför vara önskvärt, att denna kontraktsbestämmelse undergår sådan förändring att ökad möjlighet beredes i huvudstaden *icke* bosatta personer eller firmor, att med hopp om framgång ingiva anbud å leverans av förbrukningsartiklar.

§ 3.

Revisorerna hava avlagt besök vid flottans station i Karlskrona och genomgått dess olika avdelningar. Härvid har uppmärksamheten även fästats vid de anordningar, vilka härstädes förefinnas till skyddande av den å varvet befintliga synnerligen dyrbara materielen mot eldfara.

Flottans station i Karlskrona.

Utan förbiseende av de fördelar, vilka i detta hänseende kunna vinnas genom den av Karlskrona stad gjorda utfästelsen att, vid å varvet inträffande eldsvåda, under vissa förutsättningar tillhandahålla stadens

eldsläckningsmateriel, så anse revisorerna dock, att fara föreligger, att vid eldsvåda å varvet densamma icke med tillbörlig kraft och skyndsamt kan bekämpas; och stödja sig revisorerna därvid jämväl å de upplysningar rörande varvets sprutmateriel som vid besöket kunnat inhämtas.

För så vida icke en fullt betryggande överenskommelse kan träffas med Karlskrona stad beträffande dispositionen av dess brandmateriel å varvet, synes anledning föreligga till vidtagande av andra åtgärder i nu nämnda hänseende.

§ 4.

Arbetsförhållandena vid flottans station i Karlskrona.

Den å Karlskrona varv anställda arbetarstammen, som på grund av det med neutralitetsvaktens upprätthållande förbundna ökade underhållet av fartygsmaterielen varit något större än den normala, torde enligt varvschefens utsago inom en icke avlägsen tidpunkt vara nedbringad till den numerär, som var anställd före år 1914.

I sammanhang med minskandet av nybyggnadsverksamheten för flottans räkning blir personalen det oaktat större, än vad som av underhållsarbetena påkallas, och ett avskedande av en icke ringa del av denna, enligt uppgift synnerligen dugliga och yrkesskickliga arbetarstam synes sålunda oundviklig, därest icke annan verksamhet vid varvet kan beredas densamma. Det ligger då nära till hands att tänka sig, att för statsverkets räkning behövliga fartyg förfärdigas vid detta varv, varest ångare mätande intill 2,000 ton lära kunna byggas, och enligt vad som meddelats hava även förberedande förhandlingar förts både med järnvägsstyrelsen om byggande av, till en början, en ångare om cirka 1,600 ton i och för transporterande av kol för statens järnvägars räkning samt med lotsstyrelsen om byggandet av ett fyrfartyg. Emellertid lära utsikterna att erhålla dessa leveranser icke vara stora, och anledningen härtill torde vara, att den materiallista, som skall ligga till grund för kostnadsberäkningarna, upptager toppris å en del av de viktigare förbrukningsartiklarna såsom järnplåt, tuber, koppar och tenn m. m., vilka upphandlats vid en tidpunkt, då hänsyn mindre kunde tagas till kostnaderna än till kravet att vid eventuell mobilisering hava tillgång till dessa artiklar.

Kan man undvika avskedandet av en del utav arbetarstammen, vilken åtgärd kan bli ödesdiger för den enskilde på samma gång som en ökad verksamhet vid varvet därigenom försvåras eller omöjliggöres, torde detta mål icke kunna vinnas med mindre än att de materialpris, som tillämpas, hållas i nivå med de i allmänna marknaden gällande.

Sjökrigshögskolan.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Reservation enligt marinförvaltningens huvudbok ..... 59,797: 59.

Inkomster:

Å riksstaten:

Femte huvudtitelns anslag:

1. C. 1. Sjökrigshögskolan	27,225: —	
H. 2. Ålderstillägg	300: —	
16. Hyresutgifter	8,000: —	35,525: —
3. 2. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917 ...	684: 33.	36,209: 33.

Å tilläggsstaten:

Femte huvudtitelns anslag:

3. 2. Krigstidstillägg och krigstidshjälp	1,120: —	37,329: 33.
Återburna medel		4: 61.

Summa 97,131: 53.

K r e d i t.

Utgifter:

Avlöningar och arvoden	22,770: —
Ålderstillägg till vaktmästaren	300: —
Expenser	3,978: 21.
Transport	27,048: 21.

	Transport	27,048: 21.	
Krigstidstillägg och krigstidshjälp	.....	1,804: 33.	
Hyra för högskolans lokal	.....	8,000: —	
Merkostnad för värme	.....	2,044: —	38,896: 54.

Balans till år 1919:

Reservation enligt marinförvaltningens huvudbok	.....	58,234: 99.
		<u>Summa 97,131: 53.</u>

Sjökrigsskolan.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Tillgångar	2,542: 92.
Inom linjen:	
Baltzar von Platens mindre stipendiefond	12,070: 48.

Inkomster:

Å riksstaten:	
Femte huvudtitelns anslag:	
1. C. 2. Sjökrigsskolan	43,373: 68.
H. 2. Ålderstillägg	3,700: —
3. 1. Tillfällig löneförbättring åt viss lärarpersonal vid marinen tillhörande undervisningsanstalter samt navigationsskolorna	490: 49.
2. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917	6,936: 10. 54,500: 27.

Å tilläggsstaten:	
Femte huvudtitelns anslag:	
1. E. 4. Tillfällig löneförbättring för viss personal vid marinen	1,229: 51.
3. 2. Krigstidstillägg och krigstidshjälp	3,485: 95. 4,715: 46.
Femte huvudtitelns allmänna besparingsfond	11,034: 15.

Terminsavgifter:

För vårterminen:	
Av 42 kadetter	3,150: —
För höstterminen:	
Av 40 kadetter	3,000: — 6,150: —

Transport 76,399: 88. 2,542: 92.

	Transport	76,399: 88.	2,542: 92.
Anmälningsavgifter jämlikt § 13 mom. 2 av skolans reglemente		290: —	
Återburna medel		682: 22.	77,372: 10.
		<hr/>	
	Summa	79,915: 02.	

K r e d i t.

Utgifter:

Avlöningsmedel	37,733: 71.	
Ålderstillägg	3,700: —	
Tillfällig löneförbättring åt lektorer, vissa lärare och vaktmästare	1,720: —	
Tre ekiperingsstipendier	1,800: —	
Krigstidstillägg och krigstidshjälp	10,422: 05.	
Ved, belysning, böcker, skrivmaterialier m. m. ...	13,116: 31.	
Fysikaliska instrument m. m.	11,034: 15.	79,526: 22.
Leverering:		
Till statskontoret av avgifter till pensionsfonden för civila tjänstnehavare	333: —	
Till civilstatens änke- och pupillkassa av avgifter	55: 80.	388: 80.

Balans till år 1919:

Inom linjen:		
Baltzar von Platens mindre stipendiefond	12,131: 11.	
		<hr/>
		Summa 79,915: 02.

§ 1.

Antalet i skolan undervisade kadetter utgjorde:	
vid 1917 års slut	50
år 1918 intogos	26 76
samma år avgingo	6
och utexaminerades	23 29
vadan antalet kadetter vid 1918 års utgång utgjorde	47.

Sjökarteverket.

Med ledning av den i marinförvaltningens huvudbok för revisionsåret meddelade redovisning för anslaget till sjökarteverket och till utförande av sjömätningar har upprättats följande översikt av inkomster och utgifter för sjökarteverket.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Reservation enligt marinförvaltningens huvudbok ..... 78,969: 26.

Inkomster:

Femte huvudtitelns anslag:

Sjökarteverket:

2. 1 a. Bestämt anslag.....	47,800: —	
2. 1 b. Förslagsanslag.....	5,000: —	
2. 1 c. Reservationsanslag	49,000:—	101,800: —

Omföring från femte huvudtitelns anslag:

D. 9. Flottans nybyggnad och underhåll .... 3,025: 40.

2. 2. Sjömätningar 108,200: — 111,225: 40. 213,025: 40.

Bidrag från handels- och sjöfartsfonden..... 21,000: —

Arrenden, hyror, försäljningsmedel för sjökort

m. m. .... 64,835,33. 298,860: 73.

Summa 377,829: 99.

K r e d i t.

Utgifter:

Avlöning till sjökartverkets personal	51,572: 47.	
Sjömätningsexpeditioner och resekostnader.....	110,768: 49.	
Rustning och underhåll av fartyg m. m.....	64,548: 28.	
Komplettering av båtmaterial m. m.	22,348: 66.	
Tryckningskostnader m. m.....	28,976: 65.	
Underhåll av kartverkets fastighet m. m.....	219: 99.	
Skrivmaterialier och expenser	7,137: 74.	
Ändringsarbeten å »Ran».....	83,924: 20.	369,496: 48.
Till femte huvudtitelns allmänna besparingsfond överförd behållning å bestämda auslaget till sjökartverket.....		424: 25.
Statskontoret gottgjord besparing å förslagsanslaget till sjökartverket.....	803: 28.	370,724: 01.

Balans till år 1919:

Reservation enligt marinförvaltningens huvudbok:		
Å reservationsanslaget till sjökartverket		7,105: 98.
		<u>Summa 377,829: 99.</u>

Lotsstyrelsen.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Tillgångar	3,552,886: 67.	
Avgår på grund av förändrat bokföringssätt:		
Under leverering varande	345,788: 03.	
Fordringar	1,061,171: 50.	
	1,406,959: 53.	2,145,927: 14.
Inom linjen <u>6,407: 07.</u>		

Inkomster:

Egentliga statsinkomster:		
A. II. 2. Lotspenningar	3,702,837: 87.	
Särskilda uppbördsmedel för utgiftsanslagen:		
Å riksstaten:		
Femte huvudtiteln:		
Lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna:		
2. 3 a. Direkt anvisning:		
Avlöning för lotspersonalen, <i>bestämt anslag</i>	461: —	
Dito dito, <i>förslagsanslag</i>	784: 26.	
Avlöning för fyrpersonalen, <i>bestämt anslag</i>	142: 49.	
Dito dito, <i>förslagsanslag</i>	3,219: 66.	
Undervisningsanstalterna vid lotsverket, <i>förslagsanslag</i>	156: —	
Till konsumtionsartiklar för fyrar, mistsignalstationer och livräddningsstationer, <i>förslagsanslag</i> ...	4,185: 54.	
Transport	8,948: 95.	3,702,837: 87. 2,145,927: 14.

Transport	8,948: 95. 3,702,837: 87. 2,145,927: 14.
Till reparation och underhåll av byggnader vid lots- och fyrplatser samt livräddningsstationer, båkar och andra anstalter, vilka ej här nedan särskilt upptagas, ävensom dithörande inventariersedlar, <i>förslagsanslag</i>	48,517: 28.
Till fyrskeppens reparation, rustning, utläggning och intagning, driftkostnader, ävensom dithörande inventariersedlar, <i>förslagsanslag</i>	42,752: 68.
Till lotsverkets ångfartygs och tjänstefartygs underhåll och komplettering, rustning och driftkostnader, ävensom dithörande inventariersedlar, <i>förslagsanslag</i>	7,097: 80.
Till bojars och prickars anskaffning, underhåll, utsättning och intagning, <i>förslagsanslag</i>	5,399: 50.
Till skrivmaterialier och expenser, ved m. m. för lotsstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	86: —
Till kontorshyror och expenser inom lotsdistrikten, <i>förslagsanslag</i>	4,974: 19.
Till grundräntor, jordskyld, ersättning för vedbrand, <i>förslagsanslag</i>	4,575: 22.
Till rese- och traktamentskostnader, <i>förslagsanslag</i>	75: 28.
Till extra utgifter, <i>förslagsanslag</i>	7,521: 13.
Till beredande av understöd åt sådana förutvarande befattningshavare vid lotsverket eller deras änkor och barn, vilka icke äro berättigade till pension, <i>bestämt anslag</i>	300: —
Transport	130,248: 03. 3,702,837: 87. 2,145,927: 14.

Transport	130,248: 03.	3.702,837: 87.	2,145,927: 14.
Till pensionering av lotsstyrelsens och lotsverkets personal i enlighet med bestämmelserna i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehavares rätt till pension, <i>förslagsanslag</i>	2,640: 62.	132,888: 65.	
Å tilläggsstaten:			
Femte huvudtiteln:			
3. 2. Krigstidstillägg och krigstidshjälp.....		464,629: 25.	
Å extra tilläggsstaten:			
Femte huvudtiteln:			
Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst	58: 06.		4,300,413: 83.
Uttag å statsverkets giroräkning i riksbanken			5,994,309: 40.
Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter			38,701: 73.
Anmärkningsmedel			246: 44.

Balans till år 1919:

Skulder:			
Diverse medel			6 643: 89.
			<u>Summa 12,486,242: 43.</u>

K r e d i t.

Utgifter:

A riksstaten:			
Femte huvudtitelns anslag:			
Lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna:			
2. 3 a. Direkt anvisning:			
Avlöning:			
Avlöning för lotsstyrelsen, <i>bestämt anslag</i> ...	104,875: 17.		
Dito dito, <i>förslagsanslag</i>	7,600: —		
Dito för befälet vid lotsverket, <i>bestämt anslag</i>	61,549: 75.		
Transport	174,024: 92.		

Transport	174,024: 92.
Avlöning för be- fälet vid lots- verket, <i>för- slagsanslag</i>	10,515: 93.
Dito för lots- personalen, <i>be- stämt anslag</i> ...	872,815: 76.
Dito dito, <i>för- slagsanslag</i> ...	1,678,122: 42.
Dito för fyr- personalen, <i>be- stämt anslag</i> ...	433,541: —
Dito dito, <i>för- slagsanslag</i>	285,592: 03.
Dito för perso- nalen å lots- verkets ång- fartyg, <i>bestämt anslag</i>	16,722: 74.
Dito dito, <i>för- slagsanslag</i>	101,372: 96.
Dito för perso- nalen vid liv- räddningsan- stalterna, <i>för- slagsanslag</i>	9,400: 02.
Undervisnings- anstalterna vid lotsverket, <i>för- slagsanslag</i>	12,230: 91.
Övergångs- och indragnings- stat vid lots- styrelsen och lotsverket, <i>be- stämt anslag</i> ...	13,655: —
	<u>3,607,993: 69.</u>
	Transport 3,607,993: 69.

Transport 3,607,993: 69.

Omkostnadsstat:

Till konsumtionsartiklar för
fyrar, mistsignalstationer och
livräddningsstationer, *för-*
slagsanslag..... 365,193: —

Till reparation
och underhåll
av byggnader
vid lots- och
fyrplatser
samt livrädd-
ningsstatio-
ner, båkar och
andra anstal-
ter, vilka ej
här nedan sär-
skilt upptagas,
ävensom dit-
hörande in-
ventarieper-
sedlar, *för-*
slagsanslag..... 306,602: 75.

Till fyrskep-
pens repara-
tion, rustning,
utläggning
och intagning,
driftkostna-
der, ävensom
dithörande in-
ventarieper-
sedlar, *för-*
slagsanslag..... 199,749: 40.

Till lotsverkets
ångfartygs
och tjänstefar-
tygs underhåll
och komplet-

Transport 871,545: 15. 3,607,993: 69.

Transport	871,545: 15. 3,607,993: 69.
tering, rustning och driftkostnader, ävensom dithörande inventariersedlar, <i>förslagsanslag</i>	412,976: 25.
Till bidrag till underhåll, komplettering och drift av båtar vid lotsplatser, <i>förslagsanslag</i> , högst	46,925: 47.
Till bojars och prickars anskaffning, underhåll, utsättning och intagning, <i>förslagsanslag</i>	170,262: 15.
Till skrivmaterialier och expenser, ved m. m. för lotsstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	24,023: 37.
Till hyra för lotsstyrelsens ämbetslokal, <i>förslagsanslag</i>	9,500: —
Till kontorshyror och expenser inom lotsdistrikten, <i>förslagsanslag</i> ...	83,896: 74.
Transport	1,619,129: 13. 3,607,993: 69.

Transport 1,619,129: 13. 3,607,993: 69.

Till grundrän- tor, jordskyld, ersättning för vedbrand, <i>för- slagsanslag</i>	9,553: 62.
Till rese- och traktaments- kostnader, <i>för- slagsanslag</i>	41,500: 31.
Till extra utgif- ter, <i>förslags- anslag</i>	44,493: 22.
Till bestridande av Sveriges bi- drag till un- derhåll av en fyr på Kap Spartel, <i>för- slagsanslag</i>	765: — 1,715,441: 28.

Pensionsstat:

Till bestridande av understöd åt sådana förutvarande be- fattningshavare vid lotsver- ket eller deras änkor och barn, vilka icke äro berätti- gade till pension, <i>bestämt an- slag</i>	8,960: —
Till pensione- ring av lots- styrelsens och lotsverkets personal i en- lighet med be- stämmelserna i lagen den 11 oktober 1907 angående civi-	Transport 8,960: — 5,323,434: 97.

Transport 8,960: — 5,323,434: 97.

la tjänstinne-
havares rätt
till pension,
förslagsanslag 118,422: 49.

Till pensione-
ring genom
flottans pen-
sionskassa av
lotsstyrelsens
och lotsver-
kets personal,
förslagsanslag 160,236: 03.

Till livräntor åt
änkor och barn
efter befatt-
ningshavare
vid lotsverket
enligt förord-
ningen den 22
oktober 1909,
förslagsanslag 6,067: 50. 293,686: 02. 5,617,120: 99.

2. 4. Säkerhetsanstalter för sjöfarten ..... 377,210: 91.

3. 2. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för
år 1917 ..... 347,959: 42.

Tionde huvudtitelns anslag:

A. 26. Krigstidshjälp för år 1917 åt vissa f. d.
befattningshavare i statens tjänst..... 6,750: — 6,349,041: 32.

Å tilläggsstaten:

Femte huvudtitelns anslag:

3. 1. Tillfällig avlöningsförbättring för vissa
vaktmästare ..... 1,320: 95.

2. Krigstidstillägg och krigs-
tidshjälp ..... 1,398,193: 14. 1,399,514: 09.

Tionde huvudtitelns anslag:

A. 1. Krigstidstillägg åt f. d. befattnings-
havare i statens tjänst ..... 55,400: 27. 1,454,914: 36.

Transport 7,803,955: 68.

Transport 7,803,955: 68.

Å extra tilläggsstaten:

Femte huvudtiteln:

Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst 425,124: 61.

Tionde huvudtiteln:

Extra krigstidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst

..... 29,902: 66. 455,027: 17. 8,258,982: 85.

Insättningar å statsverkets giroräkning i riksbanken ..... 2,735,101: 68.

Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter ..... 576,802: 92.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I kassan ..... 11,362: 75.

Hos riksbanken ..... 43,718: 43.

» Stockholms enskilda

bank ..... 218: 85. 55,300: 03.

Under leverering ..... 64,945: 92.

Förskott ..... 788,683: 99.

Fordringar ..... 6,425: 04. 915,354: 98.

Summa 12,486,242: 43.

Navigations-

D e b e t.	Stockholm	Göteborg.	Malmö.	Härnösand.	Kalmar.	Summa.
<i>Balans från år 1917:</i>						
Tillgångar:						
Inom linjen	40,626 ⁸²	4,201 ⁷⁶	20,990 ⁹⁵	4,537 ⁹⁸	6,858 ⁶⁶	77,216 ¹⁷

Inkomster:

Allmänna medel:

Femte huvudtitelns anslag:

Undervisningsanstalter för sjöfart samt nautisk-meteorologiska byrån:

2. 5. Navigationsskolorna:

Avlöningar och arvoden .....

Till instruments, kartors, böckers och möblers underhåll och förökande ävensom till reparationer, ved, ljus m. m. ....

2. 6. Navigationslärarkursen .....

2. 9. Ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstalterna för sjöfart och nautisk-meteorologiska byrån .....

3. 1. Tillfällig löneförbättring åt viss lärarpersonal vid marinen tillhörande undervisningsanstalter samt navigationsskolorna .....

T. 2. 1. Förstärkning av anslaget till navigationsskolorna .....

T. 3. 2. Krigstidstillägg och krigstidshjälp .....

E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst .....

Inskrivnings-, termins- och examensavgifter .....

Intressemedel .....

Extra uppbörd .....

Säger

Medel för anskaffning av särskild undervisningsmateriel m. m. ....

Säger inkomster

Summa

K r e d i t.

Utgifter:

Allmänna medel:

Avlöningar m. m. ....

Instrument, böcker och inventarier m. m. ....

Ved, ljus och städning m. m. ....

Säger

skolorna.

Inspektören m. fl.	Navigationsskolan i:					Summa.
	Stockholm.	Göteborg.	Malmö.	Härnösand.	Kalmar.	
— —	9,764 ⁸⁶	2,685 —	920 ⁰⁷	5 ⁵⁴	5,864 ⁰¹	19,239 ⁴⁸
8,700 —	36,820 —	44,168 ⁷⁸	31,322 ²⁶	25,557 ⁰⁸	12,337 ⁷⁸	158,905 ⁹⁰
— —	3,200 —	3,200 —	1,400 —	1,300 —	750 —	9,850 —
— —	— —	800 —	1,546 ⁵⁰	— —	— —	2,346 ⁵⁰
— —	5,000 —	4,500 —	3,000 —	500 —	500 —	13,500 —
— —	4,582 ⁰⁶	6,330 —	4,256 ⁷⁶	3,987 ⁸⁶	1,715 —	20,871 ⁶⁸
— —	8,900 —	5,340 ¹⁴	2,300 —	3,609 ⁸⁶	850 —	21,000 —
3,441 ⁹⁴	11,938 ²⁴	22,220 ⁶¹	16,685 ²⁴	9,473 ¹⁵	4,429 ⁵⁸	68,188 ⁷⁶
— —	5,605 ⁶⁷	11,721 ⁹⁹	8,911 ⁵²	5,018 ⁰⁷	2,329 ⁷²	33,586 ⁹⁷
— —	2,670 —	3,809 —	1,878 —	961 —	1,319 —	10,637 —
— —	— —	— —	— —	— —	211 ⁸⁴	211 ⁸⁴
— —	— —	549 ³⁶	118 —	— —	104 —	771 ³⁶
12,141 ⁹⁴	78,715 ⁹⁷	102,639 ⁸⁸	71,418 ²⁸	50,407 ⁰²	24,546 ⁹²	339,870 ⁰¹
— —	— —	1,979 ¹⁹	— —	— —	— —	1,979 ¹⁹
12,141 ⁹⁴	78,715 ⁹⁷	104,619 ⁰⁷	71,418 ²⁸	50,407 ⁰²	24,546 ⁹²	341,849 ²⁰
12,141 ⁹⁴	88,480 ⁸³	107,304 ⁰⁷	72,338 ³⁵	50,412 ⁵⁶	30,410 ⁹³	361,088 ⁶⁸
12,141 ⁹⁴	63,745 ⁹⁸	85,521 ³³	65,722 ²⁸	44,536 ⁸⁰	21,222 ⁰⁸	292,890 ⁴¹
— —	675 ³¹	1,021 ⁴⁸	340 ¹³	672 ²⁹	270 ¹⁷	2,979 ³⁸
— —	8,685 ²²	8,953 ⁴⁴	2,539 ⁷⁵	1,270 ⁹⁹	2,674 ⁷⁰	24,124 ¹⁰
12,141 ⁹⁴	73,106 ⁵¹	95,496 ²⁵	68,602 ¹⁶	46,480 ⁰⁸	24,166 ⁹⁵	319,993 ⁸⁹

Medel för anskaffning av undervisningsmateriel m. m. för navigationsskolorna:

Kostnader för diverse undervisningsmateriel m. m. ....

Medel för anskaffning av möbler för navigationsskolan i Göteborg:

Kostnader för diverse möbler .....

Ökade kostnader för bränsle: .....

Ytterligare bränslekostnader .....

Säger utgifter

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Allmänna medel .....

Medel för anskaffning av undervisningsmateriel för navigationsskolorna .....

Säger tillgångar

Inom linjen:

	Stockholm.	Göteborg.	Malmö.	Härnösand.	Kalmar.	Summa.
Navigationssavdelningarnas premiemedel	1,692 59	2,292 73	415 11	3,039 31	—	7,439 74
Maskinistavdelningens dito	2,504 74	1,952 26	842 14	1,973 40	—	7,272 54
Navigationsskolans i Kalmar premiekassa	—	—	—	—	6,840	6,840
Högfeldtska fonden	3,287 90	—	—	—	—	3,287 90
P. M. Wikströms stipendiefond	26,376 77	—	—	—	—	26,376 77
Wollmarkska fonden	—	—	4,195 05	—	—	4,195 05
Sveriges ångfartygs assurancesförenings premiefond	—	—	952 08	—	—	952 08
L. Beijers premiefond till elever inom Malmö navigationsskolas navigationsavdelning	—	—	5,907 44	—	—	5,907 44
L. Beijers premiefond till elever inom Malmö navigationsskolas maskinistavdelning	—	—	6,099 33	—	—	6,099 33
F. H. Kockums donationsfond	—	—	3,618 23	—	—	3,618 23
Direktionsfonden	7,416 24	—	—	—	—	7,416 24
Försäkrings A.-B. Fylgia nr 1	2,002 78	—	—	—	—	2,002 78
Försäkrings A.-B. Fylgia nr 2	2,002 78	—	—	—	—	2,002 78
Säger inom linjen	45,283 80	4,244 99	22,029 38	5,012 71	6,840	83,410 88

Summa

Inspektören m. fl.	Navigationsskolan i:										Summa.		
	Stockholm.		Göteborg.		Malmö.		Härnösand.		Kalmar.				
—	—	18	—	2,210	30	—	—	—	—	—	2,228	30	
—	—	—	—	1,478	88	—	—	—	—	—	1,478	88	
—	—	8,900	—	7,093	51	2,300	—	3,609	86	850	22,753	37	
12,141	94	82,024	51	106,278	94	70,902	16	50,089	94	25,016	95	346,454	44
—	—	6,331	67	1,025	13	1,436	19	322	62	5,393	98	14,509	59
—	—	124	65	—	—	—	—	—	—	—	—	124	65
—	—	6,456	32	1,025	13	1,436	19	322	62	5,393	98	14,634	24
12,141	94	88,480	83	107,304	07	72,338	35	50,412	56	30,410	93	361,088	68

Nautisk-meteorologiska byrån.

D e b e t.

Inkomster:

Femte huvudtitelns anslag:

Nautisk-meteorologiska byrån:		
2. 7 a. Bestämt anslag	9,499: 97.	
2. 7 b. Reservationsanslag	17,120: 38.	
2. 8. Ytterligare en assistent vid nautisk-meteorologiska byrån	3,500: —	
2. 9. Ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstalterna för sjöfart och nautisk-meteorologiska byrån	1,500: —	
3. 2. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917	5,803: 55.	
T. 3. 2. Krigstidstillägg och krigstidshjälp	2,951: 90.	40,375: 80.
Influtna undersökningsavgifter för lanternor, kompasser m. m.		3,579: 80.
Realiserade inventarier samt ersättning för utförda arbeten m. m.		1,118: 20.
		<u>Summa 45,073: 80.</u>

K r e d i t.

Utgifter:

Avlöning åt föreståndaren	5,899: 98.
Dito åt assistenterna	7,099: 99.
Arvoden åt kontrollstationsföreståndarna	2,000: —
Arvode åt vaktmästaren	400: —
Arvoden för meteorologiska och hydrografiska observationer, magnetiska rekognosceringar, gratifikationer och expenser	14,569: 84.
Krigstidstillägg	8,755: 45.
Inköp och reparation av instrument	641: 78.
Böcker, kartor, tidskrifter m. m.	86: 49.
Tryckningskostnader	2,412: —
Kontrollstationernas drift och underhåll	3,208: 32.
	<u>Summa 45,073: 80.</u>

§ 1.

I det reservationsanslag, som enligt nu gällande stat för nautisk-meteorologiska byrån utgår med inalles 16,100 kronor, har ett belopp av 5,000 kronor anvisats till publikationer. Detta belopp korresponderar med de bestämmelser rörande byråns allmänna ändamål, enligt vilka det åligger byrån att snarast möjligt låta bearbeta de observationer, som ligga inom byråns arbetsområde, för att i årliga publikationer offentliggöra dem till allmänhetens och vetenskapens tjänst.

Enligt upplysningar, som meddelats revisorerna vid besök å byrån, hava publikationer av ovannämnda art ännu icke utgivits. Revisorerna hava därför icke kunnat undgå att finna det anmärkningsvärt, att ett anslag, som under en följd av år tagits i bruk, icke i någon mån kommit till användning för sitt avsedda ändamål.

SJÄ

Civil-

Sjätte huvudtitelns anslag:

- A. 1. Statsministern, lönefyllnad .....
- 2. Statsråden utan departement .....
- 3. Departementschefen .....
- 4. Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli:
  - Avlöningar .....
  - Amanuensarvoden m. m. ....
- 5. Extra föredragande för mål hos regeringsrätten .....
- 6. Extra föredragande för statsplane- m. fl. ärenden .....
- B. 1. Regeringsrätten .....
- D. 7. Avlöning och underhåll av särskild polisstyrka på landet .....
- I. 14. Ålderstillägg .....
- 18. Skrivmaterialier och expenser, ved m. m. ....
- T. F. 7. Krigstidstillägg och krigstidshjälp .....
- 9. Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare m. fl. ....
- E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst ...

Summa

HUVUDTITELN.

departementet.

D e b e t.			K r e d i t.		Summa.
Leverering från statskontoret.	Uppbörd.	Skuld till år 1919.	Skuld från år 1917.	Utgifter.	
6,500: —	— —	— —	— —	6,500: —	6,500: —
45,000: —	— —	— —	— —	45,000: —	45,000: —
17,000: —	— —	— —	— —	17,000: —	17,000: —
175,292: 91.	—: 01.	— —	— —	175,292: 92.	175,292: 92.
31,500: —	— —	— —	— —	31,500: —	31,500: —
7,000: —	— —	— —	— —	7,000: —	7,000: —
3,000: —	— —	— —	— —	3,000: —	3,000: —
93,650: —	— —	— —	— —	93,650: —	93,650: —
2,500: —	— —	— —	— —	2,500: —	2,500: —
5,599: 93.	—: 07.	— —	— —	5,600: —	5,600: —
112,000: —	5: 25.	16,674: 52.	1,775: 43.	126,904: 34.	128,679: 77.
103,359: 69.	— —	— —	— —	103,359: 69.	103,359: 69.
3,950: —	— —	— —	— —	3,950: —	3,950: —
55,821: 84.	— —	— —	— —	55,821: 84.	55,821: 84.
662,174: 37.	5: 33.	16,674: 52.	1,775: 43.	677,078: 79.	678,854: 22.

Överståt

Andra huvudtitelns anslag:

D. 16. Ersättning åt domare, vittnen och parter:

- Till sakkunniga biträden vid Stockholms rådstuvurätt vid sjöförklaringar .....
- Ersättning till vittnen i brottmål .....
- Dito åt tolkar .....

18. Ersättning åt personer, menigheter och allmänna inrättningar för dem genom nya strafflagens införande frångångna bötesandelar .....

Sjätte huvudtitelns anslag:

C. 1. Överståthållarämbetet:

- Avlöning .....
- Bidrag till avlöning åt uppborädsverket .....
- Avlöning till exekutionsbetjäningen i Stockholm .....
- Hyra för lokaler åt överståthållarämbetets kansli .....
- Gratifikationer till poliskammarens e. o. tjänstemän och vaktbetjänte .....

2. Provisorisk förbättring av de hos överståthållarämbetet anställda extra tjäns innehavares avlöningsförmåner .....

3. Utgivande av »Polisunderrättelser» .....

4. Utgifter för registrering av automobiler .....

D. 7. Avlöning och underhåll av särskild polisstyrka på landet .....

I. 14. Ålderstillägg .....

17. Extra utgifter:

- Arvoden till extra tjänstemän .....
- Ersättning åt tolk .....

18. Skrivmaterialier och expenser, ved m. m. .....

T. B. 1. Utgivande av »Polisunderrättelser» .....

F., 6. Extra lönetillägg .....

7. Krigstidstillägg och krigstidshjälp .....

9. Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare m. fl. ....

E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst .....

Transport

ämbetet.

D e b e t.			K r e d i t.			Summa.
Behållning från år 1917.	Uppbörd.	Leverering från statskontoret.	Utgifter.	Leverering till statskontoret.	Behållning till år 1919.	
443: —	— —	1,500: —	1,490: —	— —	453: —	1,943: —
14,156: 60.	— —	13,000: —	5,357: 40.	— —	21,799: 20.	27,156: 60.
778: 50.	— —	1,000: —	443: —	— —	1,335: 50.	1,778: 50.
— —	— —	15,325: —	15,325: —	— —	— —	15,325: —
— —	— —	33,883: 34.	33,883: 34.	— —	— —	33,883: 34.
— —	— —	11,472: —	11,472: —	— —	— —	11,472: —
— —	— —	12,200: —	12,200: —	— —	— —	12,200: —
— —	— —	11,600: —	11,600: —	— —	— —	11,600: —
— —	— —	150: —	150: —	— —	— —	150: —
— —	— —	10,600: —	10,600: —	— —	— —	10,600: —
— —	560: —	38,400: —	37,423: 82.	— —	1,536: 18.	38,960: —
— —	— —	3,900: —	3,750: 74.	149: 26.	— —	3,900: —
— —	— —	16,900: —	16,900: —	— —	— —	16,900: —
— —	— —	600: —	600: —	— —	— —	600: —
— —	— —	2,260: 84.	2,260: 84.	— —	— —	2,260: 84.
— —	— —	300: —	225: —	75: —	— —	300: —
2,276: 58.	2,316: —	22,000: —	21,985: 94.	— —	4,606: 64.	26,592: 58.
— —	— —	9,600: —	9,600: —	— —	— —	9,600: —
— —	— —	218: 75.	218: 75.	— —	— —	218: 75.
— —	— —	33,425: 63.	33,425: 63.	— —	— —	33,425: 63.
— —	— —	907: 51.	907: 51.	— —	— —	907: 51.
— —	— —	14,739: 28.	14,739: 28.	— —	— —	14,739: 28.
17,654: 68.	2,876: —	253,982: 35.	244,558: 25.	224: 26.	29,730: 52.	274,513: 03.

Sjunde huvudtitelns anslag:

- B. 31. Kostnader, som föranledas av överståthållarämbetets och länsstyrelsernas fattning med vissa slag av registrering .....
- F. 9. Kostnader för taxering till skatt å inkomst och förmögenhet .....
- G. 1. Lyshållning m. fl. utgifter för kronans publika hus i Stockholm .....

Nionde huvudtitelns anslag:

- K. 2. Fattigvården i allmänhet .....
- L. 10. Understöd åt föreningar för jordbrukskredit .....

Förskott:

- VI: I. 12. 1918. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917 .....
- Till understödjande av medellösa arbetslösa .....

Handels- och sjöfartsfonden:

- Bidrag till bestridande av kostnaderna för öppenhållande vintertiden av segelleden Stockholm .....

Beväringsmanskaps invalid- och pensionsfond:

- Bötesmedel .....

A. Egentliga statsinkomster:

I. Skatter:

- 3. d. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter:
För vissa offentliga föreställningar .....

II. Uppbörd i statens verksamhet:

- 3. Avgifter för registrering av automobiler .....

III. Diverse inkomster:

- Fullföljdsavgifter .....
- Bötesmedel .....

Su

Förutom ovannämnda belopp hava under revisionsåret från statskontoret utbe polisens vidmakthållande.

Behållning från år 1917.	D e b e t.		Utgifter.	K r e d i t.		Summa.
	Uppbörd.	Leverering från statskontoret.		Leverering till statskontoret.	Behållning till år 1919.	
17,654: 68.	2,876: —	253,982: 35.	244,558: 35.	224: 26.	29,730: 52.	274,513: 03.
— —	7,215: —	— —	6,126: 88.	1,088: 12.	— —	7,215: —
— —	— —	123,287: 78.	123,287: 78.	— —	— —	123,287: 78.
— —	— —	60,755: 21.	60,755: 21.	— —	— —	60,755: 21.
— —	— —	65,427: 70.	65,427: 70.	— —	— —	65,427: 70.
— —	— —	2,000: —	2,000: —	— —	— —	2,000: —
191: 66.	— —	— —	— —	191: 66.	— —	191: 66.
— —	— —	62,557: 48.	62,557: 48.	— —	— —	62,557: 48.
— —	— —	38,750: —	38,750: —	— —	— —	38,750: —
4,800: —	14,355: —	— —	660: —	13,680: —	4,815: —	19,155: —
— —	87,772: 12.	— —	53,310: 71.	34,461: 41.	— —	87,772: 12.
— —	2,357: —	— —	— —	2,357: —	— —	2,357: —
44,850: —	23,850: —	— —	3,150: —	— —	65,550: —	68,700: —
132,218: 75.	185,441: 02.	— —	55,950: 85.	107,072: 59.	154,636: 33.	317,659: 77.
199,715: 09.	323,866: 14.	606,760: 52.	716,534: 86.	159,075: 04.	254,731: 85.	1,130,341: 75.

Behållningen till år 1919 utgöres av:

Kontant behållning... 8,207: 82.

Fordringar ..... 246,524: 03. 254,731: 85.

till överståthållarämbetets disposition utan vidare redovisningsskyldighet 28,100 kronor till

Överståthållarämbetets

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 159,891: 87.

Inkomster:

Deponerade medel ..... 758,738: 78.

Summa 918,630: 65.

depositionsmedel.

Kredit.

Utgifter:

Återlyftade depositionsmedel ..... 713,063: 70.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning i riksbanken ..... 205,566: 95.

Summa 918,630: 65.

Stockholms stads

D e b e t											
	Ingående balans: Tillgångar.				Inkomster.	Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter.	Uttag å statsverkets giroräkning i riksbanken.	Utgående balans.			
	Enligt 1917 års räkenskaper.	På grund av förändrat bokföringssätt.		Skulder.							
		Tillkommer.	Avgår.								
Stockholms stad	69,666,028	99	—	—	163,023,879	22	—	—	310	—	
Stockholms län	6,216,988	83	—	1,933,670	16,388,139	88	282,234	5,783,855	3,668,566	23	
Uppsala »	2,468,168	20	—	624,933	5,857,197	40	184,715	5,363,111	1,316,031	66	
Södermanlands »	3,299,639	15	—	862,315	9,804,324	50	267,999	5,724,125	1,595,257	31	
Östergötlands »	20,007,062	22	—	10,182,719	23,987,857	60	316,383	9,142,311	2,590,394	69	
Jönköpings »	6,595,015	35	—	690,517	13,008,087	21	251,798	6,140,919	1,755,398	01	
Kronobergs »	1,893,571	88	—	945,712	3,179,502	44	210,616	3,770,173	1,743,063	67	
Kalmar »	3,577,467	82	—	500,453	7,380,943	90	299,518	5,283,945	2,646,203	—	
Gottlands »	543,835	—	—	172,022	733,956	15	121,833	1,475,721	384,477	26	
Blekinge »	2,770,830	71	—	653,477	4,004,744	81	66,007	2,970,737	1,100,170	56	
Kristianstads »	4,365,400	28	—	1,987,144	8,702,562	33	222,233	5,648,856	2,489,669	48	
Malmöhus »	35,115,271	59	—	3,654,066	62,602,556	50	265,644	14,565,446	5,261,983	30	
Hallands »	3,846,865	38	—	746,852	5,956,842	86	57,761	4,135,373	942,726	45	
Göteborgs och Bohus län	58,179,528	89	—	1,569,782	98,404,520	56	139,070	13,016,654	4,402,213	37	
Älvsborgs län	9,315,557	99	—	1,774,761	20,025,755	97	266,901	7,929,124	3,518,731	63	
Skaraborgs »	3,759,108	49	—	1,995,262	7,847,033	74	212,833	6,689,958	2,784,563	53	
Värmlands »	9,679,613	27	—	9,478,336	35,067,090	11	440,113	7,316,115	3,048,991	86	
Örebro »	9,656,780	—	—	1,872,500	22,895,268	25	331,459	5,650,985	2,465,010	40	
Västmanlands »	11,086,501	43	—	1,101,804	22,078,271	01	260,031	4,028,129	2,888,885	09	
Kopparbergs »	11,316,486	94	—	1,406,441	33,311,689	47	474,898	9,336,663	3,193,892	06	
Gävleborgs »	11,933,548	76	—	2,296,492	22,397,755	98	579,927	7,433,885	3,515,628	79	
Västernorrlands »	11,903,527	84	—	2,402,577	12,843,016	90	424,946	9,177,302	3,292,742	76	
Jämtlands län	3,007,672	69	—	1,691,799	3,254,983	55	527,034	6,658,164	1,855,234	46	
Västerbottens »	758,438	72	1,790,765	—	3,034,997	73	28,126	12,925,325	625,016	77	
Norrbottnens »	2,562,616	61	—	1,379,534	4,501,762	19	89,891	11,016,504	2,227,043	92	
Summa	303,525,527	03	1,790,765	49,923,178	610,292,740	25	6,321,983	171,183,391	61,312,206	26	

kronoräkenskaper och länens landsböcker.

K r e d i t.													
Ingående balans: Skulder.				Utgifter.	Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter.	Insättningar å statsverkets giroräkning i riksbanken.	Utgående balans för tillgångar:					Summa.	
Enligt 1917 års räkenskaper.	På grund av förändrat bokföringssätt.		Tillkommer.				Avgår.	Kontant behållning.	Förskott.	Inkomstrest.	Fordringar.		Summa.
12 10	—	—	3 10	2,066,780 41	—	145,909,791 06	32,630 07	—	84,681,007 87	—	84,713,637 74	232,690,218 21	
1,938,097 57	—	—	—	2,691,123 44	396,823 24	17,979,312 48	—	233,251 61	7,167,506 78	—	7,400,758 34	30,406,115 07	
677,324 98	—	—	23,031 24	3,903,615 27	285,381 84	7,112,071 24	—	598,732 40	2,007,638 —	2,558 42	2,608,928 82	14,564,290 91	
3,161,752 25	—	—	2,277,989 74	2,671,864 48	410,658 61	11,683,555 64	—	45,128 97	4,109,445 99	24,614 29	4,179,189 25	19,829,030 49	
924,386 68	51,992 04	—	—	4,224,679 64	718,287 02	26,451,689 07	—	84,495 54	13,348,166 97	57,593 88	13,490,255 89	45,861,290 34	
690,517 76	49,156 20	—	—	3,124,151 61	521,533 70	15,560,866 81	—	51,473 96	7,017,440 —	45,561 67	7,114,475 63	27,060,701 71	
960,872 57	47,984 99	—	—	1,987,593 10	325,465 85	5,190,613 23	—	99,327 14	1,198,027 —	41,331 74	1,338,685 88	9,851,215 12	
500,620 06	3,147 60	—	—	4,059,770 52	539,772 34	10,814,692 91	—	291,627 38	2,475,419 50	2,574 28	2,769,621 16	18,687,624 58	
395,428 91	—	146,259 26	—	907,614 16	140,662 41	1,385,321 56	—	68,440 86	245,753 50	90,839 17	405,033 53	3,087,801 31	
2,572,786 12	—	1,892,105 60	—	1,866,388 04	201,879 68	5,708,419 15	—	30,437 03	1,742,774 —	28,434 60	1,801,645 68	10,259,013 02	
1,998,704 48	1,673 05	—	—	2,773,750 01	190,662 23	10,710,073 37	—	15,929 65	3,723,065 04	27,719 12	3,766,713 81	19,441,576 95	
3,717,812 46	—	35,915 15	—	8,932,273 75	594,639 18	71,800,968 01	—	525,087 84	28,582,884 47	39,085 35	29,147,057 66	114,156,835 90	
751,328 06	—	4,475 51	—	1,962,963 22	249,969 24	8,509,763 22	—	39,085 30	2,684,083 51	—	2,723,168 31	14,192,717 04	
1,574,780 47	39,547 77	—	—	12,300,516 96	656,812 49	101,769,435 75	—	236,198 09	55,949,604 41	45,309 81	56,231,112 31	172,572,205 75	
1,774,914 78	—	153 14	—	4,036,029 79	1,181,468 65	21,344,234 19	—	111,373 54	10,833,442 36	—	10,944,815 90	39,281,310 17	
1,996,180 16	—	801 29	—	3,440,044 87	406,010 56	10,625,797 87	—	371,036 39	2,453,269 35	6,696 68	2,831,002 45	19,298,234 62	
1,536,032 80	14,995 87	—	—	3,441,306 87	533,431 12	24,914,683 22	—	88,593 12	15,528,974 66	15,570 20	15,633,137 95	46,073,587 86	
1,873,020 30	—	—	—	2,525,504 03	248,865 44	21,113,364 54	—	37,553 60	13,321,916 —	6,779 50	13,366,249 10	39,127,003 41	
1,132,727 31	29,521 40	—	—	2,132,177 14	331,280 93	22,228,338 76	—	66,595 73	13,285,497 22	33,875 87	13,385,968 32	39,240,014 36	
1,401,331 60	8,201 61	—	—	9,269,756 61	533,722 85	28,093,848 16	—	319,457 77	18,589,887 95	10,982 43	18,920,328 15	58,227,188 98	
2,296,492 77	—	—	—	2,784,602 83	458,821 40	25,075,615 78	—	247,522 77	12,669,859 —	31,339 52	12,948,721 29	43,564,254 07	
2,416,645 69	63,023 96	—	—	3,622,412 70	552,752 80	22,836,048 01	—	97,220 36	5,529,242 —	121,613 50	5,748,075 86	35,238,959 02	
1,665,440 75	75,124 89	—	—	1,965,777 33	392,769 78	8,247,576 42	—	64,012 71	1,169,449 86	31,138 50	1,264,601 07	13,611,290 24	
427,066 34	123,266 97	—	—	2,397,482 80	325,774 48	14,211,420 52	—	478,616 15	1,048,694 50	150,349 23	1,677,659 88	19,162,670 99	
2,310,806 88	—	903,959 13	—	3,691,382 35	429,597 01	11,317,062 31	—	198,471 52	1,941,308 35	33,614 64	2,173,395 01	19,018,284 48	
38,695,083 83	507,636 95	5,284,693 16	—	92,779,561 93	10,627,042 35	650,594,563 28	32,630 07	4,399,669 43	311,304,358 57	847,581 90	316,584,239 97	1,104,503,434 55	

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 856,772: 88.

Inkomster:

Sjätte huvudtitelns anslag:

E. 1. a. Bestämt anslag ..... 9,492: 02.

Reservationsanslag:

E. 1. b. Expenser för allmänna arbeten ..... 457: 90.

1. c. Vägundersökningar ..... 153: 76.

E. 6. Understödjande av brobyggnader
och, företrädesvis mindre, hamn-
byggnader m. m. .... 3,000: —

7. Sandvikens hamn på Öland ..... 9,400: —

T. c. 1. Sandvikens hamn på Öland ..... 1,803: 50.

F. 7. Krigstidstillägg och krigstidshjälp ..... 3: 34. 24,310: 52.

Nionde huvudtitelns anslag:

D. 8. Utförande av vissa fiskehamnar..... 89,788: 86.

T. B. 5. Utförande av vissa fiskehamnar ..... 465: 10.

H. 21. Krigstidstillägg och krigstids-
hjälp ..... 6: 66.

E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt be-
fattningshavare i statens tjänst ..... 2: — 90,262: 62. 114,573: 14.

Uttag å statsverket giroräkning i riksbanken ..... 5,140,963: 51.

Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter ..... 8,540: 25.

Balans till år 1919:

Skulder:

Utgiftsrester ..... 249,441: 92.

Diverse medel ..... 4,622: 03. 254,063: 95.

Summa 6,374,913: 73.

Kredit.

Balans från år 1917:

Skulder ..... 4,353: 72.

Utgifter:

Sjätte huvudtitelns anslag:

Väg- och vattenbyggnadsstaten:

E. 1. a. Bestämt anslag	141,970: 88.
Reservationsanslag:	
E. 1. b. Expenser för allmänna arbeten	54,709: 04.
1. c. Vägundersökningar	45,153: 76.
E. 2. Förstärkning av reservationsanslaget till vägundersökningar	90,000: —
3. Inspektion av enskilda järnvägars rullande materiel	7,900: —
5. Undersökningar av mindre hamnar och farleder m. m.	8,389: 23.
6. Understödjande av brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader m. m.	687,811: 97.
7. Sandvikens hamn på Öland.....	59,400: —
9. Bidrag till anläggning eller förbättring av vägar m. m.	1,898,234: 96.
10. Anläggande av enklare vägar i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län	322,300: —
I. 12. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917	22,430: 33.
14. Ålderstillägg	4,049: 99.
15. Rese- och traktamentspenningar	2,302: 05.
T. c. 1. Sandvikens hamn på Öland	71,003: 50.
F. 7. Krigstidstillägg och krigstidshjälp	69,686: 73.
9. Tillfällig avlösningsförbättring för vissa vaktmästare m. fl.....	1,185: 01.

Transport 3,486,527: 45. 4,353: 72.

	Transport	3,486,527: 45.	4,353: 72.
E. T.	Extra krigstidstillägg m. m. åt be- fattningshavare i statens tjänst	35,036: 89.	
Sjätte	huvudtitelns allmänna besparingsfond	5,353: 78.	
Nionde	huvudtitelns anslag:		
D. 8.	Utförande av vissa fiskehamnar...	899,288: 86.	
	9. Fiskehamn vid Östra Torp	85,760: 26.	
L. 18.	Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917.....	10,783: 47.	
T. B. 5.	Utförande av vissa fiskehamnar	400,465: 10.	
H. 21.	Krigstidstillägg och krigstids- hjälp.....	36,804: 66.	
XI.	Oförutsedda utgifter	615,000: —	
E. T.	Extra krigstidstillägg m. m. åt be- fattningshavare i statens tjänst	20,554: 51.	5,595,574: 98.
Insättningar	å statsverkets giroräkning i riksbanken		20,261: 57.
Likvider	med särskilda ämbetsverk och myndigheter.....		40,899: 16.

Balans till år 1919:

Tillgångar:		
Förskott		713,824: 30.
		<u>Summa 6,374,913: 73.</u>

Medicinalstyrelsen.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar				2,097,
<i>Inkomster:</i>				
Egentliga statsinkomster:				
A. III. Diverse inkomster:				
Hyres- och arrendemedel			225 —	
Bötesmedel			18 75	243 75
Särskilda uppbördsmedel för utgiftsanslagen:				
Sjätte huvudtiteln:				
F. 1. Medicinalstyrelsen:				
Återdebiterade		69 10		
3. Statens bakteriologiska laborator- rium:				
För tyfusundersökningar	2,819 —			
» Wassermanprov	2,535 —			
Försäljningsmedel för:				
vaccin	4,925: 75.			
djur	5,498: 57.			
sera	85,132: 07.			
diverse	275: 70.	95,832 09		
Medikolagerersättning	35 —			
Anmärkningsmedel	5 —			
Återdebiterade	33,286 46	134,512 55		
4. Statens rättskemiska laborato- rium:				
För rättskemiska undersök- ningar		115 —		
5. Statens farmaceutiska laborato- rium:				
För undersökningar		518 —		
10. Hospitals underhåll:				
Patientavgifter m. m.		3,623,255 10		
Transport		3,758,469 75		243 75
				2,097,034 4

	Transport	407,889	55	2,323	—	632,962	50
F. 4.	Statens rättskemiska laboratorium.....	19,015	—				
5.	Statens farmaceutiska laboratorium	17,498	97				
8.	Avlöning åt civila läkarstipendiater	6,034	90				
10.	Hospitalsunderhåll	18,975,534	21				
11.	Om- och tillbyggnad av Lunds hospital och asyl ...	18,171	38				
12.	Nytt hospital vid Hälsingborg	53,137	49				
13.	Nytt hospital å biskopsbostället Sundby	1,150,353	51				
14.	Nya paviljonger för oroliga sjuka vid Sätters och Västerviks hospital	2,595	—				
15.	Ny ekonomibygnad vid Göteborgs hospital	3,860	30				
16.	Anstalter för obildbara sinnesslöa	258,680	41				
17.	Anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallande- sjuka	417,175	20				
18.	Epileptikeranstalter	44,027	25				
20.	Tillbyggnad vid Järvsö sjukhus för spetälska	341	90				
21.	Underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska	23,500	—				
22.	Spetälskesjukhus i Dalarna	2,860	—				
26.	Bidrag för driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårds- anstalter	664,764	—				
28.	De genom medel ur Konung Oscar II:s jubileumsfond inrättade folksanatorierna	300,000	—				
29.	Statsbidrag till dispensärsverksamhet	102,208	32				
30.	Behandling av medellösa lupuspatienter från lands- orten	28,975	42				
32.	Kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göte- borg och Hälsingborg	79,041	—				
33.	Polikliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg	7,500	—				
34.	Underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra 36. De i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg av för- eningarna för bistånd åt vanföra inrättade under- visningsanstalterna för vanföra m. m.	11,442	—				
		78,508	75				
37.	Kostnader för allmän hälso- och sjukvård	426,992	—				
39.	Skyddskoppypmpningar	246,557	59				
40.	Inköp av radium för svenska cancerföreningens Stock- holmsavdelnings sjukhem i Stockholm	100,000	—				
41.	Karantänsanstalten på Käsö	16,440	—				
42.	Skötsel av den å karantänsanstalten på Käsö be- fintliga koloxidapparaten	942	50				
43.	Personligt lönetillägg åt karantänsläkaren på Käsö G. E. Hjortsberg	500	—				
	Transport	23,464,546	65	2,323	—	632,962	50

	Transport	23,464,546	65	2,323	—	632,962	5
F. 44.	Svenska läkaresällskapet	3,000	—				
46.	Sveriges andel i kostnaderna för den internationella hälsovårdsbyrån i Paris	4,851	56				
I. 12.	Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917	680,555	20				
14.	Ålderstillägg	18,511	99				
15.	Rese- och traktamentspenningar	53,505	85				
17.	Extra utgifter	500	—				
18.	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m.	56,311	58				
19.	Tryckningskostnader	31,541	96				
F. 13.	1915. Till ny ekonomibyggnad och bostad för överläkaren m. m. vid Stockholms hospital	1,300	—				
15.	1914. Till anläggning av ett hospital i närheten av Östersund	3,500	—				
T. D. 1.	Statens farmaceutiska laboratorium	3,000	—				
2.	Utvidgning av Växjö hospitals område	133,425	—				
3.	De genom medel ur Konung Oscar II:s jubileumsfond inrättade folksanatorierna	50,000	—				
4.	Inköp av radium för radiumhemmet i Stockholm	100,000	—				
F. 5.	Täckande av vissa förskott	8,282	82				
7.	Krigstidstillägg och krigstidshjälp	2,337,634	49				
9.	Tillfällig avlösningsförbättring för vissa vaktmästare m. fl.	3,501	35				
10.	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga	5,536	45				
E. T. V. 1.	Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst	997,806	75	27,957,311	65		
Sjunde huvudtitelns anslag:							
D. 11.	Läkarundersökning av sjöfolk	6,863	50				
T. H. 10.	Gratifikationer till avhjälpande av missförhållanden i fråga om krigstidstillägg och krigstidshjälp	829	43				
E. T. VI. 2.	Gratifikationer till befattningshavare, vilka i sin nämnda egenskap icke kommit i åtnjutande av extra krigstidstillägg	367	33	8,060	26		
Åttonde huvudtitelns anslag:							
E. 90.	Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen	61,822	70				
91.	Fortbildningskurser för barnmorskor	1,400	—				
L. 1.	Ålderstillägg	1,200	—				
3.	Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917	3,300	—				
T. K. 3.	Krigstidstillägg och krigstidshjälp	9,502	80				
E. T. VII. 1.	Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst	5,288	32	82,513	82		
	Transport			28,050,208	73	632,962	50

	Transport	28,050,208	73	632,962	50
Nionde huvudtitelns anslag:					
C. 24.	Förekommande och hämmande av smittosamma sjukdomar bland husdjuren	55,986	81		
25.	Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur	997	14		
L. 3.	Statens veterinärbakteriologiska anstalt	58,291	82		
4. a.	Länsveterinärer och veterinärstipendiater	6,000	—		
L. 1.	Ålderstillägg	983	35		
18.	Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917	4,749	14		
T. G. 2.	Diverse behov vid statens veterinärbakteriologiska anstalt	23,608	89		
H. 19.	Tillfällig avlösningsförbättring för vissa vaktmästare m. fl.	773	35		
21.	Krigstidstillägg och krigstidshjälp	15,735	86		
E. T. VIII. 1.	Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst	9,360	30	176,486	66
Tionde huvudtitelns anslag:					
A. 5.	Bidrag till sjuksköterskors pensionering			20,208	—
Insättningar å statsverkets giroräkning i riksbanken				28,246,903	39
Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter				288,778	28
				46,412	69
<i>Balans till år 1919:</i>					
Tillgångar:					
Kontant behållning		857,898	92		
Inkomstresten		42,153	65		
Förskott		427,795	24		
Utlånta medel		181,532	03	1,509,379	84
				Summa	30,724,436
					70

§ 1.

Vid granskning av medicinalstyrelsens räkenskaper för revisionsåret hava revisorerna funnit, att medicinalstyrelsen för att täcka omkostnaderna för statens bakteriologiska laboratorium tagit i anspråk från titeln utgiftsrester ett belopp av 30,506 kronor 3 öre. Beloppet har, enligt vad revisorerna inhämtat, utgjort besparingar å i tidigare års riksstater för ändamålet anvisade bestämda anslag. Då emellertid enligt gällande bestämmelser dessa besparingar bort vid utgången av de år, varunder de uppkommit, överföras till den under Kungl. Maj:ts förfogande ställda sjätte huvudtitelns allmänna besparingsfond, har medicinalstyrelsen genom sagda förfaringssätt undandragit desamma den

Medicinalstyrelsen.

disposition, som riksdagen år efter annat i samband med statsregleringen beslutat, å vilket förhållande revisorerna velat fästa riksdagens uppmärksamhet.

§ 2.

*Besök vid
Nyköpings
hospital.*

Revisorerna hava under sina resor besökt Nyköpings hospital.

För nybyggnads- eller reparationsarbeten å detta hospital, vars huvudbyggnad uppfördes på 1700-talet, hava, sedan riksdagens revisorer år 1904 å detsamma avlade besök, några särskilda anslag icke beviljats av riksdagen. Däremot har å extra stat för år 1909 anvisats ett belopp av 71,000 kronor för inköp av de invid hospitalet belägna tomterna nr 77—83 i Nyköpings stads tredje kvarter med därå uppförda hus, vilka därefter använts såsom bostäder åt hospitalets bevakningspersonal. Revisorerna funno åtskilliga av dessa bostäder vara i ett mindre tillfredsställande skick.

Mitt för hospitalet, skilt från dess huvudingång genom en smal gata, ligger den s. k. länspaviljongen, som år 1903 uppfördes å den tomt, där länslasarettet då var beläget. Byggnaden, som ligger inom ett inhägnat parkområde om 4,820 kvm., är uppförd av tegel och rappad samt inrymmer arbetssal, matsal, två sovsalar för tillhoppa tolv patienter, två rum, vardera för två patienter, sex enkelrum, tre sköterskerum samt kök och badrum.

Sagda paviljong var ursprungligen avsedd att vara upptagningsanstalt för sådana sinnessjuka, vilka äro i trängande behov av vård å hospital och jämlikt § 46 i 1901 års stadga angående sinnessjuka äga att, till dess plats å hospital kan dem beredas, för någon kortare tid åtnjuta vård å länslasarett. Jämlikt kungl. breven den 11 oktober 1912 och den 28 januari 1916 samt ett mellan medicinalstyrelsen och Södermanlands läns landsting träffat avtal, vilket upphör att gälla den 1 juli 1921, är denna upptagningsanstalt ställd under förvaltning av hospitalet, som även handhar sjukvården vid anstalten. Med åren har upptagningsanstalten utvecklats till en viktig avdelning av Nyköpings hospital. Där vårdas sådana sinnessjuka kvinnor, som äro under tillfrisknande och förberedas för utträde i friheten.

Vid revisorernas besök å platsen uttalade tillförordnade överläkaren önskvärdenheten av att denna byggnad förvärvades åt hospitalet, enär landstinget lär vara betänkt att efter avtalets upphörande disponera densamma för annat ändamål. Även revisorerna anse sig böra tillstyrka ett sådant förvärv, därest detsamma kan äga rum på antagliga villkor.

§ 3.

1903 års riksdag beviljade, i enlighet med av Kungl. Maj:t framställt förslag, för utvidgning av Piteå hospital och asyl på extra stat för år 1904 ett belopp av 94,600 kronor. Sedermera har riksdagen på extra stat för år 1908 anvisat ett anslag av 22,000 kronor för uppförande av ett boställshus för en hospitalsläkare därstädes.

*Besök vid
ho pitalen i
Piteå och
Kristinehamn.*

Med bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning beslöt 1914 års lagtima riksdag att för uppförande av tre bostadshus för betjäning vid Kristinehamns hospital på extra stat för år 1915 anvisa ett belopp av 63,000 kronor.

Revisorerna, som besökt ovanberörda båda hospital, funno därvid icke annat att erinra, än att bostadsutrymmet för bageripersonalen vid hospitalet i Kristinehamn syntes väl trångt.

Drottninghuset.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 653,633: 91.

Inkomster:

Statsanslag:

Sjätte huvudtiteln:

F. 19. Lasarettets underhåll ..... 5,000: —

Intressemedel ..... 30,289: 04.

Kvarlåtenskapsmedel ..... 1,948: 80.

Donationsmedel ..... 50,000: —

Gåvomedel ..... 1,000: —

Utdelning från Stockholms stads
brandförsäkringskontor ..... 51: —

Vinst å utlottad obligation ..... 50: — 83,338: 84. 88,338: 84.

Balans till år 1919:

Skulder:

Inom linjen:

Forsbergs livräntefond ..... 45,000: —

Okänd donators fond ..... 50,000: —

Palms gåvofond ..... 1,000: —

Meissners livräntefond ..... 4,357: 96.

Lövgrens dito ..... 20,000: —

Björkmans dito ..... 3,000: —

af Tibells fond ..... 61,278: —

Enanders dito ..... 109,725: 48.

Knipers dito ..... 6,000: —

Transport 300,361: 44. 741,972: 75.

Transport	300,361: 44.	741,972: 75.
Sjöstrands fond	3,000: —	
Berggrens dito	5,000: —	
Brandels donationsfond	82,000: —	
Kniggeska pensionsfonden	25,035: 20.	
Lagerströms fond.....	3,000: —	
Lieberts gåvofond	8,098: 98.	
Byggnadsfonden	128,874: 24.	
Säger skulder inom linjen	<u>555,369: 86.</u>	

Summa 741,972: 75.

K r e d i t.

Balans från år 1917:

Skulder ..... 501,468: 69.

Utgifter:

Avlöning	12,738: 77.	
Gratifikationer till tjänstepersonalen m. m.....	320: —	
Skrivmaterialier	45: —	
Livräntor och pensioner.....	8,592: 63.	
Middagsbispisning	250: 75.	
För firande av julhögtiden	100: —	
» hushållet	9,235: —	
Medikamenter	276: 84.	
Ved och kol	4,309: 01.	
Renhållning och belysning	775: 47.	
Sotning	67: 79.	
Vatten	100: —	
Telefon	151: 80.	
Skatter	17: 49.	
Kassafackavgift	40: —	
Anläggningar och reparationer	5,038: 10.	
Brandförsäkring	1,987: 28.	
Stämpelavgift	7: 50.	
Diverse	2,511: 96.	<u>46,565: 39.</u>
Transport	<u>46,565: 39.</u>	

Transport 46,565: 39.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I kassan	1,529: 93.	
På giroräkning	2,053: 99.	
På löpande räkning	23,007: 49.	26,591: 41.
Utlånta medel.....		621,017: 77.
Fordringar.....		4,293: 53.
Fasta egendomens värde		37,500: —
Lösa dito dito.....		6,004: 65. 695,407: 36.
		<u>Summa 741,972: 75.</u>

§ 1.

Vid revisionsårets slut voro å Drottninghuset intagna 40 personer.

Danviks hospital.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 2,800,456: 22.

Inkomster:

Sjätte huvudtitelns anslag:

F. 19. Lasarettens underhåll	3,670: —
Hemmansräntor och arrenden	52,602: 99.
Tomtöresmedel	178: 56.
Hysesmedel	6,685: 12.
Underhållsmedel	95,267: 07.
Tolagsmedel	11,335: 48.
Danvikspenningar	3,206: 33.
Intressemedel	110,720: 76.
Rekognitionsmedel	53,006: 21.
Skogsförsäljningsmedel	8,312: 25.
Donationsmedel	10,000: —
Kvarlåtenskapsmedel	399: 94.
Utdelning från Stockholms stads brandförsäkringskontor	20: —
Besparing å proviant	47,739: 05.
Försäljningsmedel för:	
åbyggnader å båtsmanstorpet Gillberga nr 3 i Kårsta socken	341: 52.
ved	110: 69.
grönsaker och blommor	2,176: 50.
köksavfall	1,838: 55.

Transport 407,611: 02. 2,800,456: 22.

	Transport	407,611: 02.	2,800,456: 22.
Ersättningsmedel		1,109: 12.	
Återdebiterade		128: —	
Diverse		88: 88.	408,937: 02.

Balans till år 1919:

Skulder	3,855,444: 23.
	Summa 7,064,837: 47.

K r e d i t.

Balans från år 1917:

Skulder	201,821: 62.
---------------	--------------

Utgifter:

Avkortning av hemmansräntor och arrenden	1,219: 06.		
Löner och arvoden	84,722: 70.		
Utspisning	312,883: 90.		
Beklädnad och sängkläder	858: 99.		
Tvätt och renhållning	19,676: 73.		
Eldning och lyshållning	65,119: 97.		
Medikamenter och sjukvård	2,800: 94.		
Inventariers anskaffning och underhåll	14,978: 99.		
Hospitalsegendomarnas underhåll	18,836: 48.		
Underhåll av egendomen nr 1, kvarteret Barn- ängen	3,365: 73.		
Utskylder och kontributioner	2,968: 38.		
Underhållsbidrag till Stockholms hospital	14,000: —		
Omkostnader för hospitalets hemman	2,154: 92.		
Underhåll av trädgården och planteringar ..	7,370: 05.		
Dito av maskiner och ångpannor	2,388: 60.		
Livräntor	600: —		
Försäkringspremier	336: 49.		
Telefon	618: —		
Skrivmaterialier	518: 72.		
Begravningskostnader	522: —		
Förlagsritningar m. m.	1,670: —		
	Transport	557,610: 65.	201,821: 62.

	Transport	557,610: 65.	201,821: 62.
Reparationer och syner		2,822: 50.	
Inköp av obligationer		10,108: 88.	
Diverse		1,894: 18.	572,436: 21.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I kassan	—: 52.	
Å löpande räkning	<u>53,785: 63.</u>	53,786: 15.
Utlånta medel		4,426,668: 06.
Fordringar		29,543: 09.
Behållning av proviant och materialier...		10,915: 95.

Fastighetsvärden:

Egendomen nr 1 i kvarteret Barnängen (nr 5 Barnängsgatan)...	31,041: 06.	
Hospitalets nybyggnad...	<u>1,738,625: 33.</u>	1,769.666: 39.

Summa 7,064,837: 47.

Försäkringsrådet.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 8,442: 21.

Inkomster:

Sjätte huvudtitelns anslag:

G. 6. Försäkringsrådet ..... 59,125: 60.

7. Upprätthållande av försäkringsrådets verksamhet ..... 39,100: —

8. Möbler och andra inventarier m. m. för försäkringsrådet ..... 15,000: —

I. 14. Ålderstillägg ..... 600: —

T. F. 7. Krigstidstillägg och krigstidshjälp ..... 25,899: 25.

9. Tillfälligavlöningsförbättring för vissa vaktmästare m. fl. .... 395: —

E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst..... 13,365: — 153,484: 85.

Återdebiterade medel ..... 94: 94. 153,579: 79.

Summa 162,022: —

K r e d i t.

Utgifter:

Avlöningar ..... 80,462: 12.

Krigstidstillägg och krigstidshjälp ..... 25,975: 01.

Transport 106,437: 13.

	Transport	106,437: 13.	
Extra krigstidstillägg och krigstidshjälp		13,357: 04.	
Tillfällig avlöningsförbättring för vaktmästare ..		379: 47.	
Hyra för ämbetslokal		11,000: —	
Skrivmaterialier		671: 21.	
Tryckningskostnader		123: 80.	
Böcker m. m.		962: 54.	
Belysning och städning		1,016: 14.	
Inköp av möbler m. m.		20,782: 35.	
Diverse		1,495: 35.	156,225: 03.

Leverering:

Till statskontoret:		
Överskottsmedel		18: 14.

Balans till år 1919:

Tillgångar:		
Kontant behållning:		
I kassan	4,841: 63.	
Förskott	937: 20.	5,778: 83.
		<u>Summa 162,022: —</u>

Riksförsäkringsanstalten.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 107,746: 82.

Inkomster:

Sjätte huvudtitelns anslag:

G. 1. Riksförsäkringsanstalten	104,800: —	
2. Upprätthållande av riksförsäkrings- anstaltens verksamhet	1,038,700: —	
I. 14. Ålderstillägg	800: —	
T. F. 7. Krigstidstillägg och krigstids- hjälp	236,139: 14.	
9. Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare m. fl.	1,580: —	
E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt be- fattningshavare i statens tjänst..	180,000: —	
Hyresbidrag från barnmorskornas pensions- anstalt	800: —	
Dito från militäranslaget	800: —	
Återdebiterade medel	2,771: 35.	1.566,390: 49.
	Summa 1,674,137: 31.	

K r e d i t.

Utgifter:

Avlöningar å ordinarie stat	95,740: 74.	
Vikariatsersättningar å dito	2,240: 69.	
Avlöningar m. m. å extra stat	525,816: 32.	
Kostnad för ombud m. m.	222,499: 69.	
Dito för läkarbetyg	15,748: 80.	
Hyra för ämbetslokal	41,000: —	
Resekostnader	20,548: 25.	
Skrivmaterialier	20,782: —	
Tryckningskostnader	77,300: 83.	
Böcker och tidskrifter m. m.	2,782: 32.	
Inköp och underhåll av inventarier.	69,253: 36.	
Uppvärmning, belysning och städning	28,700: 97.	
Telefonavgifter och telegramporto	3,896: 97.	
Kostnad för fondförvaltningen	7,097: —	
Krigstidstillägg och krigstidshjälp	416,135: 71.	
Tillfällig löneförbättring åt vaktmästare ...	1,580: —	
Diverse	6,412: 91.	1,557,536: 56.

Leverering:

Till statskontoret:	
Överskottsmedel.....	107,753: 61.

Balans till år 1919:

Tillgångar:		
Kontant behållning:		
I kassan	7,267: 14.	
Å giroräkning i riksbanken	1,580: —	8,847: 14.
		<hr/>
	Summa 1,674,137: 31.	

§ 1.

Lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete, vilken ersatt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, trädde i kraft den 1 januari 1918. Då sist-

nämnda lag emellertid fortfarande tillämpas å olycksfall, som inträffat före den 1 januari 1918, har riks försäkringsanstalten haft att under år 1918 tillämpa även denna lag.

Verksamheten enligt 1901 års lag.

För arbetare, som skadats genom olycksfall i arbete, och som icke varit försäkrade i riks försäkringsanstalten, hava under år 1918 i 71 fall livräntor inköpts i riks försäkringsanstalten. I 9 fall hava under året inköpts livräntor för änkor och barn efter arbetare, som avlidit till följd av olycksfall i arbete och som vid olycksfallets inträffande icke varit försäkrade i riks försäkringsanstalten.

I 671 fall hava enligt hos riks försäkringsanstalten under året gjord anmälan försäkrade arbetare skadats till följd av olycksfall, antalet sjukhjälp utanordningar har under året uppgått till 3,052. Invaliditetsersättning har tillerkänts i anledning av 268 olycksfall, som före årets ingång icke föranlett dylik ersättning. Dödsfallsersättning har tillerkänts i anledning av 17 olycksfall.

Verksamheten enligt 1916 års lag.

I 24,989 fall hava enligt hos riks försäkringsanstalten under året gjord anmälan *andra än i statens tjänst anställda hos riks försäkringsanstalten försäkrade arbetare* skadats till följd av olycksfall. I anledning av de sålunda till riks försäkringsanstalten gjorda anmälningarna har riks försäkringsanstalten utbetalt i sjukpenning 754,649 kronor 14 öre, för läkarvård 114,565 kronor 48 öre samt för läkarintyg 72,088 kronor 2 öre.

Livränta har i 621 fall tillerkänts skadad arbetare med ett sammanlagt belopp av 54,492 kronor 52 öre. Dessutom har livränta tillerkänts skadad arbetares änka i 82 fall, barn i 142 fall och föräldrar i 7 fall med ett sammanlagt belopp av 37,727 kronor 39 öre. Begravningshjälp har tillerkänts i 149 fall med ett sammanlagt belopp av 23,878 kronor 41 öre.

I 5,184 fall hava enligt hos riks försäkringsanstalten under året gjord anmälan *hos staten anställda arbetare skadats* till följd av olycksfall. I 949 av dessa fall har riks försäkringsanstalten utanordnat ersättning för ådragen skada, därvid sjukersättning har tillerkänts i 860 fall med ett sammanlagt belopp av 33,593 kronor 27 öre. Livränta har tillerkänts skadad arbetare i 21 fall med ett sammanlagt belopp av 2,191 kronor 87 öre. Dessutom har livränta tillerkänts skadad arbetares änka i 4 fall, barn i 9 fall samt föräldrar i 1 fall med ett sammanlagt belopp

av 1,587 kronor 45 öre. Begravningshjälp har tillerkänts i 8 fall med ett sammanlagt belopp av 1,308 kronor. I nu nämnda siffror hava icke medräknats de fall, då ersättning icke utgår från riksförsäkringsanstalten, men riksförsäkringsanstalten väl bestämmer, huruvida rätt till ersättning föreligger samt ersättningens art och storlek.

		Behållning från år 1917.	
Sjätte huvudtitelns anslag:			
G. 10. Socialstyrelsen			
	11. Upprätthållande av socialstyrelsens verksamhet	3,664	64
	13. Den offentliga arbetsförmedlingen i riket	—	—
	14. Underlättande av medellösa arbetssökandes resor	—	—
	16. Yrkesinspektionen	2,653	30
	17. Upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet	4,957	20
	19. Sjukkasseväsandets befrämjande	31,505	53
	20. Sjukkasor, som meddela moderskapsunderstöd	—	—
	21. Tillsyn över understödsföreningarna	—	—
	25. Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader	—	—
	27. Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter	—	—
	28. Sakkunnigt biträde hos socialstyrelsen för ärenden rörande alkoholistvärden	—	—
I. 14. Alderstillsäg			
	18. Skrivmaterialier och expenser, ved m. m.	—	—
	19. Tryckningskostnader	—	—
T. F. 7. Krigstidstilläg och krigstidshjäl			
	9. Tillfällig avlösningsförbättring för vissa vaktmästare m. fl.	—	—
	10. Kommittéer och utredningar genom sakkunniga	—	—
E. T. Extra krigstidstilläg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst			
Sjunde huvudtitelns anslag:			
T. H. 5. Kommittéer och utredningar genom sakkunniga			
Sjätte huvudtitelns allmänna besparingsfond			
Förskott:			
Kostnader för statistiska undersökningar rörande de mindre bemedlade klassernas bostadsförhållanden m. m.			
	Anställande av en tillfällig första byråingenjör hos socialstyrelsen	—	—
	För verkställande av undersökning rörande hemindustriellt arbete m. m.	—	—
	» utredning rörande levnadskostnader och arbetslöner	—	—
	Sakkunniga för utredning rörande de mindre bemedlade klassernas bostadsförhållanden	—	—
	Utredning rörande personalens å rakstugor m. fl. ställen arbetsförhållanden m. m.	—	—
	Sakkunniga inom socialstyrelsen för utredning angående nattarbete inom vissa arbetsområden	200	60
	Kostnader för undersökningar rörande alkoholbruk och fattigvårdsbehov m. m.	7,273	31
	Vissa levnadskostnadsundersökningar inom socialstyrelsen	12	75
	För verkställande av en undersökning rörande vissa förändringar beräffande livsmedelsförbrukningen	1,486	95
	Sakkunniga för utredning rörande ideella föreningars skattskyldighet	—	—
	Vissa levnadskostnadsundersökningar inom socialstyrelsen	—	—
	Kostnader för en konferens av hyresnämndsordförandena i landet	—	—
		Summa	51,754 28

styrelsen.

D e b e t.				K r e d i t.						Summa.
Uppbörd.	Leverering från statskontoret.		Skuld till år 1919.	Skuld från år 1917	Utgifter.	Leverering till statskontoret.		Behållning till år 1919.		
823 09	169,399	65	—	—	166,751 80	3,470 94	—	—	170,222 74	
4,066 66	36,300	—	—	—	38,585 90	727 16	4,718 24	—	44,031 30	
—	94,466	77	302	1,061 20	93,707 57	—	—	—	94,768 77	
—	4,955	17	—	—	4,955 17	—	—	—	4,955 17	
241 69	159,567	97	—	—	158,490 88	3,015 19	956 94	—	162,462 96	
441 67	14,400	—	—	—	11,683 41	4,589 20	3,526 26	—	19,798 87	
—	1,600,000	—	—	—	1,571,317 23	30,843 08	29,845 21	—	1,631,505 58	
—	93,000	—	—	—	92,471 40	528 60	—	—	93,000 —	
—	6,000	—	—	—	5,293 87	706 13	—	—	6,000 —	
—	56,648	46	—	—	56,648 46	—	—	—	56,648 46	
—	8,000	—	—	—	8,000 —	—	—	—	8,000 —	
—	3,600	—	—	—	3,600 —	—	—	—	3,600 —	
250 01	18,222	28	—	—	18,472 24	—	—	—	18,472 24	
100 —	41,000	—	—	—	40,000 97	1,099 03	—	—	41,100 —	
—	78,090	—	—	—	77,343 24	746 76	—	—	78,090 —	
1,512 54	175,000	—	—	—	173,243 96	3,268 58	—	—	176,512 54	
—	790	—	—	—	790 —	—	—	—	790 —	
—	101	75	—	—	101 75	—	—	—	101 75	
—	92,000	—	—	—	87,692 45	—	4,307 55	—	92,000 —	
—	4,000	—	—	—	4,000 —	—	—	—	4,000 —	
—	7,000	—	—	—	3,298 42	—	3,701 56	—	7,000 —	
—	7,500	—	—	—	7,500 —	—	—	—	7,500 —	
—	2,333	33	—	—	2,333 88	—	—	—	2,333 88	
—	19,907	02	—	—	19,907 02	—	—	—	19,907 02	
—	6,786	05	—	—	6,786 05	—	—	—	6,786 05	
—	4,734	10	—	—	4,734 10	—	—	—	4,734 10	
—	3,228	05	—	—	3,228 05	—	—	—	3,228 05	
—	264	—	356 75	—	5,502 75	—	200 60	—	200 60	
—	—	—	—	—	12 75	—	2,391 81	—	7,894 06	
—	1,700	—	—	—	2,424 —	—	762 95	—	3,186 95	
—	4,000	—	—	—	1,137 48	—	2,862 52	—	4,000 —	
—	7,200	—	—	—	6,397 54	—	802 46	—	7,200 —	
—	6,486	30	—	—	6,486 30	—	—	—	6,486 30	
7,435 66	2,726,680 85	—	658 75	1,061 20	2,682,898 04	48,994 67	53,575 63	—	2,786,529 54	

Behållningen till år 1919 utgöres av:

Kontant behållning:

I riksbanken ..... 52,916: 88.

Förskott ..... 658: 75. 53,575: 63.

Statens vårdanstalt å Salbohed (Venngarn).

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 117,922: 25.

Inkomster:

Sjätte huvudtitelns anslag:

G. 24. Bidrag till driftkostnaderna i övrigt för statens
vårdanstalt å Venngarn för alkoholister..... 86,000: —

T. E. 1. Vissa ändringsarbeten å kolonibyggnaden
vid Salbohed m. m. .... 20,000: —

2. Inlösen av föreningen Floda kolonier
tillhöriga byggnader vid Salbohed
m. m. .... 75,000: — 181,000: —

Balans till år 1919:

Skulder:

Till statskontoret..... 3,635: 55.

» diverse personer ..... 39,801: 69.

I förskott inbetalda vård- och beklädnadsavgifter..... 563: 50. 44,000: 74.

Summa 342,922: 99.

Kredit.

Balans från år 1917:

Skulder..... 31,367: 80.

Transport 31,367: 80.

Transport 31,367: 80.

Utgifter:

Jordbruket	5,797: 80.	
Beklädnad för utskrivna	4,960: 06.	
Anstaltsinredningar	1,267: 63.	
Inre inventarier	15,646: 89.	
Nybyggnader	3,168: 82.	
Fastighetens underhåll m. m.	15,562: 92.	
Inköp av byggnader m. m.	28,050: —	
Reparationer	7,113: 21.	
Ritningar och kostnadsförslag	8,299: 60.	
Överflyttning av intagna från Venngarn till Salbohed	858: 93.	
Driftkostnader	56,068: 96.	
Till statens uppfostringsanstalt å Venngarn överförda medel.....	102,258: 88.	249,053: 70.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Värde å beklädnadspersedlar	1,848: 72.	
» » jordbruksinventarier	11,682: 05.	
» » jordbruksprodukter, inventarier m. m.	48,162: 65.	
Resterande vård- och beklädnadsavgifter	808: 07.	62,501: 49.
		<u>Summa 342,922: 99.</u>

Pensionsstyrelsen.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar		45,768: 85.
<i>Inkomster:</i>		
Sjätte huvudtitelns anslag:		
G. 30. Pensionsstyrelsen	321,000: —	
31. Upprätthållande av pensionsstyrelsens verksamhet m. m....	425,000: —	
33. Bestridande av den på staten belöpande kostnad för pensions-tillägg och understöd jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring	285,000: —	
26/1916. Till vidtagande av åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet	75,000: —	
T. F. 7. Krigstidstillägg och krigstidshjälp	229,877: 41.	
9. Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare m. fl.	1,965: 74.	
E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst	138,000: —	
	1,475,843: 15.	
	Transport 1,475,843: 15.	45,768: 85.

	Transport	1,475,843: 15.	45,768: 85.
Medel från arméförvaltningen för handläggning av ärenden rörande familjeunderstöd åt värnpliktiga		17,873: 08.	
Ersättning av kommuner och enskilda för andel i sjukvårdskostnader		84,394: 39.	
Försäljningsmedel		56: 39.	
Återdebiterade medel		6,962: 50.	1,585,129: 51.
	Summa	<u>1,630,898: 36.</u>	

Kredit.

Utgifter:

Avlöningar å ordinarie stat	312,787: 03.	
Vikariatsersättningar å dito	5,509: 79.	
Avlöningar å extra stat	217,625: 92.	
För handläggning av ärenden angående familjeunderstöd	8,749: 08.	
För åtgärder till förebyggande eller hävande av invaliditet	424,678: 83.	
Krigstidstillägg och krigstidshjälp	229,485: 15.	
Extra dito dito	136,478: 74.	
Tillfällig avlöningsförbättring åt vaktmästare m. fl.	1,948: 51.	
Kostnad för ombud	68,613: 23.	
Resekostnader	3,772: 52.	
Skrivmaterialier och kontorsutensilier	41,078: 82.	
Tryckningskostnader	57,480: 38.	
Böcker m. m.	3,761: 05.	
Inköp och underhåll av inventarier	10,695: 84.	
Uppvärmning, belysning och städning	18,855: 98.	
Diverse	8,441: 55.	1,549,962: 42.

Leverering:

Till statskontoret:	
Överskottsmedel	44,527: 66.
	Transport 1,594,490: 08.

Transport 1,594,490: 08.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I kassan.....	28,478: 97.	
Förskott	7,929: 31.	36,408: 28.
		<u>Summa 1,630,898: 36.</u>

Försäkringsinspektionen.

D e b e t.

Inkomster:

Sjätte huvudtitelns anslag:

H. 1. Upprätthållande av försäkringsinspektionens verksamhet, att av bidrag till försäkringsinspektionen direkt utgå:			
Avlöningsmedel	34,600:	12.	
Till vikariatsersättningar m. m.	39,000:	—	
T. F. 7. Krigstidstillägg och krigstidshjälp	16,556:	77.	
E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst	8,972:	89.	99,129: 78.
Registreringsavgifter			891: —
Expeditionslösen			268: 50.
Hyresmedel.....			325: —
Försäljningsmedel			149: 99.
Kammarrättens anmärkningsmedel			10: —
Återdebiterade medel.....			29: 66. 100,803: 93.
			Summa 100,803: 93.

K r e d i t.

Balans från år 1917:

Skulder.....	753: 32.
Transport	753: 32.

Transport 753: 32.

Utgifter:

Löner och arvoden å stat.....	34,504: 27.	
Krigstidstillägg och krigstidshjälp	25,434: 99.	
Arvoden till extra tjänstemän	10,024: 17.	
Vikariatsersättningar	402: 32.	
Reseersättningar.....	2,064: 36.	
Arvoden för extra arbeten	4,289: 43.	
Tryckningskostnader	8,547: 45.	
Hyra och städning.....	5,491: 70.	
Belysning och uppvärmning	1,807: —	
Inventarier	1,183: 50.	
Böcker och tidningar	1,254: 21.	
Skrivmaterialier och kontorsutensilier	2,087: 14.	
Renskrivning och översättning	410: 57.	
Telefon- och telegramavgifter	264: 02.	
Postavgifter	727: —	
Kungörelser	455: 71.	
Diverse	374: 39.	99,322: 23.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I kassan ..... 728: 38.

Summa 100,803: 93.

Statens biografbyrå.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 13,472: 27.

Inkomster:

Sjätte huvudtitelns anslag:

I. 3. Bestridande av utgifterna för statens biografbyrå, att
av avgifter för granskning av biografbilder direkt
utgå ..... 5,237: 59.

Granskningsavgifter för biografbilder ..... 47,881: 75. 53,119: 34.

Summa 66,591: 61.

Kredit.

Utgifter:

Löner ..... 24,062: 99.

Krigstidstillägg och krigstidshjälp ..... 12,722: 69.

Hyror ..... 3,191: 42.

Bränsle och lyse ..... 1,037: 80.

Städning ..... 480: —

Diverse omkostnader ..... 4,756: 98. 46,251: 88.

Leverering:

Till statskontoret:

Överskott å influtna granskningsavgifter ..... 10,702: 97.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I kassan ..... 34: 12.

Å giroräkning i riksbanken ..... 4,102: 73. 4,136: 85.

Inventarier ..... 5,499 91. 9,636: 76.

Summa 66,591: 61.

SJUNDE

Finans-

Sjunde huvudtitelns anslag:

- A. 1. Departementschefen .....
- 2. Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli .....
- 3. Biträde inom departementet vid beredning av ärenden rörande bank-
väsendet m. m. ....
- 4. Extra byråchef för lagärenden .....
- 5. Amanuenser m. m. ....
- I. 1. Ålderstillägg .....
- 14. Skrivmaterialier och expenser, ved m. m. ....
- 15. Tryckningskostnader .....
- T. A. 1. Fyllnadsarvode åt en särskild föredragande för ärenden rörande
elektriska anläggningar m. m. ....
- H. 7. Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare .....
- 8. Krigstidstillägg och krigstidshjälp .....
- E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst

Tionde huvudtitelns anslag:

- C. 1. Allmänna indragningsstaten:
Diverse föremål:
Fyllnadsbelopp åt vissa å äldre stat kvarstående registratorer i stats-
departementen .....

Summa

HUVUDTITELN.

departementet.

D e b e t.		K r e d i t.			Summa.
Leverering från statskontoret.	Skuld till år 1919.	Skuld från år 1917.	Utgifter.	Behållning till år 1919.	
17,000: —	— —	— —	17,000: —	— —	17,000: —
125,567: 22.	— —	— —	124,841: 27.	725: 95.	125,567: 22.
4,424: 47.	— —	— —	4,424: 47.	— —	4,424: 47.
7,863: 88.	— —	— —	7,863: 88.	— —	7,863: 88.
3,000: —	487: 11.	— —	3,487: 11.	— —	3,487: 11.
3,300: —	— —	— —	3,300: —	— —	3,300: —
37,000: —	5,229: 87.	5,798: 39.	36,431: 48.	— —	42,229: 87.
37,000: —	— —	6,019: 03.	29,546: 47.	1,434: 50.	37,000: —
1,110: —	— —	— —	1,050: —	60: —	1,110: —
1,480: —	— —	— —	1,480: —	— —	1,480: —
54,768: —	— —	— —	54,717: 48.	50: 52.	54,768: —
29,000: —	375: 67.	— —	29,375: 67.	— —	29,375: 67.
1,000: —	— —	— —	1,000: —	— —	1,000: —
322,513: 57.	6,092: 65.	11,817: 42.	314,517: 83.	2,270: 97.	328,606: 22.

Kammar-

	Behållning från år 1917.	Uppbörd.
Andra huvudtitelns anslag:		
G. 8. Jordregister för landsbygden	187: 50.	— —
Sjunde huvudtitelns anslag:		
B. 1. Kammarkollegium	826: 58.	— —
2. Förstärkning av arbetskrafterna hos kammarkollegium	8,591: 16.	— —
3. Ordnanande av vissa kammarkollegii andra arkivkontor tillhörande handlingar	— —	— —
I. 1. Ålderstillägg	— —	— —
14. Skrivmaterialier och expenser, ved m. m.	148: 25.	52: —
18. Extra utgifter:		
Ersättning till vikarie för kammarrådet A. Klockhoff	— —	— —
Tillägg till det å kammarkollegii stat uppförda anslaget till vikariatsersättning m. m.	— —	— —
2. 1917. Extra advokatfiskal hos kammarkollegium	177: 43.	— —
T. F. 16. Inlösen av det s. k. atelierbyggnadsaktiebolagets byggnad vid Karl XIII:s torg i Stockholm	— —	— —
H. 7. Tillfällig avlösningsförbättring för vissa vaktmästare	— —	— —
8. Krigstidstillägg och krigstidshjälp	— —	— —
E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst	— —	— —
Åttonde huvudtitelns anslag:		
C. 11. Utredning rörande ecklesiastika boställen	609: 69.	— —
Förskott:		
VII. I. 17. 1918. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917	1,434: 38.	— —
Transport	11,974: 99.	52: —

kollegium.

D e b e t.			K r e d i t.			Summa.
Leverering från statskontoret.	Omföring.	Utgifter.	Leverering till statskontoret.	Omföring.	Behållning till år 1919.	
5,974: 99.	— —	5,666: 66.	187: 50.	— —	308: 33.	6,162: 49.
124,768: 40.	— —	123,068: 46.	807: 39.	— —	1,719: 13.	125,594: 98.
82,975: —	— —	69,788: 75.	8,591: 16.	— —	13,186: 25.	91,566: 16.
1,625: —	— —	1,500: —	— —	— —	125: —	1,625: —
9,108: 35.	— —	9,108: 34.	— —	— —	—: 01.	9,108: 35.
36,500: —	— —	36,686: 06.	— —	— —	14: 19.	36,700: 25.
743: 06.	— —	729: 62.	— —	— —	13: 44.	743: 06.
1,500: —	— —	1,500: —	— —	— —	— —	1,500: —
— —	— —	— —	177: 43.	— —	— —	177: 43.
100,857: —	— —	100,856: 94.	— —	— —	—: 06.	100,857: —
2,341: 67.	— —	2,341: 67.	— —	— —	— —	2,341: 67.
88,000: —	— —	86,720: 95.	— —	624: 22.	654: 83.	88,000: —
45,500: —	624: 22.	46,124: 22.	— —	— —	— —	46,124: 22.
8,666: 67.	— —	8,522: 19.	609: 69.	— —	144: 48.	9,276: 36.
— —	— —	— —	1,434: 38.	— —	— —	1,434: 38.
508,560: 14.	624: 22.	492,613: 86.	11,807: 55.	624: 22.	16,165: 72.	521,211: 35.

	Behållning från år 1917.	Uppbörd.
Transport	11,974: 99.	52: —
Arvoden åt adjungerade ledamöter i kammarkollegium	— —	— —
Till förstärkning av arbetskrafterna hos dito	— —	— —
Ersättning till en extra advokatfiskal hos dito	— —	— —
Dito till vikarie för extra advokatfiskalen hos dito	— —	— —
Kostnader för katalogisering m. m. av vissa under kammar- kollegii vård stående föremål	— —	— —
För utredning i fråga om fiskerättsförhållandena vid kusterna av de forna danska provinserna m. m.	1,990: 22.	— —
För utförande av kronans talan och vidtagande av åtgärder för bevakande av kronans rätt till strömfall m. m.	3,057: 28.	24: 70.
Fonden för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden	— —	— —
Summa	17,022: 49.	76: 70.

D e b e t.

K r e d i t.

Leverering från statskontoret.		Omföring.	Utgifter.	Leverering till statskontoret.	Omföring.	Behållning till år 1919.	Summa.
508,560: 14.	624: 22.	492,613: 86.	11,807: 55.	624: 22.	16,165: 72.	521,211: 35.	
520: 83.	— —	517: 48.	— —	— —	3: 35.	520: 83.	
833: 33.	— —	833: 33.	— —	— —	— —	833: 33.	
1,400: —	— —	1,400: —	— —	— —	— —	1,400: —	
217: 74.	— —	217: 74.	— —	— —	— —	217: 74.	
1,280: —	— —	1,280: —	— —	— —	— —	1,280: —	
6,720: 53.	— —	6,646: 61.	1,067: 47.	— —	996: 67.	8,710: 75.	
3,039: 99.	— —	3,042: 80.	2,511: 20.	— —	567: 97.	6,121: 97.	
300.000: —	— —	282.450: —	17,550: —	— —	— —	300.000: —	
822,572: 56.	624: 22.	789,001: 82.	32,936: 22.	624: 22.	17,733: 71.	840,295: 97.	

Kammarkollegii aktoratsräkning.

Debet.

Inkomster:

Danaarv	24,345: 51.
	<u>Summa 24,345: 51.</u>

Kredit.

Leverering:

Till statskontoret	24,345: 51.
	<u>Summa 24,345: 51.</u>

Statskontoret.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 807,585,897: 22.

Inkomster:

Statsmedel	50,064,418: 91.	
Fonden för statens aktier	6,184,182: 88.	
Lånefonden för bekämpande av arbetslösheten bland stenarbetare	54,150: 76.	
Rederilånefonden	472,342: 86.	
Hantverkslånefonden	3,801: 97.	
Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	62,184: 44.	
Odlingslånefonden	463,728: 11.	
Torvindustrilånefonden	84,534: 28.	
Egnahemslånefonden	1,941,057: 78.	
Fiskerilånefonden	79,454: 15.	
Norrländska nyodlingsfonden	31,348: 41.	
Jordförmedlingsfonden	35,905: 87.	
Täckdikningslånefonden	12,175: 83.	
Lånefonden för inköp av ädla avelston	65: 84.	
Allmänna nyodlingsfonden	5,148: 71.	
Statsverkets fond av rusdrycksmedel	379,126: 71.	
Värnskattefonden	287,834: 92.	60,161,462: 43.
Uttag och remisser		1,586,674,058: 05.

Balans till år 1919:

Skulder:

Överlevereringar	337: 07.	
Återstående utgifter	31,782,652: 75.	
Diverse medel	110,596,985: 09.	
I allmänhet:		
Till utrikesdepartementet	244,257: 19.	
» arméförvaltningen ...	5,096,212: 36.	
» marinförvaltningen..	225,000: —	
» diverse personer m. fl.	32,152,710: 20.	37,718,179: 75.
		180,098,154: 66.

Summa 2,634,519,572: 36.

K r e d i t.

Balans från år 1917:

Skulder ..... 194,756,716: 11.

Avkortningar och restitutioner:

Statsmedel..... 1,533,815: 99.

Utgifter:

Statsmedel ..... 274,843,354: 70.
 Hantverkslånefonden ..... 500: —
 Odlingsslånefonden ..... 5,502: 92.
 Egnahemslånefonden ..... 242,633: 33.
 Vårnskattefonden ..... 308,783: 99. 275,400,774: 94.
 Insättningar och remisser ..... 1,678,394,081: 56.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Förskott ..... 65,892,460: 89.
 Inkomstrester..... 1,831,834: 10.
 Fastigheter ..... 273,512: 60.
 Utlånta medel ..... 198,314,956: 50.

Fordringar:

Hos domänstyrelsen ..... 48,785,757: 42.
 » diverse personer m. fl. 50,318,995: 58. 99,104,753: —

Aktier ..... 119,016,666: 67. 484,434,183: 76.

Summa 2,634,519,572: 36.

D e b e t.

K r e d i t.

	Leverering från statskontoret.	Skuld till år 1919.	Skuld från år 1917.	Utgifter.	Behållning till år 1919.	Summa.
--	--------------------------------------	---------------------------	---------------------------	-----------	--------------------------------	--------

Sjunde huvudtitelns
anslag:

I. 14. Skrivmaterialier och expenser, ved m. m. .... 25,100: — — — 181: 39. 23,030: 58. 1,888: 03. 25,100: —

15. Tryckningskostnader .. 3,000: — 344: 93. 12: 34. 3,332: 59. — — 3,344: 93.

Summa 28,100: — 344: 93. 193: 73. 26,363: 17. 1,888: 03. 28,444: 93.

Stämpeluppbörd. ¹⁾

Med avseende å den av postverket handhavda försäljningen av stämplat på revisorerna meddela följande tabell:

Redovisade genom	Helarkstämplat.	Beläggningsstämplat.		Bank- och växeltämplat.	Överlåtelsestämplat.	Punschstämplat.	Kortkonvolut.	Summa.
		Enkla.	Dubbla.					
1. Stämpelförsäljare.								
Debet.								
Balans från år 1917.....	112,913 25	130,030 25	324,952 10	—	8,352 80	—	—	576,248 40
Leverering från generalpoststyrelsen	801,933 25	2,274,455 20	31,488,471 30	—	72,200 —	—	—	34,637,059 75
Summa	914,846 50	2,404,485 45	31,813,423 40	—	80,552 80	—	—	35,213,308 15
Kredit.								
Avskrivning.....	11,768 75	4,287 —	6,783 05	—	—	—	—	22,838 80
Återleverering till generalpoststyrelsen	1,958 75	21,807 10	161,574 63	—	—	—	—	185,340 50
Försäljning	788,275 50	2,255,881 30	31,149,128 60	—	78,326 55	—	—	34,271,611 95
Balans till år 1919	117,436 50	117,917 05	495,937 10	—	2,226 25	—	—	733,516 90
Summa	919,439 50	2,399,892 45	31,813,423 40	—	80,552 80	—	—	35,213,308 15
2. Postkontor.								
Debet.								
Balans från år 1917.....	7,117 —	1,769,086 55	103,278 75	2,673,136 80	2,764,518 20	402,035 20	1,002 50	7,720,175 —
Leverering från generalpoststyrelsen	21,324 50	4,882,114 30	71,952 85	4,380,419 —	14,441,932 55	884,338 40	144 —	24,682,225 60
Summa	28,441 50	6,651,200 85	175,231 60	7,053,555 80	17,206,450 75	1,286,373 60	1,146 50	32,402,400 60
Kredit.								
Avskrivning	65 50	1,914 60	—	2,126 10	1,051 30	103 40	—	5,260 90
Återleverering till generalpoststyrelsen	750 —	13,540 55	—	33,550 90	7,354 50	3,252 —	154 —	58,601 95
Försäljning	18,942 50	4,440,430 35	61,970 50	4,031,828 40	14,066,041 20	891,350 80	955 50	23,511,518 75
Balans till år 1919	8,683 50	2,202,336 60	113,261 10	2,979,161 70	3,133,264 20	390,274 90	37 —	8,827,019 —
Summa	28,441 50	6,658,222 10	175,231 60	7,046,667 10	17,207,711 20	1,284,980 60	1,146 50	32,402,400 60

¹⁾ Tabellen upprättad inom generalpoststyrelsen.

Redovisade genom	Helarks- stämplar.	Beläggningsstämplar.		Bank- och växel- stämplar.	Överlåtelse- stämplar.	Punsch- stämplar.	Kort- konvol	S u
		Enkla.	Dubbla.					
Summa för 1 och 2.								
Debet.								
Balans från år 1917.....	120,030 25	1,899,116 80	428,230 85	2,673,136 80	2,772,871 —	402,035 20	1,002 50	
Leverering från general- poststyrelsen	823,257 75	7,156,569 50	31,560,424 15	419 —	14,514,132 55	884,338 40	144 —	59,319
umma	943,288 —	9,055,686 30	31,988,655 —	7,053,555 80	17,287,003 55	1,373 60	1,146 50	6,65,
Kredit.								
Avskrivning.....	11, 25	6,201 60	6,783 05	2,126 10	1,051 30	103 40	— —	28,
Återleverering till general- poststyrelsen	2,708 75	35,347 65	161,574 65	33,5 90	7,354 50	3,252 —	154 —	243,
Försäljning	807,218 —	6,696,311 65	31,211,099 10	4,031,828 40	14,144,367 75	891,350 30	955 50	57,783,
Balans till år 1919	126.1 —	2,320,253 65	609,198 20	2,979,161 70	3,135,490 45	390,274 90	37 —	9,560,
umma	947,881 —	9,058,114 55	31,988,655 —	7,046,667 10	17,288,264 —	1, 980 60	1,146 50	,61,

1) Beträffande denna tabell är att märka, att debet och kredit för de olika slagen av stämplat ej alltid öv stämman, beroende därpå, att i vissa fall utbyte av stämplat medgivits mot stämplat av annat slag.

Mynt- och justeringsverket.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 3,214,783: 84.

Inkomster:

Inkomst av myntning och justering:

Stockprov:

Silver ..... 20: 86.

Vinst på utmyntning av:

Silver ..... 316,762: 32.

Järn ..... 53,017: 52. 369,779: 84.

Vinst på huvudräkningen för silver..... 498,827: 48.

Dito å dito för koppar..... 2,428: 18.

Försäljningsmedel ..... 1,770: 78.

Anmärkningsmedel ..... 264: 32.

Justeringsavgifter m. m. .... 2,558: 56.

Proberingsavgifter m. m. .... 4,250: 82.

Bötesmedel ..... 6: 38. 879,907: 22.

Kontrollstämpelmedel:

Kontrollstämpelingsavgift:

I Stockholm ..... 68,010: 31.

I landsorten ..... 69,935: 97.

Av utländska arbeten ... 63,985: 60. 201,931: 88.

Extra proberingsavgift:

I Stockholm ..... 19: 20.

Av utländska arbeten ... 11,866: 80. 11,886: — 213,817: 88. 1,093,725: 10.

Transport 4,308,508: 94.

Transport 4,308,508: 9

Balans till år 1919:

Skulder:

Överleverering	3: 18.	
Återstående utgifter.....	28,423: 87.	28.427: 05.
		<u>Summa 4,336,935: 99.</u>

K r e d i t.

Balans från år 1917:

Skulder ..... 12,667: 71.

Utgifter:

Avlöningar		26,462: 27.
Stockprov och provningsavgång	10: 02.	
Provpenningar	4: 05.	
Metallavgång vid myntning av:		
Silver	1,093: 43.	
Järn.....	150: 70.	1,244: 13.
Förlust vid inlösning av nött och skadat mynt:		
Genom nötning:		
Guld.....	—: 18.	
Silver	209: 04.	
Järn	9: —	218: 22.
Genom biljoneringen:		
Silver	2,454: 77.	2,672: 99.
Utgifter vid utväxlingen av:		
Silver	6,872: 17.	
Järn.....	2,302: 75.	9,174: 92.
Förlust å huvudräkningen för guld	215: 96.	
Dito vid medaljtillverkningen.....	1,854: 88.	
Utgifter för reparationer.....	33,082: 61.	
	<u>Transport 48,259: 56.</u>	<u>26,462: 27.</u>
		<u>12,667: 71.</u>

	Transport	48,259: 56.	26,462: 27.	12,667: 71.
Dito för justering		10,365: 88.		
Dito för kontrollering och probering		43,997: 80.		
Kontrollstämplingsförrättarna:				
Arvoden		23,311: 77.		
Postporto och justering		354: 21.	23,665: 98.	126,289: 22.
				152,751: 49.

Leverering:

Till statskontoret:

I anspråk tagna kapitaltillgångar:

Av reservationsanslaget till mynt- och justerings-				
•verket			500,013: —	
Kontrollstämpelmedel			197,213: 70.	
Bötesmedel			6: 38.	
Avgifter till pensionsfonden för civila tjänst-				
innehavare			859: 10.	698,092: 18.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning		28,478: 24.		
Behållning i riksbanken		1,597,825: 81.	1,626,304: 05.	
Behållning av metaller:				
Guld		56,516: 87.		
Silver		1,487,819: 98.		
Brons, koppar, järn m. m.		63,203: 18.	1,607,540: 03.	
Bränsle och deglar			18,000: 60.	
Kommissionsvaror			1,982: 25.	
Ej förfallen uppörd			46,269: 99.	
Inventariers värde			75,000: —	
Fastighetens värde			98,327: 69.	3,473,424: 61.
				Summa 4,336,935: 99.

K

D e b e t.

	Behållning till år 1917.	Uppbörd.	Omföring.	Leverering från statskontoret.	till år 1
Sjätte huvudtitelns anslag:					
I. 2. Inspektion över elek- triska anläggningar för belysning eller arbetsöverföring	3,366: 71.	— —	— —	27,800: —	—
Sjunde huvudtitelns anslag:					
B. 7. Kommerskollegium ...	— —	— —	12,658: 09.	144,165: —	—
8. Provisorisk löneregle- ring för kommers- kollegium	69: 30.	— —	— —	12,345: —	—
9. Förstärkning av ar- betskrafterna å kom- merskollegii industri- byrå	9: 22.	— —	— —	10,532: —	—
10. Teknisk konsulent å kommerskollegii in- dustribyrå	40: 01.	— —	— —	5,825: —	—
11. Handläggning hos kommerskollegium av ärenden rörande svenska fartygs re- gistrering m. m.	— —	544: 68.	— —	10,000: —	1,750: 6
12. Förhandskontroll å fartygs sjövärdighet	297: 69.	— —	— —	41,862: 06.	—
13. Sjötekniskt biträde hos kommerskolle- gium m. m.	152: 68.	— —	— —	5,525: —	—
Transport	3,935: 61.	544: 68.	12,658: 09.	258,054: 06.	1,750: 6

kollegium.

Skuld från år 1917.	Utgifter.	K r e d i t.			Summa
		Omföring.	Leverering till statskontoret.	Behållning till år 1919.	
— —	27,800: —	— —	— —	3,366: 71.	31,166: 71.
— —	156,823: 09.	— —	— —	— —	156,823: 09.
— —	12,128: 81.	— —	69: 30.	216: 19.	12,414: 30.
— —	10,522: 99.	— —	9: 22.	9: 01.	10,541: 22.
— —	5,825: —	— —	40: 01.	— —	5,865: 01.
589: 36.	11,706: —	— —	— —	— —	12,295: 36.
743: 84.	34,998: 43.	1,784: 35.	— —	4,633: 13.	42,159: 75.
— —	5,525: —	— —	152: 68.	— —	5,677: 68.
1,333: 20.	265,329: 32.	1,784: 35.	271: 21.	8,225: 04.	276,943: 12.

Revisionsberättelse ang. statsverket för år 1918.

D e b e t.

	Behållning från år 1917.	Uppbörd.	Omföring.	Leverering från statskontoret.	år 1
					1,7
B. 14. Transport Särskild sjöåklagare hos kommerskolle- gium	3,935: 61.	544: 68.	12,658: 09.	258,054: 06.	—
15. Utgivande av »Kom- mersiella meddelan- den»	— —	— —	— —	3,000: —	—
16. Extra vaktmästare hos kommerskollegium ...	— —	— —	— —	12,300: —	—
C. 3 b. Befrämjande i allmän- het av bergsbruket: Understöd åt perso- ner, som önska i främmande länder förvärva sig ökad insikt i vad till bergshanteringen hörer	14,118: 75.	— —	— —	— —	— —
D. 5. Exportstipendier	25,125: —	— —	— —	36,750: —	— —
7. Understöd till aukto- riserade handelskam- mare i riket	— —	— —	— —	36,000: —	— —
E. Befrämjande i allmän- het av slöjderna:					
1 a. Reseunderstöd åt ar- betare i de sär- skilda näringsyrke- na, vilka önska i främmande länder förvärva ökad in- sikt och konstfär- dighet	67,615: —	— —	— —	10,000: —	— —
1 b. Reseunderstöd åt teoretiskt och prak- tiskt bildade tek-					
Transport	110,794: 36.	544: 68.	12,658: 09.	357,279: 06.	1,750: 68.

K r e d i t.

Skuld från år 1917.	Utgifter.	Omföring.	Leverering till statskontoret.	Behållning till år 1919.	Summa.
1,333: 20.	265,329: 32.	1,784: 35.	271: 21.	8,225: 04.	276,943: 12.
— —	3,000: —	— —	— —	— —	3,000: —
25: —	12,136: 74.	— —	— —	138: 26.	12,300: —
— —	1,173: 02.	— —	— —	1: 98.	1,175: —
— —	1,050: —	— —	— —	13,068: 75.	14,118: 75.
— —	11,562: 50.	— —	— —	50,312: 50.	61,875: —
— —	36,000: —	— —	— —	— —	36,000: —
— —	5,612: 50.	— —	— —	72,002: 50.	77,615: —
1,358: 20.	335,864: 08.	1,784: 35.	271: 21.	143,749: 03.	483,026: 87.

D e b e t.

	Behållning från år 1917.	Uppbörd.	Omföring.	Leverering från statskontoret.	år
Transport niker, vilka icke ägna sig åt bergs- hanteringen.....	110,794: 36.	544: 68.	12,658: 09.	357,279: 06.	1,750:
E. 1 c. Reseunderstöd åt id- kare av hantverk och annan mindre industri	68,475: —	1,200: —	— —	— —	—
1 d. Reseunderstöd åt verkmästare och förmän inom in- dustrien	18,572: —	356: 25.	— —	9,000: —	—
4. Statsunderstöd åt hantverksidkare för utbildande av lär- lingar m. m.	— —	— —	— —	50: —	— —
1. 1. Ålderstillägg	— —	— —	— —	6,258: 35.	— —
14. Skrivmaterialier och expenser, ved m. m.	— —	1,605: 70.	— —	57,500: —	1,440: 87.
15. Tryckningskostnader	— —	2,922: 76.	— —	143,000: —	— —
17. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917	— —	— —	— —	191: 29.	— —
18. Extra utgifter: Vikariatsarvode m. m.	— —	— —	— —	1,706: 33.	— —
9/1915. Bestridande av kostnad för Sveriges officiella deltagande i en internationell utställning i San Francisco år 1915	500: —	— —	— —	— —	— —
D. 6/1917. Handelsstudiesti- pendium	11,996: 02.	— —	— —	— —	— —
T. B. 2. Sakkunnig extra ar-					
Transport	221,799: 38.	6,629: 39.	12,658: 09.	582,485: 03.	3,191: 55.

K r e d i t.

Skuld från år 1917.	Utgifter.	Omföring.	Leverering till statskontoret.	Behållning till år 1919.	Summa.
1,358: 20.	335,864: 08.	1,784: 35.	271: 21.	143,749: 03.	483,026: 87.
— —	2,425: —	— —	— —	67,250: —	69,675: —
— —	11,705: —	— —	— —	16,223: 25.	27,928: 25.
— —	4,812: —	— —	— —	14,150: —	18,962: —
— —	50: —	— —	— —	— —	50: —
—: 01.	6,258: 34.	— —	— —	— —	6,258: 35.
1,287: 08.	59,259: 49.	— —	— —	— —	60,546: 57.
2,415: 54.	142,377: —	— —	— —	1,130: 22.	145,922: 76.
— —	— —	191: 29.	— —	— —	191: 29.
— —	1,706: 33.	— —	— —	— —	1,706: 33.
— —	— —	— —	— —	500: —	500: —
— —	— —	— —	— —	11,996: 02.	11,996: 02.
5,060: 83.	564,457: 24.	1,975: 64.	271: 21.	254,998: 52.	826,763: 44.

D e b e t.

	Behållning från år 1917.	Uppbörd.	Omföring.	Leverering från statskontoret.	år 191
Transport	221,799: 38.	6,629: 39.	12,658: 09.	582,485: 03.	3,191:
bets hjälp åt fartygs- inspektörerna m. m.	— —	— —	— —	20,000: —	2,728: 7
D. 4. Svenska handelskam- rarna i London och i Frankrike m. m....	— —	— —	— —	30,000: —	— —
H. 5. Kommittéer och ut- redningar genom sak- kunniga	— —	— —	— —	3,102: 24.	— —
7. Tillfällig avlönings- förbättring för vissa vaktmästare	— —	— —	— —	1,567: 50.	— —
8. Krigstidstillägg och krigstidshjälp	— —	— —	— —	111,500: —	— —
E. T. 1. Extra krigstidstill- lägg m. m. åt befatt- ningshavare i statens tjänst	— —	— —	— —	61,200: —	1,250: 79.
Förskott:					
Å sjunde huvudtitelns extra anslag:					
B. 12/1918. Förhandskon- troll å fartygs sjövärdighet	— —	— —	1,784: 35.	— —	— —
I. 17/1918. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917	— —	— —	191: 29.	— —	— —
Kostnader för en statistisk ut- redning om den svenska järn- hanteringen m. m.	54: 61.	— —	— —	— —	— —
Kostnader för inventering av landets förråd av vissa för industrien behövlige varor m. m. (riksinventeringen) ..	7,404: 50.	— —	— —	60,000: —	— —
Utredning inom kommerskol-					
Transport	229,258: 49.	6,629: 39.	14,633: 73.	869,854: 77.	7,171: 08.

K r e d i t.

Skuld från år 1917.	Utgifter.	Omföring.	Leverering till statskontoret.	Behållning till år 1919.	Summa.
5,060: 83.	564,457: 24.	1,975: 64.	271: 21.	254,998: 52.	826,763: 44.
— —	22,728: 74.	— —	— —	— —	22,728: 74.
— —	30,000: —	— —	— —	— —	30,000: —
— —	3,102: 24.	— —	— —	— —	3,102: 24.
— —	1,567: 50.	— —	— —	— —	1,567: 50.
— —	110,957: 91.	— —	— —	542: 09.	111,500: —
— —	62,450: 79.	— —	— —	— —	62,450: 79.
1,784: 35.	— —	— —	— —	— —	1,784: 35.
191: 29.	— —	— —	— —	— —	191: 29.
— —	— —	— —	54: 61.	— —	54: 61.
— —	66,830: 38.	— —	— —	574: 12.	67,404: 50.
7,036: 47.	862,094: 80.	1,975: 64.	325: 82.	256,114: 73.	1,127,547: 46.

D e b e t.

	Behållning från år 1917.	Uppbörd.	Omföring.	Leverering från statskontoret.	år
Transport	229,258: 49.	6,629: 39.	14,633: 73.	869,854: 77.	7,171:
legium rörande handels- och sjöfartstraktater	— —	— —	— —	6,986: 66.	—
Avlöningsfyllnad åt vikarie för aktuarien K. E. Norman	— —	— —	— —	2,200: —	— —
Utgifter för riksstatens inkomst- titlar:					
A: I. 3 h. Tonnageavgift för år 1917	— —	— —	— —	919: 50.	— —
Handels- och sjöfartsfonden:					
Bidrag till kostnaderna för svenska sjömäns vistelse å skandinaviska sjömans- och immigranthemmet i Boston	— —	— —	— —	292: —	— —
Bidrag till ett svenskt läs- och skrivrum i Rotterdam...	— —	— —	— —	1,000: —	— —
Ersättning åt kommerskolle- gium för tryckning av vissa blanketter, som skola kost- nadsfritt tillhandahållas sjö- manshusen	— —	— —	— —	3,642: 28.	— —
Belöningar för räddande av befälhavare och besättningar å svenska fartyg	94: 50.	— —	— —	— —	— —
Till beredande av tillfälle för svenska sjömän att regel- bundethemsändahyresmedel	658: —	— —	— —	— —	— —
Räntemedel å Emile Robins • fond	200: —	— —	— —	200: —	— —
Manufakturförlagslånefonden:					
Anslagsfyllnad, jämlikt kungl. brev den 5 juni 1891	135: 37.	20: 25.	— —	10,664: 63.	— —
Undersökning rörande rikets monterade vattenkraft m. m.					
Transport	230,346: 36.	6,649: 64.	14,633: 73.	895,759: 84.	7,171: 08.

K r e d i t.

Skuld från år 1917.	Utgifter.	Omföring.	Leverering till statskontoret.	Behållning till år 1919.	Summa.
7,036: 47.	862,094: 80.	1,975: 64.	325: 82.	256,114: 73.	1,127,547: 46.
300: —	6,386: 66.	300: —	— —	— —	6,986: 66.
— —	— —	2,200: —	— —	— —	2,200: —
— —	919: 50.	— —	— —	— —	919: 50.
— —	292: —	— —	— —	— —	292: —
— —	1,000: —	— —	— —	— —	1,000: —
— —	3,642: 28.	— —	— —	— —	3,642: 28.
— —	— —	— —	— —	94: 50.	94: 50.
— —	— —	— —	— —	658: —	658: —
— —	400: —	— —	— —	— —	400: —
— —	— —	10,158: 09.	— —	662: 16.	10,820: 25.
7,336: 47.	874,735: 24.	14,633: 73.	325: 82.	257,529: 39.	1,154,560: 65.

D e b e t.

	Behållning från år 1917.	Uppbörd.	Omföring.	Leverering från statskontoret.	år
Transport (Avdelningen för specialundersökningar)	230,346: 36.	6,649: 64.	14,633: 73.	895,759: 84.	7,171:
Anordnande av en hantverkurs i Örnsköldsvik år 1916	188: 46.	— —	— —	11,100: —	—
Anordnande av hantverkurs under år 1917 i Umeå, Örebro och Kristianstad.....	200: 35.	— —	— —	— —	—
Anordnande av hantverkurs under år 1918	341: 86.	— —	— —	— —	—
Hantverksslånefonden	— —	— —	— —	4,529: 79.	12: —
Bötesmedel, insända från domstolarna	29,550: —	1,182: 25.	— —	68,060: —	— —
Hyresavgifter från sjömanshusen i riket	457: 80.	965: —	— —	— —	— —
Tonavgifter för dito dito	— —	93,263: 54.	— —	— —	— —
	— —	70,095: 15.	10: —	— —	— —
Summa	261,084: 83.	172,155: 58.	14,643: 73.	979,449: 63.	7,183: 08.

K r e d i t.

Skuld från år 1917.	Utgifter.	Omföring.	Leverering till statskontoret.	Behållning till år 1919.	Summa.
7,336: 47.	874,735: 24.	14,633: 73.	325: 82.	257,529: 39.	1,154,560: 65.
— —	10,313: 23.	— —	— —	975: 23.	11,288: 46.
— —	— —	— —	200: 35.	— —	200: 35.
— —	— —	— —	341: 86.	— —	341: 86.
— —	4,541: 79.	— —	— —	— —	4,541: 79.
— —	97,610: —	— —	1,182: 25.	— —	98,792: 25.
— —	— —	10: —	— —	1,412: 80.	1,422: 80.
— —	93,263: 54.	— —	— —	— —	93,263: 54.
— —	70,105: 15.	— —	— —	— —	70,105: 15.
7,336: 47.	1,150,568: 95.	14,643: 73.	2,050: 28.	259,917: 42.	1,434,516: 85.

Behållningen utgöres av:

Kontant behållning:

I kassan	1,479: 89.	
I riksbanken:		
å giroräkning	110,779: 48.	
Under leverering	130,408: 66.	
Förskott	9,259: 91.	
Fordringar	7,989: 48.	259,917: 42.

Kammar-

D e-

	Behållning från år 1917.	Leverering från statskontoret.
Sjunde huvudtitelns anslag:		
B. 17. Kammarrätten	— —	283,690: 01.
18. Förstärkning av arbetskrafterna hos kammar- rätten	1,095: 74.	77,772: 16.
I. 1. Ålderstillägg	—: 01.	30,561: 33.
14. Skrivmaterialier och expenser, ved m. m.	18: 04.	35,300: —
17. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917	— —	47: 60.
T. H. 7. Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vakt- mästare	— —	2,763: 96.
8. Krigstidstillägg och krigstidshjälp	— —	146,000: —
E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst	— —	75,000: —
Förskott:		
Förhöjd ersättning åt vikarierande e. o. revisorer hos kammarrätten	— —	3,000: —
	<u>Summa</u>	<u>1,113: 79. 654,135: 06.</u>

rätten.

b e t.

K r e d i t.

Uppbörd.	Skuld till år 1919.	Skuld från år 1917.	Utgifter.	Behållning till år 1919.	Summa.
— —	— —	153: 80.	282,276: 64.	1,259: 57.	283,690: 01.
— —	202: 90.	— —	79,070: 80.	— —	79,070: 80.
— —	— —	— —	30,158: 34.	403: —	30,561: 34.
6: —	— —	— —	35,323: 04.	1: —	35,324: 04.
— —	— —	47: 60.	— —	— —	47: 60.
— —	— —	— —	2,436: 27.	327: 69.	2,763: 96.
— —	— —	— —	139,237: 26.	6,762: 74.	146,000: —
— —	— —	— —	75,000: —	— —	75,000: —
— —	— —	— —	3,000: —	— —	3,000: —
6: —	202: 90.	201: 40.	646,502: 35.	8,754: —	655,457: 75.

Kammarrättens aktoratsräkning.

	Advokat- fiskals- kontoret.	Revisions- avdelningen.	Summa.
D e b e t.			
Balans från år 1917.....	293,582: 44.	49,928: 40.	343,510: 84.
Uppbörd	53: 34.	122,665: 30.	122,718: 64.
Summa	293,635: 78.	172,593: 70.	466,229: 48.

K r e d i t.			
Avskrivning	1,714: 05.	7,794: —	9,508: 05.
Leverering och debitering	— —	82,765: 32.	82,765: 32.
Balans till år 1919	291,921: 73.	82,034: 38.	373,956: 11.
Summa	293,635: 78.	172,593: 70.	466,229: 48.

Statistiska centralbyrån.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar..... 17,550: 17.

Inkomster:

Egentliga statsinkomster:

A. III. Diverse inkomster..... 6,772: 79.

Särskilda uppördsmedel för utgiftsanslagen:

Sjunde huvudtiteln:

B. 20. Arvoden åt tillfälliga biträden samt
vikariatsersättningar:

Inkomster från andra an-
slag ..... 19,097: 60.

I. 15. Tryckningskostnader:

försäljningsmedel... 1,636: 42. 20,734: 02. 27,506: 81.

Uttag å statsverkets giroräkning i riksbanken..... 485,594: 67.

Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter..... 882: 75.

Balans till år 1919:

Skulder:

Utgiftsrester..... 135: —

Summa 531,669: 40.

Kredit.

Balans från år 1917:

Skulder..... 2,268: 72.

Transport 2,268: 72.

Utgifter:

Andra huvudtitelns anslag:

B. 2.	Förberedande utredning angående en rättegångsreform	8,202: 92.	
T. D. 4.	Statistik över riksdags- och landstingsmannaval	6,082: 99.	
6.	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga	897: 60.	15,183: 51.

Sjunde huvudtitelns anslag:

B. 19.	Avlöningsmedel	76,679: 16.	
20.	Arvoden åt tillfälliga biträden samt vikariatsersättningar	42,288: 60.	
21.	Provisorisk lönereglering för statistiska centralbyrån	10,265: 14.	
22.	Arvoden åt en e. o. förste aktuarie och fyra e. o. aktuarier	21,200: —	
23.	Förstärkning av de till arvoden åt tillfälliga biträden m. m. anslagna medel	17,200: —	
24.	Bibliotekets underhållande	1,390: 35.	
F. 8.	Stämpelomkostnader	3,000: —	
I. 1.	Ålderstillägg	10,199: 98.	
14.	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m. ...	19,586: 10.	
15.	Tryckningskostnader ...	135,704: 60.	
18.	Extra utgifter	85: 18.	
T. H. 7.	Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare	940: —	

Transport 338,539: 11. 15,183: 51. 2,268: 72.

	Transport	338,539: 11.	15,183: 51.	2,268: 72.
T. H. 8.	Krigstidstillägg och krigstidshjälp	87,533: 89.		
10.	Gratifikation till avhjälpan- pande av missförhållanden i fråga om krigstidstillägg och krigstidshjälp	35: —		
E. T.	Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst	46,174: 05.		
	Gratifikationer till befattningshavare, vilka icke kommit i åtnjutande av extra krigstidstillägg	100: —	472,382: 05.	
Avföras på grund av förändrat bokföringssätt:				
	Statsmedlens skulder till diverse medlen vid utgången av år 1917	4,504: 07.	492,069: 63.	
	Insättningar å statsverkets giroräkning i riksbanken		16,789: 42.	

Balans till år 1919:

Tillgångar:				
Förskott			20,541: 63.	
			<u>Summa</u>	531,669: 40.

Byggnadsstyrelsen.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Tillgångar 610,599:

Inkomster:

Särskilda uppbördsmedel för utgiftsanslagen:

Å riksstaten:

Sjunde huvudtiteln:

B. 25. Byggnadsstyrelsen:

Återdebiterade ..... 129: 75.

G. 2. Byggnader och reparationer:

Hysesmedel ... 55,270: 23.

Försäljnings-
medel ..... 1,415: 89.

Ersättnings-
medel ..... 5,675: 84.

Återdebiterade ..... 86: 32. 62,448: 28.

3. Uppförande av ny byggnad
för statens provningsan-
stalt:

Återdebiterade ..... 65,700: —

I. 14. Skrivmaterialier och expen-
ser, ved m. m.:

Återdebiterade ..... 62: 02.

G. 3. 1916. Reparation av Riddar-
holmskyrkan:

Återdebiterade ..... 100: — 128,440: 05.

Transport 128,440: 05.

61 ,599: 8

Transport 128,440: 05. 610,599: 87.

Åttonde huvudtiteln:

B. 13. 1916. Ändringsarbeten inom nationalmuseibyggnaden:

Försäljningsmedel..... 1,350: — 129,790: 05.

Å tilläggsstaten:

Sjunde huvudtiteln:

H. 8. Krigstidstillägg och krigstidshjälp:

Återdebiterade ..... 31: 18. 129,821: 23.

Uttag å statsverkets giroräkning i riksbanken..... 2,610,773: 60.

Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter..... 433,218: 55.

Balans till år 1919:

Skulder:

Diverse medel ..... 424,485: 60.

Summa 4,208,898: 85.

K r e d i t.

Balans från år 1917:

Skulder ..... 209,486: 82.

Utgifter:

A riksstaten:

Andra huvudtitelns anslag:

G. 5. Skrivmaterialier och expen-
ser, ved m. m. .... 7,052: 30.

Fjärde huvudtitelns anslag:

1913. Till vidtagande av eldsäker-
hetsanordningar i krigsarkivets lo-
kaler ..... 16,200: —

Sjätte huvudtitelns anslag:

I. 18. Skrivmaterialier och expen-
ser, ved m. m. .... 8,563: 52.

Sjunde huvudtitelns anslag:

B. 25. Byggnadssty-
relsen ..... 152,603: 10.

Transport 152,603: 10. 31,815: 82. 209,486: 82.

	Transport	152,603: 10.	31,815: 82.	209,486:
B. 26.	Mätningar m. m. av kulturhisto- riskt märkliga byggnader ...	1,267: 40.		
28.	Lokal för bygg- nadsstyrelsen m. m.	9,119: 69.		
G. 2.	Byggnader och reparationer..	378,463: 76.		
3.	Uppförande av en byggnad för statens provningsan- stalt m. m. ...	519,652: 40.		
4.	Utvidgande och förbättrande av länsstyrel- sens i Malmö- hus län äm- betslokaler m. m.	225: —		
H. 2.	Brandförsäk- ring av opera- byggnaden och drama- tiska teaterns byggnad.....	39,759: 26.		
I. 1.	Ålderstillägg ...	1,999: 90.		
13.	Rese- och trak- tamentspen- ningar	614: 60.		
14.	Skrivmateria- lier och expen- ser, ved m. m.	82,220: 09.		
15.	Trycknings- kostnader	894: 95.		
17.	Krigstidstillägg och krigstids- Transport	1,186,820: 15.	31,815: 82.	209,486: 82.

Transport 1,186,820: 15. 31,815: 82.

209,486: 82.

hjälp för år		
1917	9,613: 32.	
I. 18. Extra utgifter	212: 40.	
G.3.1916. Reparation		
av Riddar-		
holmskyr-		
kan.....	64,541: 43.	1,261,187: 30.

Åttonde huvudtitelns anslag:

B. 4. Värmeledning i riksarkivets		
gamlabygg-		
nad.....	14,411: 65.	
D. 18. Fullbordande		
av konser-		
veringen av		
Risinge		
gamlakyrka	679: 15.	
F. 42. Nybyggnads-		
och omän-		
dringsarbe-		
ten vid folk-		
skolesemina-		
riet i Luleå	33,654: 08.	
L. 6. Skrivmateria-		
lier och ex-		
penser, ved		
m. m.	2,450: —	
F. 33.1917. Till nya		
byggnader		
för folksko-		
leseminariet		
i Lund	110,402: 98.	
B.13.1916. Ändrings-		
arbeten in-		
om national-		
museibyggn-		
naden	20,037: 55.	

Transport 181,635: 41. 1,293,003: 12.

209,486: 82.

Transport 181,635: 41. 1,293,003: 12.

209,486: 8

B. 19. 1915. Iståndsät-
tande av na-
tionalmusei-
byggnadens
fasader..... 15,828: 95.

D. 18. 1915. Restaure-
ring av Vreta
klosterskyrka 33: 82.

F. 37. 1915. Till upp-
förande av
byggnaderför
folkskolesemi-
nariet i Upp-
sala..... 30,675: 72.

H. 14. 1915. Till upp-
förande av
byggnader
m. m. för en
vårdanstaltför
blinda med
komplicerat
lyte..... 25: —

D. 13. 1914. Till kön-
servering av
Risinge gam-
la kyrka..... 1,846: 36.

1912. Till upp-
förande av ny-
byggnader för
folkskolesemi-
nariet i Göte-
borg ..... 1,500: —

1910. Till upp-
förande av
byggnader för
ett landsarkiv
i Göteborg ... 2,629: 50.

Transport 234,174: 76. 1,293,003: 12.

209,486: 82.

	Transport	234,174: 76.	1,293,003: 12.	209,486: 82.
D. 13. 1909.	Till anordnande av nyalokaler för den farmakologiska institutionen m. m. vid karolinska mediko-kirurgiska institutet	12,385: —	246,559: 76.	
Nionde huvudtitelns anslag:				
L. 15.	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m. ...	12,593: 40.		
E. 3. 1914.	Till nybyggnad m. m. för statens skogsförsöksanstalt	17,686: 65.	30,280: 05.	1,569,842: 93.
Å tilläggsstaten:				
Fjärde huvudtiteln anslag:				
G. 16.	Merkostnader för anordnande av värmeledning m. m. i generalstabens byggnad	22,573: 98.		
Sjunde huvudtiteln anslag:				
F. 1.	Förstärkning av reservationsanslaget till byggnader och reparationer ...	218,601: 93.		
2.	Byggnad för en statens provningsanstalt m. m.	143,012: 42.		
3. a.	Beredande av lokaler i fastigheten nr 1 kvarteret Sjöhästen för viss del av krigsarkivet	23,568: 11.		
	Transport	385,182: 46.	22,573: 98.	1,569,842: 93. 209,486: 82.

Transport 385,182: 46. 22,573: 98. 1,569,842: 93. 209,486: 82.

F. 3. b.	Anordnande av lokaler föecklesiastikdepartementet i fastigheten nr 1 i kvarteret Sjöhästen	85,319: 97.		
3. c.	Utförande av vissa ändringar inom kanslihuset	30,381: 61.		
5.	Ändringsarbeten inom länsresidensbyggnaden i Hallands län	300: —		
12.	Utvidgning av länsstyrelsens i Västmanlands län ämbetslokaler i Västerås slott m. m.	1,180: —		
G. 1.	Brandförsäkring av operabyggnaden och dramatiska teaterns byggnad	39,759: 26.		
H. 7.	Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare...	1,140: —		
8.	Krigstidstillägg och krigstidshjälp	46,613: 44.	589,876: 74.	
	Transport	612,450: 72.	1,569,842: 93.	209,486: 82.

Transport	612,450: 72.	1,569,842: 93.	209,486: 82.
Åttonde huvudtiteln:			
B. 3. Ändringsarbeten inom nationalmuseibygg- naden	26,666: 56.	639,117: 28.	
Å extra tilläggsstaten:			
Sjunde huvudtiteln:			
Extra krigstidstillägg m. m. åt befatt- ningshavare i statens tjänst		26,965: 52.	
Åttonde huvudtiteln's allmänna besparings- fond		2,000: —	2,237,925: 73.
Insättningar å statsverkets giroräkning i riksbanken			977,702: 32.
Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter			353,585: 57.

Balans till år 1919:

Tillgångar:			
Förskott			430,198: 41.
			<u>Summa 4,208,898: 85.</u>

Patent- och registreringsverket.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 63,587: 99.

Inkomster:

Egentliga statsinkomster:

A: II. 8. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter:

Avgifter för patentansök-
ningar..... 97,800: —

Årsavgifter för patent ..... 363,075: —

Avgifter för registrering av
varumärken ..... 45,640: —

Dito för förnyad registre-
ring av vissa varumärken ..... 6,700: —

Dito för registrering av
mönster och modeller ..... 440: —

Dito för dito rörande aktie-,
försäkrings- och bankbo-
lag ..... 836,672: 38.

Försålda publikationer ..... 3,741: 30.

Expeditionslösen ..... 22,134: 50.

Nettovinst av fasta egen-
domen nr 6 i kvarteret

Rännilen ..... 18,130: 04. 1,394,333: 22.

Särskilda uppbördsmedel för utgiftsanslagen:

VII: B. 30. Upprätthållande av patent- och regi-
streringsverkets verksamhet etc.:

Återdebiterade..... 49: 68. 1,394,382: 90.

Uttag å statsverkets giroräkning i riksbanken..... 1,522,906: 28.

Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter ..... 8,023: 56.

Summa 2,988,900: 73.

K r e d i t.

Utgifter:

Sjunde huvudtitelns anslag:

B. 30. Upprätthållande av patent- och registreringsverkets verksamhet etc.:		
Ordinarie avlöningar.....	283,323: 97.	
Ålderstillägg.....	6,000: —	
Adjungerade ledamöter, biträdande ingenjörer, amanuenser m. m.	127,044: 30.	
Renskrivning och skrivmaterialier, postavgifter, hyror, bränsle, lyse m. m.	100,278: 44.	
Böcker och tidskrifter, trycknings- och bindningskostnader m. m.	110,953: 03.	
Återställda registreringsavgifter	11,543: 33.	
Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern	1,459: 17.	
Pensioner åt avskedade tjänstinnehavare	1,840: —	
Krigstidstillägg och extra krigstidstillägg.....	285,606: 63.	
För nybyggnad i kvarteret Doktorn.....	650,000: —	1,578,048: 87.
Insättningar å statsverkets giroräkning i riksbanken.....		1,403,782: 52.
Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter.....		49: 68.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning	5,469: 66.	
Fordringar.....	1,550: —	7,019: 66.

Summa 2,988,900: 73.

§ 1.

Till ämbetsverket hava under år 1918 inkommit 4,919 ansökningar om patent och meddelats 1,434 patent.

Under samma år hava inkommit 46 ansökningar om registrering av mönster och modeller och har sådan registrering medgivits i 30 fall.

Under året hava vidare inkommit 1,193 ansökningar om registrering av varumärken samt registrerats 904 dylika märken.

Till ämbetsverket hava under år 1918 inkommit dels 21 anmälningar till försäkringsregistret, dels 9,603 anmälningar till aktiebolagsregistret.

Under samma år hava registrerats 2 ömsesidiga försäkringsbolag, 1 försäkringsaktiebolag och 1,526 andra aktiebolag. Aktiebolagens sammanlagda tecknade aktiekapital utgör 597,632,040 kronor, varav 446,613,895 kronor vid registreringen anmälts vara inbetalda.

Ovanberörda tecknade belopp fördela sig på vissa grupper av aktiebolag på följande sätt, nämligen för:

5 bankaktiebolag med.....	kronor	35,353,000: —
1 försäkringsaktiebolag med.....	»	1,500,000: —
453 industri- och lantbruksaktiebolag med	»	172,412,015: —
760 handelsaktiebolag med	»	228,086,175: —
90 trafikaktiebolag med	»	41,836,300: —
218 aktiebolag, bildade för varjehanda ändamål med.....	»	118,444,550: —

S:a 1,527

Summa kronor 597,632,040: —

Bankinspektionen.

Debet.

Balans från år 1917:

Tillgångar..... 7,484: 62.

Inkomster:

Sjunde huvudtitelns anslag:

B. 32. Upprätthållande av bankinspektionens verksamhet,
att av bidrag till bankinspektionen direkt utgå 77,821: 08.

Summa 85,305: 70.

Kredit.

Utgifter:

Avlöningar	47,454: 15.	
Krigstidstillägg och krigstidshjälp	17,527: 99.	
Rese- och traktamentsersättningar	5,100: 40.	
Vikariatsersättningar m. m.	3,843: 01.	
Lokalhyra	3,600: —	
Uppvärmning och belysning	1,703: 67.	
Städning och renhållning	816: 60.	
Skrivmaterialier och kontorsutensilier	484: 53.	
Böcker, tidningar och trycksaker	1,398: 22.	
Inventarier ..	48: 95.	
Renskrivning och duplicering	284: 40.	
Post-, telefon- och telegramavgifter	589: 02.	
Diverse	735: 44.	
	<u>83,586: 38.</u>	
	Transport 83,586: 38.	

Transport 83,586: 38.

Balans till år 1919:

Tillgångar:

Kontant behållning:

I kassan ..... 1,719: 32.

Summa 85,305: 70.

Tullverket.

D e b e t.

Balans från år 1917:

Tillgångar ..... 7,422,395: 01.

Uppbörd:

Tullmedel:

Tull	35,743,466: 42.	
Nederlagsavgift.....	68,914: 27.	
Transitupplagsavgift	63,838: 64.	
Restitutionsavgift	483: 91.	
Provianteringsfrilagersavgift	2: 51.	
Konfiskationer	41,552: 14.	
Böter	110,821: 13.	
Sjöfyndsmedel	103,411: 49.	
Abandonnerade varor	12,105: 98.	
Natt och år stådna varor och medel ...	17,881: 79.	
Auktionsprovision	—: 40.	
Hyres- och arrendemedel	10,584: 16.	
Ersättning för vissa av tulltjänstemän verkställda tjänstförrättningar	1,008,749: 72.	
Tullverket tillkommande ersättning för uppbörd av avgifter till stad eller annan kommun.....	10,105: 81.	
Uppbördsprovision av fyr- och båkmedel	37,247: 59.	
Extra inkomst	14,592: 30.	
Anmärkningsmedel	4,654: 72.	
	37,248,412: 98.	
	Transport 37,248,412: 98.	7,422,395: 01.

Transport 37,248,412: 98. 7,422,395:

Fyr- och båkmedel:

För utrikes sjöfart:			
inkommande	920,844: 66.		
utgående	941,122: 11.		
Böter	325: 74.		
Extra inkomst	86: 34.		
Anmärkningsmedel	—: 87.	1,862,379: 72.	
Lastpenningar		451,692: 64.	
Sockerskatt.....		1,587,851: 94.	
Avgifter till pensionsfonden för civila tjänst innehavare		84,752: 33.	41,235,089: 61.

Balans till år 1919:

Skulder:

Tullmedel	64,831: 14.	
Pensionsfondens medel	1: —	64,832: 14.
		<u>Summa 48,722,316: 76.</u>

K r e d i t.

Utgifter:

Av tullmedel:

Bidrag till handelsflottans pensionsanstalt	112,000: —
Ersättning till städerna för mistad tolag för nästlidet år	2,281,690: 10.
Bidrag till tullstatens enskilda pensionsinrättning	10,000: —
Tillfällig avlöningsförbättring åt vissa vaktmästare	3,755: 68.

Omkostnader:

Avlöningsstat:

Avlöning ... 3,900,587: 74.

Ortstillägg 53,411: 19.

Arvoden åt
föreståndare
för tullförvaltnings-
avdelning i
Göteborg o.
Malmö enligt § 18 i

Transport 3,953,998: 93.

2,407,445: 78.

Transport	3,953,998: 93.		2,407,445: 78.
avlönings- reglementet	2,000: —		
Arvoden åt tullexpedi- tions- och gränssta- tionsföre- ståndare...	12,400: —		
Arvoden åt or- dinarie tjän- stemän för tullbehand- ling av passa- gerareffekter	17,665: —		
Vikariatser- sättning, ext- ra biträden m. m.	1,700,038: 77.	5,686,102: 70.	
Ålderstilläggsstat		755,132: 24.	
Indragningsstat		9,191: 65.	
Pensionsstat för avskedade tjänst innehavare enligt lag- den 11 okto- ber 1907	196,931: 70.		
enligt äldre bestämmelser	140,683: 29.	337,614: 99.	
Pensionsstat för änkor och barn		26,287: 30.	
Arvoden		2,745: —	
Gottgörelse till rådhusrät- terna för avgörande av tullmål		20,625: —	
Rese- och traktamentskost- nader		40,736: 07.	
Tullhusbyggnader och re- parationer m. m.		37,352: 73.	
Underhåll och drift av tull- verkets ångare samt bränsle			
Transport	6,915,787: 68.		2,407,445: 78.

Transport	6,915,787: 68.		2,407,445: 78.
för kustbevakningsperso-			
nalens tjänstebåtar	80,551: 87.		
Expenser	450,815: 91.		
Post- och telegramporto	57,205: 40.		
Läkarvård och medikamen-			
ter samt begravningshjälp	27,730: 79.		
Skeppsmättningskostnad ...	34,785: 34.		
Gratifikationer	301: 25.		
Jakt- och båtlegasamt häst-			
lega och resekostnader ...	209,072: 54.		
Utbildning i tulltjänsten .	16,636: 62.		
Tulltjänstemäns av lägre			
grad beklädnad och be-			
värning	339,877: 68.		
Beslagarandelar	40,653: 32.		
Tulltjänstemäns andelar av			
ersättning för vissa tjänst-			
förrättningar	951,557: 03.		
Tullstatens enskilda pen-			
sionsinrättnings andelar			
av böter	46,011: 03.		
Hemliga utgifter	6,000: —		
Diverse utgifter	105,235: 87.		
Extra anslag:			
Förstärkning av arbets-			
krafterna hos generaltull-			
styrelsen	21,956: 14.		
Förstärkning av arbets-			
krafterna vid tullverkets			
lokalförvaltning	253,972: 82.	9,558,151: 29.	
Restitutioner		769,057: 60.	10,327,208: 89.
Av fyr- och båkmedel:			
Omkostnader:			
Tullstatens enskilda pensionsinrättnings			
andelar av böter	146: 25.		
Diverse utgifter	—: 29.		
Uppbördsprovision	37,247: 59.	37,394: 13.	
Restitutioner		8,187: 55.	45,581: 68.
		Transport	12,780,236: 35.

Transport 12,780,236: 35.

Av lastpenningar:

Omkostnader:

Tullstatens enskilda pensionsinrättnings

andelar av böter ..... 58: 34.

Diverse utgifter ..... 10: 59.

68: 93.

Restitutioner ..... 1,443: 82.

1,512: 75.

Av sockerskatt:

Omkostnader:

Tullstatens enskilda pensionsinrättnings andelar av böter

37: 99. 12,781,787: 09.

Levereringar till statsverket:

Tullmedel.....	20,310,000: —
Fyr- och båkmedel.....	1,800,000: —
Lastpenningar.....	450,000: —
Sockerskatt.....	725,000: —
Pensionsfondens medel.....	84,836: 80. 23,369,836: 80.

Balans till år 1919:

	Kontant behållning.	Fordringar.	Summa.
Tillgångar:			
Tullmedel.....	753,260: 51.	10,889,205: 98.	11,642,466: 49.
Fyr- och båkmedel.....	21,427: 41.	12,368: 66.	33,796: 07.
Lastpenningar.....	7,214: 34.	5,446: 71.	12,661: 05.
Sockerskatt.....	873,616: 75.	1,166: 18.	874,782: 93.
Pensionsfondens medel.....	6,986: 33.	— —	6,986: 33.
Säger	1,662,505: 34.	10,908,187: 53.	— — 12,570,692: 87.
			Summa 48,722,316: 76.

	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
Tullmedel utgjorde.....	59,941,376: 80.	56,157,241: 99.	62,242,532: 87.	43,701,637: 13.	37,248,412: 98.
Avkortningar	1,724,516: 42.	— —	— —	— —	— —
Restitutioner	— —	1,306,281: 73.	1,286,513: 08.	1,165,944: 76.	769,057: 60.
Avlöning och omkostnader	6,852,855: 26.	8,468,247: 48.	9,228,666: 97.	9,283,256: 59.	9,558,151: 29.
Säger	8,577,371: 68.	9,774,529: 21.	10,515,180: 03.	10,449,201: 35.	10,327,208: 89.
Återstår	51,364,005: 12.	46,382,712: 78.	51,727,352: 84.	33,252,435: 78.	26,921,204: 09.

	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
varav utbetalts:					
till städerna för mistad tolag	3,567,672: 30.	3,055,013: 91.	2,819,270: 27.	3,075,510: 23.	2,281,690:
till handelsflottans pensionsanstalt	116,000: —	119,000: —	118,000: —	75,000: —	112,000:
Bidrag till tullstatens enskilda pensionsinrättning	— —	— —	— —	— —	10,000: —
Tillfällig avlöningsförbättring åt vissa vaktmästare	— —	— —	— —	— —	3,755: 68.
Säger	3,683,672: 30.	3,174,013: 91.	2,937,270: 27.	3,150,510: 23.	2,407,445: 78.
Netto utgör	47,680,332: 82.	43,208,698: 87.	48,790,082: 57.	30,101,925: 55.	24,513,758: 31.
Tulluppbörden.....	59,941,376: 80.	56,157,241: 99.	62,242,532: 87.	43,701,637: 13.	37,248,412: 98.
i förhållande till den i riksstaten beräknade inkomsten	63,000,000: —	73,500,000: —	73,600,000: —	68,750,000: —	70,000,000: —
utvisar en skillnad av	3,058,623: 20.	17,342,758: 01.	11,357,467: 13.	25,048,362: 87.	32,751,587: 02.
Fyr- och båkmedel utgjorde	2,322,285: 33.	2,698,723: 95.	2,570,148: 73.	1,935,011: 31.	1,862,379: 72.
Omkostnader.....	— —	130: 39.	118: 38.	734: 95.	146: 54.
Avkortningar ¹⁾	4,134: 83.	— —	— —	— —	— —
Restitutioner.....	— —	6,585: 40.	8,580: 51.	5,766: 65.	8,187: 55.
Uppbördsprovision	46,445: 71.	53,974: 48.	51,402: 97.	38,700: 23.	37,247: 59.
Säger	50,580: 54.	60,690: 27.	60,101: 86.	45,201: 83.	45,581: 68.
Netto utgör	2,271,704: 79.	2,638,033: 68.	2,510,046: 87.	1,889,809: 48.	1,816,798: 04.
Lastpenningar ²⁾ utgjorde	761,392: 23.	813,831: 09.	791,161: 34.	453,892: 38.	451,692: 64.
Omkostnader.....	—: 58.	50: 36.	51: 80.	297: 05.	68: 93.
Avkortningar ¹⁾	713: 19.	— —	— —	— —	— —
Restitutioner	— —	2,156: 49.	2,806: 73.	1,719: 68.	1,443: 82.
Säger	713: 77.	2,206: 85.	2,858: 53.	2,016: 73.	1,512: 75.
Netto utgör	760,678: 46.	811,624: 24.	788,302: 81.	451,875: 65.	450,179: 89.
Sockerskatt utgjorde	379,483: 08.	118,007: 06.	42,516: 15.	863,740: 33.	1,587,851: 94.
Omkostnader.....	— —	4: 97.	17: 64.	1: 96.	37: 99.
Avkortningar ¹⁾	3,122: 91.	— —	— —	— —	— —
Restitutioner	— —	1,157: 77.	1,992: 45.	9,198: 39.	— —
Säger	3,122: 91.	1,162: 74.	2,010: 09.	9,200: 35.	37: 99.
Netto utgör	376,360: 17.	116,844: 32.	40,506: 06.	854,539: 98.	1,587,813: 95.
Pensionsfondens medel utgjorde.....	85,115: 11.	85,327: 08.	84,648: 75.	84,813: 18.	84,752: 33.

¹⁾ Restitutioner hava före år 1915 upptagits såsom »avkortningar». Under sistnämnda rubrik hava jämväl upptagits beslagarandelar, tjänstemäns andelar av ersättning för vissa tjänstförrättningar samt tullstatens enskilda pensionsinrättnings andelar av böter, vilka utgifter från och med år 1915 hänföras under rubriken »omkostnader».

²⁾ Före år 1914 hava lastpenningar redovisats såsom tullmedel.

§ 1.

Revisorerna hava besökt tullkamrarna i Kalmar, Lund och Nyköping. Besöken föranledde ej till någon erinran från revisorernas sida.

§ 2.

Revisorerna hava besökt tullkammaren i Kristinehamn och funno därvid anmärkningsvärt, att det cementerade golvet i magasinet avsevärt sänkt sig, på sina ställen ända till mer än en decimeter.

§ 3.

Revisorerna, som besökt tullkammaren i Haparanda, fäste sin uppmärksamhet vid att packhuset var i sådant skick, att tämligen genomgående reparationer syntes behövliga. Emellertid torde i och med öppnandet av järnvägsförbindelsen mellan Haparanda och Torneå frågan, huruvida tullokalerne fortfarande böra bibehållas å sin nuvarande plats eller flyttas närmare järnvägsstationen, komma under övervägande.

Kontroll-

	Behållning från år 1917.	Leverering från statskontoret.
Sjunde huvudtitelns anslag:		
F. 5. Kontrollstyrelsen:		
Avlöningsmedel	— —	32,944: 30.
6. Förstärkning av arbetskrafterna hos kontrollstyrelsen	72: 58.	40,978: 39.
7. Kontroll å tillverkningsavgifter:		
Expenser m. m. för kontrollstyrelsen	132: 90.	58,437: 84.
I. 1. Ålderstillägg	— —	1,700: —
T. E. 2. Extra arbetskrafter å kontrollstyrelsens avdelning för rusdrycksförsäljningsärenden	— —	10,000: —
H. 5. Kommittéer och utredningar genom sakkunniga	— —	2,050: —
7. Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare	— —	495: —
8. Krigstidstillägg och krigstidshjälp	— —	29,648: 01.
E. T. Extra krigstidstillägg m. m. åt befattningshavare i statens tjänst	— —	19,600: —
Diverse medel:		
Avgifter för det i kungl. förordningen den 1 juli 1918 angående handel med skattefri sprit omförmälda denatureringsförfarande	— —	5,841: 67.
Förskott:		
För undersökning om fördelningen av utminuteringsvis försålt brännvin inom olika yrkes- och inkomstgrupper	— —	6,166: —
För utredning rörande förefintliga tillgångar av brännvin m. m.	— —	1,114: —
Sakkunniga för utredning rörande bokföring för brännvinsförsäljningsbolagen m. m.	— —	1,429: 84.
Dito för beredning av ärenden om tillstånd att förskära vin med brännvin	— —	50: —
Ersättning för kontrolleffekter	— —	— —
Summa	205: 48.	210,455: 05.

styrelsen.

b e t.		K r e d i t.				
Uppbörd.	Omföring.	Utgifter.	Leverering till statskontoret.	Omföring.	Behållning till år 1919.	Summa.
— —	259: 19.	33,203: 49.	— —	— —	— —	33,203: 49.
— —	— —	40,356: 18.	170: 97.	259: 19.	264: 63.	41,050: 97.
— —	— —	57,051: 36.	— —	— —	1,519: 38.	58,570: 74.
— —	— —	1,700: —	— —	— —	— —	1,700: —
— —	— —	8,376: 43.	— —	— —	1,623: 57.	10,000: —
— —	— —	2,050: —	— —	— —	— —	2,050: —
— —	— —	495: —	— —	— —	— —	495: —
— —	— —	29,648: 01.	— —	— —	— —	29,648: 01.
— —	— —	19,528: 54.	— —	— —	71: 46.	19,600: —
— —	— —	5,725: 47.	— —	— —	116: 20.	5,841: 67.
— —	— —	6,166: —	— —	— —	— —	6,166: —
— —	— —	1,114: —	— —	— —	— —	1,114: —
— —	— —	1,429: 84.	— —	— —	— —	1,429: 84.
— —	— —	— —	— —	— —	50: —	50: —
803: 56.	— —	— —	803: 56.	— —	— —	803: 56.
803: 56.	259: 19.	206,844: 32.	974: 53.	259: 19.	3,645: 24.	211,723: 28.

Kronans publika hus.

§ 1.

*Besök vid
ötskilliga
länsstyrelser.*

Revisorerna hava besökt länsstyrelsernas ämbetslokaler i Luleå, Jönköping, Växjö, Linköping och Nyköping. Besöken hava icke givit anledning till någon revisorernas erinran.

§ 2.

*Besök vid
länsstyrelsen
i Mariestad.*

Revisorerna, som besökt landsstatshuset och landshövdingebostaden i Mariestad, hava icke annat att erinra, än att den åt vaktmästaren upplåtna bostaden i landsstatshuset syntes alltför trång.

§ 3.

*Besök vid
länsstyrelsen
i Kalmar.*

Uti en till byggnadsstyrelsen ingiven skrivelse av den 29 september 1917 hade länsstyrelsen i Kalmar län — under erinran att enligt den organisation av landsstaten, som med kronofogdarnas indragning den 1 januari 1918 skulle träda i kraft, antalet tjänstemän vid länsstyrelsen komme att ökas — meddelat, att utöver de åt länsstyrelsen upplåtta lokaler komme i följd härav att erfordras å landskansliet ett rum för länsassessorn, ett rum för landsfogden och ett rum för skrivbiträde samt å landskontoret ett rum för länsassessorn, ett rum för den nya avdelning, som skulle handhava uppboresredovisningen, och ett rum för skrivbiträde, ävensom ett för båda avdelningarnas tjänstemän gemensamt frukostrum. Med anledning av denna länsstyrelsens framställning hade byggnadsstyrelsen, efter verkställd utredning, i underdånig skrivelse den 12 mars 1918 till Kungl. Maj:t inkommit med alternativa förslag, innebärande antingen påbyggnad av det nuvarande landsstatshuset för en beräknad kostnad av 105,000 kronor eller ock tillbyggnad å en intill landsstatshuset stötande, enskild person tillhörig tomt, därvid kostnaden, oavsett tomtens förvärvande, beräknades till 126,000 kronor.

Vid föredragning av detta ärende inför Kungl. Maj:t anförde statsrådet och chefen för finansdepartementet, att den av länsstyrelsen och byggnadsstyrelsen förebragta utredningen otvivelaktigt visade, att ifrågasvarande ämbetslokaler erbjöde väl knappt utrymme åt det med ingången av år 1918 ökade antalet tjänstemän inom länsstyrelsen. Då likväl utvidgningsbehovets omedelbara tillgodoseende icke kunde anses alldeles oavvisligt, syntes det departementschefen, med hänsyn jämväl till det finansiella läget, att med företagets realiserande borde tillsvidare anstå. Departementschefen anförde vidare, att om han sålunda ansåge sig böra för det dåvarande avstå från att göra någon framställning om till- eller påbyggnad av landsstatshuset, han dock icke kunde underlåta att väcka förslag i syfte att åt statsverket förvärva den tomt, varom i ärendet vore fråga. Vad som anförts rörande de båda uppgjorda förslagen hade nämligen övertygat departementschefen om, att tillbyggnadsförslaget, vilket förutsatte att tomten förvärvades, hade bestämda företräden, och som tillfälle till föreliggande förvärv erbjödes under villkor att beslut om fastighetens inköpande delgäves säljaren före den 1 juli 1919, hemställde departementschefen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till inköp av fastigheten nr 61 i Kalmar stads södra kvarter å tilläggsstat för år 1919 anvisa ett förslagsanslag, högst, 37,000 kronor. Kungl. Maj:ts härom gjorda framställning bifölls av riksdagen.

Revisorerna, som under sina resor besökt landsstatshuset i Kalmar och den med detta sammanbyggda landshövdingebostaden, anse även för sin del, att länsstyrelsen är i behov av ökat lokalutrymme.

Emellertid vilja revisorerna erinra därom, att till den berättelse angående statsverket, som riksdagens år 1916 församlade revisorer avgivit, hade herrar Bernh. Eriksson, Carl Ekman, Viktor Larsson, Adolf Janson och A. Andersson fogat en reservation, däri reservanternas på angivna skäl yrkat, att, som å flera ställen lokalfrågor i aktuellt skick förelågo på grund av klagomål över bristande lokalutrymmen för länsstyrelsernas olika verksamhetsgrenar, revisorerna bort uttala önskvärheten av att, i den mån behov av ökade arbetslokaler hos länsstyrelserna uppkomme, utredning måtte åvägabringas, huruvida icke erforderliga lokalutrymmen kunde beredas genom viss begränsning av de i länsresidensen upplåtta boställsvåningarna. Uti två lika lydande motioner, väckta vid 1917 års riksdag inom första kammaren av herr Ekman och inom andra kammaren av övriga här ovan omförmälda reservanter, hade motionärerna hemställt, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan utredning, som i förestående reservation yrkats. Uti häröver avgivet utlåtande (nr 64) hade statsutskottet funnit den av motio-

närerna väckta frågan vara värd beaktande. Enär emellertid ifrågavarande förhållande syntes ställa sig betydligt olika på olika platser och därför en allsidig utredning av dithörande spørsmål vore av behovet påkallad, hemställde utskottets majoritet, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning, huruvida och i vilken utsträckning den till landshövdingarna utgående bostadsförmånen in natura skulle kunna ersättas med kontant hyresersättning. Uti avgiven reservation hemställde utskottets ordförande jämte sju av dess ledamöter att, som de voro övertygade därom, att Kungl. Maj:t i varje särskilt fall, då länsstyrelse vore i behov av utvidgade lokaler, även komme att taga hänsyn till möjligheten av att för sådant ändamål taga i anspråk landshövdingens bostad eller del därav, ifrågavarande motioner icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda. Då första kammaren biföll reservationen och andra kammaren utskottets hemställan, föranledde motionerna ej någon åtgärd från riksdagens sida.

Enligt revisorernas åsikt bör i fråga om utvidgning av länsstyrelsens i Kalmar lokaler med hänsyn till storleken och läget av landshövdingens boställsvåning tagas under övervägande, huruvida icke, därest överenskommelse kunde träffas med den nuvarande landshövdingen, erforderligt utrymme för den närmaste framtiden kunde vinnas genom överlåtelse av viss del av boställsvåningen.

§ 4.

*Besök å
Kalmar slott.*

Underhållskostnaderna för Kalmar slott belöpte sig för år 1918 till kronor 4,130: 45. I närslutna bil. 1 lämnas utdrag ur generalförslagen rörande förenämnda kostnader för åren 1915—1919.

Revisorerna hava avlagt besök å slottet och funno detta gamla kulturhistoriska minnesmärke i åtskilliga hänseenden vara i behov av förbättrad vård. Utan att ingå i närmare prövning i fråga om de åtgärder, som befinnas erforderliga för iståndsättande av slottet i fullt värdigt skick, tillåta sig revisorerna beträffande slottets nuvarande beskaffenhet hänvisa till den beskrivning, som lämnas av professorn Martin Olsson i ett den 10 oktober 1919 dagtecknat, till byggnadsstyrelsen insänt tjänstememorial, varur väsentliga utdrag lämnas i bifogade bil. 2.

Sedan lång tid har träinredningen i slottet i stor utsträckning varit angripen av trämask. Som av sistnämnda bil. framgår, härjar trämasken fortfarande i slottet. Revisorerna dela den av professor Olsson uttalade uppfattningen, att de år 1916 gjorda försöken att utrota trämasken medelst tjärolja, varom närmare omförmäles i bil. 3, givit ett negativt resultat, samt att frågan om trämaskens avlägsnande allra först tarvar sin lösning.

Bil. 1.

Uppgifter rörande underhållskostnader m. m. för Kalmar slott.

(Utdrag ur generalförslagen.)

1915.	Slottsbyggnaden	kronor 2,433: 50.
	Vaktmästarebyggnaden	» 55: —
	Anslag till bekämpande av trämask	» 1,000: —
	Arvoden och telefonavgift	» 550: —
		<hr/>
		Summa kronor 4,038: 50.
1916.	Slottsbyggnaden	kronor 1,190: —
	Vaktmästarebyggnaden	» 45: 32.
	Anslag till bekämpande av trämask	» 3,000: —
	Arvoden och telefonavgift	» 550: —
		<hr/>
		Summa kronor 4,785: 32.
1917.	Slottsbyggnaden	kronor 2,282: 20.
	Omgivning och vallar	» 120: —
	Arvoden	» 550: —
		<hr/>
		Summa kronor 2,952: 20.
1918.	Slottsbyggnaden	kronor 1,316: 45.
	Omgivning och vallar	» 1,589: —
	Vaktmästarebyggnaden	» 475: —
	Arvoden och telefonavgift	» 750: —
		<hr/>
		Summa kronor 4,130: 45.
1919.	Slottsbyggnaden	kronor 4,260: —
	Omgivning och vallar	» 325: —
	Vaktmästarebyggnaden	» 277: —
	Arvoden och telefonavgift	» 850: —
		<hr/>
		Summa kronor 5,712: —

Till Kungl. Byggnadsstyrelsen.

Tjänstememorial rörande Kalmar slott.

Genom skrivelse den 29 juli 1919 har länsstyrelsen i Kalmar fäst byggnadsstyrelsens uppmärksamhet på vissa från olika håll uttalade önskemål åsyftande åtgärder för Kalmar slotts iståndsättande. Med anledning härav har byggnadsstyrelsen den 13 augusti förordnat under-tecknad att inspektera slottet och avgiva de förslag var till inspektionen kunde föranleda. Jag besökte slottet den 14—18 augusti 1919.

Här nedan lämnas först en kortfattad redogörelse för slottets och dess viktigaste lokalers nuvarande tillstånd och därefter ett program för de åtgärder jag anser böra vidtagas.

Slottet är till tak och väggar väl underhållet. Däremot befinna sig rummen, särskilt flera av praktrummen i ett mindre värdigt skick, huvudsakligen på grund av brist på sakkunnig omvårdnad. Den största faran för inredningens bestånd utgör den i stor mängd förekommande trämasken. Det försök, som för några år sedan gjordes att genom besprutning med tjärolja döda trämasken, synes icke ha lett till önskat resultat. Skadeinsekterna syntes vara i lika kraftig verksamhet i de rum i vilka besprutningen verkställdes som i övriga lokaler i slottet. Samma uppfattning hade även såväl museets föreståndare, lektor F. Baehrendtz, som dess vaktmästare. Jag försäkrade mig genom försök om att denna uppfattning var grundad. Om trävirket i ett av dessa rum den ena dagen noggrant befriades från trämjöl fanns följande dag nya högar av mjöl.

Av slottets huvudvåning disponeras västra och norra längornas huvudsakliga utrymmen av Kalmar läns fornminnesförenings museum; södra längan innehåller slottskyrkan, som är upplåten för gudstjänst; östra längan från och med östra tornet till och med stegerhustornet står helt och hållet oinrett och oanvänt, med undantag för ett rum i vilket en mindre del av länsstyrelsens arkivalier äro förvarade. Här nedan redogöres i största korthet för de förnämsta rummens nuvarande tillstånd (jfr plan exempelvis i Upmark, Svensk byggnadskonst, s. 47).

Gyllene salen. Taket, som torde vara det märkligaste arbete i sitt slag i landet, är till synes väl bevarat, men granskar man det på nära håll, finner man att det är alldeles översållat med maskhål. Detta inverkar på intet vis menligt på utseendet nerifrån golvet men innebär en stor fara för takets bestånd. Om förstörelsen av träet får gå så långt att sår uppstå i ytan, komma dessa att bli mycket svåra att laga. Takfrisen, som är perspektiviskt målad i kalkfärg, är på vissa ställen — huvudsakligen på södra väggen — skadad av fukt. De skadade partierna ha överkalkats, varvid stora delar som varit ytterst obetydligt skadade också blivit täckta. Överkalkningen har gjorts på ett okänsligt sätt och den nya färgen har icke på något sätt dämpats, varför de överkalkade partierna stå som mycket vanprydande sår i målningen. Väggarnas gamla vita putsyta är täckt av ett lager av ganska ny puts, som är avfärgad i en rödbrun färgton, som i mitt tycke går illa tillsammans med taket och takfrisen. Dessutom finnas talrika sår i putsytan, vilket ger rummet ett ovårdat utseende. Om denna puts avlägsnades, så att den underliggande vita putsytan framträdde, skulle rummet få det utseende det ursprungligen i allmänhet hade vid de tillfällen, då väggarna icke voro täckta med vävda tapeter. Spiseln är igenmurad i vägglivets plan, vilket gör att den står blind. Dörren till följande rum (grå salen) är en i senare tid upptagen, alltför stor dubbeldörr, vilken illa passar till 1500-talsinteriören. Den gamla dörröppningen synes vara bevarad, igensatt bredvid den nuvarande.

Grå salen. Väggarna ha kalkmålningar från 1500-talet, som delvis äro framskrapade, vilket arbete verkstälts på ett okänsligt sätt, så att målningarna blivit ganska mycket skadade. Övermålningen är emellertid endast mycket ofullständigt avlägsnad och genom försiktigt borttagande av den återstående övermålningen skulle säkerligen en mycket värdefull väggdekoration erhållas. Panelen, som härrör från 1800-talets senare del, är utförd i målning.

Taket är av målad ek. Ramverket är gammalt, medan de flesta fyllningarna i kassetterna äro nya. Det nya träets färg står mycket störande mot det gamla. En neddämpning skulle vara synnerligen välgörande för helhetsintrycket.

Spiseln är igenmurad i detta rum på samma sätt som i det föregående.

Kung Eriks gemak. (Interiörbild se Upmark, pl. 15). Rummet är restaurerat av Scholander. Väggarna med sina rika inläggningar äro tämligen fria kopior efter 1500-talsoriginalen. Till två av väggfälten finnas originalen bevarade i mycket skadat skick. En jämförelse mellan

dessa och kopiorna visar att de senare ingalunda återgiva de förra. Jaktscenerna i stuck på väggarna äro mycket groft övermålade. Vid provskrapning kunde ingen ursprunglig färg påträffas. Trävirket är även i detta rum angripet av trämask. Såväl väggar som golv äro numera polerade. Golvet mittparti är avstängt med mellan järnståndare spända rep, och ytorna utanför det instängda området är belagt med papp för att skydda det polerade golvet från nötning. Denna mycket vanprydande anordning synes mig böra borttagas och golvet bonas, varefter det kan utsättas för nötning.

Rutsalen. Detta rum har restaurerats i senaste tid. Hela panelverket med undantag för en del fyllningar har därvid gjorts nytt. En jämförelse mellan inläggningsarbetena i de gamla och de nya fyllningarna visa, att de senare äro betydligt okänsligare och sämre utförda än de förra. Det nya trävirket är redan starkt angripet av trämask.

Drottningssalen. Väggarna äro målade med brunrå kalkfärg. På denna finnes ett par enkla ornament målade i rokokostil. De äro utförda under 1870-talet. Under det putslager, på vilket den brunrå kalkfärgen är anstruken, finnes, såsom framgått av provknackning, en putsyta med bevarad 1500-talsmålning. I fönstersmygarna äro målade kassetter. På väggarna finnas rankverk i röd färg. De sistnämnda målningarna synas vara besläktade med exempelvis målningarna i hertig Karls kammare på Gripsholm.

De mindre rummen norr om rutsalen och drottningssalen nämligen *frurummet* och *frökenrummen* ha knappast något av sin gamla inredning i behåll. De disponeras för tillfället av muséet. Så är även förhållandet med rummet i *stegerhustornet*. Det har tak av pärlspåntade bräder.

Gröna salen. Inga bevarade inredningsdetaljer. Disponeras av muséet och lämpar sig väl till museirum.

Runda kammaren i kuretorneret. Tak och fönsternischer ha bevarad 1500-talsmålning imiterande tak i »förhåvet» snickeriarbete. Väggarna målade i en olämplig blågrå färg. Disponeras av muséet.

Slottskyrkan. Dess nuvarande utseende framgår av foto 10. Vad som främst verkar störande i interiören är väggarnas med schablon utförda målningar. Kyrkans inredning synes enellertid i sin helhet vara i behov av reparation inom ganska nära framtid.

Samtliga nu omnämnda rum disponeras av muséet eller visas för allmänheten i samband med muséet. Övriga rum i huvudvåningen nämligen *rummet över kungsköket*, *brända salen* och *rummen i södra tornet*, *svennetorneret* och *fatburstorneret* stå oinredda och oanvända med undantag för ena halvan av den genom en skiftesverksvägg i två rum

delade brända salen i vilken, såsom förut är omnämnt, inrymmes en del av länsstyrelsens arkivalier. Arkivalierna upptaga en plats av icke fullt 100 hyllmeter och kunna alltså rymmas i ett ganska litet rum. Vid förfrågan förklarade landshövdingen, att länsstyrelsen, om så önskades, kunde skaffa lokal för dessa arkivalier utom slottet.

De senast omnämnda rummens nuvarande tillstånd är följande. Väggarna, som innehålla åtskilliga arkitekturdetaljer av intresse, äro i gott skick, men giva med sin trasiga och till stor del bortfallna puts m. m. ett ovärdat intryck. Taken äro i allmänhet i gott stånd, men angripna av trämask liksom allt övrigt trävirke. Golven äro synnerligen bristfälliga eller saknas helt och hållet, vilket försvårar eventuella bemödanden att hålla rummen snygga. Bjälklagen i golvet se ut att vara oskadade.

Av rummen i bottenvåningen böra omnämnas stora kungsköket och kronobränneriet såsom de i historiskt avseende intressantaste. Det förra, som är uppfyllt med all slags bråte, står öppet för allmänheten utan särskild tillsyn och användes tydligen i ganska stor utsträckning som tillfällig bekvämlighetsinrättning. Tak och väggar äro i gott stånd, men de senare ha ett ganska osnyggt utseende med alla sina inskrifter av olika slag av senaste datum. Det vore synnerligen önskvärt att detta rum finge undergå en grundlig rengöring och därefter hölles stängt, men visades för allmänheten på samma sätt som övriga rum. Kronobränneriet är likaledes uppfyllt av tomlådor och skräp, vilket förhindrar ett närmare studium av detsamma. Det borde rengöras och behandlas på samma sätt som kungsköket.

Inre borggården. Mitt på borggården står den ståtliga slottsbrunnen. Invid brunnen stod förr ett stort pilträd, vilket onekligen i icke ringa grad bidrog till att skänka gården stämning. Detta träd har enligt uppgift blivit nedhugget för några år sedan, emedan det med sitt rika lövverk förhindrade väggarnas uttorkning. I dess ställe har man nyligen planterat tvenne äkta kastanjeträd. Planterandet av dessa träd synes mig innebära ett missgrepp såväl estetiskt som praktiskt och detta av följande skäl: kastanjeträden ha en alltför robust karaktär för att kunna gå väl tillsammans med brunnens smäckra och sirliga former. De kunna aldrig komma att giva samma stämning som det gamla pilträdet med dess slanka hängande grenar. Dessutom är det att befara att de, då de vuxit större, komma att helt överskugga och skymma brunnen. Redan nu, då de äro så små, skymma de på ett beklagligt sätt gårdens portaler. Överhuvud taget synes det mig icke önskligt att denna lilla borggård planteras med träd. Den är en arkitekturplats

smyckad med brunnen och de rika portalerna och är icke avsedd att vara planterad. Därtill kommer att den olägenhet som förorsakade pilträdet borttagande mycket snart åter kommer att inställa sig, då träden blivit större, och då troligen i ändå högre grad än förr, då kastanjeträden ha mycket rikare och tätare lövverk än pilträdet. Jag anser därför att det vore lämpligast att så snart som möjligt avlägsna träden, innan de vunnit hävd på platsen.

Invid brunnsöverbyggnaden står en mindre handpump av järn. Enligt uppgift från vaktmästaren användes aldrig något vatten från brunnen. Då pumpen verkar störande invid den monumentala brunnsöverbyggnaden, anser jag att den bör borttagas.

Yttre borggården samt de yttre fästningsverken. Murverket är även i dessa delar av slottet i stort sett väl underhållet. Påpekas bör dock att murarna till allra största delen äro fogstrukna med cementbruk. Det synes mig önskvärt att för den händelse cementbruk fortfarande användes vid de årligen förekommande reparationerna detta ersättes med väl piskat kalkbruk eller bastardbruk.

För att kunna åstadkomma önskelig snygghet i de kasematter och den rundel till vilken allmänheten äger tillträde, torde det fordras att bättre bevakning anordnas och att dessa rum och kasematter hållas stängda under den mörka delen av dygnet. Att under natten avstänga den mot havet vettande vallen anser jag däremot böra undvikas, då den nattliga utsikten från denna plats är enastående.

Slottets närmaste omgivningar.

Den låga strandremsan närmast söder om slottet har använts som avstjälningsplats för fyllning och avskräde, och ganska stora utfyllningar ha på detta sätt åstadkommits. Om dessa utfyllningar ännu fortsättas, kunde jag icke vid mitt besök med säkerhet utrona. Emellertid företer strandremsan ställvis ett ganska nedskräpat utseende med konservburkar, trasiga bleckkärl och trasigt porslin härrörande från dessa utfyllningar. Det synes mig vara synnerligen angeläget att strandens karaktär icke ytterligare förvanskas genom nya utfyllningar, varför sådana borde för framtiden helt och hållet förbjudas. Dessutom borde strandremsan städas och befrias från ovan omtalade skräp.

Det nu omtalade strandpartiet jämte dess fortsättning söder och väster ut, d. v. s. området söder om stadens kyrkogård, är den enda del av slottets omgivningar, som i någon mån bibehållit sin karaktär oförändrad från den tid slottet var fästning. Endast från ett mindre område av södra vallen kan man ännu erhålla den bild, som säkerligen under fästningstiden var den mest karakteristiska utsikten från slottet,

en bild av hav och sank, halvt översvämmade strandängar. Åt alla andra håll förtages detta intryck av industribyggnader eller parker. Och endast från denna strandremsa och från en del av vattnet där utanför kan man ännu få en föreställning om det trotsiga intryck de med kanoner späckade vallarna måste ha givit. Från alla andra håll blir intrycket av slottet idylliskt, omgivet som det är av parker med dammar med simmande svanor. Att bevara så stor del som möjligt av den öppna stranden synes mig därför vara ett kulturintresse av allra största betydelse.

Emellertid hörde jag vid mitt besök i Kalmar, att man inom vissa kretsar i staden skulle arbeta på att få strandremsan planterad och förändrad till park. Jag har velat fästa byggnadsstyrelsens uppmärksamhet på detta förhållande under förhoppning om att styrelsen möjligen skulle kunna göra ett uttalande i frågan.

Av vad i det föregående blivit sagt framgår att Kalmar slott i de avseenden, i vilka man kan fordra ingripande av de lokala myndigheterna, är i stort sett väl underhållet. Däremot måste sägas, att slottet icke befinner sig i det skick, i vilket man önskar finna ett staten tillhörigt historiskt minnesmärke av allra största värde och av i konst-historiskt avseende central betydelse. För slottets försättande i värdigt skick får jag härmed avgiva följande kortfattade program.

Den fråga som först bör lösas är sättet för trämaskens avlägsnande, ty innan detta skett, bliva övriga åtgärder ganska illusoriska. Försöken med besprutning med tjärolja ha givit negativt resultat. Jag får härmed föreslå att försök verkställas att utrota trämasken med cyanvätegas, som har stor genomträngningsförmåga och icke inverkar skadligt på färger, vilket kanske icke heller är fallet med tjärolja, då fråga är om polerade eller bonade ytor. För målade och förgyllda föremål, såsom taket i gyllene salen, måste tjäroljan dock åtminstone till en viss grad inverka menligt på utseendet. Professor Hans Wallengren i Lund håller för troligt, att trämasken i Kalmar slott kan utrotas med denna gas. Jag har även hört mig för hos desinfektionsaktiebolaget Hygien i Stockholm angående denna sak. Där hade man ingen erfarenhet beträffande trämask, men höll för troligt, att gasen skulle tränga in tillräckligt långt i träet, då den visat sig ha mycket stor genomträngningsförmåga. Man ansåg, att det icke skulle vålla några större svårigheter att genom tätning och kraftig och långvarig gasutveckling hålla erforderlig mängd av cyanväte i rummen i Kalmar slott, och förklarade, att man kunde åtaga sig att utföra arbetet. Jag får härmed föreslå att försök utföres i en del av slottet instundande sommar. Gyllene salen och vindsut-

rymmena över denna kunna lämpligen avstängas för utförande av dessa försök.

Det hittills använda sättet att bruka praktrummen — gyllene salen, grå salen, rutsalen och drottningssalen — som utställningssalar för föremål enligt vanligt museisystem bör, anser jag, om möjligt undvikas, emedan rummen, då de äro upptagna av montrer och museala anordningar, icke komma till sin rätt i arkitektoniskt avseende. För att skaffa museet nödigt utrymme till ersättning för dessa utrymmen, kunde rummen i östra längan d. v. s. brända salen, rummet över kungsköket samt eventuellt rummen i fatburstornet, svennetornet och södra tornet iordningställas och upplåtas till muséet. Härför behövde i de flesta rummen inga andra åtgärder vidtagas än att putsen på väggarna lagades och avfärgades och golv inlades. På detta sätt behövde inga av väggarnas arkitekturdetaljer skadas, och muséet hade fördelen att erhålla lokaler, där man icke för uppställningen var bunden av en för museiuppställning mindre lämplig arkitektur. De anordningar, som kunde bliva erforderliga för uppställningen, kunde göras av trä.

Gröna salen och övriga rum, som muséet nu disponerar, skulle fortfarande upplåtas åt detsamma. Praktrummen skulle fortfarande visas i samband med muséet, och muséet skulle ha rätt att där uppställa sådana möbler från 1500- och 1600-talen, som kunde lämpa sig för rummens arkitektur.

Dessförinnan borde dock praktrummen restaureras. Detta kunde antingen ske på en gång eller hellre fördelat på flera år, så att ett eller ett par rum restaurerades årligen. De åtgärder jag anser böra utföras i dessa rum för att de skola erhålla ett värdigt skick, äro följande:

Gyllene salen: Väggarnas nuvarande rödbrunt avfärgade puts avlägsnas och den underliggande vita, möjligen med 1500-tals-målning försedda, putsytan framtages. Överkalkade delar av takfrisen framtages, såren i målningen dämpas, så att de gå väl samman med omgivande färgytor, och frisens övriga partier rengöras. Dessa arbeten böra utföras av person, som blivit härtill av riksantikvarien godkänd. Den stora dubbeldörren till grå salen igensättes, och den bredvidvarande gamla dörröppningen upptages. Den igenmurade spiselöppningen upptages. Eventuellt nedtages taket och underkastas ingående undersökning och konservering. För utförande av detta arbete fordras såväl konsthistoriskt utbildad kontrollant som hantverkare med hög kompetens.

Grå salen: Väggarnas målningar framtages och konserveras av kompetent person. De nya fyllningarna i taket dämpas i färg, så att

de gå väl tillsammans med omgivningarna. Den igenmurade spiselöppningen upptages.

Rutsalen: Väggarna, som ha en ny, alltför blåvit färg, avfärgas i en för panelverket lämpligare vit färgton. Möjligen kunna äldre målningar eller putslager finnas, vilket jag emellertid icke kunnat undersöka. Om så är förhållandet, bör kanske denna yta framtagas.

Drottningssalen: Väggarnas 1500-talsmålningar framtagas av kompetent person.

Stora kungsköket rengöres grundligt. Eventuellt lägges ett mycket tunt lager av fint grus på jordgolvet. Rummet bör visas för allmänheten på samma sätt och under samma tider som de åt muséet upplåtna rummen men i övrigt hållas låst.

Kronobränneriet rengöres på samma sätt som stora kungsköket. Eventuellt kan den ena av rummets i sen tid igensatta murhål mot borggården öppnas för erhållande av ljus. Detta rum bör hållas stängt och visas på samma sätt som kungsköket. Kronobränneriets liksom även stora kungskökets rengöring bör ske under uppsikt av kulturhistoriskt bildad person, då särskilt på det förra stället lösa arkitekturfragment och andra i kulturhistoriskt avseende värdefulla föremål säkerligen komma att påträffas.

Övriga här icke omnämnda rum, särskilt i bottenvåningen, städas och rengöras. En sittnisch i trappan upp till kyrkan har försetts med trävägg mellan sittplatserna samt lock, och tjänar nu till soplår. Denna anordning bör borttagas och nischen rengöras.

Inre borggården: Kastanjeträden bortflyttas och planteras på annan lämplig plats. Järnpumpen vid sidan om brunnsöverbyggnaden borttages. Borggårdens stensättning bör hållas i stort sett fri från ogräs.

Yttre borggården: De kasematter och rum som nu äro tillgängliga för allmänheten städas och hållas därefter stängda under den mörka delen av dygnet. Det synes mig lämpligt att ett tämligen högt vite stadgas för den som gör åverkan eller förorenar och att anslag härom uppsättas på lämpliga ställen.

Slottets närmaste omgivningar: Strandremsan närmast söder och sydväst om slottet rengöres från avskräde. Detta område, vartill även räknas området mellan kyrkogården och havet, bör icke planteras med träd utan bevaras i örört skick.

Stockholm den 10 oktober 1919.

Martin Olsson.

Bilaga 3.

P. M.

över väsentligare underhållsarbeten vid Kalmar slott åren 1909—1919.

- 1909—1915. Rutsalens grundverk restaurerades.
1909. Brunnen å gården reparerades.
1909—10. Fönstren lagades och målades.
1909—10. Tre kontreforter å yttre borggården reparerades.
1909—1911. Utanverkets portal renoverades och omtäcktes med nya hällar.
1909—1911. Huvudingångens portar reparerades.
1911. Portarna mellan yttre borggården och sydöstra valvet reparerades.
1911. Plåttaken ommålades.
1912. Utanverkets portal skyddades med betong och asfalt, varå lades grästörv.
1912. Två kontreforter å yttre borggården lagades och fogströkos.
1913—14. Förberedande experiment vidtogos för utrönande av trämaskens förekomst och medlen till dess bekämpande.
1913—14. Södra vallens grundmur, som skadats av vågsvall och frost undermurades och skyddades mot sjön med garnering av stora stenar, varefter vallmuren lagades, befriades från växtlighet och fogströks.
1913—14. Norra vallmurens förskjutning motverkades genom rivning och ommurning av den skadade muren samt asfaltstruken betonerings öfver och bakom densamma, varefter jordfyllningen återställdes.
1914. Vattentornets koppertak reparerades.
1914. Plåttaken ommålades.
1914. Muren kring portalen vid västra vallen renoverades, fogströks och täcktes med betong och asfalt.
1914. Strandskonungen å slottets södra sida ombyggdes.
1915. Fönstren å norra och östra sidorna reparerades och målades. Valvet mellan yttre vallen och södra tornet och murarna å båda sidor lagades och fogades, bräddtaget öfver vallen borttog, valvet täcktes med betong och asfalt samt belades med kalkstenshällar sedan avlopp för vattnet beretts.

1915. Nytt tak byggdes över muren vid norra yttre borggårdens ingång.
Två vittrade valvvederlag vid denna mur ommurades med kalksten.
En kontrefort bredvid ingången lagades och fogströks.
1916. Södra och västra fasadernas fönster lagades och ommålades.

På uppdrag av överintendentsämbetet ha undersökningar utförts av undertecknad i samråd med entomologen d:r Kemner, vilka undersökningar konstaterade närvaron av trämask i alla undersökta bjälklag, golv, paneler och tak. Trämasken torde komma in i slottet dels genom äldre, oförståndiga åtgärder (så funnos i ett bjälklag under »rutsalen» inlagda obackade björkstammar, utgörande den yppersta härd för utveckling av masken; av denna infekterade golv ha visserligen ersatts med nya, men de gamla ha sedan utan desinfektion inlagts å vindarna) dels möjligen med golvträ, som icke varit vinterhugget, dels med museiföremål, som där förvaras och tillhöra Kalmar fornminnesförening. D:r Kemners undersökningar över trämaskens natur och arter samlades i en av honom utgiven akademisk avhandling.

För bjälklagen torde faran av trämaskens närvaro vara jämförelsevis liten då alla utförda prov å bjälkarna visa, att den håller sig i den jämförelsevis mera lättbörjade ytveden och den tyckes ej gå in i de ofantligt tjocka bjälkarnas kärnved. För paneler, prakttak och golv är den däremot farlig, varför åtgärder till dess hämmande ansågos nödvändiga.

Sedan en serie laboratorieförsök anställdes av d:r Kemner, vilka dock resulterade däri att något säkert desinfektionsämne, som för detta fall kunde ifrågakomma ej fanns, men att varm carbolineumfotogen eller tjärolja gävo de relativt bästa resultaten, uppgjordes en plan till successiva desinfektionsåtgärder, vars första del sattes i verket sommaren 1916 under ledning av undertecknad och kontroll av d:r Kemner. Åtgärderna avsågo dels att på ett så vitt möjligt avgränsat område göra ett försök i stor skala med ovan nämnda desinfektionsmedel, dels att genom lämplig behandling söka immunisera de dyrbaraste delarna av slottets fasta inredning, nämligen »gyllene salens» tak, »grå salens» tak, golv, väggar och tak i »K. Erik XIV:s sängkammare» samt panelen i »rutsalen».

Med hänsyn till svårigheten att utan eldfara använda varm carbolineum eller fotogen, beslöts att företaga försöket med St. Kopparbergs tjärolja.

För ändamålets vinnande avstängdes vindarna över »gyllene salen», »grå salen», »Erik XIV:s sängkammare», »rutsalen» och »drottningssalen» genom uppförda provisoriska väggar från slottets övriga vindar för att förhindra förnyad infektion. Golven å vindarna, som voro rätt starkt angripna, uppbrötos och borttogos, landgångar av friskt virke inlades, prakttaken och undertaken beströkos å övre sidan med St. Kopparbergs tjärolja, varmed även takstolar och takpanel, som också visade spår av mask, besprutades, prakttakens och undertakens undre sida och panelerna behandlades på samma sätt, sedan anställda prov visat att målningen och boningen ej därav togo skada, i Erik XIV:s sängkammare och i rutsalen insprutades oljan i de jämförelsevis få maskhål, som uppträtt efter restaureringen av desamma, varefter även golven i samtliga ovannämnda rum behandlades på samma sätt för att om möjligt förekomma ny svärmning och således utveckling av nya larver.

Arbetet, vars utförande dels till följd av tjäroljans starka gaser, vilka tvingade arbetarna att begagna ansiktsmask och bestryka händer och ansikte med mjölk eller matolja, dels i följd av den ytterliga försiktighet som måste iakttagas mot eldfara var förenat med stora svårigheter, övervakades i detalj av stadsarkitekten Olsson i Kalmar och utfördes av dekorationsmålaren C. J. Lundin med biträde av byggmästaren C. Johansson och erforderligt manskap.

Ehuru avsikten att desinfektera bjälklag, golv, paneler och prakttak icke kan helt uppnås annat än genom förnyade operationer och utsträckning av åtgärderna över hela slottet, enär t. ex. golven i de 1916 behandlade rummen fortfarande infekteras från underliggande ej behandlade bjälklag, torde resultatet enligt d:r Kemners uppgift i det hela varit lovande och böra fortsättas.

I sammanhang med åtgärderna mot trämasken vidtogos även omfattande reparationer å vindsbjälklagen. Bjälklaget över »gyllene salen» var delvis skadat och bjälklaget över lilla rummet bredvid denna sal alldeles förstört av röta; bjälklaget över »grå salen» var även starkt skadat av röta, i alla tre fallen härrörande från läckor å det forna borttagna och ombyggda yttertaket. Dessa bjälklag omlades eller förstärktes, sedan de skadade delarna borttagits och ersatts med nytt virke, ett ävenledes med hänsyn till prakttaken, som voro upphängda i dessa bjälklag, synnerligen ömtåligt arbete. Även prakttaket över »grå salen» hade fått skador av samma orsak, vilka reparerades.

För att oskadliggöra ytterligare en av smittokällorna gjordes under år 1917 utredning angående möjligheten av att genom samarbete mellan överintendentsämbetet och fornminnesföreningen få de utställda musei-

föremålen desinfekterade med kolsvavla vid Nordiska muséets desinfektionsanstalt. Denna åtgärd måste emellertid då inställas emedan kolsvavla ej kunde anskaffas under rådande krigstid.

1917. Alla yttertak av järnplåt skrapades och ommålades.
Ny betonggrund lades under murpelarna vid uppgången till kyrkan och kalkstenssocklarna reparerades.
Valvet mellan yttre vällen och södra tornet lagades med kalksten och fogströks.
Två kontreforter å norra sidan lagades.
Västra postejens förskjutna och frostskadade murverk om-
murades och fogströks.
Täckstenarnas fogar rengjordes.
- 1917—18. Vid södra postejen byggdes 40 meter ny strandskoning.
Mellan postejen och bryggan byggdes 35 meter ny strand-
skoning.
1918. Plåttakens ommålning fortsattes.
Murverket vid inre borggårdens portal lagades.
Två kontreforter å yttre borggården reparerades.
Ett staket uppsattes å övre norra vällen.
Planteringarna å vällen gallrades och ordnades.
1919. Plåttakens ommålning fortsattes.
Vallmuren på yttre borggårdens södra och västra sidor
reparerades på en sträcka av 146 meter och avtäcktes med
ny kalksten i bruk.

Stockholm den 6 november 1919.

G. Lindgren.

§ 5.

Det vid stranden av Vänern på Kollandsö belägna Leckö slott inrymmer med kyrka, salar, boningsrum och källare i allt 248 rum.

De senaste årens arbeten å slottet hava inriktats på att utvändigt underhålla tak, väggar och fönster. Därvid fullföljes en för längre tidsperiod uppgjord plan, varuti ingår successivt ersättande av förstörda taktytor samt en systematisk restaurering av fönstren, som under 1800-talet kommit att ersättas här och var med olikartade och för byggnadens karaktär främmande typer av bågar. Härvid komma äldre magasinerade bågar och gammalt glas i blyinfattning till användning. I det inre hava under de senaste åren förekommit endast smärre arbeten såsom lagning av lister och dylikt.

*Besök vid
Leckö slott.*

De belopp, som för dessa reparationer stått till förfogande, hava för vart och ett av åren 1915—1919 i medeltal utgjort 2,936 kronor 41 öre, vartill kommer tillsyningsarvode med belopp växlande från 250 till 650 kronor för år. Under de närmaste åren lära emellertid, enligt vad byggnadsstyrelsen meddelat revisorerna, erfordras ökade anslag, emedan vissa hela takytor, som spånbelades senast år 1827, måste omläggas med ny takspån.

Revisorerna hava avlagt besök å slottet. Till det yttre syntes detsamma vara i gott skick. Vad beträffar byggnadens inre, befunnos väggar, golv och tak i stort sett i någorlunda bibehållet skick. Vad däremot den flyttbara inredningen beträffar, har den som bekant blivit i förgångna tider offer för en beklaglig förstörelse, i det att infällda målningar och vävnader samt träskulpturer blivit bortförda.

Riksdagens år 1901 församlade revisorer, vilka under sina resor besökt Leckö slott, hade i sin revisionsberättelse uttalat den meningen, att det icke kunde anses vara med god hushållning överensstämmande att låta det avsevärt stora utrymmet inom ifrågavarande slott stå obegagnat, utan funnit detsamma lämpligt för förvaring av arkivalier, särskilt sådana som i mera sällan förekommande fall behövde anlitas.

Innevarande års statsrevisorer hava med hänsyn såväl till den för nutida behov opraktiska belägenheten av salar och rum, som ock till de stora kostnader, som måste vara förenade med rummens förseende med värmeanordningar och inredande i övrigt, icke ansett sig kunna förorda annan användning av slottet än som av 1901 års revisorer sattes i fråga.
